

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց
Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Մտեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

**This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.**

Դու կարող ես.

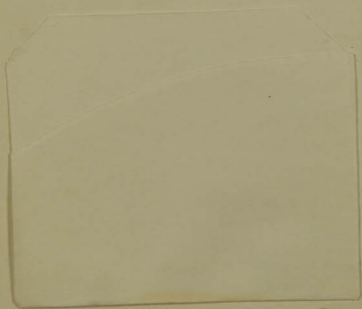
պատճենել և տարածել կյուրը զանկաջած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա կյուրը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

30962

30962

Գ Ի Ր Ք
ՍԵՂՄՈՍԸՅ ԴԵԼԹԻ

ՏՊԵԳՐԵԼԼ

Ի ՀԱՅՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ Տ. Տ. ԳԵՈՐԳԱՅ ԱԶԳԱՍԷՐ
ԵՒ ԱՍՏՈՒԱԾՆՏԻՐ ԿԱԹՈՒՂԻԿՈՍԻ ԱՄԵՆԱՅՆ
ՀԱՅՈՑ

Ե Ի

Ի ՊԱՏՐԻԱՐԲՈՒԹԵԱՆ ՍՐԲՈՅ ԵՐՈՒՍԱՂԷՄԻ
ՏԵԱՌՆ ԵՍԱՅԵԱՅ ՎԵՀԱՓԱՌ
ԱՐԲԵՊԻՍԿՈՊՈՍԻ

Ե Ի

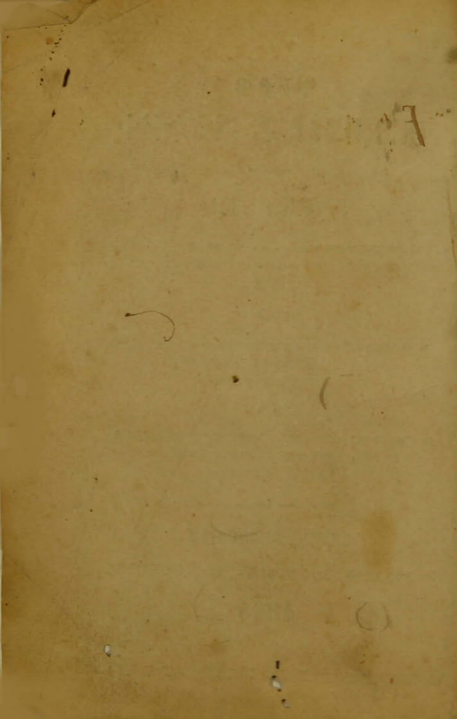
Ի ՊԱՏՐԻԱՐԲՈՒԹԵԱՆ ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼՍՈՅ
ՏԵԱՌՆ ՊՕՂՈՍԻ ԱՌԱՔԵԼԱՇԱԻՂ
ԱՐԲԵՊԻՍԿՈՊՈՍԻ

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ

Ի ՏՊԱՐԱՆԻ ՅՈՎՀԱՆՆՈՒ ՄԻԼԷՆՏԻՍԵԱՆ

1868

59

1 - ...
57 - ...
2 - ...
6 - ...
9 - ...
19 - ...

ԳԻՐԻ

ՍԱԴՄՈՍԱՅ ԴԵՒԹԻ

ՍԱԴՄՈՍ Ա.

րանեալ է այլ՝ որ ոչ գը
նաց ՚ի խորհուրդս ամբա
լըշտաց. ՚ի ճանապարհի

մեղաւորաց նա ոչ եկաց, և յա.

Թուս ժանտից ոչ նստաւ:

Եւ յօրէնս տեստն են կամքնո

րա, և յօրէնս նորա խորհեացինա

՚ի տուէ և ՚ի գիշերի, և եղիցինա

որպէս ծառ, որ անկեալ է ՚ի գը

նացս ջուրց:

Ար դարձուց իւր ՚ի ժամու տացէ,

և անբեւ նորա մի թափեացի, և

զամենայն զոր ինչ արասցէ , յա-
ջողեսցի նմա :

Այլ այսպէս են ամբարիշտք , և ոչ
այնպէս . այլ որպէս զփոշի , զոր հո-
սէ հողմ ՚ի վերայ երեսաց երկրի :
Վասն այսորիկ ոչ յարիցեն ամբա-
րիշտք ՚ի դատաստան , և ոչ մեղա-
ւորք ՚ի խորհուրդս արդարոց :
Քանզի ճանաչէ տէր զճանապարհս
արդարոց . ճանապարհք ամբարըշ-
տաց կորիցեն :

Տունք զ :

ՍԱՂՄՈՍ Բ .

Անձերնագիր ՚ի յերբայեցոց . երկոբին սորա ընդ մի հո-
մար են :

Բնգէր խռովեցան հեթանոսք , և
ժողովուրդք խորհեցան ՚ի սնուտիս :
Յանգիման եղեն թագաւորք երկ-
րի . և իշխանք ժողովեցան ՚ի միա-
սին վասն տեառն և վասն օժեղոյ
նորա :

Խղեսցուք զկապանս նոցա , և ըն-
կեսցուք ՚ի մենջ զլուծ նոցա :

Ինակեալն յերկինս ծիծաղեսցի
զնորօք, և տէր արհամարհեսցէ
զնոսա :

Յայնժամ խօսեսցի ընդ նոսա բար,
կուժք իւրով, և սրամտուժք իւ-
րով խռովեցուսցէ զնոսա :

Ես կացի թագաւոր 'ինմանէ, 'ի
վերայ լերին սիօնի սրբոյ նորա 'ի
պատմել զհրամանս տեառն :

Տէր ասաց ցիս որդի իմ ես դու,
և ես այսօր ծնայ զքեզ :

Խնդրեա յինէն, և տաց քեզ զհե-
թանոսս 'ի ժառանգուժի, և իշ-
խանուժիւն քեզ ընդ ամենայն
ճագս երկրի :

Հովուեսցես զնոսա դաւաղանաւ
երկաթեաւ, և որպէս զանօթ բըր-
տի փշրեսցես զնոսա :

Երդ թագաւորք՝ զայս 'ի միտ ա-
ռէք, և խրատեցարուք ամենե-
քեան, ոյք դատէք զերկիր :

Օտուայեցէք տեառն երկիւ զիւ, և
ցրնծացէք առաջի նորա դողուժք :

Տնկալարուք զխրատ նորա, զի մի՛
 բարկասցի տէր, և կորնչիցիք ՚ի ճա-
 նասարհացն արդարութեան :
 Ի ժամանակի՛ յորժամ բորբոքե-
 ցի բարկութիւնն նորա :
 Երանի՛ ամենեցուն՝ ոյք յուսաց-
 եալ են ՚ի տէր :
 Տունք ժգ :

ՍԱՂՄՈՍ Գ

Սացնոս դաւթի . ՚ի ժամանակի՛ ջի փախուցեալ էք նա յե-
 ռեսաց արիստոմայ որդւոյ իւրոյ :

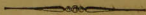
Տէր՝ զի բազում եղենն նեղիչք իմ,
 և բազումք յարեանն ՚ի վերայ իմ :
 Բազումք ասէին զանձնէ իմմէ,
 Թէ չիք փրկութիւն սորա առ
 աստուած իւր :

Եւ յի գու տէր՝ օգնականն իմ ես,
 փառք իմ և բարձրացուցիչ զլիտոյ
 իմոյ :

Չայնիւ իմով ես առ տէր կար
 դացի, և լուաւ ինձ ՚ի լեռնէ սրբ-
 բոյ իւրմէ :

Ես ննջեցի և ՚ի քունն եղէ . զարթ-

եայ՝ և տէր ընդունելի խմ է :
 Ոչ երկեայց ես ՚ի բիւրաւոր զօրաց
 նոցա, ոյք շուրջանակի պատեալ
 պաշարեալ պահէին զիս :
 Արի տէր՝ և փրկեա զիս աստուած
 խմ. զի գուհարեր զամեսնեան,
 ոյք էին ընդ իս թշնամու թի՛ք ՚ի տաշ
 րապարտուց. և զատամունս մե
 զաւորաց փշրեսցես :
 Տեառնդ է փրկու թի՛ք. ՚ի մերայ ժո
 ղովրդեան քոյ օրհնու թիւն քո :
 Տունք ք : Գոբզոյս իք :

ՍԱՂՄՈՍ Դ.

Ի հոտարած օրհնութեան. Սացմոս երգու թիւն Գաւթի :

Ի կարգալ խնում լուար ինձ ապա
 ուած ըստ արդարութե՛ն ՚ինեղու
 թե՛նէ ինձ անդորր արարեր. ողոր
 մեա ինձ և լուր աղօթից խնոց :
 Որդիք մարդկան՝ մինչև յերբ էք
 խստասիրոք. ընդ է՛ր սիրէք զնան
 լու թիւն, և խնդրէք զսառութի՛ն :

Օ՞աներուք զի սքանչելիս արար
 տէր սրբոյ իւրում. և տէր լուսոցէ
 ինձ 'ի կարգալ խմում առ նա :
 Բարկանայք՝ և մի՛ մեղանչէք, զոր
 ինչ ասէք 'ի սիրտս ձեր, յանկու
 զինս ձեր զղջացարուք :

Մատուցէք սլատարագս արդարու
 թեան, և յուսացարուք 'ի տէր :
 Բազումք ասէին թէ, ո՞ցուցէ մեզ
 զբարութի տեսան. նշանեցաւ առ
 մեզ լոյս երեսաց քոց, և ետուր
 ուրախութիւն սրտից մերոց :
 Ի պտղոյ ցորենոյ գինւոյ՝ և ձիթոյ
 իւրեանց լցուցեր զնոսա :
 Խաղաղութի՛ յայս և 'ի սոյն ննջեալ
 ցուք և զարթիցուք, զի դու տէր
 միայն առանձին յուսով քո բընաւ
 կեցուցեր զմեզ :

Տունք Ը :

ՍԱՂՄՈՍ Ե .

Ի կապրած վասն վիճակեցոցն . Մտցնոս գաւթի :

Բանից խնոց ունկն գիր տէր, և
 'ի միտ առ զաղաղակ իմ :

Նայեա՛ ՚ի ձայն աղօթից խմոց, թա-
ղաւոր իմ և աստուած իմ:

Եւ դքեղ աղաչեմ տէր ընդ առա-
ւօսս լուսիցես ձայնի իմում. ընդ
առաւօտս սրատրաստ եղէց, յան-
դիման լինիլ առ քեզ:

Ոչ թէ դու աստուած կամիս զա-
նօրէնու թիւն. և ոչ բնակիին առ
քեզ շարք, և անօրէնք մի՛ բնա-
կեսցին առաջի աչաց քոյ:

Մեքեր զայնոսիկ ոյք դորձեն զա-
նօրէնու թիւն. կորուսանես զա-
մենեսեան ոյք խօսին զսուտ:

Օայր արիւնահեղ և զնենգաւոր
պիղծ առնես դու տէր. այլ ևս
ըստ բազում ողորմութե՛ք քում
մտից ՚ի տուն քո, և երկրպագից
՚ի տաճար սուրբ քո երկիւղիւ քո:

Տէր՝ առաջնորդեա ինձ յարդա-
րութեան քում. վասն թշնամեաց
խմոց ուղիղ արա առաջի իմ զձա-
նասպարհըս քո:

Օ, ի ոչ դոյ ՚ի բերանս նոցա ճշմար

տու թիւն . և սիրտք նոցա նանշ
րեալք են :

Որպէս գերեզմանք բաց են կոկորդ բ
նոցա , և լեզուօք իւրեանց նենշ
դաւորք եղեն :

Գատեա զնոսա աստուած՝ զի անկ
ցին 'ի խորհրդոց սրտից իւրեանց .
ըստ բազում ամբարշտութեան
նոցա մերժեա զնոսա , զի դառ
նացուցին զբեզ :

Սուրբ ալիս լիցին ամենեքեան՝ ոյք յու
սացեալ են 'ի բեզ . յաւիտեան
ցրնծասցեն . և բնակեցցիս դու
'ի նոսա :

Պարծեցցին 'ի բեզ սիրելիք ան
ուան բո , զի օրհնեցես դու զար
դարն . տէր որպէս զինու հաճու
թեամբք բո ստակեցեր զնոսա :
Տունք ձք :

ՍԱԶՐՈՍ Զ .

Ի կատարած ընդ օրհնութեան վասն ուրբորդաց . Սաց
մու գուրի :

Տէր մի՛ սրտմտութեամբք բուլ յան

դիմաներ զիս, և մի բարկու թիւ
քով խրատեր զիս:

Ողորմեա ինձ տէր, զի հիւանդ
եմ ես. բժշկեա զանձն իմ, զի խը
ռովեցան ոսկերք իմ:

Ընձն իմ յոյժ խռովեցաւ և դու
տէր մինչեւ յերբ:

Գարձ տէր և վրկեա զանձն իմ.
կեցո զիս տէր ըստ ողորմու թեան
քում:

Օ ի ոչ որ է որ ՚ի մահու յիշէ զքեզ.
կամ ՚ի դժոխս խոստովան առնիցի
առ քեզ:

Վաստակեցայ ես ՚ի հեծու թէ իւ
մում. լուացի զամենայն զիշեր
զմահիձս իմ, և արտասուօք իմովք
զանկողինս իմ թացի:

խռովեցաւ ՚ի սրտմտու թէ ակն իմ.
և մաշեցայ ես ՚ի վերայ ամենայն
թընամեաց իմոց:

Իբաց կացէք յինէն ամենեքեան,
ոյք գործէք զանօրէնու թիւն:
Լուաւ տէր ձայնի լալոյ իմոյ.

լուսաւ տէր աղօթից խմոց . և տէր
 զինդրուածս իմ ընկալաւ :
 Ամաչեսցեն և խռովեսցին յոյժ աւ
 մենայն թշնամիք իմ . դարձցին յեւ
 տրս և ամաչեսցեն յոյժ վաղվաղաւ
 կի ի և խռովեսցին :
 Տունք ժ : Գոբղայս Լ :

ՍԱՂՄՈՍ Է .

Սացմս Դաւթի . ջոր ասաց տեսն ջասն բանին բուս-
 եայ սրգւոյ յիմենայ :

Տէր աստուած իմ 'ի քեզ յուսաւ
 ցայ , վրկեա զիս , և յամենայն
 հալածչաց խմոց ապրեցո զիս :
 Գուցէ երբէք յափշտակիցէ որպէս
 առիւծ զանձն իմ . ոչ ոք իցէ որ
 վրկիցէ , և ոչ այն՝ որ ապրեցու
 ցանիցէ :

Տէր աստուած իմ թէ արարի զայս .
 և թէ իցեն անօրէնութիւնս իմ :
 Թէ հատուցի երբէք այնոցիկ , ոյք
 հատուցին ինձ չար . անկեայց և
 ես 'ի թշնամեաց խմոց ընդունայն :

Հալածեցէ ապա թշնամին զանձն
իմ. հասցէ և կոխեցէ յերկիր
զկեանս իմ, և զփառս իմ 'ի հող
բնակեցուցէ :

Ըրի տէր բարկու թքքով, և բարձր
լեր 'ի սպառիլ թշնամեաց իմոց :
Չարթիր տէր ան իմ 'ի հրամանս
քո՝ զոր պատուիրեցեր. և ժողովք
ժողովրդոց շուրջ եղիցին զբեւ :
Վասն այսորիկ 'ի բարձունս զարձ
անր. և անր դատէ զժողովուրդս իւր :
Դատ արա ինձ տէր ըստ արդա-
րութեան իմում, և ըստ ամբը
ծութեան իմում՝ որ յիս :

Կատարեցին չարիք 'ի վր մեղաւո-
րաց, և յաջողեցես դու արդարոյ :
Որ քննէ զսիրտս և զերիկամունս
ան արդար. յիրաւի է օգնութի
ինձ յաստուծոյ՝ որ ապրեցուցանէ
զայնոսիկ, ոյք ուղիղ են սրտիւք :
Ըստուած դատաւոր արդար՝ հզոր
և երկայնամիտ, որ ոչ անէ զբար-
կու թիւն իւր զոր հանապազ :

Ապա թէ ոչ դառնայք առ նա, ըզ
սուր իւր սրեալ է և զաղէզն իւր
լարեալ. և ՚ի նմա պատրաստեալ
է զանօթս մահու, և զնետս իւր
այրեցելովք է գործեալ:

Ահաւասիկ երկնեաց զանօրէնու
թիւն. յլացաւ զցաւս, և ծնաւ
զանիրաւու թիւն:

Գուքն՝ զոր փորեաց և պեղեաց,
՚ի նոյն անկցի ՚ի խորխորատ՝ զոր
և գործեաց:

Դարձցին ցաւք ՚ի գլուխ նորա, և
՚ի վերայ գազաթան նորա անօրէ-
նու թիւնք իւր իջին:

Խոստովան եղէց տեառն ըստ ար-
գարու թէ նորա. և սազմոս ասա-
ցից անուան տեառն բարձրելոյ:
Տաւնք յէ:

ՍԱԶՄՈՍ Ը.

Ի կատարած ՚ի վերայ հնձանոցն. Սոցմոս Դաւ. Թի:

Տէր տէր մեր, զի սքանչելի է ա-
նունքո՞ ՚ի վերայ ամենայն երկրի:

29505

Համբարձաւ մեծ վայելչու թի քո
'ի վերոյ քան զերկինս . 'ի բերանոց
մանկանց տղայոց և ըստնդեայց
հաստատեցեր զօրհնու թիւն :

Վասն թշնամեաց քոց տէր, զի
եղծցի թշնամին և հակառակորդն :
Տեսից զերկինս զգործս մատանց
քոց, զլուսին և զաստեղս՝ զորս
դու հաստատեցեր :

Ո՞վ է մարդ, զի յիշես դու զնա .
կամ որդի մարդոյ, թէ այց ինչ
արասցես դու նմա :

Փոքր ինչ խոնարհ արարեր զնա
քան զհրեշտակս քո . վառօք և
պատուով պսակեցեր զնա, և կա-
ցուցեր զնա 'ի վերայ ամենայն
ձեռակերտաց քոց :

Օ ամենայն ինչ հնազանդ արարեր
'իներբոյ ոտից նորա, զխաչն և
զարջառ և զամենայն ինչ :

Եւս և զերէ վայրի, զթռչունս
երկնից, և զձկունս ծովու՝ որք
չըջին ընդ շաւիղս ծովու :

Տէր տէր մեր, զի սքանչելի է ա-
նուն քո 'ի վերայ ամենայն երկրի:

Տունք թ: Գոբզայս իզ:

ՍԱՂՄՈՍ Թ.

Ի կտարած. շան գաղտնեացն որդւոյ. Սացմոս դաւ. Թի:

Գոհացայց զքէն տէր բոլորով
սրտիւ իմով. սկստմեցից զամե-
նայն սքանչելիս քո:

Ուրախ եղէց և ցնծացայց 'ի քեզ.
սաղմոս ասացից անուան տեառ-
նրդ բարձրելոյ:

Ի դառնալ յետս թշնամեաց ի-
մոց, տկարացիին և կորիցեն յե-
րեսաց քոց:

Արարեր զգատաստանս իմ և զի-
րաւուսս, նստար յաթոռ՝ դա-
տաւոր արդարութեան:

Յաստեցեր 'ի հեթանոսս, և կոր-
եաւ ամբարիշտն. զանուանս նո-
ցա ջնջեցեր յաւիտեանս յաւի-
տենից. և թշնամւոյն զէն պա-

կասեաց մինչ իսպառ :

Օ, քաղաքս աւերեցեր, և կորեալ
յիշատակ նոցա աղաղակաւ :

Ըստուած կայ՝ և մնայ յաւիտեան,
պատրաստ արար զաթոռ իւր ՚ի
դատաստանի :

Ինքն դատէ զաշխարհս արդարուք,
և զժողովուրդս իւր ուղղուծք :

Եղև տէր ապաւէն տնանկի, օգնա
կան ՚ինեղուէ ՚ի դէպ ժամանակի :

Յուսացին ՚ի քեզ ամենեքեան ոյք
զիտեն զանուն քո, զի ոչ թողցես

զայնոսիկ, ոյք խնդրեն զքեզ տէր :

Սաղմոս ասացէք տեառն՝ որ բլ
նակեալն է ՚ի սիօն, պատմեցէք ՚ի
հեթանոսս զգործս նորա :

Ի խնդրել զարիւն նոցա՝ յիշեաց,
և ոչ մոռացաւ տէր զաղաղակս

տնանկաց :

Ողորմեա ինձ մոր՝ և տես զխոնար
հու ՚ի իմ ՚ի թշնամեաց իմոց, ս բար

ձրր արարեր զիս ՚ի դրանց մահու :

Որպէս պատմեցից զամենայն օրհ

Նուիրա քո ՚ի դրունս դստեր սիօնի,
և ցնծացայց ՚ի փրկուէ քում:
Բնկլան հեթանոսք յապականուէ
իւրեանց՝ զոր արարին, և որոգայթ՝
զոր թագուցին, առցէ զոտս նոցա:
Ճանաչի տէր յառնել զգատաս
տանս իւր, և ՚ի գործս ձեռաց
իւրեանց կասեցին մեղաւորք:
Վարձցին մեղաւորք անգրէն ՚ի
դժոխս, և ամենայն հեթանոսք
որք մոռացան զաստուած:

Ոչ իսպառ մոռանայ տէր զազբաւ
տըն, համբերութիւն տնանկաց
մի կորիցէ իսպառ:

Արի տէր՝ և մի՛ զօրասցի մարդ, դա
տեսցին հեթանոսք առաջի քո,
կացո տէր օրէնսդիր ՚ի վերայ նո
ցա, և ծանիցեն հեթանոսք՝ թէ
մարդիկ են:

Բնդէր տէր՝ կացեր ՚ի հեռաստա
նէ, անտես արարեր ՚ի դէպ նե
ղութեան ժամանակի:

Յամբարտաւանիլ ամբարշտին՝ աչ

րի աղքատն . արգելցին 'ի խոր
հուրդս իւրեանց , զոր և խոր
հեցան :

Օ՛ի գովի մեղաւորն 'ի ցանկուի
անձին իւրոյ . որ զրկէն , և նա գովի :
Իսկ ընդէր բարկացոյց մեղաւորն
զաստուած , ըստ բազում բար
կութեան իւրում , թէ ոչ խնդրի :
Ոչ է ամ առաջի աչաց նորա , պիղծ
են ճանապարհք նորա յամ ժամ :
Բարձրեալ են իրաւունք յերեսաց
նորա . 'ի վերայ ամենայն թշնամ
եաց իւրոց տիրեսցէ :

Ըսաց 'ի սրտի իւրում , թէ ոչ սասա
նեցայց ազգէ յազգ առանց չարի :
Ընիծիւք և դառնուք և նենգուք
լի է բերան նորա , և 'ի ներքոյ լեզ
ուի նորա ցաւք և վաստակք :
Նստի դարանեալ ընդ մեծամեծս
'ի դազտնիս՝ սպանանել զամբիծն :
Աչք նորա 'ի տնանկս հային , դա
րանի 'ի դազտնիս , որայէս զառ իւծ
'ի մորւ ոջ իւրում :

Դարանի յափշտակել զաղքատն .
յափշտակել զաղքատն , և ձգել
զնա :

Յորոգայթ իւր խոնարհեցուցէ
զնա . խոնարհեցի և անկցի 'ի տիւ
րել իւրում 'ի վերայ տնանկաց :
Օ, ի ասաց 'ի սրտի իւրում թէ մո
ռացաւ աստուած . դարձոյց զէ
րեսս իւր , զի մի՛ տեսցէ իսպառ :
Մըի տէր անձ իմ . բարձր եղիցի ձե
ռքն քո , և մի՛ մոռանար զտնանկս :
Իսկ ընդէ՞ր բարկացոյց ամբարիշտն
զաստուած . զի ասաց 'ի սրտի իւ
րում թէ ոչ քննի :

Տեսանես դու զնա 'ի ցաւս , և
'ի սրտմտութիս հայիս , 'ի քեզ թող
եալ է աղքատն , և որբոյն դու ես
օգնական :

Խորտակեցի բազուկ մեղաւորի
և չարի . խնդրեցին մեղք նորա ,
և նա մի՛ դոցի :

Տէր թագաւոր յաւիտեանս յա
ւիտենից . կորիցեն հեթանոսք

յերկրէ նորա :

Օ, ցանկութիւն տնանկաց լուաւ
տէր, 'ի պատրաստութիւն սրտից
նոցա հայեցաւ ակնքո :

Դատ առնել որբոյն և տնանկի, զի
մի և սյաւ ելցի մարդ, 'ի մեծաբա
նել իւրում 'ի վր երեսաց երկրի :
Տունք իս :

ՍԱՂՄՈՍ Ժ.

Ի հոտարած . Սացմոս դուքի :

Ի տէր յուսացայ . որպէս ասիցէք
ցանձն իմ, փոփոխեաց 'ի լերինս
որպէս ճնճղուկ :

Օ, ի ահա մեղաւուրք լարեցին զա
ղեղունս իւրեանց, պատրաստ ա
րարին զնետս 'ի կապարճս, ձգել
ընդ խաւար այնոցիկ ոյք ուղիղ
են սրտիւք :

Օ, ի զոր դու շինեցեր, նոքա աւե
րեցին, իսկ արդարն զի արար :
Տէր 'ի տաճար սուրբ իւրում, տէր
յերկինս յաթու իւրում :

Աչք նորա 'ի տնանկա հային, և
արտեւանունք նորա քննեն զոր
դիս մարդկան:

Տէր քննէ զարդարն և զամբարիշտն,
որ սիրէ զմեղս, ատէ զանձն իւր:

Տեղասցի 'ի վերայ մեղաւորաց ոչ
բողայթ՝ հուր և ծծումբ. այս
մրրիկ՝ բաժին բաժակիւ նոցա:

Արդար է տր՝ և զարդարուի սիրէ.
և զուղղուի տեսանեն երեսք նի:

Տունք Ը՝

ՍԱԶՄՈՍ ԺԱ.

Ի կուսարած 'ի վերայ ու.թերոյգին. Մտցմոս դաւ.թի:

Ապրեցո զիս տէր, զի նուազեաց
սուրբ. նուազեցան ճշմարտու
թիւնք յորդուոց 'ի մարդկանէ:

Ի նանիր խօսեցաւ այր ընդ ընկե
րի իւրում. չրթամբք նենգաւո
րօք սրտէ 'ի սիրտ խօսեցաւ:

Սատակէ տէր զամենայն չրթունս
նենգաւորս և զլեզուս մեծաբանս:

Ոյք ասացին, զլեզուս մեր մեծս

արասցուք, շրթուներ մեր առ մեզ
են, և արդ մեր ում է տէր:
Վասն տառապանաց աղքատին և
հեծութեան անանկին, այժմ յար-
եայց ասէ տէր. եղից զփրկութի-
իմ, և համարձակեցայց 'ի նոսա:
Բանք տեսուն են բանք սուրբ, որ
սէս զարծաթ ընտրեալ և փորձ-
եալ յերկրէ, սրբեալ և պարզ-
եալ եօթնապատիկ 'ի հողոյ:
Գու տէր պահեցեր զմեզ, և ապ-
րեցուցեր զմեզ յազգէ յայսմա-
նէ մինչև յաւիտեան:
Շուրջանակի ամբարիշտք շրջին ըստ
բարձրութեան քում մեծս արաս-
ցես դու զորդիս մարդկան:

Տունք Ը:

ՍԱՀՄՈՍ ԺԲ.

Ի կատարած Սացմոս գաւթի:

Մինչեւ յերբ տէր՝ մոռանաս զիս
խապառ, մինչեւ յերբ դարձուցա-
նես զերեսս քո յինէն:

Մինչեւ յերբ դնեմ զխորհուրդս
յանձըն իմ, և ցաւք սրտի իմոյ
զաւուրս :

Մինչեւ ցերբ բարձրանայ թշնա-
մին ՚ի վերայ իմ, նայեա և լուր ինձ
տէր աստուած իմ :

Եւ յս տուր տէր աչաց իմոյ, զի
մի՛ երբէք ննջեցից ՚ի մահ :

Մի՛ սասացէ թշնամին՝ թէ յաղ-
թեցի նմա, կամ նեղիչք իմ ցըն-
ծասցեն, թէ ես սասանեցայց :

Եւ յողորմու թիւնս քո տէր յու-
սացայ, ցնծալաւ սիրտ իմ ՚ի վեր-
կու թեան քում, օրհնեցից զտէր
զբարեբարդ իմ :

Տունք զ :

ՄԱՂՄՈՍ ԺԳ .

Ի կատարած, Սացմոս դ.աւ.թի :

Ըսաց անզգամն ՚ի սրտի իւրում,
թէ ոչ գոյ աստուած :

Ըպականեցան և պղծեցան յանօ-
րէնու թեան իւրեանց, և ոչ ոք է՝

որ առնէ զքաղցրու թխւն :

Տէր յերկնից նայեցաւ յամենայն
որդիս մարդկան, տեսանել թէ
իցէ՞ որ իմաստուն, որ խնդրիցէ
զաստուած :

Ամենեքեան խոտորեցան 'ի միասին
և անպիտանացան :

Ոչ որ է որ առնէ զքարի, և չէ
որ մինչեւ 'ի մի :

Որպէս ոչ ծանիցեն ամենեքեան,
ոչք զործեն զանօրէնու թխւն :

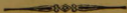
Ոչք ուտէին զժողովուրդ իմ որ
պէս կերակուր հացի, և առ տէր
ոչ կարգացին :

Անդ երկիցեն զերկիւղ՝ ուր ոչ իցէ
երկիւղ, զի ար է յազդս արդարոց :

Օխորհուրդ ազքատին յամօթ
արարին, զի տէր է յոյս նորա :

Ո՞տացէ 'ի սիօնէ զիբկու ի իարայէ
լի, 'ի գարձուցանել տեսուն ըզգե-
րու ի ժողովրդեան իւրոյ, ցնծացէ
յակոբ՝ և ուրախ եղիցի իարայէլ :

Տունք ժ, Գորշոյս լր

ՍԱՂՄՈՍ ԺԴ .

Ի կտառքս . Սոցմուս գու. Թի .

Տէր ո՞վ կացցէ 'ի խորանի քու մ ,
կամ ո՞վ բնակեացէ 'ի լեառն նբ քո :
Որ գնայ անբիծ՝ գործէ զարդա-
րուի , խօսի զճճմաբտուի 'ի սրտի
իւրում :

Որ ոչ նենգաւ որեաց լեզուաւ իւ-
րով , և չար ընկերի իւրում ոչ ա-
րար :

Նախատինս 'ի մերձաւորաց նա ոչ
առնու . արհամարհեալ է առաջի
նորա չարագործն :

Չէրկիւղածս տեառն փառաւոր
առնէ . որ երգնու ընդ ընկերի իւ-
րում , և ոչ սաէ :

Չարծաթ իւր 'ի վարձու ոչ տայ ,
և կաշառս 'ի վերայ իրաւանց ոչ
առնու . որ զայս արասցէ , նամի՛
սասանեացի յաւիտեան :

Տունք զ .

ՍԱԶՄՈՍ ԺԵ .

Յօրձանագիր . Սաքմոս դուքի .

Պահեա զիս ան իմ զի ես 'ի քեզ
յուսացայ . ասացի տեառն , տր իմ
ես դու , և բարիք իմ ինձ 'ի քէն են :
Սրբոց քոց՝ որք են յերկրի քում .
սքանչելի արարեր զամենայն կամս
իմ 'ի նոսա :

Յաճախեսցին հիւանդուիք նոցա .
յետ այսորիկ ասլա վաղվաղեսցին :
Ոչ ժողովեցայց 'ի ժողովս նոցա յա
րեանց . և ոչ յիշեցից զանուանս
նոցա 'ի շրթ ունս իմ :

Տր բաժին ժառանգուէ իմոյ՝ և բա
ժակի իմոյ դու ես , որ այսրէն դար
ձուցանես զժառանգուի իմ յիս :
Վիճակք ելին ինձ ընդ ընտիրս , և
ժառանգուի իմ հաճոյ եղեւ ինձ :
() րհնեցից զտէր՝ որ իմաստուն ա
րար զիս , մինչ 'ի գիշերի ևս խը
րատեցին զիս երիկամունք իմ :

Յառաջագոյն տեսանէի զտէր ա

Բաջի իմ յամենայն ժամ. զի է ընդ
 աջմէ իմմէ, զի մի՛ սասանեցայց :
 Վասն այսորիկ ուրախ եղեւ սիրտ
 իմ, և ցնծացաւ լեզու իմ, ևս և
 մարմին իմ բնակեցցի յուսով :
 Թի ոչ թողցես զանձն իմ՝ ի դրժոյ
 խրս, և ոչ տացես սրբոյ քում տե-
 սանել զապականու թիւն :
 Յուցեր ինձ զճանաստաբանս քո կե-
 նաց, լըուցեր զինս ուրախու թի-
 ւերեսաց քոց՝ ի քաղցրուէ վայել-
 չու թէ՛ աջոյ քոյ մինչ իստառ :
 Տունք ժա :

ՍԱԼՄՈՍ ԺԱ,

Աջօր . Մտցմոս դաւթի :

Լուր տէր արդարու թէ՛, և նայեա
 ՚ի խնդրուածս իմ. ունկն դիր ա-
 դօթից իմոց, զի ոչ չթամբք նեն-
 դաւորօք :

Յերեսաց քոց իրաւունք ինձ ել-
 ցեն, և աչք իմ տեսցեն զուղղու ի
 Փորձեցեր զսիրտ իմ, և քննեցեր

ի գիշերի. փորձեցեր զիս՝ և ոչ
գտաւ յիս անիրաւութիւն :

Այլ խօսեցցի բերան իմ զգործս
որդւոց մարդկան. վասն բանից
չրժանց քոց ես պահեցից զճա-
պարհս խիստս :

Հաստատեա զչաւիղս իմ ՚ի ճա-
նասպարհի քում, զի մի՛ գայթակ
ղեսցին գնացք իմ :

Ես առ քեզ անկարգացի՝ զի լուար
ինձ անձ, խոնարհեցո առ իս զուն-
կրն քո և լուր բանից իմոց :

Աբանչելի արարեր զողորմութիւ-
նըս քո. ս' փրկես զայնոսիկ ոյք յու-
սացեալ են ՚ի քեզ. յայնցանէ ոյք
հակառակ կան աջոյ քո :

Պահեա զիս որպէս բիր ախան,
ընդ հովանեալ թեւոց քոց ծած-
կեսցես զիս յերեսաց ամբարըշ-
տաց, ոյք տառապեցուցին զիս :
Թշնամիք զանձն իմ պաշարեցին,
և ՚ի ճարպս իւրեանց արգելին, և
բերանք նոցա խօսեցան զամբարը

տաւանու թիւն :

Սերժեցին զիս, և այժմ դարձեալ
պատեցան զինեւ. ուչ եղին խո-
նարհեցուցանել զիս յերկիր :
Համարեցան ինձ որպէս առիւծ զի
պատրաստի յորս, և որպէս կորիւն
առիւծու զի նստի դարանեալ :
Արի տէր՝ ժամանեա նոցա և խա-
փանեա զնոսա. փրկեա զանձն իմ
յամբարչտաց 'ի սրոյ՝ և 'ի ձեռաց
թշնամուցն :

Տէր կորո զնոսա յերկրէ. բաժանե-
ա և խափանեա զնոսա 'ի կեանս
իւրեանց :

Վաղտնեօք քովք լցան որովայնք
նոցա. յագեցան կերակովք, և
թողին զմնացուածս տղայոց իւր-
եանց :

Եւ արդարու թեամբ երեւեցայց
երեսաց քոց, և յագեցայց յերե-
ւիլ փառաց քոց :

Տունք ժե : Գոբզայս և :

ՍԱՂՄՈՍ ԺԷ .

Ի կատարած 'ի վերայ դատերօջմոց նահատակի ծառային
տեառն Դաւթի . ջոր իօսեցաւ ընդ տեառն ջբոնս օրհ-
նօւթեան , յաւուր յորում փրկեաց ջնա տէր 'ի ձեռաց
ամենայն թշնամեաց , եւ 'ի ձեռաց սաւուցոյ . նւ տակ :

Միրեցից զքեզ տէր զօրութիւն
իմ , տէր հաստատիչ իմ , ապաւէն
իմ և փրկիչ իմ :

Աստուած օգնական իմ և ես յու-
սամ 'ի նա . ապաւէն իմ , եղջիւր
փրկութեան իմոյ ընդունե լի իմ է :

Օրհնե լով կարգացից առ տէր , և
'ի թշնամեաց իմոյ ապրեցայց :

Շուրջ եղեն զինեւ երկունք մա-
հու . և ուղիք անօրէնութեան
խռովեցուցին զիս :

Վիշտքդ ժոխոց պաշարեցին զիս .
և ժամանեցին ինձ որոգայթք մա-
հու :

Ինեղուն իմում ես առ տէր կար-
գացի , և առ ան իմ աղաղակեցի :
Լուաւ ինձ 'ի տաճարէ սրբոյ իւր-
մէ ձայնի աղօթից իմոյ , և աղա-

զակ իմ առաջի նորա, մտցէ յա-
կանջս նորա :

Խռովեցաւ և դողաց երկիր, և
հիմունք լերանց սասանեցան և
խռովեցան, զի բարկացաւ 'ի վե-
րայ նոցա աստուած :

Եւ ծուխ 'ի բարկուէ նր, և հուր
յերեսաց նորա բորբոքեցաւ, և
փայլատակուէք հատան 'ի նմանէ :
Խոնարհեցոյց զերկինս և էջ. և
մէզ 'ի ներքոյ ոտից նորա :

Եւ 'ի քրովբէս և թռեաւ. սրլա-
ցաւ նա 'ի թեւս հողմոց :

Եզ զխաւար 'ի ծածկոյթ իւր, և
շուրջ զնովաւ են յարկք իւր. և
խաւարային ջուրք մինչեւ յամպս
օդոց :

Ի փայլատակել նորա առաջի նո-
ցա, ամպք անցուցին զկարկուտ,
և զկայծակունս հուր :

Որոտաց տէր յերկնից, և բարձ-
եալն ետ զձայն իւր 'ի կարկուտ
և 'ի կայծակունս հուր :

Առաքեաց զնետա իւր և՛ ցրուեաց
զնոսա. յաճախեաց զփայլատա
կուենա իւր, և խռովեցոյց զնոսա:
Երեւեցան աղբերք ջուրց, և յայտ
նեցան հիմունք աշխարհի:

Ի սաստէ քումմէ տէր, և ՚ի շնչել
հոգւոյ բարկութեան քո:

Առաքեաց ՚ի բարձանց և ընկալաւ
զիս ընկալաւ զիս ՚ի ջուրց բազմաց:
Փրկեսցէ զիս տէր ՚ի թշնամեաց
խմոց հղօրաց, և յատելեաց խմոց զի
հղօրք եղեն քան զիս:

Ճամանեցին ինձ աւուրք չարչա
րանաց խմոց. եղեւ տէր հղօրիչ
խմ, և եհան զիս յանդորր, և վիրը
կեաց զիս տէր զի կամեցաւ զիս:
Հատուսցէ ինձ տէր ըստ արդա
րութեան խմում. ըստ ամբժու
թեան խմում հատուսցէ ինձ:

Ես սրահեցից զճանապարհս տն և ոչ
ամբարշտեցայց յաստուծոյ խմմէ:
Ամենայն իրաւունք նորա առաջի
խմ են, և զտրդարութիւն իւր ոչ

Իբացեայ արար յինէն :
Եղէց և ես ամբիծ ընդ նմա . և ըզ-
գուշացայց յանօրէութի իմմէ :
Հատուսցէ ինձ տէր ըստ արդա-
րութի իմում, ըստ սրբութեան
ձեռաց իմոց առաջի աչաց իմոց :
Տնդ սրբոյն սուրբ եղիցիս , ընդ
առն ամբծի ամբիծ եղիցիս , ընդ
ընտրեալն ընտրեալ եղիցիս , և
զթիւ բնն կործանեացես :
Գու զժողովուրդս խոնարհս կե-
ցուցանես . և զաչս ամբարտաւա-
նից դու խոնարհեցուցանես :
Գու լուսաւոր առնես զճրագ իմ
տէր . աստուած իմ , լոյս արա ինձ
ի խաւարի :
Քեւ փրկեցայց ի փորձութենէ .
աստուծով իմով անցից ընդ պա-
րիսպս :
Ըճ իմ , ամբիծ են ճանապարհք
քո . և բանք տեառն ընտրեալ
են . և ապաւէն ամենեցուն որք
յուսան ՚ի նա :

Վասն զի ո՞վ է անբաց ՚ի տեսանէ,
կամ ո՞վ է անբաց յայ մերմէ :
Ընծ, որ զգեցուցեր ինձ զօրուի, և
եդեր յամբժուէ զճանապարհս իմ :
Հաստատեցեր զոսս իմ որպէս
զեղջերուի, և ՚ի վերայ բարձանց
կացուցեր զիս :

Ուսուցեր զձեռս իմ ՚ի պատե-
րազմ, և արարեր զբազուկ իմ որ
պէս զաղեղն հաստ, և ետուր ինձ
զպաշտպանուի փրկուէ քոյ :

Ըջ քո ընկալաւ զիս, և խրատ
քո կանգեաց զիս իսպառ, և խը-
րատ քո ուսուսցէ զիս :

Բնդարձակեցեր զգնացս իմ ՚ի ստո-
րէ իմմէ, և ոչ տկարացան շա-
ւիղք իմ :

Հալածեցից զժշնամիս իմ և հա-
սից նոցա, և ոչ դարձայց ՚ի նոցա
նէ՝ մինչեւ սպառեցից զնոսա :

Նեղեցից զնոսա, և այլ մի կարաս-
ցեն կեալ, և անկցին ՚ի ներքոյ ո-
տից իմոց :

Օգեցուցեր ինձ զօրութի ՚ի պատերազմի, և զյարուցեալն ՚ի վերայ իմ՝ ներքոյ իմ արարեր:

Օթշնամիս իմ հալածականն արարեր, և զատելիս իմ սատակեցեր: Ըզազակեցին, և ոչ որ էր որ փրկկէր զնոսա. կարգացին առ տէր՝ և ոչ լուաւ նոցա:

Մանրեցից զնոսա որպէս փոշի՝ առ աջի հողմոյ. և որպէս կաւ գլուխ հաց կոխեցից զնոսա:

Փրկեսցէ զիս տէր ՚ի հակառակութենէ ժողովրդոյ, և կացուսցէ զիս զլուխ հեթանոսաց:

Ժողովուրդ՝ զոր ոչ գիտէի, ծառայեաց ինձ, և ՚ի լուր ականջաց լուաւ ինձ:

Որդիք օտարաց ստեցին ինձ. որդիք օտարաց մաշեցան, և կաղացան ՚ի շաւղաց իւրեանց:

Կենդանի է ամր և օրհնեալ է ամ. և բարձր եղիցի ամ փրկուէ իմոյ: Ըստուած է որ խնդրէ զվրէժ իմ,

և հնազանդ առնէ զժողովուրդս
ընդ ինեւ :

Փրկիչ իմ 'ի թշնամեաց իմոց բարեկացողաց, յայնցանէ որք յարուցեալ են 'ի վերայ իմ, բարձր արարեր զիս, և յառնէ անիրաւէ վիրակեցեր զիս :

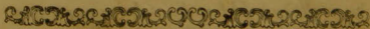
Վասն այսորիկ խոստովան եղէցքեզ 'ի հեթանոսս, և անուանքում սաղմոս ասացից :

Մեծ արարեր զիրկու թիւն թագաւորի նորա, առնել ողորմուի ընդ օծելոյ նորա դաւ թի, և ընդ զաւակի նորա ազգէ մինչեւ յազգ :

Տունք ծ :

Կանոնս Գորդայս է, Սաղմոս Ճէ :

Տունք մը :

ՕՐԸՆՈՒԹԻՒՆ ՄՈՎՍԵՍԻ ԵՒ ՈՐԴՈՅՆ ԻՍՐԱԵՒԷԼԻ :

Ելէ յ յե :

Օրհնեցուք զտէր, զի փառք է փառաւորեալ :

Օհեճեալս և զերիւլարս ընկէց 'ի
ծով . օգնական ընդունելի իմ
տէր , և եղև ինձ 'ի փրկութիւնս :
Սա է իմ անձ , և փառաւոր առ-
նեմ զսա անձ հօր իմոյ , և բարձր
արարից զսա :

Տէր խորտակէ զպատերազմունս .
և տէր է անուն նորա :

Օընտիրս արանց և զընտիրս ըս-
պառազինաց , զկառս և զերեւա-
լըս և զամենայն զօրութիւնս փա-
ռաւոնի ընկէց 'ի ծով :

Օով ծածկեաց զնոսա . ընկլան
յանդունդս խորոց իբրև զվէմս :
Աջ քո տէր՝ փառաւորեալ է զօ-
րութեամբ իւրով . և աջ քո տէր՝
խորտակեաց զթշնամիս քո :

Եւ մեծութեամբ փառաց քոյ
մանրեցեր զհակառակորդս քո . ա-
ռաքեցեր զբարկուի սրտմտուէ-
քոյ , և եկեր զնոսա որպէս զեղէգն :
Հոգւով զօրութեան սրտմտուէ-
քո պատառեցան ջուրք . դիզան՝

կացին որոյ պարիսպ քարեայ ջուրք
ծովուն . և պաղեցան դիզան ալիք
ջուրցն 'ի մէջ ծովուն :

Ըսաց թշնամին . ասէ , հալածե-
ցից՝ հասից՝ հարից . բաժանեցից
զաւարն , եւ լցուցից 'ինոցանէ
զանձն իմ :

Ի սուր իմ արկից զնոսա . տիրեսցէ
և բարձրասցի 'ի վերայ նոցա աջ իմ :
Ըռաքեցեր զհողմն քո , և ծածկեաց
զնոսա ծով . ընկղմեցան , և իջին ,
որպէս կապար 'ի ջուրս սաստիկս :
Ո՞ նմանի քեզ յաստուածս տէր ,
կամ ո՞վ նմանիցի քեզ փառաւոր
եալդ 'ի սուրբս :

Սքանչելի փառաւորեալ՝ որ սու-
նես զնշանս եւ զարուեսաս . ձը-
գեցեր զձեռն քո , եւ եկուլ ըզ-
նոսա երկիր :

Ըռաջնորդեցեր արդարու թ՝ ժողո-
վրդեան քո այսմ , զոր և վրկեցեր :
Սխիթարեցեր զնոսա զօրու թ՝ քով
'ի բանակեաղ սրբուէ քո . լուան

ազգըք եւ բարկացան, և երկունք
կարան զբնակիչան փղշտացւոց :
Յայնժամ փուլժացան դատաւ որք
եղովմայ եւ իշխանք մովաբացւոց :
Կալաւ զնոսա գողումն . հալեցան
ամ բնակիչք քանանացւոց :

Անկցի ՚ի վերայ նոցա ահ եւ գռ
ղումն . եւ ՚ի զօրութենէ բազկի
քո քարասցին :

Աինչեւ անցցէ ժողովուրդ քո
տէր , մինչեւ անցցէ ժողովուրդ
քո այս՝ զոր ստացեր :

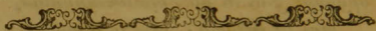
Տարեալ տնկեսցես զնոսա ՚ի լերին
ժառանգութիւնքոյ , ՚ի սրատրաստութի
բնակութե՛ն ժառանգութե՛ն քոյ :

Չոր ստացար ՚ի սկզբանէ տր , ըս
տացար սրբութե՛ն՝ զոր սրատրաստե
ցին ձեռք քո . տր թագաւոր յա
ւիտեանս յաւիտենից , եւ եւս :

Չի եմուտ փարաւօն կառօք եւ
երիվարօք եւ ընտիր սպառազի
նօք ՚ի մէջ ծովունն .

Եւ էած ՚ի վերայ նոցա տէր զջու

բբս ծովունն . եւ որդիքն խորայելի
գնացին ընդ ցամաք 'ի մէջ ծովունն :
Փառք հօր եւ որդւոյ եւ :

Մ Ա Ղ Թ Ա Ն Ք

Քրիստոս է խմ անձ , եւ փառաւ
ւոր առնեմ զսա . աստուած հօր
խմոյ , եւ բարձր արարից զսա :
Մարդասէր տէր , վասն սրբուհւ
ւոյ անարատի մօր քոյ եւ կուսի ,
եւ վասն խաչի քո սրատուականի ,
տէր ընկալ զազաչանս մեր , եւ
կեցո զմեզ :

Քարս է . ոցօթք՝ Երանեալ է . իբրև . կեանացն :

Վ ասն 'ի վերուստ խաղաղուէ ե
փրկուէ անձանց մերոց զտէր ա
զաչեսցուք : Տէր ողորմեա :
Վ ասն լսելի լինելոյ տեառն այ ձայ
նի ազաչանաց մերոց , զտէր աղա :
Վ ասն քաւիչ եւ ներող լինելոյ այ
'ի վերայ մեզաց մերոց , զտէր ա :

Վասն թողոյ մեզ զամ յանցանս
մեր զկամայ և զակամայ, զտէր ա
Վասն զի մի ընդ խոտանան գտա
նիցիմք յաւուրն պատասխանա
տուու թեան, զտէր աղա :

Վասն հոգւոցն հանգուցելոց՝ որք
ճշմարիտ և ուղիղ հաւատով՝ ի բը
րիատու ննջեցին, զտէր աղա :

Եւ եւս՝ միաբան վասն ճշմարիտ
և սբ հաւատոյս մերոյ զտէր աղա :

Օանձինս մեր եւ զմիմեանս մնննայ
ամենակալին յանձն արասցուք :

Ողորմեաց մեզ տէր մնձ մեր ըստ
մեծի ողորմուէքում. ասասցուք
ամենեքեան միաբանու թեամք :

Տէր ողորմեա . տէր ողորմեա . տէր
ողորմեա :

Աստի :

Տէր տունջեան՝ և գոյացուցիչ զի
շերոյ, որ արարեր զտիւ ՚ի զբօ
սանս բարեգործուէ ՚ի վրկուի ան
ձանց մերոց, և զգիշեր ՚ի հան

գիտտ քնոյ տկարացեալ բնուե
մերոյ : Իսկ այժմ զարթուցեալ
բացեր զբերանս մեր յօրհնաբա
նուի ահաւոր եւ փառաւորեալ
անուանդ քում սրբոյ : Ինկալ եւ
այժմ զաղաչանս մեր, եւ յաջող
եա մեզ ուղիղ հաւատով եւ ա
ռաքինասէր վարուք ՚ի նոյն պաշ
տօն քո կանխել միշտ, եւ նովին
կանոնիւս անդադար փառաւորել
զհայր եւ զորդի եւ զսուրբ հո
գիդ այժմ եւ միշտ եւ յաւի
տեանս յաւիտենից . ամէն :

Խաղացու թիւն ամենեցուն :

Ասաու ծոյ երկրորդացու ք :

Օ, քեզ, որ յամենայնի գթագ ե
մարդասէր տէրդ ես, աղաչեմք
հանապազ, զի զօրացուսցես զմեզ
օր ըստ օրէ կալ ՚ի կարգի կրօնա
ւորութեան մերում : Թեթեւա
ցո տէր՝ զքաղցր լուծ քո՝ զոր ե
դեր ՚ի վերայ մեր . զի կարասցուք

Կող ՚ի սրատու իրանի քում, և ըզ-
հաճոյսն առնել առաջի քո յամ
ժամ ՚ի տուէ եւ ՚ի գիշերի : Հը-
րեշտակային երգակցութի զքեզ
օրհնել, զքեզ գովել, եւ քեզ
գոհուի եւ փառս մատուցանել
ամենազօր տէրութեանդ այժմ և
միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտե-
նից . ամէն :

Մարմանք :

Սաղմոսիւք եւ օրհնութի եւ եր-
գօք հոգեւորօք անդադար փառա-
ւորեմք զհայր եւ զորդի եւ զսբ
հոգիդ այժմ եւ միշտ եւ յաւի-
տեանս յաւիտենից . ամէն :

Օրհնեալ տէր մեր յիսուս քրիս-
տոս . ամէն :

Հայր մեր որ յերկինս :

ՍԱՂՄՈՍ ԺԸ .

Ի կասարած . Սոցմոս դ.ա.Թի .

Երկինք պատմեն զփառս աս-
տուծոյ, և զարարածս ձեռաց
Նորա պատմէ հաստատութիւնն :
Օր աւուր բղխէ զբան, և զիշեր
զիշերի, ցուցանէ զգիտութիւնն :
Ոչ են բանք եւ ոչ են խօսք, ո-
րոց ոչ լսին ձայնք նոցա :
Բնդ ամենայն երկիր ել բարբառ-
նոցա, եւ մինչեւ 'ի ծագս աշ-
խարհի են խօսք նոցա :
Յարեւու եհար զխորան իւր, և
ինքն որպէս փեայ՝ զի ելանէ յա-
ռագաստէ իւրմէ, եւ ցնծայ նա
որպէս հսկայ յընթանալ զճա-
նապարհս իւր :
Ի ծագաց երկնից են ելք նորա,
եւ հանգիստ նորա մինչեւ 'ի
ծագս նորուն, եւ ոչ որ իցէ, որ
թագիցէ 'ի տապոց նորա :

Օրէնք տեառն ամբիժ են, եւ
դարձուցանեն զհոգիս. վկայու-
թիւն տեառն հաւատարիմ է, եւ
խմատուն առնէ զտղայս :

Արդարութիւնն ուղիղ է, եւ ուրախ
առնէ զսիրտս. սխառութիւնք նոն
լոյս են, եւ լոյս տան աչաց. երբ
կիւղ նոն սք է եւ մնայ յաւիտեան,
Կատաստան տեառն ճշմարիտ է,
եւ արդար է ՚ի նոյն :

Տանկալի է նա քան զոսկի եւ քան
զականս սխառուականս բազումս.
Քաղցր է նա քան զմեղու խորիախ,
Քանզի ծառայ քո սրահեացէ զայս.
՚ի սրահել նմա՝ զհատուցու մն բա-
զումս :

Օ յանցումաճս իւր ո՞վ կարէ առ-
նուլ ՚ի միտ. ՚ի դազանեաց խնոց
սուրբ արա զիս տէր, եւ յօտա-
րէն սրահեա զծառայս քո :

Արա թէ ոչ տիրեացեն ինձ, յայն
Ժամ անբիժ եղէց, եւ սուրբ է-
ղէց ՚ի մեղաց մեծաց :

Եղիցին քեզ հաճոյ բանք բերա-
 նոյ խնոյ, եւ խորհուրդք սրտի ի
 մոյ առաջի քո զամենայն ժամ.
 Կէր օգնական իմ եւ վրկիչ իմ,
 Տունք ժդ :

ՍԱՂՄՈՍ ԺԹ .

Ի կատարած Սոցմու դ.ա.Թի .

Վուիցէ քեզ ատէր յաւուր անձ-
 կուժեան . օգնական եղիցի քեզ
 անունն առաւծոյ յակորաց :

Վապրեսցէ քեզ ատէր օգնուժիւն
 ՚ի սրբուժեանէ իւրմէ, եւ ՚ի սիօ-
 նէ ընկալցի զքեզ :

Յիշեսցէ իմր զիմ սրտարագս քո,
 ե զուխոսս քո ընդ աւնէ լիարանցէ :
 Տայցէ քեզ ատէր ըստ սրտի քում,
 եւ զամենայն խորհուրդս քո նա
 կատարեսցէ :

Յնձասցուք մէք ՚ի վրկուէ քում,
 յանուն իմ մերոյ մէք մեծք եղիցուք :
 Վցուսցէ ատէր զամենայն խնդրը
 աւածս քո, սյժմ ծանեաք, զի

կեցոյց տէր զօճեալ իւր :
Վուաւ սմա յերկնից 'ի սրբութե-
նէ իւրմէ, 'ի զօրութիւն փրկու-
թեան աջոյ իւրոյ :
Սոքա կառօք եւ սոքա երխիւ-
րօք . այլ մէք զանուն տեառն աւ-
տուծոյ մերոյ կարգասցուք :
Սոքա խաբանեցան եւ անկան .
մէք յարեաք եւ ուղիղք եզաք :
Տէր կեցո զթագաւորն, եւ լուր
մեզ յաւուր յօրում կարգաւ-
ցուք առ քեզ :
Տունք Տ :

ՍԱՅՄՈՍ Ի .

Ի կատարած . Սոցմոս դաւթի :

Տէր 'ի զօրութեան քում ուրախ
եղիցի թագաւորն . 'ի փրկու-
թեան քում ցնծասցէ յոյժ :
Չցանկութիւն սրտի նորա եւ
տուր նմա, եւ զկամս ջրթանց
նորա ոչ արդելեր 'ի նմանէ :
Դաման արարեր զնա յօրհնութի

բաղցրուէ քոյ, և եզեր 'ի գլուխ
նի սրակ 'ի քարէ սրատուականէ :
Կեանս խնդրեաց 'ի քէն, և և
տուր նմա ընդ երկայն աւուրս՝
յաւխտեանս յաւխտենից :

Մեծ են վասք նորս 'ի փրկու-
թեան քում, զփաստ մեծ վայել-
չութեան քո գիցես 'ի վերայ նորս :
Տայես զնա յորհնութիւն յա-
ւխտեանս յաւխտենից, և և ու-
րախ տրասցես զնա յուրախու-
թեան երեսաց քոյ :

Թագաւոր յուսացաւ 'ի տէր .
յոյսովու թե՛նէ բարձրելոյն նա
մի սասանեցի :

Գացի ձեռն քո 'ի վերայ թշնամ
կաց քոյ, և և աջ քո գացէ զա-
մենայն ատելիս քո :

Վիցես զնոսա որպէս հնոց 'ի հուր՝
'ի ժամանակի երեսաց քոյ :

Տէր բարկուի իւրով խռովեցուս-
ցէ զնոսա, և հուր կերիցէ զնոսա :
Պատու նոցա յերկրէ կորիցէ, և և

զաւակնից յորդուոց 'ի մարդկանէ :
 Խոտորեցան 'ի քէն շարու թեամբ ,
 խորհեցան զխորհուրդ , զոր ոչ
 կարասցեն հաստատել :

Արասցես զնոսա հալածեալս , 'ի
 մնացուածս քո պատրաստեացես
 զերեսս նոցա :

Բարձր լեր տէր 'ի զօրութե՛ք քում ,
 օրհնեցուք , եւ սաղմոս ասաս-
 ցուք 'ի զօրութեան քում :
 Տունք ժգ , Գօրզայս ք :

ՍԱԶՄՈՍ ԻԱ .

Ի կատրած ցան առու օտին օգնականութեանց Սաց-
 մոս գաւ. թի :

Ատուած ատուած իմ՝ նայեաց
 առ իա . ընդէ՛ք թողեր զիս . հե-
 աի եղեր 'ի փրկութեանէ իմմէ
 վասն բանից յանցանաց իմոց :
 Ատուած իմ , 'ի տուէ կարդացի
 առ քեզ , եւ ինձ ոչ լուար , 'ի
 գիշերի , եւ ինձ ոչ անսացեր :
 Գու 'ի սուրբս բնակեալ ես , եւ
 զովեալդ խորոյէ լի :

Ի .քեզ յուսացան հարբն մեր .
յուսացան 'ի .քեզ, եւ փրկեցեր
զնոսա :

Ըն .քեզ աղաղակեցին, և կեցին 'ի
.քեզ յուսացան, և ոչ ամաչեցին :

Ըյլ ես որդն եմ, և ոչ եմ մարդ .
նախատինք մարդկան, եւ արհա
մարհանք ժողովրդոց :

Ըմենեքեան որք տեսանէին զիս,
արհամարհէին զինեւ . խօսէին
չբժամբք, եւ շարժէին զգլուխս
իւրեանց :

Յուսացաւ 'ի տէր, եւ փրկեցէ
զնա, կեցուցէ զնա, զի կամի զնա :
'Իու ես՝ որ հաներ զիս յարգանդէ .
յոյս իմ 'ի ստեանց մօր խնոյ :

Ի .քեզ անկայ ես յարգանդէ . յորո
վայնէ մօր խնոյ դու ես ւնձ իմ :

Մի 'ի բացեայ առնիր յինէն՝ զի
նեղու թիւնք մերձեալ են, եւ
ոչ որ է՝ որ օգնէ ինձ .

Շուրջ եղին զինեւ զուարակք
բազումք . եւ ցուլք զէրբ սլաշա

րեցին զիս :

Բացին 'ի վերայ իմ զբերանս իւր
եանց . որպէս առ իւժ՝ զի մռնչէ
եւ յափշտակէ :

Եւ որպէս զջուր հեղայ, եւ ցրը
ուեցան ամենայն ոսկերք իմ, եւ
եղեւ սիրտ իմ որպէս մոմ հալ
եալ 'ի մէջ որովայնի իմոյ :

Չորացաւ որպէս խեցի զօրութի
իմ, լեզու իմ 'ի քիմս իմ կցեցաւ .
եւ 'ի հող մահու իջուցին զիս :

Շուրջ եղեն զինեւ շունք բազումք .
և ժողովք չարաց պաշարեցին զիս :

Ծակեցին զձեռս իմ և զոտս իմ, և
թուեցին զամենայն ոսկերս իմ .

նորս հայեցան եւ տեսին զիս :

Բաժանեցին զհանդերձս իմ 'ի
մէջ իւրեանց, եւ 'ի վերայ պատ
մուճանի իմոյ վիճակս արկանէին :

Գու տէր մի՛ հեռի առներ զօգ
նութիւն քոյինէն . եւ տէր յօգ
նել ինձ նայեաց :

Փրկեա 'ի սրոյ զանձն իմ, եւ 'ի

ձեռաց շանց զմիամօրու թիւն իմ :
Փրկեա զիս 'ի բերանոյ առիւծու ,
յեղջերէ մինդջերուի զխոնար
հու թիւն իմ :

Պատմեցից զանուէն քո եղբարց ի
մոց . եւ 'ի մէջ եկեղեցւոյ օրհ-
նեցից զքեզ :

Երկիր զածք տեառն օրհնեցէք ըզ-
տէր . եւ ամենայն զաւակն յա-
կոբեան միառաւոր արասցեն զնա :
Երկիցէ 'ի տեառնէ ամենայն զա-
ւակն իսրայէլի , զի ոչ արհամար-
հեաց եւ ոչ անարգեաց տէր զա-
ղօթս աղքատի , եւ ոչ դարձոյց
զերեսս իւր յինէն . այլ 'ի կար-
գալ իմում առ նա՝ լուաւ ինձ :
Ի քէն է գովու թիւն իմ տէր յե-
կեղեցիս մեծս օրհնեցից զքեզ :
Օղութոս իմ կատարեցից առաջի
ամենայն երկիր զածաց նորա :
Կերիցեն տնանկք եւ յագեսցին .
օրհնեացեն զտէր՝ ոյք խնդրեն զնա :
Կեցցեն սիրտք նոցա յաւիտեանս

յաւխտենից. յիշեցեն, և դարձ
ցին առ Խոր ամենայն ծաղք երկրի:
Երկիրագագեն նմա Խմ տոհմք ա-
զանց. զի տեառն է արքայուի, և նա
տիրէ ՚ի վր ամենայն հեթանոսաց:
Կերին և երկիրագագին նմա Խմ պա-
րարտք երկրի. առաջի նր անկցին
ամենեքեան՝ որք իջանեն ՚ի հող:
Ընձն խմ նովաւ կեայ. եւ զաւակ
խմ ծառայեցէ նմա:

Պատմեցի տեառն ազգ՝ որ դա-
լոցն է. պատմեցեն զարդարու-
թիւնն նորա ժողովրդեան, որ ծը-
նանելոցն է՝ զոր արար տէր:

Տունք ԼԷ.

ՍԱՂՄՈՍ ԻԲ.

Ի կտարած. Սացմոս դաւթի:

Տէր հովուեցէ զիս, եւ ինձ ինչ
ոչ սրակասեցի:

Ի վայրի դալարուջ՝ անդ բնակե-
ցոյց զիս եւ առ ջուրս հանգըս-
տեան սնոյց զիս:

Վարձոյց զանձն իմ առ իա, և առ աջ
 նորդեաց ինձ՝ ի ճանապարհս արդա-
 րութեան վասն անուան իւրոյ :
 Թէպէտ և զնացից ես ՚ի մէջ ըստ
 ուերաց մահու, ոչ երկեացց ՚ի
 շարէ, զի դու տէր ընդ իա ես :
 Յուպ քո եւ դաւազան՝ նոքա մը
 խիթարեսցեն զիս :

Պատրաստ արարեր առ աջի իմ զսե-
 ղան ակն յանդիման նեղչաց իմոց :
 () ձեր իւղով զգլու իս իմ, բաժակ
 քո որպէս անապակ արբեցոյց զիս :
 Աղորմութիւն քո տէր զհետ իմ
 եկեսցէ զամենայն աւուրս կե-
 նաց իմոց, բնակիլ ինձ ՚ի տան
 տեսուն ընդ երկայն աւուրս :

Տունք Ը :

ՄԱՂՄՈՍ ԻԳ .

Մտցմոս դաւ. Թի . միտչարաթուս .

Տեսուն է երկիր լիւ իւրով, աշ-
 խարհ և ամենայն բնակիչք նորա :
 Նա ինքն ՚ի վերաց ծովու հիմունս

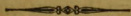
էարկ նմա . 'ի վերայ գետոց սլատ
րաստեաց զնա :

Ո՞վ ելցէ 'ի լեառն տեառն . կամ
ո՞վ կացցէ 'ի տեղւոջ սրբուէ նր :
Որ սուրբ է ձեռօք և ամբիծ սրբ
տիւ . որ ոչ էառ զնանրու թիւն
յանձն իւր , և ոչ երգուաւ ընդ
ընկերի իւրում նենգութեամբ :
Սա առցէ զօգնութի 'ի տեառնէ ,
զողորմութիւն յայ փրկչէ իւրմէ :
Ըյս ազգ է՝ որ խնդրէ զտէր . խընդ
րէ տեսանել զերեսս այ յակօբայ :
Համբարձէք իշխանք զգրունս ձեր
'ի վեր . համբարձցին դրունք յա
ւ իտենից և մտցէ թագաւոր փա
ռայ :

Ո՞վ է սա թառաւսր փառաց . տէր
հզօր զօրութեամբ իւրով . տէր
հզօր 'ի սլատերազմի :

Համբարձէք իշխանք զգրունս
ձեր 'ի վեր . համբարձցին դրունք
յաւ իտենից և մտցէ թագաւոր
փառաց :

Ո՞վ է սա թագաւոր փառաց,
 տէր զօրու թեանց՝ սա ինքն է թա-
 գաւոր փառաց :
 Տունք ժ : Գորղայս ծ :

ՍԱՂՄՈՍ ԻԴ .

Ի կատարած . Սաղմոս դաւ. Թի :

Առ քեզ տէր համբարձի զանձն
 իմ, աստուած իմ՝ ի քեզ յուսա-
 ցայ, մի՛ ամաչեցից. և մի՛ ծիծա-
 ղեսցին զինեւ թշնամիք իմ :

Ամենքեան որք համբերեն՝ քեզ,
 մի՛ ամաչեսցեն. այլ ամաչեսցեն
 անօրէնք յունայու թէ՛ իւրեանց :

Օճանապարհս քո տէր ցոյց ինձ,
 և զչաւիղս քո ուսո ինձ :

Առաջնորդեա ինձ ՚ի ճշմարտուե՛
 քում եւ ուսո զիս, զի գու ես
 աստուած փրկիչ իմ. և ես քեզ
 համբերի զօրհանապազ :

Յիշեա տէր զգթուիս քո և զողոր-
 մուիս քո, որք են յաւիտենից :

Օ՛վեղս մանկու թեան խնոյ և զան
գիտութեան խնոյ մի՛ յիշեր. այլ
յիշեա զիս տէր ըստ ողորմութե
քում վասն քաղցրութեան քո.
զի քաղցր եւ ուղիղ ես :

Վասն այսորիկ օրէնագէտ առնես
զմեղաւորս ՚ի ճանապարհի. ա
ռաջնորդես հեղոց ՚ի դատաստա
նի. և ուսուցանես հեղոց զճա
նապարհս քո :

Ըմենայն ճանապարհք տեառն ու
ղորմութեամբ և ճշմարտութե
են այնոցիկ, ոյք խնդրեն զուխտ
եւ զիկացութիւն նորա :

Վասն անուան քոյ տէր քաւեա
զմեղս իմ, զի բազում եզեն. մի
է մարդ որ երկնչի ՚ի տեառնէ.
օրէնագէտ առնէ զնա ՚ի ճանա
պարհի՝ յոր և հաճեցաւ :

Ընձն նի՛ ՚ի բարութե հանգիցէ և զա
ւակ նորա ժառանգեսցէ զերկիր :
Օ՛րութիւն է տէր երկիւղածաց
իւրոց. և զկտակարանս իւր ու

սուցանէ նորա :

Աչք իմ յիմ ժամ առ տէրէն, և
նա հանէ յորոգայթէ զոտս իմ :
Նայեա առիս և ողորմեա ինձ, զի
միամօր եւ աղքատ եմ ես :

Նեղուիք սրտի իմոյ բազում եղէն
յոյժ, և ՚ի վշտաց իմոց հան զիս :
Տես զխոնարհութիւն իմ և զվաս-
տակ իմ, և թող ինձ զամենայն
զմեզս իմ :

Տես զթշնամիան իմ, զի բազում
եղէն, ասելու թեամբ՝ որք ՚ի նա
նիր ասեցին զիս :

Պահեա զանձն իմ և փրկեա զիս,
և մի՛ յամօթ եղէց, զի յուսա-
ցայ ՚ի քեզ :

Վմբիծք և ուղիղք կցորդք եղն
ինձ, և ես քեզ համբերի, փրկ-
կեա մատուած զիսրայէլ յամե-
նայն նեղութեանց նորա :

Տունք ժը :

ՍԱՂՄՈՍ ԻԵ .

Ի կատարած . Սաղմսս գ.ու.Թի :

Դատ արա ինձ տէր՝ զի ես յամբ
ծուլթեան իմում գնացի, 'ի տէր
յուսացայ՝ զի մի՛ եղէց հիւանդ :
Փորձեա զիս տէր և քննեա զիս .
փորձեա զերկկամունս իմ և ըզ
սիրտ իմ :

Ողորմուլթիւն քո տէր առաջի ա
չաց իմոց . և հաճոյ եղէց ճշմար
տուլթեան քում :

Ոչ նստայց ես յաթուս նանրաց,
և ընդ անօրէնս ես ոչ մտից :
Ըտեցի ես զժողովս չարաց, և ընդ
ամբարիշտս ես ոչ նստայց :

Ողացից սրբուլթեամբ զձեռս իմ,
և շուրջ եղէց զսեղանով քո տէր :

Սեղ ինձ զձայն օրհնուլթ քո և պատ
մեղ զամենայն սքանչելիս քո :

Տէր սիրեցի զվայելուլթիւն տան
քո, և զտեղի յարկի փառաց քոց :
Սի՛ կորուսաներ ընդ ամբարիշտս

զանձն իմ, և մի՛ ընդ արս արիւ-
նահեղըս զկեանս իմ:

Որոց ձեռք իւրեանց յանօրէնուե-
են. և աջ նոցա լի է կաշառօք:
Էս յամբժուե իմում գնացի. փրը-
կեա զիս տէր և ողորմեա ինձ:

Ոտն իմ կացցէ յուղղութե. յե-
կեղեցիս մեծս օրհնեցից զքեզ:
Տունք ժբ:

ՍԱԶՄՈՍ ԻԶ.

Սացմոս գաւթի. մինչեւ օծեալ էր:

Տէր լոյս իմ և կեանք իմ՝ ես յում-
մէ՞ երկեայց. տէր ապաւէն կե-
նաց իմոց ես յումմէ՞ գողացայց:
Ի մերձե՛նալ առ իս չարաց ուտել
զմարմին իմ. նեղիչք իմ և թշնամիք
իմ, նոքա տկարացան եւ անկան:
Թէ պատրաստիցի ՚ի վերայ իմ սրա-
տերազմ, ոչ երկիցէ սիրտ իմ. և
թէ յարիցէ ՚ի վերայ իմ ճակա-
տամարտ, սակայն եւ այսուիկ ՚ի
քեզ տէր, յուսացայ:

Օ մի խնդրեցի 'ի տեառնէ, և զսոյն
աղաչեմ. բնակիլ ինձ 'ի տան ւն
զամենայն աւուրս կենաց իմոց:
Տեսանել ինձ զվայելչութի ւնն,
և հրաման տալ 'ի տաճարի նորա:
Ծածկեաց զիս 'ի խորանի իւրում
յաւուր չարի. ընդ յարկաւ արար
զիս 'ի ծածկոյթ խորանի իւրում:
Եւ վիժեալ բարձր արարեր զիս, և այ
ժըմ բարձր արա զգլուխ իմ 'ի
վերայ թշնամեաց իմոց:

Շուրջ եղէց' և մատուցից 'ի խո
րանի նորա սրատարագ օրհնուէ.
օրհնեցից և սաղմոս ասացից ւնն:
Եւ լուր տէր ձայնի իմում, զի կար
գացի առ քեզ, ողորմեա ինձ եւ
լուր ինձ, զի քեզ ասաց սիրտ իմ, և
խնդրեցին երեսք իմ, զերեսս քո
տէր խնդրեցին:

Մի դարձուցաներ զերեսս քո յի
նէն, եւ մի խոտորիւր բարկու
թեամբ 'ի ծառայէ քումմէ:

Օգնական իմ լեր տէր, մի անար

գեր զիս, և մի՛ թողուր զիս աստ,
ուստի փրկիչ իմ:

Հայր իմ և մայր իմ թողին զիս,
և տէր իմ ընկալաւ զիս:

Օրէնսդէտ արա զիս տէր 'ի՛ճա,
նապարհի քում, և առաջնորդեա
ինձ 'ի շաւիղս քո ուղիղս:

Վասն թշնամեաց իմոց, մի՛ մատ
ներ զիս 'ի ձեռս նեղչաց իմոց:

Յարեան 'ի վերայ իմ վկայք մե
ղաց, և ստեցին ինձ յանօրէնու
թեան իւրեանց:

Հաւատացի տեսանել զբարու թի
տեսառն յերկրին կենդանեաց,
համբեր տեսառն և քաջալեցեաց,
զօրասցի սիրտք քո և համբեր տն:

Տունք ժգ: Գորդայս խղ:

ՍԱՂՄՈՍ ԻԷ:

Սացմոս դաւթի:

Ա՛ռ քեզ տէր կարգացի աստուած
իմ, մի՛ լուր յինէն, մի՛ երբէք
լո իցեա յինէն, նմանիցիմ այնու

ցիկ՝ ոյք իջանենն ՚ի գուբ :

Լուր տէր ձայնի խնգրուածաց ի
մոց յաղաչել ինձ առ քեզ, ՚ի համ
բառնալ ձեռաց խմոց ՚ի տաճար
սուրբ քո :

Մի՛ համարիր ընդ ամբարիշտազան,
ձըն իմ, և մի՛ ընդ այնոսիկ՝ ոյք
գործեն զանօրէնու թիւն, կորու
սաներ զիս :

Ոյք խօսին զխաղաղութիւն ընդ
ընկերս իւրեանց, և շարութիւն
է ՚ի սիրտս նոցա :

Տուր նոցա տէր ըստ գործոց նո
ցա, և ըստ անօրէնու թեան գնա
ցից նոցա հատո նոցա :

Ըստ գործոց ձեռաց նոցա հատո
նոցա՝ զհատուցումն նոցա նոցին :

Ոչ խմացան նորա զգործս տեառն,
և ոչ ՚ի գործս ձեռաց նորա հա
յեցան, կործանեցես զնոսա, և
այլ մի՛ շինեսցին :

Օրհնեալ է տէր՝ զի լուաւ ձայնի
աղօթից խմոց, տէր օգնակրան իմ

Լ ԿԱՇՏՈՒԿԱՆ ԽՈՒՄ :

Ի նա յուսացաւ սիրտ խմ. օգտեց
ցաւ և զուարճացաւ մարմինն խմ.
և ես կամօք խմովք խոստովան ե
ղէց նմա :

Տէր զօրու թի ժողովրդեան իւրոյ,
ասրաւէն վրկու թէ օժեւոյ իւրոյ :
Փրկեա զժողովուրդս քո, և օրհն
նեա զժառանգու թ իւնս քո հո
վուեա և բարձրացո զնոսա մին
չև յաւիտեան :

Տունք ժա :

ՍԱՀՄՈՍ ԻԸ .

Սոցմոս Դ.աւ.թի . օրհնութեանց նու.ակասեաց սաճարին :

Մատուցէք տեառն՝ որդիք աստու
ծոյ, մատուցէք ան զորդիա խոյոց :
Մատուցէք տեառն զփառս և ըզ
պատիւ մատուցէք տեառն զփառս
անուան նորա . եւ երկիրպագէք
տեառն՝ ի սրահ սրբութեան նորա :
Չայն տեառն ի վերայ ջուրց՝ եւ
աստուած փառաց սրտոաց, և տէր

խնքն 'ի վերայ ջուրց բազմաց :
Չայն տեառն զօրութեանց , եւ
ձայն տեառն մեծ վայելչութեց :
Չայն տեառն փշրէ զմայրս , եւ
մանրէ տէր զմայրսն լիբանանու :
Մանրեացէ զնոսա որպէս զմատա,
զատունկն լիբանանու . որ սիրէ,
լին է որպէս զորդիս միեղջերուի :
Չայն տեառն հատանէ զբոց 'ի
հրոյ . ձայն տեառն շարժէ զանա
պատն , եւ խռովեցուցանէ տէր
զանապատն կազէս :

Չայն տեառն հաստատէ զեղջե
րուս . եւ յայտնի առնէ զանտառս :
Ի տաճարի նորա ամենեքեան ու
սասցեն զփառս նորա :

Տէր զջրհեղեղս նստուցանէ եւ
ցածուցանէ . թաղաւորեացէ տէր
յաւխտեան :

Տէր զօրութիւն ժողովրդեան իւ
րոյ տացէ . 'եւ օրհնեացէ զժողո
վուրդ իւր 'ի խաղաղութիւն :

ՍԱՂՄՈՍ ԻԹ.

Սացմոս դ.աւ.թի . Դ նոյն :

Բարձր առնեմ զքեզ տէր, զի ընկալար զիս, և ոչ ուրախ արարեր զթշնամին իմ յիս :

Տէր աստուած իմ՝ կարգացի առքեզ, և բժշկեցեր զիս. տէր հաներ ՚ի դժոխոց զանձն իմ, և փրկեցեր զիս յայնցանէ, որք իջանէն ՚ի գուբ :

Սաղմոս ասացէք տեառն սուրբք նորա, և խոստովան եղերուք յիշատակի սրբութեան նորա :

Սրտմտութիւն է ՚ի բարկուէն նորա, և կեանք են ՚ի կամաց նորա :

Ընդ երեկոյս հանգիցեն լալիք առաւօտու եղիցի ուրախութիւն :

Ես ասացի ՚ի բարեկէնդանութեան իմում, թէ ոչ սասանէցայց յաւիտեան :

Տէր ՚ի կամաքո ետուր զեղոյ իմոց զօրութիւն, դարձուցեր զերեսս

քո յինէն, և ես եղէ խռովեալ:
 Առ քեզ տէր կարգացի, եւ առ
 աստուած իմ ազազակեցի. զինչ
 օգուտ է քեզ յարենէ իմմէ, թէ
 իջանեմ ես յասրականութիւն:
 Այլ թէ հող խոստովան առնիցի
 առ քեզ, կամ պատմեացէ՞ զճըշ-
 մարտութիւնս քո:

Նուաւ ինձ տէր և ողորմեցաւ,
 և տէր եղեւ ինձ օգնական:
 Գարձոյց զսուգ իմ յուրախութիւն.
 Էղերժ յինէն զքուրձ, եւ ինձ
 զգեցոյց զուրախութիւն:
 Արպէս սաղմոս ասացեն քեզ
 փառք իմ, և այլ մի՛ և ս զղջացայց.
 տէր աստուած իմ յաւիտեան
 խոստովան եղէց քեզ:

Տունք ժբ: Գորշայս 17:

ՍԱՂՄՈՍ Լ.

Ի կասարած. նահատակութիւն գոջու. Թեան. Մաքմոս
 դաւ. Թի:

Ի քեզ տէր յուսացայ, մի՛ ամաչ

չեցից յաւխտեան, յարդարու թէ
քում փրկեա և ապրեցո զիս :

Խոնարհեցո առ իս զունկն քո, վաղ
վաղեա կեցուցանել զիս :

Վեր իմ անձ պաշտպան և տուն ա
պաւինի ապրեցուցանել զիս, զի
հզօրիչ իմ և ապաւէն իմ գու ես :

Վասն անուան քո տէր առաջնօր
դեցեր ինձ, և սնուցեր զիս, և
հանցես զիս յորոգայ թէ յայսմա
նէ, որ թագուցաւ ինձ :

Գու ես պաշտպան իմ տէր, և 'ի
ձեռս քո յանձն առնեմ զհօգի իմ :
Փրկեցեր զիս տէր անձ ճշմարտու
թեամբ քով, ատեցեր զայնօսիկ
ոյք պահեն զերկիւղ 'ի սնտիս :
Ես 'ի տէր յուսացայ, ցնծացայց և
ուրախ եղէց 'ի փրկութե քում :
Օ, 'ի հայեցար 'ի խոնարհութիւն
իմ, և փրկեցեր 'ի վշտաց զանձն
իմ, և ոչ մատնեցեր զիս 'ի ձեռս
նեղչաց իմոց, և կացուցեր յան
գորբու զոտս իմ :

Ողորմեա ինձ տէր, զի նեղեալ եմ
ես. խռովեցաւ 'ի սրտմտու թե նե
ակն իմ, անձն իմ և փոք իմ:

Պակասեցան 'ի ցաւոց կեանք իմ,
և ամբ իմ յողւոց ելանելոյ:

Մղքատացաւ 'ի տկարութի զօրութի
իմ. և ոսկերք իմ խռովեցան:

Քան զամենայն թշնամիս իմ եղէ
ես նախատ դրացեաց իմոց, յոյժ
ահ և երկիւղ ծանօթից իմոց:

Ըմենեքեան ոյք տեսանէին զիս,
արտաքս փախչէին յինէն:

Մոռացեալ եղէ ես որպէս մեռ
եալ 'ի սրտէ. և եղէ ես որպէս
զանօթ կօրուսեալ:

Օ, ի լուսյ ես զբամբասանս բազ
մաց՝ որք շուրջ էին զինեւ. 'ի ժո
ղովիլ նոցա 'ի միասին, առնուլ
զանձն իմ խորհեցան. այլ ես 'ի
քեզ տէր յուսացայ:

Ըսացի դու ես աստուած իմ, և 'ի
ձեռս քո է ժառանգութիւն իմ:
Փրկեա զիս 'ի ձեռաց թշնամեաց

խմոց, և 'ի հալածչաց խմոց :
Երևեցո զերեսս քո 'ի ծառայս քո .
ասարեցո զիս տէր ըստ ողորմու
թեան քում, տէր՝ մի՛ յամօթ ե

զէց, զի կարգացի առ քեզ :
Վմաչեացեն ամբարիշտք, և իջցեն
'ի դժոխս. համբ եղիցին շրթունք
նենգաւորք, ոյք խօսէին զարդա
րոյ զանիրաւութիւն յամբարտա
ւանիլ և յանգոսնել իւրեանց :

Որպէս զի բազում է ողորմութիւն
քաղցրութեան քոյ տէր, զոր պա

հեցեր երկիւղածաց քոյ :

Երարեր դու այնոցիկ՝ ոյք յու
սացեալ են 'ի քեզ, առաջի սրդ
ւոց մարդկան :

Վմիացուցեր զնոսա 'ի ծածկոյթ ե
րեսաց քոյ 'ի խռովութեմ մարդկան :

Օսածկեցեր զնոսա 'ի խորանի քում,
'ի հակառակութեանէ լեզուաց :

Օրհնեալ է նոր, զի սրանչելիս արար
զողորմութիւն քո 'ի քաղաք ամուր :
Ես ասացի 'ի զարմանալ իմում, թէ

ընկեցայ ուրեմն յերեսաց աջաց
քոց :

Վասն այսորիկ լուար ձայնի աղօթից
խնոց յաղաղակել իմում առ քեզ :
Սիրեցէք զտէր իմ սուրբք նորա,
զիստուգու թի խնդրէ տէր, և հաւ
տուցանէ այնոցիկ, որք առաւել
առնեն զամբարտաւանու թիւն :
Քաջալերացարուք, եւ զօրասցին
սիրտք ձեր, ամենեքեան՝ ոյք յու
սացեալ էք ՚ի տէր :

Տունք իւր :

ՍԱՂՄՈՍ ԼԱ .

Իմաստութիւն . Սոցմոս գաւթի :

Երանի, ում թողու թի եղեւ մե
զայ . և ծածկեցան իմ յանցանք
նորա :

Երանի առն՝ որում ոչ համարի տէր
զմեզս նորա, եւ ոչ գոյ նենդու
թիւն ՚ի բերան նորա :

Եւ եցի ես՝ եւ մաշեցան իմ ոսկերք
իմ, առ աղաղակել ինձ առ տէր
զօրհանապազ ՚ի տուէ և ՚ի զիշերի :

Օ՞անրացաւ ձեռն քո 'ի վերայ իմ,
դարձայ 'ի թշուառութիւն, զի
հարան յիս փուշք :

Օ մեղս իմ ցուցից քեզ, և զանօրէ-
նութիս իմ ոչ ծածկեցից 'ի քէն :
Լսացի՝ թէ սլատմեցից ինձէն ըզ-
մեղս իմ, և դու թողցես զամենայն
ամբարշտութիւնս մեղաց իմոց :
Վասն այսորիկ յաղօթս կացցեն առ
քեզ ամ սբ 'ի ժամ ընդունելի :
Բայց միայն 'ի ջուրցն հեղեղաց
բազմաց, որք առ նոսա ինձ ոչ մեր
ձեսցին :

Դու ես ապաւէն իմ 'ի նեղութենէ
յայտմանէ, որ շուրջ եղեն զինն :
Տնծութիւն իմ, փրկեա զիս յայն-
ցանէ՝ ոյք պաշարեցին զիս :
Իմաստուն արարից զքեզ՝ եւ խե-
լամուտ 'ի ճանապարհ, յոր և զը-
նասցես՝ և հաստատեցից 'ի վերայ
քո զաչս իմ :

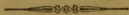
Մի լինիք որպէս զձիս եւ զչորիս, զի
ոչ գոյ 'ի նոսա իմաստութիւն, 'ի

տանձս և 'ի դանդանաւանդս ճրմ-
լեացես զկզակս նոցա, որք առ քեզ
ինչ ոչ մերձեացին:

Բազու մ տանջանք են մեղաւորաց,
բայց ոյք յուսան 'ի տէր, ողորմուի
տեառն շուրջ եղիցի զնօրօք:

Ուրախ եղերուք և ցնծացէք ար-
դարք. 'ի տէր պարծեցարուք ամե-
նեքեան՝ ոյք ուղիղ էք սրտիւք:

Տունք ժդ: Գորդայս խբ:

ՍԱՂՄՈՍ ԼԲ.

Սացմոս գաւթի:

Ցնծացէք արդարք 'ի տէր. ուղ-
ղոց վայելէ օրհնութիւն. խոս-
տովան եղերուք տեառն օրհնու-
թեամբ. տասնազէաւ սաղմոսա-
րանաւ սաղմոս ասացէք նմա:

Օրհնեցէք զտէր յօրհնութիւն
նոր, զի բարի է. սաղմոս ասացէք
նմա օրհնութեամբ:

Ուղիղ են պատգամք տեառն, և

ամ գործք նորա հաւատովք են . և սիրէ զողորմութիւն զիրաւունս տէր : Ողորմութեան լի եղև երկիր , և բանիւ տեառն երկինք հաստատեցան , և հոգւով բերանոյ նորա ամենայն զօրութիւնք նոցա :

Ժողովեաց որպէս 'ի տիկ զջուրս ծովու . և դնէ 'ի խորս զգանձս իւր : Երկիցէ 'ի տեառնէ ամենայն երկիր . և 'ի նմանէ դողացին ամենայն բնակիչք աշխարհի :

Օ , ի նա'ասաց' և եղեն . ինքն հըրամայեաց' և հաստատեցան :

Տէր ցրուէ զխորհուրդս հեթանոսաց . անարգէ տէր զխորհուրդս ժողովրդոց . և արհամարհէ տէր զխորհուրդս իշխանաց :

Խորհուրդ տեառն յաւիտեան մընայ , և խորհուրդ սրտի նորա ազգէ մինչև յազգ :

Երանի ազգի որոյ տէր ամ օգնական է նմա . ժողովուրդ զոր ընտրեաց 'ի ժառանգութիւն իւր :

Յերկնից նայեցաւ տէր յամենայն
որդիս մարդկան 'ի սրատրաստ բը-
նակու թե՛նէ իւրմէ հայեցաւ յա-
մենայն բնակիչս աշխարհի :

Ո ստեղծ առանձին զսիրտս նոցա,
'ի միտ առնու զմի գործս նոցա :

Աչ թէ 'ի բազում զօրս իւր ապրեւ-
ցի թագաւոր, և ոչ հակայ 'ի բա-
զում զօրութեան իւրում :

Սուտէ ձի 'ի փրկութեան իւրում,
'ի բազում զօրութեան իւրում
ոչ ապրեցուցանէ զհեծեալն :

Աչք տեառն 'ի վերայ երկիւղա-
ծաց իւրոց. և ոյք յուսան յողոր-
մութիւն նորս :

Փրկել 'ի մահուանէ զանձինս նո-
ցա. և կերակրել զնոսա 'ի սովու :
Անձինք մեր համբերեցեն տեառն,
զի օգնական և սրաշտտան մեր է :

Ի նա ուրախ եղիցին սիրտք մեր,
և յանուն սուրբ նր յուսասցուք :

Եղիցի ողորմութիւն քո տէր 'ի վերայ
մեր որսէս յուսացաք 'ի քեզ :

ՍԱՂՄՈՍ ԼԳ.

Սացմոս դաւ. Թի . Ի ժամանակի ջի այլագու. նեաց ջերեսո
 Իւր առտջի արիմեչերայ . եւ ուրա արձակեաց ջնա .
 եւ գեաց :

Օրհնեցէք զտէր յամ ժամ, յամ
 ժամ օրհնու թի նորա ՚ի բերան իմ :
 Ի տէր սլարծեսցի անձն իմ . լու ի
 ցեն հեղք, և ուրախ եղիցին :
 Մեծ արարէք զտր ինե . և բարձր
 արասցուք զանուն նորա ՚ի միասին :
 Ինդրեցի ՚ի տեառնէ և լուաւ ինձ .
 յամ նեղու թէ իմմէ վրկեաց զիս :
 Սատիք առ տէր՝ եւ առէք զլոյս .
 եւ երեսք ձեր մի ամաչեսցեն :
 Այս աղքատ կարդաց առ տէր, եւ
 տէր լուաւ սմա . յամենայն նե
 զու թենէ սորա վրկեաց զսա :
 Բանակք հրեշտակաց տեառն շուրջ
 են զերկիւղածովք իւրովք, եւ
 սլահեն զնոսա :
 Ղաշակեցէք եւ տեսէք, զի քաղցր
 է տէր երանեալ է այր՝ որ յու
 սայ ՚ի նա :

Երկերուք ՚ի տեառնէ ամենայն
սուրբք նորա . զի ոչինչ է սպակա
սուլթիւն երկիւղածաց նորա :
Սեճամեծք աղքատացան և քաղ
ցեան . բայց ոյք խնդրեն զտէր ,
մի՛ սպակասեսցի ՚ի նոցանէ ամենայն
բարուլթիւն :

Եկայք որդեակք իմ լուարուք ինձ ,
եւ զերկիւղ ան ուսուցից ձեզ :
Ո՛վ է մարդ՝ որ կամի զկեանս , սիրէ
զաւուրս իւր տեսանել ՚ի բարուէ :
Վաւեցո զլեզու քո ՚ի չարուէ և շրջ
թունք քո մի՛ խօսեսցի զնենդուի :
Խոտորեա ՚ի չարէ , եւ արա զբարի .
խնդրեա զխաղաղուլթիւն և երթ
զհետ նորա :

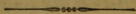
Եւք ան ՚ի վերայ արդարոց , եւ ա
կանջք նորա ՚ի վր աղօթից նոցա :
Երեսք ան ՚ի վերայ չարադործաց ,
աատակել յերկրէ զյիշատակս նց :
Կարդացին արդարքն առ տէր , և
տէր լուաւ նոցա . յամենայն նե
ղուլթենէ նոցա վրկեաց զնոսա :

Մերձ է տէր առ այնօսիկ՝ որք մաշ-
եալ են սրտիւք, և զխոնարհս հոգ-
ւով կեցուցանէ :

Բազում նեղութիւնք են արդա-
րոց . յամենայնէ վրկէ զնոսա տէր .
և սրահէ զամենայն ոսկերս նոցա
եւ մի 'ի նոցանէ մի՛ վշրեսցի :

Սահ մեղաւորին չար է . բայց որ
ատէ զարդարն, զղջասցի :

Փրկէ տէր զանձինս ծառայից իւրոց,
մի՛ զղջասցին ամենեքեան ոյք յու-
տացեալ են 'ի նա :
Տունք իա : Գոբղայս խ :

ՍԱԶՄՈՍ ԼԴ .

Ի կատարած Յացմոս գտ. Թի :

Պատեա տէր զայնօսիկ՝ ոյք դա-
տեն զիս . մարտիր ընդ այնօսիկ,
որք մարանչին ընդ իս :

Առ զզէն եւ զաստար քո . եւ արի
յօզնել ինձ . հան զսուր քո ընդ
զէմ հալածչաց իմոց, արգել ըզ-

նոսա . եւ ասա դու ջանձն իմ , թէ
 փրկու թիւն քո ես եմ :

Ամաչեսցեն եւ յամօթ լիցին՝ ոյք
 խնդրէին զանձն իմ . դարձցին յե-
 տրս եւ ամաչեսցեն , ոյք խորհէ-
 ին ինձ չար :

Եղիցին նորա որպէս փոշի առաջի
 հողմոյ . եւ հրեշտակ սեառն նե-
 ղեսցէ զնոսա :

Եղիցին ճանապարհք նոցա 'ի խա-
 ւար եւ 'ի գայթակղութի , եւ
 հրեշտակ ւնջ հալածեսցէ զնոսա :
 Ի նանիր թագուցին ինձ որոգայթ
 յասպականութեան իւրեանց , եւ
 'ի նանիր նախատեսցին զանձն իմ :
 Հասցէ 'ի վերայ նոցա որոգայթ ,
 զոր ոչ գիտացին . եւ որսն՝ զոր թա-
 գուցին , առցէ զոտս նոցա . եւ յը-
 րոգայթ 'ի նոյն անկցին :

Եւ և անձն իմ ցնծասցէ 'ի տէր , ու-
 բախեղիցի 'ի փրկուէ նր . և ամ ու-
 կերք իմ ասասցեն , ւոր ո՞նման է քեզ
 Օ , ի փրկեաց զազբատն 'ի ձեռաց

հզօրի, զաղքատն և զտնանկն յայն-
ցանէ՝ որք յափշտակեն զնա :
Յարեան 'ի վն իմ վկայք չարաց . եւ
զոր ինչ ոչ գիտէի՝ հարցանէին ցիս :
Հատուցին ինձ չար վտխանակ ընդ
բարւոյ . անժառանգել զանձն իմ
խորհեցան յորդւոց 'ի մարդկանէ :
Եւ 'ի նեղել նոցա . բուրձ զգենուի,
խոնարհ առնէի պահօք զանձն իմ . և
աղօթք իմ 'ի ծոց իմ դարձցին :
Որպէս զեղբայր և զընկեր՝ այսպէս
հաճոյ լինէի . որպէս զսգաւոր և
զտրտում, այնպէս խոնարհ առնէի :
Ի վերայ իմ ուրախ եղեն՝ եւ ժողո-
վիցան . ժողովեցան յիս տանջանք,
ևւ ես ոչ ծանեայ . ցրուեցան,
եւ ոչ զգջացան :

Փորձեցին զիս՝ և արհամարհեցին
արհամարհանօք . կրճտեցին 'ի վե-
րայ իմ զատամուկս իւրեանց . տէր
էրք տեսցես :

Իբաց արա զանձն իմ 'ի խորաման-
կու թենէ նոցա, եւ յառիւժուց

դմիամօրու թիւն իմ :

Խոստովան եղէց քեզ տէր՝ յեկեղեցիս մեծս, եւ 'ի ժողովս բազմաց օրհնեցից զքեզ :

Ան ուրախ եղիցին յիս թշնամիք իմ, ոյք ատէին զիս 'ի տարապարտուց, ակնարկի տունէին յիս աջօք իւրեանց :

Տնդ իս զխաղաղութիւն խօսէին, եւ ինքեանք բարկութեամբ զնենդութիւն խօրհէին :

Բացին 'ի վերայ իմ զբերանս իւրեանց, և ասացին այո այո տեսին աչք մեր :

Տեսեր տէր՝ և մի լուեր, տէր՝ մի 'ի բացեայ առնիր յինէն :

Չարթիր և հայեաց տէր՝ յիրաւունս իմ, ան իմ և տէր իմ 'ի դաւտաստանս իմ, և իբաւ արա ինձ ըստ արդարունքում, տէր ան իմ :

Ան ուրախ եղիցին յիս թշնամիք իմ, և մի ասացեն 'ի սիրտս իւրեանց, թէ վաշ վաշ անձանց մերոց, զի

ընկլուղաք զնա :

Վմաչեսցեն և յամօթ լիցին՝ ոյք
խնդան ընդ չար իմ. զգեցցին զա-
մօթ և զանարգանս՝ ոյք մեծա-
բանեն ՚ի վերայ իմ :

Յնծասցեն և ուրախ լիցին ՚ի քեզ
ամենեքեան, ոյք կամին ընդ ար-
գարութիւն իմ :

Մասցեն յամենայն ժամ, մեծ է
աստուած . և ոյք կամին զխաղա-
ղութիւն ծառայի քո :

Սէղու իմ խօսեսցի զարդարութիս
քո, զօրհանասլաղ զգովութիս քո :
Տունք իէ :

ՄԱՂՄՈՍ ԼԵ .

Ի կատարան, ժառանցի տեառն . Սոցմոս գաւթի :

Մե՛տ անօրէնն ՚ի մեղանջէլ ընդ մի-
արա իւր, թէ չիք երկիր զ աստու-
ծոյ առաջի աչաց նորա :

Մե՛նգեաց առաջի նորա, գտանել
զանօրէնութիւն, և ատել զնա :
Բանք բերանոյ նորա անօրէնու-

Թիւն եւ նենգութիւն են :
Ոչ կամեցաւ նա իմանալ զբարի .
զանօրէնութիւն խորհեցաւ յան
կողնի իւրում :

Եկաց նա յամ ճանապարհ , որ ոչ է
բարի . և ՚ի չարէ նա ոչ ճանճրացաւ :
Տէր՝ յերկինս է ողորմուի . քո . ճըշ-
մարտութիւն քո մինչեւ յամպս :
Ըրգարութիւն քո որպէս լերինք
աստուած . իրաւունք քո որպէս
խորք բազումք զմարդիկ եւ զա-
նասուն կեցուցանես դու տէր :
Որպէս զի բազում արարեր զողոր-
մութիւն քո աստուած . այլ որ
զիք մարդկան ՚ի հովանի թելոյ
քոյ յուսասցին :

Ըրբեսցին նոքա ՚ի պարարտութե-
տան քո . եւ զուղիս փափկութե-
քո ատցես ըմպել նոցա :

Ի քէն է տէր աղբիւր կենաց . և
լուսով երեսաց քոյ տեսանեմք
զլոյս :

Օրագեա զողորմուիս քո՝ ոյք ճա-

Նաչեն զքեզ, զարդարու թիւնս
 քո՝ ոյք ուղիղ են սրտիւք :
 Մի՛ եկեացեն ՚ի վերայ մեր ոտք ամ
 բարտաւանից, և ձեռք մեղաւոյ
 րաց մի՛ դողացուցեն զմեզ :
 Ընդ անկցին ամենեքեան՝ ոյք գորշ
 ծեն զանօրէնու թիւն, մերժեացին
 եւ այլ մի՛ կարացեն հաստատիլ :
 Տունք ժգ : Գորխոյս խ :
 Կանոնս Գորզայս է : Սաղմոս ժը : Տունս մզ :

ՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆ ՄԵԾԻՆ ՄՈՎՍԷՍԻ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏԵՍ
 ՄԱՐԳԱՐԷԻ :

Բ . Օրհնոյ լմ :

Նայեցարուք երկինք, եւ խօսեց
 ցայց . լուիցէ երկիր զպատգամս
 բերանոյ իմոյ :
 Ընդունելի լիցի որպէս անձրեւ
 բարբառ իմ, և իջցեն որպէս ցօղ
 պատգամք իմ :
 Որպէս անձրեւ ՚ի վերայ սիզոյ,
 որպէս տարախ ՚ի վերայ խոտոյ .

զի զանուէն տեառն կարգասցուք .
և տուք օրհնութիւն տեառն առ
տուծոյ մերոյ :

Ըստուած որոյ ճշմարտութեամբ
են գործքնորա , և ամենայն ճանաչ
պարհքնորա իրաւամբք են :

Ըստուած հաւատարիմ է , և ոչ
գոյ ՚ի նմա անիրաւութիւն . ար
գար եւ ճշմարիտ է տէր :

Սեղան՝ եւ ոչ նմա՝ որդիքն արա
տոյ , ծնունդք խոտորեալք եւ
թիւրեալք :

Ոչ այգ այն է՝ զոր տեառն հա
տուցանէիք դուք՝ ժողովուրդք
յիմարք եւ ոչ իմաստունք :

Ոչ սա ինքն է հայր քո , որ ըս
տացաւ զքեզ , արար զքեզ , եւ
ստեղծ զքեզ :

Յուշ լիցին քեզ աւուրքն յաւի
տենից . իմացարուք զամս ազգաց
մինչեւ յազգս :

Հարցջիր գուցհարս քո , և պատ
մեսցեն քեզ . ցծերս քո , եւ ա

սասցենք թեղ :

Ի ժամանակի՛ յորժամ բաժանեաց
բարձրեալն զազգս ամենայն . որ
պէս սփռեացնա զորոյ իսն ադամայ :

Կացոյց զսահմանս հեթանոսաց

ըստ թուոյ հրեշտակաց ան :
Կըլեւ բաժին տեառն ժողովուրդ
իւր յակոբ , եւ վիճակ ժառանգ
գութեան իւրոյ իտրայէլ :

Բաւական եղեւ նմա յանապատի .
՚ի ծարաւ տօթոյ յանջրդւոջ պաշտ
պանեաց զնա :

Խրատեաց զնա , եւ պահեաց որպէս
բիբ ական . որպէս զարծուի ՚ի
թեւս իւր ընկալաւ զնա , եւ որ
պէս ՚ի վրձագուց իւրոյ զթացաւ :
Տարածեաց զթեւս իւր , եւ ընկալ
լաւ զնա . եւ բարձեալ բերէր զնա
՚ի վերայ միջնողաց իւրոյ :

Տէր միայն ածէր զնոսա . եւ ոչ դոյր
ընդ նոսա աստուած օտար :

Կած եհան զնոսա ՚ի զօրութիւնս
երկրի . եւ կերակրեաց զնոսա արդ

Եամբք անդաստանաց :
Ղիեցոյց նոցա մեղը 'ի վիմէ և իւղ
յասպառաժ վիմէ :
Իւղ կովուց և կաթն մաքեաց , ճար
սլով հանդերձ խոյոց որթուց ցը
լուց եւ նոխազաց :
Չսրարտու թիւն երիկամանց ցո
րենոյ . եւ զարիւն խաղողոյ էարբ
գինի :
Եկեր յակովբ և յադեցաւ , և ան
գուշեաց զսիրելին :
Ղիրացաւ ստուարացաւ լայնու
ցաւ . եթող զտէր ան զարարիչ
իւր , և յետս եկաց յաստուծոյ
փրկէ իւրմէ :
Բարկացուցին զիս օտարութիւք
իւրեանց , եւ կռովբ իւրեանց
գառնացուցին զիս :
Չհեցին զիւսոյ՝ և ոչ աստուծոյ .
գիցն՝ զորս ոչ զիտէին . նորք և առ
ժամայնք , զորս բնաւ ոչ ճանա
չէին հարբ նոցա :
Թողին զտէր՝ որ ծնաւ զնոսա . մե

ռացան զաստուած՝ որ կերակ-
րեաց զնոսա :

Ետես տէր եւ նախանձեցաւ . և
սրտմտեցաւ 'ի վերայ ուստերաց
և դատերաց նոցա , և ասէ :

Դարձուցից զերեսս իմ 'ի նոցանէ ,
և ցուցից նոցա զինչ լինելոյ իցէ
յասոյ ժամանակի :

Չ'ի ազգ մի թիւր են նոքա՝ և
որդիք անհաւանք . նոքա նախան-
ձեցուցին զիս 'ի չաստուածս իւ-
րեանց , և դառնացուցին զիս 'ի
կուռս իւրեանց :

Արդ և ես նախանձեցուցից զնոսա
յազգ անպիտան . եւ անմիտ աղ-
գաւ զկծեցուցից զնոսա :
Փառք հօր եւ որդւոյ եւ :

Մ Ա Ղ Թ Ա Ն Ք

Տուք փառս աստուծոյ , տուք
օրհնութիւն մարդասիրին թա-
ղաւորին յաւիտենից , որ փրկէ

զծառայս իւր եւ կեցուցանէ :
 Սարգասէր տէր վասն սրբուհւոյ
 անարատի մօր քոյ և կուսի, և վա-
 սըն խաչի քոյ պատուականի, տէր
 ընկալ զաղաչանս մեր և կեցո զմեզ :

Քորոց եւ աջօր՝ երկինք դասմն : եւ Տէր աղա-
 ւան կամոնացն :

Վասն 'ի գիշերի և 'ի տունջեան և
 յամենայն ժամու խօսիլ մեզ ըզ-
 բան տեսուն զտէր աղաչեսցուք :

Տէր ողորմեա :

Վասն շանկանելոյ մեզ 'ի փորձու-
 թիւն, որում ոչ կարեմք հան-
 դուրժել, զտէր աղաչեսցուք :

Վասն ամբիժ և անգատապարտ կալ
 մեզ առաջի ահեղ ատենին քրիս-
 տոսի, զտէր աղաչեսցուք :

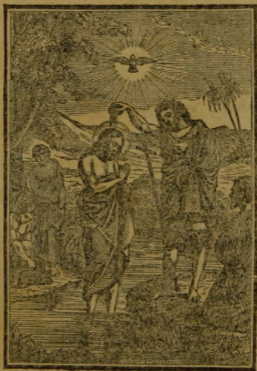
Վասն առաջնորդելոյ մեզ 'ի նա-
 ւահանգիստն կենաց անվախճա-
 նից, զտէր աղաչեսցուք :

Վասն արժանի լինելոյ մեզ վերին
 կոչմանն և երկնից արքայու թեալ

նրն . զտէր աղաչեացուք :
Վասն հոգւոցն հան : Եւ ևս միա-
բան : Օանձինս : Ողորմեաց :

Ա Յ Յ Բ :

Ի գիշերի և ՚ի տունջեան և յամե-
նայն ժամու զքեզ աղաչեմք , եւ
՚ի քէն խնդրեմք մարդասէր տէր :
Եւր մեզ աստուած փրկիչ մեր .
խոնարհեցի ունին քո ՚ի խնդրու-
ուածս մեր , զի մի ունայն լիցին
վաստակք ծառայից քոց . այլ հաւ-
մարեա զաշխատութիւնս մեր ՚ի
գործ արդարութեան եւ ՚ի պը-
տուղ աստուածպաշտութեան :
Բնկալ տէր՝ զաղօթս եւ զերկր-
պագութիւնս մեր , և հատոմեզ
զողորմութիւն քո առատապէս .
ծածկեա զմեզ ընդ հովանեաւ
ամենազօր աջոյ քո . զօրացո զմեզ
տէր՝ զօրութեամբ սուրբ հոգ-
ւոյդ . պահեա զմեզ որպէս բիբ-
ական : Եւ արա առ մեզ նշան

ՍԱԼՄՈՍ ԼԶ.

Սացմոս գ.աւ.թի :

Մի նախանձիր ընդ չարս , և մի
ընդ այնոսիկ՝ ոյք գործեն շանօ
բէնու թիւն :

Օ, ի որպէս խոտ վաղվաղակի ցա՛նա
քեցցին . որպէս զդալարի խոտոյ
վաղվաղակի անցցեն :

Յուսա ՚ի տէր , և արա զքաղցրու
թիւն . բնակեա յերկրի , և հով
ուեցիս ՚ի մեծութեան նորա :
Ետեա ՚ի տեառնէ , եւ նա տացէ
քեզ զխնդրուածսսրտի քո . յայտ
նեա առաջի տեառն զճանապար
հըս քո , և յուսա ՚ի նա :

Նա արասցէ և հանցէ որպէս զլոյս
զարդարութիւնս քո , և զիրաւու
նըս քո որպէս զօր հաւարակ :
Հնազանդ լեր տեառն , և ծառայ
եանմա , և մի նախանձիր ընդ այ

նոսիկ՝ որոց առակեալ իցեն ճա-
նապարհք իւրեանց ընդ մարդոյ՝
որ գործէ զանօրէնու թիւն :

Եւ ես ՚ի բարկու թենէ, եւ հան-
գիր ՚ի սրտմտու թենէ, և մի նա-
խանձիր ընդ շարս :

Օ, ՚ի ջարք վաղվաղակի սատակես,
ցին. բայց ոյք համբերեն տեա-
ռըն, նորա ժառանգեսցեն զերկիր:
Փոքր մի և այլ ոչ և ս իցէ ամբարիչ-
տըն. խնդրեսցես զտեղի նորա, և
ոչ գտցես :

Եւ յ որ հեզքն են՝ նորա ժառան-
գեսցեն զերկիր, և փափկասցին ՚ի
բազում խաղաղութե իւրեանց :
Սպասէ մեղաւորն արդարոյ, և կըր-
ճըտէ ՚ի վր նորա զատամու նս իւր.
այլ տէր ծիծաղեսցի զնովաւ :

Քանզի յառաջագոյն տեսանէ, զի
հասեալ է օր նորա :

Սուր հանին մեղաւորք, և լարե-
ցին զաղեղունս իւրեանց՝ հարկա-
նել զաղքատն և զտնանկն, սորա,

նանել զայն՝ որ խոնարհն է սրտիւ :
 Սուբբ նոցա մոցենն՝ ՚ի սիրտս նոցա ,
 և աղեղունք նոցա փշրեսցին :
 Վաւ է սակաւիկ ինչ արդարոյ, քան
 զբազում մեծութիւն մեղաւորաց .
 և բազուկք ամբարշտաց խոր
 տակեսցին :

Հաստատէ տէր զարդարս , և ճաշ
 նաչէ զաւուրս ամբծից . ժառանգ
 գութի նոցա յաւիտեան եղիցի :
 Սի ամաչեսցեն նոքա ՚ի ժամանակս
 չարութեան , այլ յաւուրս սովու
 յագեսցին :

Ըհա՛ մեղաւորք կորիցենն . այլ թրշ
 նամիք տեառն ՚ի փառաւորիլ և ՚ի
 բարձրանալիւրեանց պակասեսցին
 որպէս ծուխ , զի պակասի :

Փոխ առնու մեղաւորն , և ոչ հաւ
 տուցանէ . այլ որ արդարն է , ոչ
 զորմի և տայ :

Ոյք օրհնեն զտէր , ժառանգես
 ցեն զերկիր . և ոյք անիծանենն ,
 սատակեսցին ՚ի նմանէ :

Ի տեառնէ ուղղին զնացք առն . ըղ-
ճանասարհս նորա նա կամի յոյժ :
Թէսէտ և դայթակղեսցի , նա մի
կործանեսցի , զի տէր ձեռնկալու է
նորա :

Սանուկ էի ես՝ և ծերացայ . և ոչ
տեսի զարգարն արհամարեալ , և
ոչ զաւակնորա՝ թէ մուրանայ հաց :
Օջորհանասրազ ողորմի և տայ փոխ .
զաւակնորա օրհնեալ եղիցի յա-
ւիտեան :

Խոտորեա ՚ի չարէ , եւ արա զբա-
րի . եւ բնակեսցիս յաւիտեանս
յաւիտենից ՚ի նմա :

Տէր սիրէ զիրաւունս , և ոչ ընդ
վայր հարկանէ զսուրբս իւր . այլ
յաւիտեան պահէ զնոսա :

Ընօրէնք հալածեսցին ՚ի միասին ,
եւ զաւակք ամբարշտաց սատա-
կեսցին :

Այլ արդարք ժառանգեսցեն զեր-
կիր , և բնակեսցին յաւիտեանս
յաւիտենից ՚ի նմա :

Իերան արդարոյ խորհի զիմաստու թիւն, եւ լեզու նորա խօսեսցի զիրաւունս :

Օրէնք աստուծոյ են 'ի սրտի իւրում. եւ մի գայթակղեսցին զքնացք նորա :

Հայի մեղաւորն ընդ արդար, և խնդրէ սպանանել զնա, այլ տէր ոչ թողու զնա 'ի ձեռս նորա, և ոչ դատաւարտէ զնա յորժամ դատէ զնա :

Համբեր ան եւ պահեա զճանապարհս նորա. եւ բարձր արասցէ գբեզ 'ի ժառանգել զերկիր, և ըզսատակումն մեղաւորաց տեսցես : Տեսի զամբարիչտն վերացեալ և բարձրացեալ որպէս զմայրսն լիբանանու :

Ընցի եւ ահա ոչ էր. խնդրեցի, եւ ոչ գտաւ տեղի նորա :

Պահեա զամբծութիւն, եւ տես դուզղութիւն. զի գոն մնացուածք առն խաղաղարարի :

Ընօրէնք հալածեացին 'ի միասին .
 և զաւակք ամբարշտաց կորիցեն :
 Փրկու թիւն արդարոց 'ի տեառ-
 նէ է . վերակացու է նոցա 'ի ժա-
 մանակս նեղու թեան :

() գնեացէ նոցա տէր , եւ փրկես-
 ցէ զնոսա . ապրեցուցէ 'ի մե-
 զաւորաց , եւ կեցուցէ զնոսա ,
 զի յուսացան 'ի նա :

Տունք Ը :

ՍԱՂՄՈՍ ԼԷ .

Սացմոս Կաթի . առ 'ի յիշատակ շաբաթու .

Տէր մի՛ սրտմտու թեամբ քով
 յանդիմաներ զիս , և մի բարկու-
 թեամբ քով խրատեր զիս :

Օ՛ի նետք քո հարան յիս , և յիս
 հաստատեցաւ ձեռն քո :

Ոչ գոյ բժշկու թիւն մարմնոյ ի-
 մոյ յերեսաց բարկու թեան քոյ :

Ոչ է խաղաղու թիւն օսկերաց ի-
 մոյ յերեսաց մեղաց խնոց :

Ընօրէնու թիւնք իմ բարձրացան

քան զգլուխ իմ, որպէս բեռն
ծանր ծանրացան 'ի վերայ իմ:
Նեխեցան եւ փտեցան վէրք իմ
յերեսաց անզգամութեան իմոյ:
Տառապեցայ և խոնարհ եղէ մինչ
չեւ յոյժ, զօրհանապաղ տրտում
գնայի, զի անձն իմ լի եղեւ չար
չարանօք, և ոչ գոյ բժշկութիւն
մարմնոյ իմոյ:

Չարչարեցայ և խոնարհ եղէ մինչ
չեւ յոյժ, մունչէի առ հեծու
թեան սրտի իմոյ:

Տէր առաջի քո է ամենայն ցան
կութիւն իմ, և հեծութիւն իմ
'ի քէն ոչ ծածկեցաւ:

Սիրտ իմ խռովեցաւ յիս, եւ ե
թող զիս զօրութիւն իմ, լոյս ա
չաց իմոց, և այս ոչ եղև ընդ իս:
Բարեկամք իմ և մերձաւորք իմ ա
ռաջի իմ մերձեցան և կացին, և
մերձաւորք իմ հեռի եղեն յինէն:
Բռնադատէին զիս եւ խնդրէին
զանձն իմ, ոյք խորհէին չար 'ի

վերայ իմ, խորհեցան զանօրէնու
թիւն, եւ զնենգութիւն զօրհա
նապագ խորհեցան :

Այլ ես որպէս խուլ զի ոչ լսէ .
որպէս համր՝ որ ոչ բանայ զբե
րան իւր :

Եղէ ես որպէս մարդ՝ որ ոչ լսէ,
եւ ոչ գոն խօսք ՚ի բերան նորա :
Ես ՚ի քեզ տէր յուսացայ, և դու
լուիցես ինձ տէր աստուած իմ :

Ասացի՛ թէ մի՛ ուրախ եղիցին յիս
թշնամիք իմ. ՚ի սասանիլ ոտից ի
մոց՝ ՚ի վր իմ մեծամեծս խօսեցան :

Ես ՚ի տանջանս պատրաստ եմ, և
ցաւք իմ առաջի իմ են յամ ժամ :
Չանօրէնու թիւնս իմ պատմեցից,
և հոգացայց վասն մեղաց իմոց :

Իսկ արդ թշնամիք իմ կենդանի
են, եւ զօրացեալք են քան զիս .
և բազումք էին, ոյք ատէին զիս

՚ի տարապարտուց :

Այք հատուցին ինձ չար փոխանակ
ընդ բարւոյ . չարախօսէին զինէն,

զի ես երթայի զհետ արդարուէ :
 Մի թողուր զիս տէր ան իմ, և մի
 ՚ի բացեայ առնիր յինէն. հայեաց
 յօգնել ինձ՝ տէր փրկու թէ իմոյ :
 Տունք իա :

ՍԱՂՄՈՍ ԼԸ .

Ի կտաարած . յիգիթոյմոյ օրհնութիւն . Մացմոս
 դաւթի :

Ըսացի՝ թէ պահեցից զճանապարհ
 հրս իմ, զի մի մեղայց լեզուաւ
 իմով :

Եզի պահապան բերանոյ իմոյ՝ ՚ի հա
 կառակիլ մեղաւորին առաջի իմ :
 Լուռ եղէ եւ խոնարհեցայ . լը
 ուեցի ՚ի բարութենէ, եւ ցաւք
 իմ նորոգեցան յիա :

Չեռաւ սիրտ իմ ՚ի փորի իմում, և
 ՚ի խորհուրդս իմ վառեցաւ հուր :
 Խօսեցայ լեզուաւ իմով և ասա
 ցի . ցոյց ինձ տէր զկատարած իմ,
 և զթիւ աւուրց իմոյ՝ քանի՞օն է,
 զի գիտացից թէ ո՞րչափ ինչ պա
 կասեալ է յինէն :

Ահա չափով եդեր զաւուրս իմ. և
կար զօրութեան իմոյ որպէս ոչինչ է
առաջի իմ. սակայն ամենեւին ընդ
դունայն է ամենայն մարդ մսեղի :
Ապաքէն որպէս ՚ի պատկերի շրջի
մարդ, սակայն ՚ի զուր խռովի,
գանձէ՛ և ոչ գիտէ ո՛ւմ ժողովէ :
Իսկ արդ ո՞վ է համբերութիւն
իմ, թէ ոչ դու տէր. կամ կար
զօրութեան իմոյ, թէ ոչ ՚իքէն :
Յամենայն անօրէնութեանէ իմմէ
փրկեցեր զիս. եւ նախատինս ա
նըզգամաց արարեր զիս :

Վուս եղէ եւ ոչ բացի զբերան
իմ, զի դու արարեր :

Իբաց արա յինէն զտանջանս իմ, զի
՚ի զօրութեան ձեռին քո ես պակասեցայ :
Կշտամբութեամբ վասն մեզոց խոր
րատեցեր զմարդ. մաշեցեր որպէս
սարգի ոստայն գանձն նորա, սա
կայն ընդունայն է ամենայն մարդ :
Վուր տէր աղօթից իմոց, ունկն
դիր խնդրուածաց իմոց, արտաս,

ուսաց իմոց մի լուեր :

Պանդուխտ եմ ես առաջի քո ,
նժդեհ և անցաւոր որպէս ամե-

նայն հարք իմ :

Թոյլ արա ինձ զի հանգեայց մինչ
չեւ երթեալ իցեմ, եւ այլ ոչ

եւս գտանիցիմ :

Տունք ժե :

ՍԱԶՄՈՍ ԼԹ .

Ի կտարած Սոցմոս դաւթի :

Համբերելով համբերի տեառն ,
եւ նայեցաւ առ իս եւ լուաւ ա-
ղօթից իմոց :

Եհան զիս ՚ի գբոյ տառապանաց ,
՚ի կաւոյ եւ ՚ի տղմոյ :

Հաստատեաց ՚ի վերայ վիմի զոտս
իմ, եւ ուղղեաց զգնացս իմ :

Լարկ ՚ի բերան իմ օրհնութիւն
նոր, զօրհնութի տեառն նյ մերոյ :

Տեսցեն բազումք և երկիցեն, և
յուսասցին ՚ի տէր, երանեալ է

այր՝ որոյ անուն տեառն յոյս է նի :

Ոչ հայեցաւ նա 'ի նանրու թիւն,
եւ ոչ 'ի մոլու թիւն սուտ :
Բազում արարեր դու տէր աստ,
ուած իմ զսքանչելիս քո . և խոր,
հրդոց քոց՝ ոչ որ է որ նմանիցի քեզ :
Պատմեցի եւ խօսեցայ , եւ բա
զումք եղեն քան զթիւս . ընդ զո
հրս և ընդ սլատարագս ոչ հա
ճեցար . լսելիս հաստատեցեր ինձ .
զողջակէզս եւ զվասն մեղացն ոչ
խնդրեցեր :

Յայնժամ ասացի՝ թէ ահաւասիկ
գամ ես . 'ի գլուխս գրոց գրեալ
է վասն իմ :

Ընեւ զկամս քո աստուած իմ
կամեցայ , եւ զօրէնս քո 'ի մէջ ո
րովայնի իմոյ :

Ընտարանեցից զարդարու թիւնս
քո յեկեղեցիս մեծս . ահա զչոր
թունս իմ ոչ արգելից 'ի քէն :

Տէր դու զիտացեր՝ զի զարդա
րու թիւնս քո ոչ ծածկեցի 'ի սրբ
տի իմում , զճճմարտու թիւնս քո

Եւ զփրկու թիւնս քո :

Եսացի եւ ոչ թագուցի զողորմութիւնս քո, եւ զճճարտութիւնս քո 'ի ժողովրդենէ մեծէ :

Եւ զգուտէր մի հեռի առներ ըզգթութիւնս քո յինէն. զի ողորմութիւն քո եւ ճճարտութիւն քո յամենայն ժամ ընկալցի զիս :

Շուրջ եղեն զինեւ չարք՝ որոց ոչ գոյր թիւ. հասին ինձ անօրէնութիւնք իմ, եւ ես ոչ կարացի տեսանել :

Բազում եղեն քան զհեր գլխոյ իմոյ. եւ սիրտ իմ եթող զիս : Կամեաց տէր՝ փրկել զիս, և տէր յօգնել ինձ նայեաց :

Վմաչեսցեն եւ յամօթ լիցին՝ ոյք խնդրէին զանձն իմ բառնալ ըզսա. գարձցին յետս եւ ամաչեսցեն՝ ոյք խորհէին ինձ չար :

Կրեսցեն զամօթ առ ժամայն վաղ վաղակի, ոյք ասէին ինձ վաչ վաչ : Յնձասցեն եւ ուրախ լիցին 'ի

քեզ ամենեքեան, ոյք խնդրեն
զքեզ տէր:

Ասացեն յամենայն ժամ մեծ է
անձ, և ոյք սիրեն գլխակու թիս քո:
Եւ աղքատ և տնանկ եմ, ան խորհ
եա զիս. օգնական եւ պաշտպան
իս ես. դու ան իմ մի՛ յամենար:

Տունք էք: Գոբղայս ծը:

ՍԱՂՄՈՍ Խ.

Ի կատարած. Սոցմոս դաւթի:

Երանի որ խորհի զաղքատն եւ
զտնանկն. յաւուր չարի փրկէ զնա
տէր:

Տէր փրկէ զնա և կեցուցանէ եւ
րանելի առնէ զնա ՚ի վերայ երկ
րի, եւ ոչ մատնէ զնա ՚ի ձեռս
թշնամեաց իւրոց:

Տէր օգնական է նմա ՚ի մահիձս
ցաւոց իւրոց. զամենայն անկո
ղինս նորա դարձուցանէ ՚ի հիւան
դու թենէ նորա:

Ես ասացի տէր ողորմեա ինձ, բը-
ժըշկեա զանձն իմ, ես մեղայ քեզ:
Թշնամիք իմ ասացին ինձ չար, երբ
իցէ զի մեռցի, և կորիցէ անուն
նորա:

Ստանէր տեսանել զնանրուծի,
խօսէր ՚ի սրտի իւրում, և ժողովէր
զանօրէնուծիւն յանձն իւր:

Արտաքս ելանէր և զնոյն խօսէր,
զինէն շքնջէին ամ թշնամիք իմ:
Խորհեցան չար ՚ի վերայ իմ, բան ա-
նօրէնուծեան եդին ՚ի վերայ իմ:

Սիթէ որ ննջիցէ, այլ ոչ ևս յա-
ւելցի յառնել, քանզի և այրն խա-
ղաղուծեան իմոյ, յոր և եսն յու-
սացոյ:

Որ ուտէր զհաց իմ, յաճախեաց
առնել ինձ խաբէութիւն:

Այլ դու ար ողորմեա ինձ և կանգ-
նեա զիս, և ես հատուցից նոցա:

Յայսմ ծանեայ՝ թէ հաճեցար ըն-
դիս, զի մի ուրախ եղիցին յիս
թշնամիք իմ:

Այլ զիս յամբժուլթեան իմում
ընկալար, և հաստատեցեր զիս
առաջի քո յաւիտեան:

Օրհնեալ տիր տժ իսրայէլի յաւի
տեանս յաւիտենից. եղիցի եղիցի:

Տունք ժդ:

ՍԱԶՄՈՍ ԽԱ.

Ի կտարած. [Իմաստութիւն որդւոցն կորխայ. Սաղ-
մոս դաւթի:

Որպէս փափագի եղջերու յաղ-
բերս ջուրց. այնպէս փափագի
անձն իմ առ քեզ աստուած:

Օարաւիէ անձն իմ առ քեզ աստ
ուած, հզօր և կենդանի. երբե
կից երեւեցայց երեսացդ տայ:

Եղեն ինձ արտասուք իմ կերպ
կուր ՚ի տուէ և ՚ի գիշերի. և այն
զի ասէին ցիս զօրհանապաղ թէ
մէր է աստուած քո:

Օայս որպէս յիշէի, տառապէր
յիս անձն իմ. քաջալերէի, զի մը
տից ընդ յարկաւ սքանչելեաց
տանն աստուծոյ:

Ի ձայն ցնծու թեան խոստովանուէ
 և 'ի ձայն բարեկենդանու թեան :
 Ըրդ ընդէր տրտում ես անձն իմ,
 կամ ընդէր խռովես զիս . յուսա
 առ աստուած , խոստովանեանմա՛
 վրկիչ երեսաց իմոց աստուած է :
 Ընձն իմ յոյս խռովեցաւ . վն այսոյ
 ըրկ յիշեցի զքեզ յերկրէն յորդա
 նանու , 'ի հերմանէ լեռնէ փոքուէ :
 Խորք խորոց կարդացին առ քեզ ,
 'ի ձայն սահանաց քոց :

Ըմենայն զբօսանք քո , և ալիք քո
 անցին 'ի վերայ իմ :

Ի տուէ պատու իրեաց տէր զողոր
 մու թիւն իւր , 'ի գիշերի զօրհ
 նու թիւն նոր . և աղօթք իմ առ
 աստուած վասն կենաց իմոց :

Ըսացի աստուծոյ՝ ընդունող իմ
 ես . ընդէր մերթեցեր զիս . ըն
 դէր տրտում գնամ ես 'ի նեղել
 թշնամւոյ իմոյ :

Ի փշրիլ ոսկերաց իմոց նախաստեցին
 զիս թշնամիք իմ . յասել զիս զօր

Հանապազ թէ ուր է անձ քո,
 Արդ ընդէ՞ր տրտում ես անձն իմ,
 կամ ընդէ՞ր խռովեա զիս . յուսա
 առ աստուած, խոստովանեա նմա՝
 փրկիչ երեսաց իմոց աստուած է :
 Տունք ճգ :

ՍԱԼՄՈՍ ԽԲ .

Սացմոս գու. 111 .

Դատ արա ինձ աստուած, և իրաւ
 արա ինձ ՚ի դատաստանի իմում :
 Յազգէ որ ոչ է սք, ՚ի մարդոյ մէ,
 զաւորէ նենգաւորէ փրկեա զիս :
 Դու ան հզօրիչ իմ ես . ընդէ՞ր մո
 ռացար զիս, ընդէ՞ր տրտուս զը
 նամ ես ՚ի նեղել թշնամուոյ իմոյ :
 Առաքեա նոր զլոյս քո և զճշմարտու
 թիւն քո . զի առաջնորդեացիս ինձ,
 և հանցեն զիս ՚ի լեառն սուրբ և
 ՚ի յարկս քո :

Մտից առաջի սեղանոյ աստուծոյ
 առ աստուած, որ ուրախ առնէ
 զմանկու թիւն իմ :

խոստովան եղէց քեզ օրհնութիւն
աստուած աստուած իմ :

Արդ ընդէր տրտում ես անձն իմ,
կամ ընդէր խռովեա զիս . յուսա
առ աստուած , խոստովանեա նը
մա՝ փրկիչ երեսաց իմոց ան է :
Տունք է : Գորզայս լի :

ՍԱՂՄՈՍ ԽԳ .

Ի կատարած . իմաստութեան որդւոցն կորիսայ . Սաղմոս
դաւ. Թի :

Աստուած՝ ականջօք մերովք լու
այք . զոր հարբն մեր պատմեցին մեզ :
Չգործն զոր գործեցեր յաւուրս
նոցա , յաւուրսն առաջինս :

Չեւն քո խլեաց զհեթանոսս , և
զնոսա տնկեցեր . շարչարեցեր ըզ
ժողովուրդս քո , և հաներ զնոսա :
Չի ոչ թէ սրով խրեանց ժառան
գեցին զերկիր , և ոչ բազուկ նո
ցա փրկեաց զնոսա :

Այլ աջ քո և բազուկ քո և լոյս
երեսաց քոյ , զի հաճեցար դու

ընդ նոսա :

Գու ինքն ես՝ թագաւոր իմ եւ
աստուած իմ, որ հրամայեցեր
զփրկու թիւնան յակոբայ :

Քեւ զթշնամիս մեր հարցուք . և
անուամբքով արհամարհեցուք
զյարուցելան ՚ի վերայ մեր :

Ոչ թէ յաղեղն իմ յուսացեալ եմ,
և ոչ սուր իմ կեցուցանէ զիս :

Եւ զու փրկեցեր զմեզ ՚ի թշն
նամեաց մերոց եւ զստելիս յա
մօթ արարեր :

Ետուծով պարծեցուք զօրհա
նապազ, և անուաննորա խոստո
վան եղիցուք յաւխտեան :

Բայց արդ մերժեցեր և անարդե
ցեր զմեզ, և ոչ ելեր աստուած
ընդ զօրս մեր :

Դարձուցեր զմեզ յետս քան ըզ
թշնամիս մեր, և ստելիք մեր յա
փրչտակեցին զմեզ :

Ետուր զմեզ որպէս զոչխար ՚ի զե
նու մն, և ընդ հե թանոսս զրուե

ցեր զմեզ :

Վաճառեցեր զժողովուրդս քո առանց գնոյ . և ոչ գոյ թիւ աղաղակի մերոյ :

Ըրարեր զմեզ նախատինս դրացեաց մերոյ . ծաղր և այսպն կատականեաց այնոցիկ , որք շուրջ էին զմեօք :
Ըրարեր զմեզ յառակս հեթա նոսաց 'ի շարժել զգլուխս ժողովրդոց :

Չօր ամ նախատինք իմ առաջի իմեն . և ամօթ երեսաց իմոց ծածկեաց զիս :

Ի ձայնէ նախատորդին և չարախօսի , յերեսաց թշնամոյն և հալածչի :
Ըյս ամենայն եկին 'ի վերայ մեր , և մեք զքեզ ոչ մտացաք , և ոչ ստեցաք ուխտի քում , և ոչ դարձաք յետս սրտիւք մերովք :

Գարձուցեր զչաւիղս մեր 'ի ձա նասպարհաց քոց , խոնարհ արարեր զվեղ 'ի անգի չարչարանեաց . եւ ծածկիցին զվեղ ստուեր մահու :

Թէ մոռացեալ իցէ մեր զանուն
 աստուծոյ մերոյ, կամ ձգեալ իցէ
 զձեռս մեր յաստուածս օտարս :
 Սակայն ան խնդրէ զայս . զի նա
 քննէ զգաղտնիս սրտից մերոց :
 Վասն քո մեռ անխնք զօրհանապաղ .
 համարեցաք որպէս զօջիտար 'ի զե-
 նու մըն :

Օարժիր ընդէր ննջեա տէր . արի
 և մի մերժեր զմեզ իսպառ :

Օմէ՞ դարձուցանես զերեսս քո 'ի
 մէնջ . մոռանաս զաղքատու թիւն
 և զնեղու-թիւնս մեր :

Խոնարհ եղեն մինչև 'ի հող անձինք
 մեր, և յերկիր կցեցան մէջք մեր :

Ըրի տէր օգնեա մեզ, և փրկեա
 զմեզ վասն անուան քո :

Տունք իէ :

ՄԱՂՄՈՍ ԽԴ .

Ի կատարած . շառունցեցոց ժամանակաց , որբւոյն կրկնոյ
 իմաստութեան . Սացմոս օքնութեան քսան սիսեւոյն :

Ի դիտեսցէ սիրտ իմ զպատգամս քո
 քարի, և ասացից զգործս իմ թալ

գաւորի :

Եւ զու իմ որպէս գրիչ արագա-
գիր դստրի, գեղեցիկ տեսեամբ
քան զամենայն որդիս մարդկան :
Սիւեցան շնորհք ՚ի շրթանց քոց .
վասն այսորիկ օրհնեաց զքեզ ւնձ
յաւխտեան :

Եւ զսուր ընդ մեջ քո հզօր, վա-
յելու թեան և գեղոյ քոյ :

Եւ արեա ուղղեա և թագաւորեա
վասն ճշմարտութեան հեզուե և
արդարութեան, և առաջնորդեա
քե քեզ սքանչելապէս աջ քո :

Նեաք քո սրեալ են հզօր, և ժողովուրդք
՚ի ներքոյ քո անկցին,
՚ի սիրտս թշնամեաց թագաւորի :

Եւ թող քո աստուած յաւխտեանս
յաւխտենից, գաւազան ուղղու-
թեան գաւազան արքայութե քո :

Սիրեցեր զարդարութիւն, և ա-
ւանցեր զանօրէնութիւն :

Վն այսորիկ է օձ զքեզ ւնձ ւնձ քո
իւղով ուրախութեան, առաւել

քան զընկերս քո :

Օ մուսս և ստաշխն և կասխայ 'ի
զգեստէ քումմէ, 'ի տաճարաց
փղոսկրէ ից, ուստի ուրախ արա
րին զքեզ 'դ օտերք թագաւորաց
'ի պատիւ :

Կացցէ դշխոյ ընդ աջմէ քումմէ՝
'ի հանդերձս ոսկեհուսս զարգա
րեալ և պաճուճեալ :

Եւ զուր դուստր և տեսս, խանարհե
ցո զունկն քո, մուսս զժողովուրդ
քո և զտուն հօր քո, զի ցանկա
ցաւ թագաւոր գեղոյ քո :

Սա ինքն է արքո՝ երկիրպագցես
սմա, և զուստր ծուրաց երկիր
պագցէ սմա, և պատարագօք զե
րեսս սորա պաշտեսցեն մեծա
մեծք 'ի ժողովրդոց :

Ամենայն փառք դստեր թագաւո
րի 'ի ներքոյ, 'ի վերջաւորս ոսկե
հուսն զարգարեալ և պաճուճեալ :
Տարցին թագաւորի կուսանք զհետ
նորա, և զընկերս նր տարցին նմա :

Ըճցէն ցնծու թք և ուրախուք, և տարցին ՚ի տաճար թաղաւորի. և փոխանակ հարց քոց եղիցին որ դիք քո :

Կացուսցես զնոսա իշխանս ընդ ա մենայն երկիր. և յիշեցի անուն քո ընդ ամենայն ազգս ազգաց : Վասն այսորիկ ժողովուրդք խոստովան եղիցին առ քեզ յաւիտեան, և յաւիտեանս յաւիտենից :
Տունք ժը :

ՄԱՂՄՈՍ ԽԵ .

Ի կատարս . սրբւոցն կորխոյ ՚ի վերայ գաջանեաց Սացմոս դաւթի :

Ըստուած մեր ապաւէն և զօրու թիւն . օգնական ՚ի վերայ նե զու թեանց, որք գտին զմեզ յոյժ : Վասն այսորիկ ոչ երկիցուք մեք ՚ի խռովիլ երկրի, ՚ի փոփոխիլ լեռանց ՚ի սիրտս ծովու :

Գոչեցին և խռովեցան ջուրք նց . խռովեցան լեռինք ՚ի զօրուէ նր :

Գնացք գետոց ուրախ առնեն
զքաղաքն աստուծոյ. և սուրբ աշ
րար զյարկս իւր բարձրեալն,
Լստուած 'ի մէջ նոցա, և նոքա մի
սասանեացին. օգնեցէ նց ամ 'ի
վաղորդենէ մինչև 'ի վաղորդեան,
խռովեցան հեթանոսք, և խոնարհ
հեցան թագաւորութիւնք. Ետ
զձայն իւր բարձրեալն, եւ խռ
վեցաւ երկիր:

Տէր զօրութեանց ընդ մեզ. ըն
դունելի է մեր ամ յակոբայ,
Եկայք և տեսէք զգործս աստու
ծոյ, որ արար զնշանս և զարուես
տրս 'ի վերայ երկրի:

Եհար զպատերազմ 'ի ծագաց մինչ
չեւ 'ի ծագս երկրի. զաղեղունս
փշրեաց, զզէնս խորտակեաց, եւ
զասպարս այրեաց հրով:

Կանխեցէք և ծաներուք, զի ես եմ
ամ. բարձր եղէց 'ի հեթանոսս,
եւ բարձրացայ 'ի վերայ երկրի:
Տէր զօրութեանց ընդ մեզ. ըն

դու նեղի է մեր ան յակոբայ :
Տունք ժա : Գորդայս ծղ :

ՍԱՂՄՈՍ ԽԶ .

Ի կուտարած . ջասն որդւսն կորխայ . Սացմոս դու.թի :

Օ ախա հարէք ամենայն հեթա
նոսք , աղաղակեցէք առ աստուած
'ի ձայն յնծու թեան :

Տէր բարձրեալ և ահարկու , թա
գաւոր մեծ 'ի վր ամենայն երկրի :
Հնազանդ արար զժողովուրդս մեզ ,
և զհեթանոսս 'ի ներքոյ ոտից մե
րոց :

Ընտրեաց զմեզ իւր 'ի ժառան
գու թիւն , զգեղեցիու թիւն յա
կոբայ՝ զոր եւ սիրեաց :

Համբարձաւ աստուած օրհնու
թեամբ , և տէր մեր ձայնիւ փողոյ :
Սաղմոս ասացէք աստուծոյ մե
րում . սաղմոս ասացէք թագաւո
րին մերում , սաղմոս ասացէք :
Թագաւոր մեծ 'ի վերայ ամենայն

Երկրի աստուած է, սաղմոս ասա,
ցէք նմա իմաստութեամբ,
Թագաւորեաց աստուած 'ի վերայ
հեթանոսաց. աստուած նստաւ
յաթոռ սրբութեան իւրոյ :
Իշխանք ժողովրդոց ժողովեցան
առ աստուած արբահամու, զի
աստուծոյ զօրութիւնք յերկրէ
յոյժ համբարձան :
Տաւնք թ :

ՍԱՂՄՈՍ ԽԷ .

Սոցմոս օրհնութեան օրդւոցն կորխայ . Երկրորդ
շարաթու . :

Մեծ է ամր, և օրհնեալ է յոյժ 'ի
քաղաք աստուծոյ մերոյ, 'ի լեա-
ռն սուրբ նորա :
Հաստարմատ ցնծասցէ ցնծութիւնք
ամ Երկիր, լերինք սիօնի, կողմանք
հիւսիսոյ քաղաք թագաւորին մեծի :
Ըժ 'ի տաճարի իւրում յայտնի, 'ի
ժամանակի ուղ օգնական լինէր նց :
Ըհաւաստիկ թագաւորութիւնք Երկրի
ժողովեցան, և անցին 'ի միասին :

Ինքեանք տեսին այսպէս և զարմացան . խռովեցան սասանեցան ,

եւ դողումն կալաւ զնոսա :

Ընդ երկունք որպէս 'ի ծննդեան և հողմն սաստիկ փշրեցէ զնաւս

'ի [Թարսիս :

Որպէս լուաք , սոյնպէս և տեսաք 'ի քաղաք տեառն զօրութեանց՝

'ի քաղաք աստուծոյ մերոյ :

Ըստուած հիմունս էրակ նմա յաւիտեան . ընկալաք ան ողորմութի

քո 'ի մէջ ժողովրդեան քոյ :

Ըստ անուանքում ան , սոյնպէս և օրհնութիւն քո ընդ ան տիեզերս .

և արդարութեամբ լի է աջ քո :

Ուրախ եղիցի լեառն սիօն . եւ ցնծասցեն դասերք յուդայ վասն

իրաւանց քոց տէր :

Շրջեցարուք զսիօնիւ , պաշարեցէք զնա և պատեցէք զաշտարակս նորա :

'Իք զսիրտս ձեր 'ի վերայ զօրութեց նորա . բաժանեցէք զամուրս նորա .

զի պատմել կարասիք յազգ յայլ :

Սա է անձ, անձ մեր յաւիտեանս
 յաւիտենից. եւ սա հովուեսցէ
 զմեզ մինչեւ յաւիտեանս :
 Տունք ժգ :

ՍԱՂՄՈՍ ԽԸ .

Ի կոտարած սրբառոցն կորիւնց . Սացմոս օրհնութեան .
 գաւթի :

Ի յուարութիւն զայս ամենայն ազգք .
 ունկնդիր լերութիւն ամենեքեան,
 ոյք բնակեալ էք յաշխարհի :
 Օնունդք երկրի եւ որդիք մարդ-
 կան, 'ի միասին մեծամեծք և տը-
 նանկք :

Բերան իմ խօսեսցի զիմաստուի, և
 խորհուրդ սրտի իմոց զհանճար :
 Խոնարհեցուցից յառակու մեզուն
 կրն իմ. բացից առակաւ զբերան
 իմ, եւ խօսեցայց զառակս 'ի ըս-
 կրզբանէ :

Բնդէր բնաւ երկնչիմ ես յաւուր
 չարի. զի անօրէնութիւնք գրնա-
 ցից իմոց շուրջ եղէն զինեւ :
 Յուսացեալք 'ի զօրութիւն իւր

եանց, 'ի բազմութիւն մեծու
 թեան իւրեանց 'պարծեսցին :
 Եղբայր ոչ փրկէ՝ և ոչ փրկէ մարդ,
 և ոչ տայ աստուծոյ զփրկանս իւր,
 և ոչ զգինս փրկանաց անձին իւրոյ :
 Վաստակեա յաւիտեան, և կեց-
 ցես մինչ խապառ, և ոչ տեսցես
 զապականութիւն :

Յորժամ տեսցես՝ թէ իմաստունք
 մեռանին, 'ի միասին անզգամք և
 անմիտք կորիցեն, եւ թողցեն օ-
 տարաց զմեծութիւն իւրեանց :
 Վերեզմանք նց տունք նց եղիցին
 յաւիտեան, և յարկք նոցա ազգէ
 մինչեւ յազգ. եւ կարգասցին ա-
 նուանք նոցա 'ի հողս իւրեանց :
 Սարդ 'ի պատուի էր եւ ոչ իմա-
 ցաւ, հաւասարեցաւ անասնոց
 անբանից եւ նմանեցաւ նոցա :
 Եւս ճանապարհ է զայթակղու-
 թեան նոցա նոցին. յետ այսորիկ
 բերանօք իւրեանց հաճեսցին :
 Այլ խաչն 'ի դժոխս մատնեսցին, և

մահ հովուեացէ զնոսա . և տիրես
 ցեն նոցա ուղիղք ընդ առաւօտս :
 Օգնու թիբ նց մաշեացին ՚ի դժոխս ,
 եւ ՚ի փառաց իւրեանց անկցին :
 Բայց սակայն աստուած իրկեացէ
 զանձն իմ ՚ի ձեռաց դժոխոց , յոր
 ժամ ընդունին զիս :

Մի երկնչիւր յորժամ մեծանայ
 մարդ , եւ յորժամ բազում լի
 նին փառք տան նորա :

Օի ոչ թէ ՚ի մեռանիլն իւրում
 առցէ ընդ իւր զամ . եւ ոչ թէ
 իջցեն փառք տան նորա ընդ նմա :
 Եւ և անձննր ՚ի կեանս իւրում օրհ
 նեացի , և խոստովան եղիցի քեզ
 յորժամ բարի արասցես զու նմա :
 Մտցէ նա մինչեւ յազգ հարց իւ
 րոց , մինչեւ յաւիտեան զլոյս մի
 տեսցէ :

Մարդ ՚ի սրատուի էր եւ ոչ իմա
 ցաւ , հաւասարեցաւ անասնոց
 անբանից եւ նմանեցաւ նոցա :

Տունք ի : Գորղայս իւր :

ՄԱՂՄՈՍ ԽԹ .

Սացմոս դաւթի :

Ըստուած աստուծոց տէր խօսեց
ցաւ , և կոչեաց զերկիր յարեւել
լից մինչեւ 'ի մուտս արեւու :

Ի սիօնէ մեծ վայելչութիւնն փրկ
կու թեան զեղոյ նորա :

Ըստուած մեր յայտնապէս եկեա
ցէ , և անձ մեր մի՛ դադարեցէ :

Հուր առաջի նորա բորբոքեցի ,
և եւ շուրջ զնովաւ մրրիկ յոյժ :

Կոչեցէ զերկիրնս 'ի վերուստ՝ եւ
զերկիր 'ի դատել զժողովուրդ

իւր , ժողովել առ ինքն զսուրբս
իւր . եւ ոյք զնեն զստարագա

ու խախց 'ի վերայ սեղանոյ նորա :

Պատմեցին երկիրնք զարդարութիւնն
նորա , զի աստուած դատաւոր է :

Ի յուր ժողովուրդ իմ և խօսեցայց
լնդ քեզ , և խարայել՝ քեզ վկայե

ցից . զի անձ անձ քո և ս եմ :

Աչ թէ վասն ստարագաց քոց .

կշտամբեմ զքեզ. զի ողջակէզք
 քո առաջի իմ են յամենայն ժամ:
 Այլ ընդունիմ 'ի տանէ քումմէ
 զուարակս, եւ ոչ 'ի հօտից քոցնո
 խաղըս:

Իմ է ամենայն գազան անտառի,
 երէ լերանց եւ ամենայն անասուն:
 Գիտեմ ես զնամ թոչունս երկ
 նից. գեղեցկութի վայրի ընդ իս է:
 Թէ քաղցեայց, քեզ ինչ ոչ ասա
 ցից. զի իմ է աշխարհ լրիւ իւրով:
 Այլ ուտեմ ես զմիս զուարակաց քոց,
 եւ ոչ զարիւն նոխազաց քոց ընպեմ:
 Մասոն նյ սխատարագ օրհնուէ, կա
 տարեա բարձրելոյն զուխասս քո:
 Կարգացեսս առ իս յաւուր նե
 զու թեան քո, ես վրկէցից զքեզ
 եւ գու վիտաւոր արասցեսս զիս:
 Մակայն մեղաւորին ասէ աստ
 ուած. իսկ գու ընդէր քնաւ սխա
 մեսս զարգարութիւն իմ, կամ
 սունուս զուխա իմ 'ի բերան քո:
 Զի գու ատեցեր զխրատ իմ.

մերժեցեր և յետս ընկեցեր զա-
մենայն բանս բերանոյ իմոյ :
Թէ տեսանէիր զգողս՝ ընթանա-
յիր ընդ նոսա, եւ ընդ շունս
դնէիր զբաժին քո :
Բերան քո յաճախէր զչարուի և լե-
զու քո նիւթէր զնենգուծիւն :
Նստեալ զեղբօրէ քումմէ շարա-
խօսէիր, եւ ՚ի վերայ որդւոյ մօր
քո դնէիր զգայթակղուծիւն :
Չայս ամենայն արարեր, և լուցի
քեզ. կարծեցեր անօրէնդ ՚ի մախ-
քում, թէ և ես քեզ նմանիցիմ :
Երբ յանդիմանեցից եւ կացու-
ցից զայս ամենայն առաջի քո. ի-
մացարուք ամենեքեան՝ որոց մտ-
ռացեալ իցէ զաստուած :
Կուքէ երբէք յախշտակիցիք, և
ոչ ոք իցէ՝ որ փրկիւնց :
Պատարադ օրհնուէ փառաւոր ու-
րասցէ զիս. և անդ է ճանապարհ,
ուր ցուցից նմա զփրկու թիւն նոյ :
Տունք իդ :

ՍԱՀՄՈՍ Ժ.

Ի կտարած • Մացմոս դաւթի • Ի ժամանակի ջի կիս տա նո
նախան մարգարէ , իբրև ջի մտեաչ էր նա առ բերսրէկ :

Աղորակեա ինձ ան ըստ մե ծի ողոր
մուէ քում . ըստ բազում գթուէ
քում քաւեա զանօրէնուիս իմ :
Ընաւել լուազիս յանօրէնուէ իմ
մէ , և Ի մեղաց խնոյ սբ արազիս :
Չանօրէնու թիւնս իմ ես ինձէն
զխտեմ . եւ մեղք իմ առաջի իմ
ևն յամենայն ժամ :

Քեզ միայն մեղոյ տէր , ևւ շար
առաջի բո արարի :

Արդէս արդար եղիցիս Ի բանս քո ,
եւ յաղթօղ Ի դատել գաս :

Ընօրէնու թեամբ յղացաւ , եւ Ի
մեղս ճնաւ զիս մայր իմ :

Դու տէր զճշմարտութիւն սիրէ
ցեր . զանկայտս եւ զճամկեալս իւ
մաստութիւն քով յայանեցեր ինձ :

Յօղեա յիս մշակաւ , և սբ եղէց .
լուա , և քան զճիւն սպիտակ և զէց :

Եւ յսելի արա ինձ զցնծու թիւն եւ
զուրախութիւն , եւ ցնծասցեն
ոսկերք իմ տառապեալք :

Դարձո զերեսս քո 'ի մեղաց իմոց ,
և զամենայն անօրէնութիւնս իմ
քաւեա յինէն :

Սիրտ քո հաստատեա յիս անձ , և
հոգի ուղիղ նորոգեա 'ի փորի
իմում :

Մի ընկենուր զիս տէր յերեսաց
քոց , եւ զհոգի քո սուրբ մի հաւ
ներ յինէն :

Տուր ինձ ցնծութիւն վրկութե
քոց , եւ հոգւով պետութեան
քոց հաստատեա զիս :

Ուսուցից անօրինաց զճանապարհ
հրա քո . եւ ամբարիշտք առ քեզ
դարձցին :

Փրկեա զիս յարենէ աստուած
անձ վրկութեան իմոց , ցնծասցէ
լեզու իմ յարդարութե քում :

Տր եթէ զչրթուես իմ բանաս , բե
րան իմ երդեցցէ զօրհնու իս քո :

Թէ կամեցեալ էիր, պատարագս
մատուցանէաք. բայց դու ընդ
ողջակէզս խակ ոչ հաճեցար:

Պատարագ աստուծոյ հոգի խո
հարհ. զսիրտ սուրբ և զհոգի խո
հարհ աստուած ոչ արհամարհէ:
Բարի արա տէր կամօք քովք սիօ
նի. եւ շինեցին պարիսպքն եւ
բուսաղէմի:

Յայնժամ հաճեցիս ընդ պատա
րագս արդարութեան. յորժամ
ուխտից պատարագս հանցեն 'ի
սեզան', քո զուարակս:

Տունք ի:

ՍԱԶՄՈՍ ԾԱ.

Ի հատարած իմաստութեան, Սազմոս գաւ. ի. 'ի ծածուկե
կի եր եկն գոյնի երգնոյ. գրումեաց սաւուցոյ, թէ ա
հաւաստի գաւ. իմ 'ի սանն տրիմեչեբաց ե:

Օ ի պարծի 'ի չարութե հզօր՝ զանօ
րէնութի. զօրհանապազ զանիրաւ
ութի խորհեցաւ 'ի լեզու ի իւրում:
Որպէս զածն լի սուր՝ սրեաց զնին
գութիւն, սիրեաց զչարութիւն

քան զբարութիւն, զանօրէնութիւն քան զխօսս արդարութե :
 Սիրեաց նա զամենայն խօսս կործանման . և զլեզուս նենգաւորս :
 Վասն այսօրիկ աստուած կործանեացէ զնա խապառ, խլեացէ և հանցէ զնա յարկաց իւրոց, և զարմատրս նորա յերկրէն կենդանեաց :
 Տեսցեն արդարք և երկիցեն . ըզնովաւ ծիծաղեցցին և ասացեն :
 Այս սյրէ, որ ոչ արար զսփառ իւրօգնական, այլ յուսացաւ սա ՚ի բազում մեծութիւն իւր, և զօրացաւ ՚ինանրութեան իւրուս :
 Այլ ես որպէս ձիթենի պտղալից ՚ի տան աստուծոյ, յուսացայ յողորմութիւն աստուծոյ յաւիտեան՝ և յաւիտեանս յաւիտենից :
 Խոստովանեղէցքեզ տէր յաւիտեան, զի արարեր . եւ համբերիցանուան բում, զի քաղցր ես առաջի սրբոց քոց :

Տունք Ը : Գոբզայս ծք :

ՍԱՂՄՈՍ ԾԲ .

Ի կոտորած . ջանս մացացեթայ . իմաստութիւն քաւթի :

Ըսաց անզգամն 'ի սրտի իւրում
 թէ ոչ գոյ աստուած . ապակա
 նեցան եւ պղծեցան յանօրէնու
 թեան իւրեանց . եւ ոչ ոք է որ
 առնէ զքաղցրութիւն :

Ըստուած յերկնից նայեցաւ յա
 մենայն որդիս մարդկան , տեսա
 նել թէ իցէ՞ որ խնաստուն՝ որ
 խնդրիցէ զաստուած :

Ըմենեքեան խոտորեցան 'ի միա
 սին , եւ անպիտանացան :

Ոչ ոք է որ առնէ զբարի , եւ չէ
 ոք մինչեւ 'ի մի :

Որպէս ոչ ծանիցեն ամենեքեան .
 յք գործեն զանօրէնութիւն :

Ոչք ուտէին զժողովուրդ իմ որ
 պէս կերակուր հացի , և առ աստ
 ուած ոչ կարգացին :

Ընդ երկիցեն զերկիւղ՝ ուր ոչ իցէ
 երկիւղ . զի աստուած ցրուեցցէ

զոսկերս մարգահաճոյից :

Ըմաչեսցեն և յամօթ լիցին, զի
աստուած անարգեաց զնոսա :

Ո՞տացէ 'ի սիօնէ զփրկութիւն իւրայէլի, 'ի դարձուցանել տեառն զգերութիւն ժողովրդեան իւրոյ, յնձասցէ յակոբ, և ուրախ եղիցի իսրայէլ :

Տունք թ :

ՍԱՂՄՈՍ ԺԳ .

Եւստուած . ընդ 'օրհնութիւնս իմաստութիւն գաւթի . 'ի խմանակի զի եկին զիփացիքն, եւ առն զցառուոց' ալաւասիկ գաւթի թագուցեալ նստի առ մեզ :

Ըստուած յանուան քում կեցո զիս, և 'ի զօրութեան քում իրաւարա ինձ :

Ըստուած լուր ազօթից իմոց . ունէ կընդիր բանից բերանոյ իմոյ :

Օտարք յարեան 'ի վերայ իմ, և հը զօրք ինդրեցին զանձն իմ, և ոչ համարեցան զքեզ աստուած առաջի իւրեանց :

Ըհա աստուած օգնական իմ, և

տէր ընդունող հոգւոյ իմոյ ,
 Ի դարձուցանել զչարն 'ի թշնամիս
 իմ, ճշմարտութեամբ քով սա
 տակեա զնոսա :

Եւ կամօք իմովք պատարագս մա
 տուցից քեզ , և խոստովան եղէց
 անուան քում տէր , զի բարի է :
 Յամենայն նեղութենէ իմմէ փրզ
 կեցիք զիս . և 'ի թշնամիս իմ ետես
 ակն իմ :
 Տունք է :

ՍԱՂՄՈՍ ԺԴ . 4

Ի կատարած . ընդ օրհնութիւնս իմաստութեան . Սաղմոս
 դաւթի :

Ունկրն դիր ան աղօթից իմոց . և մի
 անտես առնէր զխնդրուածս իմ ,
 Նայեա առիս և լուր ինձ . զի տըրտ
 մեցայ ես 'ի ձանձրանալ իմում , և
 խռովեցայ :

Ի ձայնէ թշնամւոյն և 'ի նեղել մե
 զաւորին խոտորեցան յիս անիրաւ
 ւութեամբ , բարկութեամբ ոխս

սրահէին ինձ :

Սիրտ իմ խռովեցաւ յիս , և երկիր զ մահու անկաւ 'ի վերայ իս :
Ը՛հ և դողումն եկն 'ի վերայ իմ ,
և ծածկեաց զիս խաւար :

Ըսացի տայր ոք ինձ զթեւս որպէս
զաղաւնոյ . զի թռչէի վերանայի ,
և հեռացեալ գագարէի յանաւ
սլառի :

Ըկն ունէի աստուծոյ՝ որ վրկէր զիս
'ի կարճմտու թե՛նէ , 'ի զայրանալոյ ,
և 'ի մրրկեալ նեղարտու թե՛նէ :

Ընկլո տէր և բաժանեա զլեզուս
նոցա . զի տեսի զանօրէնութիւն և ըզ-
հակառակու թիւն 'ի քաղաքի :
Իտուէ և 'ի գիշերի շուրջ եղեն
զպարսպօք նորա անօրէնութիւնք .
չարիք և մեղք են 'ի մէջ նոցա . և
ոչ սակասեաց 'ի հրապարակաց նո-
ցա վաշխ և նե՛նգութիւն :

Օ՛ի թէ թշնամւոյն նախատեալ
էր , համբերէի արդեօք . կամ ա-
տելոյն մեծաբանեալ էր 'ի վր

խմ, թաղչէի արդեօք 'ի նրմանէ :
Իսկ դու մարդ հաւասար խմ, ա
ռաջնորդ խմ և ծանօթ խմ :

Ապաքէն 'ի նոյն քաղցրացուցեր
ինձ և բեզ կերակուր . զի գնայաք
միաբանութեամբ 'ի տան ւոյ :
Եկեացէ մահ 'ի վերայ նոցա , և կեն
դանւոյն իջցեն 'ի դժոխս . զի չա
րութիւն է 'ի բնակութեան նո
ցա և 'ի մէջ նոցա : †

Ես առ աստուած կարդացի : և նա
լուաւ ինձ յերեկոյս , 'ի վաղոր
դայն և 'ի հասարակ աւուր :

Պատմեցի և ասացի , և լուիցէ ձայ
նի խմում . փրկեացէ խաղաղութ
ղանձն խմ 'ի մերձաւորաց խմոց , զի
կարեօք հասին 'ի վերայ խմ :

Նուիցէ աստուած և խոնարհ ա
րասցէ զնոսա , որ յառաջն է քան
զյաւիտեանս :

Օ՛ի ոչ գոյր նոցա փոխանակ . և ոչ
երկեանս յաստուծոյ :

Չգեաց զձեռն իւր 'ի հատուցա

նել նոցա . և նորա պղծեցին զօրէնքս նորա :

Բաժանեցան 'ի սրտմտուէ երեսաց նորա . և եհաս 'ի սիրտս նոցա :

Կակուղ էին բանք նոցա քան ըզձէթ և ինքեանք որսէս 'սլաք :

Բնկեա 'ի տէր զհոգս քո , և նա կերակրէ զքեզ . և ոչ տայ յաւիտեան սասանու թիւն արդարոյ :

Գու աստուած իջուսցես զնոսա 'ի գուբ ասրականու թեան . արբարիւնահեղք և նենգաւորք մի հասարակեսցեն զաւուրս իւրեանց . այլ ես 'ի բեզ տէր յուսացայ :

Տունք իբ : Գորշայս լբ : +

Կանոնս Գորշայս է : Սաղմոս ժդ : Տունս յի :

ՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆ ՄԵԾԻՆ ՄՈՂՄԷՄԻ ԱՄՏՈՒԱԾԱՏԵՍ
ՄԱԲԴԱԲԵՒ

Բ . օրինաց լբ :

Օ ի հուր բորբորեցաւ 'ի բարկու թենէ խմէ . այրեսցէ և իջցէ մինչ 'ի զ ժոխս ներքինս :

Կերիցէ զերկիր և զամենայն բոյսս
երկրի նոցա . վառեացին հրով, և
բորբոքեացին հիմունք լերանցնց .
Կուտեցից զչարիս ամենայն 'ի վե-
րայ նոցա, և նետիւք խնովք ըս-
պառեցից զնոսա .

Մաշեալք և հիւժեալք 'ի սովոյ,
դազանաբեկ գէշ անկեալ ամե-
նայն թռչնոց երկնից .

Լարս առանց բժշկութեան ար-
ձակեցից 'ի վերայ նոցա՝ զգազա-
նըս անապատի, որք այսր և անոր
քարչեացեն զնոսա ընդ երկիր .

Ըրտաքուստ մանկահոտորս արաս-
ցէ զնոսա սուր, և 'ի ներքուստ
չաւեմարանաց նոցա անտի արհա-
ւիրք ահից .

Օերխտասարդս նոցա կուսանօք
հանդերձ, և զտրղայս հաստատե-
լովք ծերովք հանդերձ .

Ըսացի թէ ցրեցից զնոսա . և դա-
դարեցուցից զյիշատակս նոցա
Եղգաց .

Թէ ոչ վասն բարկու թեան օրումը
տու թեան թ շնամւոյն, զի մի եր
կայնակեացք եղիցին, և մի բարձ
րացին հստատացեալ թ շնամիքն,
եւ ասացեն:

Թէ ձեռն մեր բարձր է, և բազուկ
մեր հզօր, և ոչ տէր աստուած ա
րար զայս ամենայն:

Օ ի ազգ մի խորհրդակորոյրք են նա
քա, և ոչ զոյ ՚ի նոսա իմաստու
թիւն, և ոչ խորհեցան ՚ի միտ աս
նու զայս ամենայն, եւ արդ ըն
կալցին զամօթ յանձինս իւրեանց:
Չարմանք մի մեծ այս են, զի արդ
մին զհազարս հարածեացէ, կամ
երկուք գիւրս շարժեացեն:

Թէ ոչ տեառն աստուծոյ մասնեալ
էր զնոսա, և տուեալ իցէ զնոսա
՚ի ձեռս թ շնամեաց նոցա:

Օ ի ոչ են գիք նոցա որպէս զաստ
ուած մեր, ոյլ թ շնամիք մեր վա
տախորհուրդք:

Յայգւոյն սողումայ էր որ թ նոցա:

եւ տունկ նոցա 'ի գոմորայ ,
 Խաղող նոցա խաղող գառնուէ , ե
 սղկոյզ նոցա 'ի գառնուէ լեզուոյ :
 Արամատու թխն բարկուէ միշտպաց
 գինի նոցա , սրամատու թխն իժից՝
 անհնարին առանց բժշկու թեան :
 Աճ այս ամ ժողովեալ է առ իս , ե
 կնքեալ պահի 'ի գանձի խնամ :
 Յաւուր մըթուց հաստուցման հա
 տուցից նոցա , 'ի ժամանակի յը
 բում հարցի դքարի ոան նոցա :
 Աերձ է օր կորստեան նիյ , հասեալ
 է պատրաստութեալ 'ի մերայնիյ ,
 Կատեալ տէր զժողովուրդ իւր , ե
 'ի ծառայս իւր միսիժարի :
 Օ ի ետեա զնոսա լքեալս , լուծ
 եալս ե մատնեալս 'ի գերու թխն :
 Եւ ասիցէ տէր , մեր են զիքն ձեր՝
 յորս յուսացեալ էիք գուր 'ի նո
 սա , զորոց զճարսոս սպանդիցն ու
 տէիք , ե բնայէիք զգինի զոհիցն :
 Արդ յարիցեն օգնեսցեն , եւ ե
 զիցին ձեզ թիկունիք :

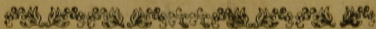
Օ՞րաներուք և ատեալք՝ զի ես եմ,
 եւ ոչ դոյ այլ ամբ բաց յինէն,
 Ես սպանանեմ, եւ ես կեցուցա-
 նեմ. հարկանեմ, եւ ես բժշկեմ,
 եւ ոչ որ իցէ՝ որ հանիցէ զձեզ ՚ի
 ձեռաց խնոց :

Համբարձի յերկինս զձեռս իմ,
 երգուաց աջով խնով եւ ասացի՝
 թէ կենդանի եմ ես յաւիտեան :
 Արեցից որպէս փայլակն զսուսեր
 իմ, եւ ՚ի խնդիր վրիժուց ար-
 ձակեցից զաջ իմ :

Հատուցից զհատուցումն թըշ-
 նամեաց խնոց . և ատելեաց խնոց
 հատուցից զհատուցումն նոցինս
 Երբեցուցից զնեաս իմ յարենէն ոչ
 ցա . և սուր իմ կերիցէ միս , յա-
 րենէ վիրաւ որեւոց գերեւոց զխոց
 իշխանաց՝ թշնամեաց նոցա :

Աւրախ եզիցին երկինք նովաւ . և
 երկիրաբազցեն նմա ամ որդիք ւոյ :
 Աւրախ եզերուք հեթանոսք ընդ

Ժողովրդեան նորա . և զօրացուս
 ցեն զնա ամ հրեշտակք ւնյ,
 Խնդրելով խնդրեցաւ զրէ ժարեան
 որդւոյ նիյ . և հատուցու մն թըշ
 նամեաց նոցա հատուցաւ նոցա,
 Հատուցու մն ատելեաց նոցա հա
 տուցաւ նոցա, և սրբեցէ տէր
 զերկիր ժողովրդեան իւրոյ,
 Փառք հօր և որդւոյ եւ :

Մ Ա Ղ Թ Ա Ն Ք

Վա՛ստէր մեր, դու ես քրիս
 տոս զիրկիչ մեր, զքեզ օրհնեն ան
 ձիւք մեր : Կարգատէր տէր, վասն
 սրբուհւոյ անարատի մօր քոյ եւ
 կուսի, եւ վասն խաչի քո սրա
 ուականի տէր ընկալ զաղաշանս
 մեր, եւ կեցո զմեզ :

Քարոց եւ օգօրք՝ մի նախանձիր . եւ խոտոցսն
 կանխացի :

Վասն ուղղելոյ զգնացս մեր՝ ի ճա
 նապարհս խաղաղութեան, զտէր

ազաչեացուք : Տէր ողորմեա :

Վասն ցրեւոյ ՚ի մէնջ զամենայն խօր-
հուրդս չարին , զտէր ազա :

Վասն պարգեւելոյ մեզ առ ոյջ
խորհուրդս եւ առ արինի վարս ,
զտէր ազաչեացուք :

Վասն պահելոյ զմեզ ընդ հախ-
նեաւ ամենազօր աջոյն իւրոյ ,
զտէր ազա :

Վասն խորտակելոյ զհակառակօր
դին վազվազակի ընդ ոտիւք մե-
րովք , զտէր ազա :

Վասն հոգւոցն հանգուցելոյ՝ որք
ճշմարիտ եւ ու զից հաւատով ՚ի քը-
րխտոս ննջեցին զմք ազաչեացուք :

Եւ ես միաբան վասն ճշմարիտ եւ :
Չանձինս մեր : Աղորմեաց :

Առջիկ :

Տէտ երկնի եւ երկրի՝ արարիչ ամ
արարածոց երեւելեաց եւ աներե-
ւու թից : Առ քեզ կարգանք յամ
ժամ , զի ընդ ամ ակզիս է տէրուի
քս , եւ արքայու թի քս ամենեցու ն

տիրէ : Շնորհէ ա մեզ երկիւղիւ ՚ի
 պաշտօն քօ կանխեւ չհանապազ սի
 բեւ զքեզ ՚ի բոլոր սրտէ և ՚ի բօ
 վանդակ մտաց, և յամ զօրուէ մեր
 մէ պահել զպատու իրանս քօ : Համ
 բառնալ առ քեզ զձեռս մեր ՚ի սրբ
 բուի առանց բարկուէ և երկմտու
 թեան, և գտանել ՚ի քէն զշնորհս
 և զողորմու թի, և զառաքինասէր
 գործոցն յաջողուի : Այսն զի գու
 ես տէր կեհաց և տատու ած ոյոր
 մուէց, և քեզ վայելէ վատ ք իշխա
 նուի և պատիւ այժմ և միշտ և յա
 լիանանս յաւիտեանից, ամէն :

Խաղաղութիւն ամենեցուն :

Աստուծոյ երկրպագեցուք :

Քու մ ամէնազօր և յաղթող տէ
 բուէզ կրկնի ամ ծունր յերկրպու
 գուի, և վառ աւորի յամենեցունց
 թապաւորուի քօ : Նայեա յերկր
 պազուիս մեր, և ուստ մեզ առնել
 զարդարուի ճշմարտուէ : Այսն զի
 գու ես ամ խաղաղուէ, որ բարձեր

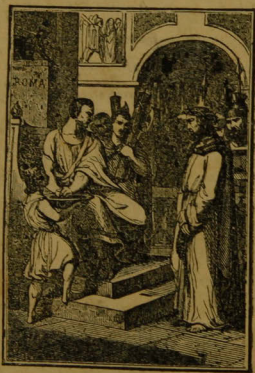
զթ շնամու ի ՚ի միջոյ . և արարեր ըզ
խաղաղութիւն յերկիինա և յերկի
րի . հեռաւ որաց և մերձաւ որաց ա
ւետարանեցեր զնոր պարզ և ս . քս
յին բարեացդ : Արում և զմեզ մե
ծի շնորհացդ արժանաւորս արաս
ցես՝ դասելով ընդ ճշմարիտ եր
կրոսպագուս քո , աստուած մեր և
տէր մեր և փրկիչ յիսուս քրիս
տոս : Արեւս օրհնեալ ընդ հօր եւ
ընդ սուրբ հոգւոյդ այժմ և միշտ
և յաւիտեանս յաւիտենից . ամէն :

Մոցիանք :

Յերգս օրհնութեան և ՚ի ճայն
սաղմասաց անգադար փառաւո
րեմք զհայր և զսրգի և զսուրբ հո
գիդ այժմ և միշտ և յաւիտեանս
յաւիտենից . ամէն :

Օրհնեալ տէր մեր յիսուս քրիս
տոս . ամէն :

Հայր մեր որ յերկիինս :

ՄԱՂՄՈՍ ԺԵ .

Ի կատարած . ջտան ժոցոջրգեանն , որ 'ի սրբոյն հետա-
յեաչ էին , 'ի ժամանակի ջի կաշան շնո աշտազգիրն
'ի գեթ . Յարձանագիր . Սալմոս դաւ . լի :

Ողորմեա ինձ աստուած , զի կոխ
եաց զիս մարդ . զօրհանապազ պա-
տերազմուէք նեղեցին զիս :
կոխեցին զիս թշնամիք իմ զօրհա-
նապազ , բազումք էին՝ ոյք մարտըն-
չէին ընդ իս 'ի բարձանց :
Իտուէ ես ոչ երկեայց , զի 'ի տէր
յուսացայ . աստուծով գովեցից
զբանս իմ , յաստուած յուսացայ
և ոչ երկեայց . զի՛ արասցէ ինձ
մարդ :
Չօրհանապազ զբանս իմ անարգե-
ցին . զինէն էին խորհուրդք նոցա
'իչարու թեան :
Պանդուխտք եղիցին , և թաքթա-
քուրք չըջեացին . նոքա գարչապա-
րի իմում սպասեացեն , որպէս և

տպասէին անձին խմոյ :

Որպէս առ ոչնչէ մե թե սցես ըզնո
սա . բարկութեամբ զժողովուր
դըս հնազանդեցուցես :

Ըստուած զկեանս իմ պատմեցից
քեզ . եղից զարտասուս իմ առա
ջիքո , որպէս խոստացար դու ինձ :
Վարձցին թ չնամիք իմ յետս իւր
եանց , յաւուր յորում կարգա
ցից առ քեզ :

Ըհա ծանեա զի աստուած իմ ես
դու . զաստուած օրհնեցից 'ի բա
նըս իմ , և զտէր գովեցից 'իխօսս
իմ . յաստուած յուսացայ և ոչ եր
կեայց , զի արասցէ ինձ մարդ :

Յինէն են ու խաբ իմ , զոր տաց քեզ
օրհնութեամբ ան ան իմ :

Փրկեցեր զանձն իմ 'ի մահուանէ ,
զաչս իմ յարտասուաց , և զոսս իմ
'ի գայթակղութէ . հաճոյ եղէց ա
ռաջի տեառն յերկրին կենդանեաց :

Տուեք մա :

ՍԱՀՄԱՆ Տ.Զ.

Ի կոտարած մի աղակոներ . Մացմոս դու.Սի յարձանու-
գիր , Ի ժամանակի ջի փախուցեալ եւ . Յագուցեալ
եր նա յերեսաց սաւու.ջայ յայրի անդ :

Ողորմեա ինձ աստուած՝ ողորմեա
ինձ, զի՛ի քեզ յուսացաւ անձն իմ :
Ի հովանի թեւոց քոց յուսացայց ,
մինչեւ անցցէ անօրէնու թիւն :
Նշաղակեցի առ աստուած բարձ-
րեալ, առ աստուած բարերար իմ :
Նա արեաց յերկնից և կեցոյց զիս .
եղ ՚ի նախատինս , որք կոխէին զիս :
Նա արեաց աստուած զողորմու-
թիւն և զճշմարտութիւն իւր . և
փրկեաց զանձն իմ ՚իսկիջոյ գաղա-
նաց , զի ննջէի ես խառմեալ :
Որդւոց ճարգկան ատամուներ իւր
եանց զէն և նեաք են , և լեզուք
նոցա որպէս զսուր սուսերի :
Բարձեալ ես դու յերկինս աստ-
ուած , և ամ երկրի են վառք քո :
Որոգայթ պատրաստեցին ոտից ի

մոց . խոնարհ արարին զանձն իմ .
փորեցին առաջի իմ խորխորատ ,
և անկան ինքեանք 'ի նոյն :
Պատրաստ է սիրտ իմ աստուած ,
պատրաստ է սիրտ իմ օրհնել և սաղ-
մոս ասել . քեզ փառ օք իմովք :
Չարթիք փառք իմ , զարթիք սաղ-
մոսիւք և օրհնու թեամք . և ես
զարթեայց առաւօտուց :
Խոստովան եղեց քեզ 'ի ժողովուր-
դքս տէր , և սաղմոս ասացից քեզ
յազինըս :
Սեծ եղեւ մինչեւ յերկինս ողոր-
մու թիւն քո , մինչեւ յամպս ճըշ
մարտու թիւն քո :
Բարձրեալ ես դու յերկինս ան , և
յամենայն երկրի են փառք քո :
Տունք ժգ .

ՍԱՂՄՈՍ ԺԷ

Իկատարած . մի աղականեր . յարձանագիր . Սաղմոս
գաւթի :

Թէ արդարեւ զարդարու թիւն խո-
սէիք , և ուղիղս դատէիք որդիք

մարդկան :

Քանզի և արդ իսկ ՚իսրտի ձերում
զանօրէնու թի գործէք յերկրի .
զանիրաւու ի ձեռք ձեր նիւ թե՛ն :
()տար եղե՛ն մեզաւօրք ՚ի մօրէ .
խաբեցան յարգանդէ , և խօսեցան

սուտ :

Սրտմտու թիւն նոցա ըստ նրմա .
նու թեան օձի . որպէս ի թի և քար
բի , զի խցեալ է զականջս իւր :
Օի մի լուիցէ նա զձայն թովչի
ճարտարի , եւ մի առցէ զդեղ ՚ի
դեղատուէ իմաստնոյ :

Ըստուած փշրեցէ զատամու՛նս
նոցա ՚ի բերանս իւրեանց , և զժա
նիս առ իւծուց խորտակեաց տէր :
Ընարգ եղիցին նոքա որպէս ջուր՝
զի հեղանի , ՚ի լարել աղեղան նո
րս տկարասցին որպէս մոմ զի հաւ
լի , եւ սպառեցին :

Ընկաւ հուր՝ և ոչ տեսին զարեւ ,
մինչեւ ՚ի միտ առեալ էր զի ուշս
իւրեանց . որպէս դժնիկ բարկու

Թեամբ կենդանւոյն կիզցէ զնոսա :
 Աւրախ եղիցի արդարն՝ յորժամ
 տեսցէ զհատուցումն . և զձեռս
 իւր լուասցէ յարեան մեղաւորի :
 Եւ ասասցէ մարդ . Թէ արդարեւ
 գուցէ պտուղ արդարոյ , և է
 աստուած որ դատի զնոսա յերկրի :
 Տունք Ժ : Գօբղայս ԸԵ :

ՍԱՂՄՈՍ ԾԸ .

Ի կատարած . մի տղականեր . յարձանագիր . Մայնոս գաւ .
 Սի . Ի ժամանակի ջի առաքեաց սառուց , եւ դաշարեաց
 ջտուն նորա , ջի սգանցէ ջնա :

Փրկեա զիս Ի թշնամեաց իմոց
 աստուած , յայնցանէ ոյք յարուց
 եալ են Ի վերայ իմ , ապրեցո զիս :
 Փրկեա զիս յայնցանէ , ոյք գոր
 ծեն զանօրէնու թիւն . յարանց ա
 ըիւնահեղաց ապրեցո զիս :
 Արսալ զանձն իմ կամեցան , եւ
 հատին Ի վերայ իմ հզօրք :
 Աչ մեղք իմ և ոչ յանցանք . առանց
 մեղաց ընթացայ և ուղիղ եղէ :

Չարթիր ընդ առաջ իմ, և տես
 դու նոր զօրութեանց նձ իսրայելի:
 Նայեաց և այց արա ամենայն հե-
 թանոսաց, մի՛ ողորմիր ամենեցուն,

ոյք գործեն զանօրէնութիւն:
 Դարձցին ընդ երեկոյս, սովեսցին
 որպէս շունք, եւ չըջեսցին զքա-
 ղաքաւ:

Նքա զօղանջեսցեն բերանօք իւր
 եանց, և սուր է՛ի շրթունս նոցա:
 Իսկ արդ ո՞վ լուաւ զայս, զի դու
 նոր ծիծաղեսցիս զնորօք, և արհա-
 մարհեսցես զամենայն հեթանոսս:
 Չզօրութիւն իմ առ քեզ պահե-
 ցից, զի աստուած օգնական իմ է:
 Աստուած իմ, ողորմութիւն նորա
 կանխեսցէ առ իս, եւ աստուած
 իմ ցուցցէ ինձ ՚ի թշնամիս իմ:
 Մի՛ սպանաներ զնոսա, զի մի՛ մո-
 ռացիս զժողովուրդս քո:

Տրուեա զնս զօրութեամբ քով,
 և ընկճեա զնս, զի դու ես պաշտ-
 պան իմ տէր:

Մեղք բերանոյ նոցա և բանք չբռ
թանց նոցա, ընկլցին նոքա յամ
բարտաւանութեան իւրեանց :
Յանէ՛ծս եւ 'ի ստութիւնս մատ
նեացին. 'ի կատարածի բարկու
թեան սպառեացին, և մի՛ գտցին :
Վիտասցեն՝ զի աստուած տիրէ յա
կոբա և ունենայն ծագաց երկրի :
'Կարձցին ընդ երեկոյս, սովեացին
որպէս շունք, և շրջեացին ըզքա
ղաքաւ :

'Նոքա ախուսցին յուտել. ապա
թէ ոչ յագեացին, տրանջեացեն :
Եւ օրհնեցից զօրհնութիւնըս
տեառն, եւ ցնծացայց առաւօ
տուց յողորմութեան քում :

Չ, 'ի եղեր իմ պաշտպան և տուն
ապաւինի, յաւուր նեղութեան
իմոյ օգնական իմ :

Քեզ սաղմոս ասացից՝ աստուած
ապաւէն իմ, աստուած ողորմու
թեան իմոյ :

Տունք իս :

ՍԱՀՄՈՍ ԾԹ .

Մաշնոս դ.ա.թի . տրձանագիր . ՚ի կատարած . ջառանցեչոց
 թամառուկաց առ ու.սմանե . ՚ի թամառակի ջի հրձիգ . սրար
 նա ջմիջագետս եւ . ջասորեստանն սոփացոյ , եւ ՚ի դարձին
 հարկաներ յոյար ջձորն աջաից յերկուասան հաջարս :

Ըժ մերժեցեր և աւերեցեր զմեզ .
 բարկացար , և զթասցիս ՚ի մեզ :
 Հարժեցեր զերկիր , և խռովեցու
 ցեր զսա . բժշկեա զհարուածս սո
 րա , զի սասանեցաւ :

Յուցեր թողուլրդեան քում խրս
 սուլթիւն , և ետուր բմայել մեզ
 գինի յիմարուլթեան :

Ետուր երկիւղածաց քոց նշան ,
 զի ապրեսցին յերեսաց աղեղան :
 Արպէս փրկեցան սիրելիք քո . կե
 ցո աջով քով , և լուր մեզ :

Ըստուած խօսեցաւ ՚ի սրբուլթե
 նէ իւրմէ . ցնծացայց՝ բարձր ե
 ղէց , բաժանեցից զսիւքէմ , եւ
 զհովիտան յարկաց ջափեցից :

Իմ է դաղայադ , և իմ է մանասէ .
 եփրեմ հղօրիչ զլսոյ իմոյ :

Յուզա թաղաւոր իմ. մովաբ ա
ւազան յուսոյ իմոյ :

Յեղովմէ ուղղեցից զգնացս իմ.
և ինձ այլազգիք հնազանդ եղեն :

Ո՞ տացէ զիս ՚ի քաղաք ամուր,
կամ ո՞վ առաջնորդեացէ ինձ մինչ
չև ցեղամ :

Եթէ ոչ դու ամ, որ մերժեցեր ըզ
մեզ, և ոչ ելեր ամ ընդ զօրս մեր :

Տուր մեզ օգնուի ՚ինեղուէ, զի
ընդունայն է փրկու թիւն մարդոյ :

Ըստու ծով արասցուք զօրու թիւն.
և նա արհամարհեացէ զայնոսիկ՝

ոյք նեղեն զմեզ :

Տունք յգ :

ՍԱՂՄՈՍ Կ.

Ի կասարամ. ընդ. օրհնութիւն Մաշմոս դ.ս. Թի.

Ի ուր աստուած աղօթից իմոյ, և
նայեա տէր յաղօթս իմ :

Ի ծագաց երկրի կարգացի առ քեզ,
մինչ ՚ի վաստակիլ սրտի իմոյ :

Ի վիմէ բարձր արարեր զիս, առաջ

նորդեցեր ինձ, և իմ եղեր յոյս,
և աշտարակ հզօր եղեն ինձ յե-
րեսաց թշնամւոյն:

Բնակեցայց ես՝ի յարկս քո յաւիտե-
եան, և ծածկեցայց ընդ հովանե-
եաւ թևոց քոց:

Գու աստուած լուար աղօթից իւ-
մոց. ետուր ժառանգութիւն,
ոյք երկնչին յանուանէ քումմէ:
Եւուրս յաւուրս յաւելեր թա-
ղաւորի ամաց նորա, աւուրս աղ-
ցաց մինչեւ յազդս:

Կայ և մնայ յաւիտեան սուաջի աս-
տուծոյ ողորմութիւն եւ ճշմար-
տութիւն, ոյք խնդրեն՝ի նմանէ:
Ս. յայէս սաղմոս ասացից անուան
քում յաւիտեանս յաւիտենից,
եւ տաց քեզ զաղօթս իմ օր ըստ
օրէ:

Տունք Ը: Գորդայս իբ:

ՍԱՂՄՈՍ ԿԱ .

Ի կատարած . Դ ջերայ իգիթոյմայ . Մացմոս դու.թի .

Բայց միայն այն հնազանդ լեր անձն
 իմ, զի ՚ի նմանէ է ինձ փրկու թիւն .
 Նա է ան իմ և փրկիչ իմ . ապաւէն
 իմ, զի մի՛ սասանեցայց առաւել .
 Աինչէլ յերբ յառնէք ՚ի վերայ
 մարդոյ՝ սպանանել ամենեքեան,
 որպէս յորմոյ թիւրեւոյ և ՚ի ցան
 կոյ մերժելոյ .

Բայց միայն զպատիւ իմ խորհէ
 ցան մերժել յինէն, եւ ընթա
 ցան ՚ի ծարաւս իւրեանց .

Բերանօք իւրեանց օրհնէին, եւ
 սրտիւք անիծանէին .

Բայց սակայն այն հնազանդ լեր անձն
 իմ, զի ՚ի նմանէ է ինձ համբերուի .
 Նա է աստուած իմ և փրկիչ իմ, ա
 պաւէն իմ զի մի՛ սասանեցայց .
 Յաստուծոյ է զօրութիւն իմ եւ
 փառք իմ . աստուած օգնութեան
 իմոյ, յոյս իմ առ աստուած է .

Յուսացարուք 'ի նա ամ ժողովք
 ժողովրդոց . սիրեցէք առաջի նո-
 րա զսիրտս ձեր, զի ամ օգնական
 է մեր յաւիտեանս ժամանակաց :
 Սակայն ընդունայն են որդիք մարդ-
 կան . սուտ են որդիք մարդկան .
 'ի կշիռս իւրեանց մեղանչեն, և
 ինքեանք յունայնուէ են 'ի միասին :
 Ա' յուսայք յանիրաւուի, յախըշ-
 տակուէ մ' ցանկայք . և մեծու թի
 թէ առուիւ դայցէ, մ' յօժարեւ
 ցին սիրտք ձեր :

Արանգամ խօսեցաւ աստուած,
 և Էրկուս զայս լուսք :

Յաստուծոյ է զօրուի, և քո տէր
 ողորմութի . և դու հատուցանես
 իւրաքանչիւր ըստ գործոց նոցա :
 Տուիք ժգ :

ՍԱՂՄՈՍ ԿԲ .

Մացմոս դաւթի . մինչդեռ նստեր նա յանաղատի տնգ
 հրեաստանի :

Լստուած ամ իմ, ևս առ քեզ ա-
 սաւօտ առնեմ . ծարաւեօց առ

քեզ հոգի իմ, քանխորատիկ եւս
եւ մարմին իմ:

Արպէս եկիր անապատ եւ անջուր,
ուր ոչ գոյ 'ի նմա ճանապարհ:

Եւ յապէս 'ի սուրբս երեւեցայց
քեզ, տեսանել ինձ զզօրութիւն
քո եւ զփառս քո:

Վասն զի լաւ է ինձ ողորմութիւն
քո քան զկեանս իմ, եւ շրթուիք
իմ գովեսցեն զքեզ:

Եւ յապէս օրհնեցից զքեզ 'ի կեա
նքս իմ, եւ յանուն քո համբարձից
զձեռս իմ:

Արպէս 'ի ճարպոց պարարտութենէ
լցցի անձն իմ, շրթամիք ցնծութի
օրհնեսցէ զքեզ բերան իմ:

Չի թէ յիշէի զքեզ յանկողնի
իմում, ընդ առաւօտս կանխեալ
խօսէի ընդ քեզ:

Չի եղեր իմ օգնական, 'ի հովանի
թեւոց քոց ցնծացոյց:

Եկն զկնի քո անձն իմ, եւ գիտ ընկա
լաւ աջ քո, եւ նորա 'ի նախիր

խնդրեցին զանձն իմ :

Մտցեն 'ի ներքոյ անգնդոց երկրի .
մատնեսցին 'ի ձեռս սրոյ , և բա-

ժինք ազուխուց եղիցին :

Թագաւոր յուսայաւ 'ի տէր . գո-

վեսցին ամենէքեան՝ ոյք երգնուն
նովաւ . խցցին բերանք այնոցիկ՝
ոյք խօսէին զանկրաւու թիւն :

Տունք ժա :

ՍԱՂՄՈՍ ԿԳ .

Ի կատարս . Սաղմոս գաւթի :

Եւր աստուած աղօթից իմոց յա-

զաչել ինձ առ քեզ . յերկիւզէ

թշնամւոյն փրկեա զանձն իմ :

Օածկեացես զիս 'ի թողութոց չա-

րաց , 'ի բազմութենէ՝ ոյք գործեն
զանօրէնու թիւն :

Ոյք սրեցին որպէս սուսեր զլեզուս
իւրեանց . լարեցին զաղեզունս իւ-

րեանց յիրս դառնութեան :
Չգեղ 'ի դապտնիս այնոցիկ՝ ոյք ու-

ղիղ են սրտիւք . յանկարծակի՝ ձք

դէսցեն 'ի նոսա, և մի՛ երկիցեն :
Ո՛րք զօրացուցին յանձինս իւրեանց
զբանս չարութե՛ . խորհեցան թա-
գուցանել ինձ որոգայթ, և ասա-
ցին ոչ տեսանէ զայս տէր :

Քննեցին զանօրէնութիւն, պատ-
րաստեցեն 'ի քննել զքննութիւն :
Մատիցէ այր 'ի խորութիւն սրտի
իւրոյ, և բարձր եղիցի աստուած :
Նետք տղայոյ եղեն վերք նոցա .
տկարացան 'ի նոսա լեզուք նոցա,
եւ խռովեցան ամենեքեան՝ ոյք
հայէին ընդ նոսա :

Երկեաւ ամ՝ մարդ . 'ի պատմել ըզ-
գործս ան . և զարարածս նորա 'ի
միտ առին :

Աւրասա եղիցի արդար 'ի տէր, և
յուսասացի 'ի նա . նովաւ գովես-
ցին ամենեքեան, ոյք ուղիղ են
սրտիւք :

Տունք ժ : Գոթղայս ԼԳ :

ՄԱՂՄՈՍ ԿԻ .

ի կատարած . Մացմոս դաւ.թի . Օրհնու.թիւն երեմիայի՝
եցեկիեշի եւ ծոցոցբդեանն , յորժամ 'ի դանդխաու.լեհնն
կամեին եշանեշ :

Քեզ վայելէ օրհնու.թիւն աստ,
ուած 'ի սիօն . եւ քեզ տացին ա,
զօթք յերուսաղէմ :

Լուր աղօթից խմոց , զի առ քեզ
ամենայն մարմին եկեսցէ :

Բանք անօրինաց զօրացան 'ի վերայ
մեր . և զամբարշտու.թիւնս մեր
դու քաւեսցես :

Երանի զոր ընտրեցեր և ընկալար ,
և բնակեցցին 'ի գաւ.ի.թս քո :

Եցուք մէք 'ի բարու.թե՛նէ տան
քո . սուրբ է տաճար քո սքանչելի
արգարու.թեամբ :

Լուր մեզ անձ փրկիչ մեր , յոյս ան
ձագաց երկրի , և որ 'ի ծով հեռի :

Ո պատրաստէ զլէրինս զօրու.թք
իւրով . և զգեցեալ է զօրու.թիւն :

Ո խառնեցուցանէ զմեծու.ի.ծովու ,
և զճայն ալեաց նորա ցածուցանէ :

Խոռովեացիին հեթանոսք, և երկիցեն
բնակիչք երկրի ՚ի նշանաց քոց :

Յեւա առաւօտու և ընդ երեկոյս
զուարճացիին . հայեցար յերկիզ
արբեցուցեր զնա, և բազում ա
րարեր զմեծութիւնն նորա :

Գեան աստուծոյ լի եղև ջուրք .
պատրաստ արարեր զկերակուրն ու
րա, զի այսպէս է պատրաստութիւն
Օջիօս նորա արբեցուցեր, և բա
զում արարեր զարմատիա նորա :

Ի ցօղել նորա զուարթ եղիցի բոյս
նորա . օրհնեսցի պսակ տարւոյ
քաղցրութեան քոյ :

Գաշտք քո լցցիին պարարտութիւն .
պարարտացիին զեղեցկութիւնք
անասպատի :

Ելուքք զցնծութիւնն զգեցցիին, և
զգեցցիին խոյք մաքեաց :

Հովիտք բազում արասցեն զցորեան
աղաղակեացեն եւ օրհնեսցեն :

ՍԱՂՄՈՍ ԿԵ .

Ի կոտորած . Սացնոս դու.Սի . չարու.Սեան :

Աղաղակեցէք առ ւնձ ամենայն երկիր . սաղմոս տասցէք անուան նորա , և տուք զփառս օրհնուէ նորա :
 Ասացէք նոյ , նրպէս զի ահեղ են գործքքս . 'ի բազում զօրու թեանքում ստեցինքեզ թշնամիքքս :
 Ամենայն երկիր երկիրպազցենքեզ . սաղմոս տասցենքեզ , և սաղմոս տասցին անուանքում :
 Եկայք և տեսէք զգործս աստուծոյ . նրպէս զի ահեղ են խորհրդովքան զամենայն որդւոյ մարդկան :
 Ոգարձոյց զճամբն 'ի ցամաք . և ընդ գետս անցին ստանաւորք :
 Այդ ուրախ եղիցուք մեք 'ի նա , որ արկեն զօրու թեամբ իւրով յաւ խտենից :
 Աչք նորա 'ի հեթանոսս հային . ոյք գառնացուցին զնա , մի բարձրացին յանձինս իւրեանց :

Օրհնեցէք հեթանոսք զսօժ մեր .
լսելի արարէք զձայն օրհնուէ նր :
Լշն որ ետ զանձն իմ 'ի կեանս ,
և ոչ ետ գողուծիւն ոտից խոց :
Փորձեցեր զմեզ աստուած և քրն
նեցեր , որպէս և քննի արծաթ :
Իջուցեր զմեզ յորոգայթ , եզեր
զնեղուծիւն 'ի թիկունս մեր . և
անցուցեր զմարդիկ 'ի վերայ գլ
խոց մերոց :

Ընցաք մեք ընդ հուր և ընդ ջուր ,
և հաներ զմեզ 'ի հանգիստ :

Մտից 'ի տուն քոյ սլատարագօք .
տայ քեզ զուխտ իմ , զոր խոստա
ցան քեզ շրթունք իմ , զոր բերան
իմ խօսեցաւ 'ի նեղուծեան :

Չողջակէզս ուղղալիցս մատուցից
քեզ խոյովք և խնկովք , և քեզ
մատուցից զուսրակս և նոխազս :
Եկայք լուարուք ինձ և սլատմեցից
ձեզ ամենեքեան՝ ոչք երկնչիք յաւ
տուծոյ , զոր ինչ արար անձին իմոյ :
Ըն նա բերանով իմով կարգ սցի , և

բարձր արարի զնա լեզուաւ իմով :
 Օմեղս թէ տեսանէի 'ի սրտի իւ
 մում, միթէ լսէր ինձ տէր :
 Վասն այսորիկ լուաւ ինձ ան և նա
 յեցաւ 'ի ձայն խնդրուածաց իմոց :
 ()րհնեալ է աստուած՝ որ ոչ 'ի բա
 ցեայ արար զաղօթս իմ, և ոչ զը
 զորմու թիւն իւր յինէն :
 Տունք յթ :

ՍԱԶՄՈՍ ԿԶ

Ի կտարած . ընդ օրհնութիւնս . Սոցմոս Երգոց :

Ըստուած ողորմեա մեզ և օրհնեա
 զմեզ . երեւեցո զերեսս քո 'ի մեզ,
 և ողորմեա մեզ :
 Ղանաչել յերկրի զճանապարհս քո,
 յազինս ամենայն զիրկու թիս քո :
 Խոստովան և զիցին առ քեզ ժողո
 վուրդ ք աստուած, խոստովան եղի
 ցին առ քեզ ժողովուրդ ք ան :
 Ուրախ եղիցին և ցնծասցեն ազինք,
 զի դու դատես զժողովուրդս ուղ
 զու թեամբ . և ազգաց երկրի դու

առաջնորդես :

Խոստովան եղիցին առ քեզ ժողովուրդք աստուած . գոհասցին ըզքէն ժողովուրդք ամենայն , երկիր ետ զպսուղ իւր , և օրհնեաց զմեզ նձ աստուած մեր : Ըստուած մեր օրհնեացէ զմեզ , և ՚ի նմանէ երկիցեն ամենայն ծաղբք երկրի :

Տունք է : Գորզոյս խք :

ՍԱՀՄԱՆ ԿԵ .

Ի կապում . Սացմոս դաւթի .

Յարիցէ աստուած՝ և ցրուեացին ամենայն թշնամիք նորա , փախիցեն ամելիք նորա յերեսաց նորա : Որպէս պակասի ծուխ՝ պակասեցցին , որպէս հալի մոմ առաջի հըրոյ , այնպէս կորիցեն մեզաւորք յերեսաց աստուծոյ :

Երդարք ուրախ եղիցին՝ և ցընծասցեն առաջի նորա , և զուարճասցին յուրախութե իւրեանց :

Օրհնեցէք զիմ մեր և սաղմսս ասա
ցէք անուան նորա . ճանասրահ ա
րարէք այնմիկ՝ որ նստի ընդ արեւ
մուտս , և տէր է անուն նորա :

Յնծասցեն առաջի նորա , և խը
ռովեսցին յերեսաց նորա :

Որ հայրն է որբոց և դատաւոր այ
րեաց , աստուած ՚ի տեղւոջ սրբ
բուժեան իւրոյ :

Ը՛ծ բնակեցուցանէ զմիակրօնս ՚ի
տան , և հանէ զկապեալս քաջուք
իւրով . սոյնպէս և զդառնացողս՝
որք բնակեալ են ՚ի դերեզմանս

Աստուած ընդ ելանելն քո առաջի
ժողովրդեան քո , ընդ անցանելն քո
ընդ անապատ՝ երկիր շարժեցաւ :
Քանզի և երկիրք ցօղեսցին յերե
սաց աստուծոյ ՚ի սինայէ առաջի
աստուծոյ իարայէ ի :

Ընձրեւ կամաց սրատրաստեցեր իմ
ժառանգութեան քում , թէպէտ
և հիւանդացաւ , սակայն դու հաս
տատեցեր զնա , և դազանք քո բը

Նախկեսցին ՚ի նմա :

Պատրաստ արարեր քաղցրութիւնքով
աղքատի ամ . տէր տացէ զբան , ոյք
աւետարանեն զօրութիւնք բազմաւ :
Թագաւոր զօրութեանց սիրելւոյ ,
գեղեցկութիւն տան քո բաժանեալ
յաւարի . թէպէտ և ննջեսջիք
՚ի մէջ վիճակաց :

Թեւք աղաւնւոյ արծաթապատ ,
և թիկնամէջ նորա՚ի գոյն ոսկւոյ :
Ի գումարել երկնաւորին ըզթագաւ
ւորըս ՚ի վերայ նորա , ձիւնասցին
՚ի սաղմոն :

Եւ առնայ լեառն պարարտ , լեառն
մածեալ , լեառն պարարտ . և զինչ
կարծէք լերինք հսարտացեալք :
Եւ առն , ընդ որ հաճեցաւ ամբը
նախիլ ՚ի նմա , քանզի և տէր իսկ
բնախկեսցի ՚ի նմա իսպառ :

Կառք աստուծոյ բիւրասրատիկք ,
հազարք ուղղիչք , և տէր ՚ի նոսա
՚ի սինէ սրբութեան իւրոյ :
Եւ ՚ի բարձունս և գերեաց զգերու-

Թիւն, էտու աւար՝ բաշխեաց պար
գեւըս և ետ որդւոց մարդկան.
քանզի Թերահաւատից ևս բը-
նակեալ եղիցին ՚ի նմա :

Տէր աստուած օրհնեալ՝ օրհնեալ
տէր զօրհանապազ, առաջնորդես
ցէ մեզ աստուած փրկիչ մեր :

Աստուած մեր աստուած կենարար,
և ՚ի տեսունէ են ելք մահու :

Բայց սակայն անձ փշրեսցէ զդուխտ
Թշնամեաց մերոց, և զհերն կարճ
նովին, ոյք գնան յանօրէնու Թեան
իւրեանց :

Ասաց տէր՝ ՚ի խորոց անդնդոց դար
ձուցից, և ՚ի միջոյ Ժանեաց զայն
՚ի դուրս կորզեցից :

Որպէս Թացցի ռտն քո յարեան, և
լեզուք շանց քոց յարերէ Թըշ-
նամեաց քոց :

Երեւեցան գնացք քո անձ, գնացք
այ Թագաւորին մերոյ սրբոյ :

Կանխեցին իշխանք հանել զօրհ
նու Թի ՚ի մէջ կուսանաց և գովչաց :

Յեկեղեցիս օրհնեցէք զաստուած,
 և զտէր յաղբերացն խորացելի,
 Ընդ բե՛նիամին 'ի տղայու-
 թեան զարմանալի, իշխանիք յու-
 դայ առաջնուդք նորա՝ իշխանիք
 զարուզնի, և իշխանիք նե-
 փիթաղխանայ, Հրամայեա
 մ՛ծ զօրուք քով, զօրա-
 ցօ զայս, զոր հաստատեցէք
 'ի մեզ, 'ի տաճարէ քու մմէ
 յերուսաղէմէ, քեզ մատու-
 ցեն թագաւորք ըզ-
 պատարագ քս :

Սաստեա 'ի գաղանեղեգան,
 'ի ժողովրս զուարակաց
 և 'ի գասսերըն-
 ջոց :

Խոտեացին այնքիկ՝ ոյք
 ընտրեալ են արծաթով,
 ցրուեա զհեթա նսորս,
 ոյք կամին ընդ պատերազմ,
 Եկեացեն հրեշտակք
 յեղիպատէ, հեղիկք
 յառաջագոյն ձեռնաու-
 լիցին առ աստուած :

Թագաւորութիւնք
 Երկրի օրհնեցէք
 զմ՛ծ, և սաղմոս ասացէք
 տեառն, Նանատարհ
 արարէք այնմիկ, որ

Նաաթի յերկինս երկնից ընդ արե
ւերսս :

Ըհա տացէ զձայն իւր 'ի ձայն զօ-
րութեան . և տուք զվառսս ւնյ :
Ի վերայ խորայէլի մեծ վայելու-
թիւն նորա . և զօրութիւն նորա
մինչեւ յամպս երկնից :

Սքանչելի է աստուած 'ի վերայ սրբ-
բոց իւրոց , աստուած խորայէլի :
Նա տացէ զօրութի հաստատուէ ժող-
ղովրդեան իւրոց , օրհնեալ է ւնձ :
Տուիր Թ :

ՍՇՁԱՄՈՍ ԿԸ .

Ի կատարած Մացմս գաւթի . զսն զսանցեցոցն :

Վեցո զիս ւնձ , զի հասին ջուրք յան-
ձըն իմ , ընկրայ ես 'ի խորս անդըն-
դոց , ուր ոչ գոյ ինձ հանգիստ :
Եկի ես 'ի խորս ծովու , և շքճանք
ընկրզմեցին զիս :

Վաստակեցայ ես առ աղաղակել ,
և կերկերեցաւ կոկորդ իմ :
Նուաղեցան աչք իմ առ յուսալ

ինձ առ տէր աստուած իմ :
Բազումք եղին քան զհեր գլխոյ ի
մոյ, ոյք ատէին զիս 'ի տարասպար
տուց :

Չօրացան յիս թ շնամիք իմ և ատէ
լիք իմ 'ի նանիր . ինչ զոր ոչ յափըշ
տակեալ էի, տու ժէի նոցա :

Ըստուած դու ծանեար զանզգա
մութիւն իմ, և յանցանք իմ 'ի քէն
ոչ ծածկեցան :

Մի ամաչեացեն վասն իմ, ոյք համ
բերեն քեզ տէր տէր զօրութեանց .
մի սրտկառեացին վասն իմ, ոյք
խնդրեն զքեզ աստուած խորացելի :
Վասն քո համբերի նախատանայ .
և ծածկեաց ամօթ զերեսս իմ :

Օտար եղէ ես յերբարց իմոց, և
հիւր որդւոց մօր իմոյ :

Նախանձ տան քո եկեր զիս . և նա
խատինք նախատչաց քոց անկան
'ի վերայ իմ :

Խոնարհեցուցի սրահօք զանձն իմ,
և եղեն ինձ այս նախատինք . սրա

ըի զհանդերձս իմ քուրձ, և եղէ
յառակ նոցա:

Ծինէն խորհէին, ոյք նստէին առ
գրունս. զիս այսին առնէին, ոյք
լմայէին զգինի:

Ես յաղօթս կայի առ քեզ տէր 'ի
ժամանակ ընդունելի:

Ըստուած 'ի բազում ողորմութեան
քում լուր ինձ, 'ի ճշմարտութիւն
փրկութեան քո:

Ըստրեցս զիս 'ի կաւոյ, զի մի՛ ընկլայց.
աստրեցայ ևս յատելեաց իմոց, և
'ի խորոց ջուրց բազմաց:

Ա՛ր ընկղցեն զիս ստոյսք ջուրց, և
մի՛ ընկղմեսցեն զիս անդունք խո-
րոց. և ջրհոր մի՛ կաբուսցէ զբերան
իւր 'ի վերայ իմ:

Լուր ինձ տէր, զի քաղցր է ողոր-
մութիւն քո. ըստ բազում զը-
թութեան քում հայեա յիս, և
մի՛ դարձուցաներ զերեսսքս 'ի ծա-
ռայէ քումմէ. զի նեղեալ եմ ևս,
վարկաղակի լուր ինձ:

Հայեա յանձն իմ և փրկեա զիս և
վասն թշնամեաց իմոց ապրեցո զիս :

Օ ի դու գիտես զնախատինս իմ,
զամօթ իմ և զպատկառանս իմ :

Եւ աջի քո են ամենայն նեղիչք ան
ձին իմոց, նախատանաց համբեր
սիրտ իմ և թշուառութեան :

Վին ունէի՞ թէ որ արտմեացի ըն
դիս, և ոչ որ էր, և մխիթարիչ
ինձ ոչ որ գտաւ :

Ետուն ՚ի կերակուր ինձ լեղի, և ՚ի
ծարաւ իմ արբուցին ինձ քայախ :

Եղիցին սեղանք նոցա առաջի նո
ցա յորողայթ, ՚ի հատուցումն և
՚ի գայթակղութիւն :

Խաւարեացին աչք նոցա, զի մի տես
ցին, և զթիկուհս նոցա հանա
պաղ կորացս :

Երկցես ՚ի վերայ նոցա զբարկու
թիւն քո, և սրմտու ՚ի բարկութե
քոց հասցէ ՚ի վերայ նոցա :

Եղիցին բնակութիւնք նոցա աւե
րակ, և ՚ի հարկս նոցա մի որ իցէ՝

որ բնակիցէ :

Օի զոր գուհարեր՝ հարածեցին,
և ՚ի վերս ցաւոց իմոց յաւելին :
Կիր զմեզս ՚ի վերայ մեզաց նոցա,
զի մի՛ մտցեն յարդարու թիւն քո :
Տնջեսցին նոքա ՚ի դպրու թենէ
քումմէ կենաց, և ընդ արդարս
քո մի՛ դրեսցին :

Աղքատ և ցաւած եմ ես, փրկու
թիւն քո աստուած ընկալցի զիս :
Օրհնեցից զանունն անյ իմոց օրհնուք,
և բարձր արարից զնա գովուք :
Հաճոյ եղիցի անքան զորթ մատաղ,
որ բերէ զեղջիւրս և զլճզակս :
Տեսցեն աղքատք և ուրախ եղի
ցին . խնդրեցէք զաստուած, և
կեցցեն անձինք ձեր :

Օի լուաւ տէր տնանկաց, և ըզ
կապեալս իւր ոչ արհամարհեաց :
Օրհնեսցեն զնա երկինք և երկիր,
ծովք և ամենայն որ զեռայ ՚ինոսա :
Աստուած փրկէ զսիօն, և շինես
ցին քաղաքք հրէաստանի . շինես

ցեն բնակեացեն՝ և ժառանգես
ցեն 'ի նմա :

Չաւակ ծառայից քոց հաստատե,
ցի անդ . և ոյք սիրեն զանուն քո ,
բնակեացեն 'ի նմա :
Տուհք Լ :

ՍԱՂՄՈՍ ԿԹ .

Ի կոտորած Մացմոս դաւթի առ 'ի յիշատակ փր-
կեջոյ շնա տեսան :

Ըստուած յօգնել ինձ նայեաց ,
և տէր յընկերել ինձ վուժայ :

Ըմաչեացեն և յամօթ լիցին ոյք
խնդրէին զանձն իմ . դարձցին յե-
տրս և ամաչեացեն ոյք խորհէին
ինձ չար :

Դարձցին առ ժամայն ամաչեցեսք ,
ոյք ասէին ինձ վաշ վաշ :

Յնծաոցեն և ուրախ լիցին 'ի քեզ
ամենեքեան , ոյք խնդրեն զքեզ
տէր :

Ըսացեն յամենայն ժամ մեծ է
ւնձ , և ոյք սիրեն զփրկուժիս քո :
Ես աղքատ և տնանկ եմ , ննձ օգ-

Նեա ինձ . օգնական և փրկիչ իմ
ես և դու տէր իմ մի՛ յամենար :

Տունք զ Գորշայս խզ :

ՍԱՆՄՈՍ 4 .

Ի կտարած . որդւոցն յովնագորոյ . յետ առաջնոյ
գերութեանն . Սացմոս գաւթի :

Ի քեզ տէր յուսայայ , մի՛ ամաչէ
ցից յաւիտեան . յարդարու թեան
քում փրկեա և ասրեցո զիս :
Խոնարհեցո առիս զունկն քո , և
կեցո զիս :

Ի էր իմ անձ ասրաւէն , և տեղի աչ
մուր կեցուցանել զիս . զի հաստա
տուի իմ և ասրաւէն իմ դու ես :
Լստուած իմ , փրկեա զիս ՚ի ձեռաց
մեղաւորի , ՚ի ձեռաց անօրինի և
անիրաւի :

Դու ես համբերուի իմ տէր , տէր
յոյս իմ ՚ի մանկութեանէ իմմէ :
Ի քեզ հաստատեցայ ես յարդան
դէ . յարովայնէ մօր իմոյ դու ես ա
սրաւէն իմ , և առ ՚ի քէն է օգնու

Թիւն իմ յամենայն ժամ :
Արարէս զինչաւակ եղէ ևս բազմաց .
և դու օգնական իմ և հզօրիչ իմ :
Այցի բերան իմ գովուք . որպէս
օրհնեցից զիսառս քո , զօրհանալ
սպազ զմեծ վայելչու թիւնս քո :
Այլ ընկենուք զիս սէր 'ի ժամանակս
ծերու թեան . 'ի սպակասիլ զօրու
թեան իմոյ մի թողուք զիս :
Ասացին թշնամիք իմ ինձ . և որք
սլաշարեցին զանձն իմ , խորհեցան
'ի միասին և ասացին :
Աստուած եթող զնա , հալածեալ
ցուք և հասցուք նմա . զի ոչ սք է որ
փրկէ զնա :
Աստուած իմ . մի հերի առնիր ին
նէն . և ան յօգնել ինձ նայեաց :
Ամաչեացն և սպակասեացին՝ ոյք չա
րասոս կային զանձնէ իմմէ . զգեց
ցին զամօթ և զպատկառանս՝ ոյք
ինգրէին ինձ շար :
Աս յամենայն ժամ յուսացայց , և
յաւելից յօրհնու թիւնս քո :

Բերան իմ սրտովեսցէ զարդարուիս
քո, զօրհանասպազ զգովուիս քո :
Որպէս ոչ թէ խարդախուի ինչ գիւ
տէի դսրու թեան, այլ մտից ՚ի զօ
րու թիւնս տեառն, և տէր յիշեցի
զարդարու թիւնս քո միայն :
Լստուած իմ, ուսուցեր զիս ՚ի մանչ
կու թե՛նէ իմմէ, և ցարգ և ս պատ
մեցից զարդարու թիւնս քո :
Սինչեւ յալեւորիլ և ՚ի ծերանալ,
աստուած իմ մի՛ թողուր զիս :
Սինչեւ սրտամեսցի բազում կ քո
ազգի ամենայնի որ զալոցն է :
Չ զօրու թիւնս քո և զարդարուիս
քո մինչեւ ՚ի բարձունս զոր արա
րեր մեծամեծս, ան՝ նման է քեզ :
Արչափ ցուցեր ինձ նեղու թիւն
բազում և չարչարանս, դարձեալ
մխիթարեցեր զիս, և ՚ի խորոց ան
գընդոց երկրի հաներ զիս :
Յաճախեցեր զզօրուիս քո, դար
ձար և մխիթարեցեր զիս, ՚ի խորոց
երկրի միւսանգամ հաներ զիս :

Արդ և ես խոստովան եղէց քեզ ՚ի
 պատրաստութիւն սաղմոսաց ճշմարիտորդ անձ . սաղմոսասացից քեզ
 օրհնութեամբ սուրբդ իսրայէլի :
 Յնձասցեն շրթունք իմ յորժամ
 սաղմոս ասիցեմ քեզ . և անձն իմ
 զոր փրկեցեր :

Եւս և լեզու իմ զօրհանապագ խօսեացի
 զարդարութիւնս քո :

Ի ժամանակի որպէս յամօթ լիցին
 և ամաչեացեն , ոյք խնդրէին ինձ
 չար :

Տունք իդ :

ՍԱՂՄ. 10 ՀԱ .

Ի սոցմոն սոցմոս :

Ըստուած զիրաւունս քո արքայի
 տուր , և զարդարութիւնս քո որդե
 լոյ թագաւորի :

Դատել զժողովուրդս քո արդար
 րուք , և զազքատս քո իրաւամբք :
 Առցեն լեւրինք զխաղաղութի ժողո
 վըրդեան , և բլուրք զարդարութի :

Իրաւ արասցէ աղքատաց ժողո՞
վըրդեան և կեցուսցէ զորդիս տը՞
նանկաց , և խոնարհեցուսցէ զամ՞
բարտաւանս :

Կսցցէ և մնասցէ ընդ արեւու յա՞
ռաջ քան զլուսին ազգէ մինչև և
յադգ :

Իջցէ որպէս զանձրեւ 'ի վերայ գեղ՞
ման , որպէս ցօղ զի ցողէ յերկիր :
Ծագեացի յաւուրս նորա արդա՞
րու թիւն , բազում խաղաղուի՞
մինչև կատարեսցի լուսին :

Տիրեսցէ նա 'ի ծովէ մինչև 'ի ծով ,
'ի գետոց մինչև 'ի ծագս աշխարհի :
Ըռաջի նր՞ նախ հնդիկք անկցին ,
և թշնամիք նորա հող կերիցեն :
Թագաւորք թարսսի և կղզեաց պա՞
տարագս մատուսցեն նմա . թա՞
գաւորք արաբայ և սաբայ պա՞
տարագս բերցեն նմա :

Երկիրպագցեն նմա ամենայն թա՞
գաւորք երկրի , և ամենայն աղ՞
զբք ծառայեսցեն նմա :

Օ՛ր փրկեաց զաղքատն 'ի ձեռաց
հզօրի. զաղքատն և զտնանկն, ու
բոյ ոչ է իւր օգնական :

Անխայեսցէ նա յաղքատն և 'ի տը
նանկըն և զանձինս տնանկաց կե-
ցուսցէ. 'ի վախճից չարաց փրկ-
կեսցէ զանձինս նոցա :

Պատուական է անուն նորա առա-
ջի նոցա. կեցցէ, և տացի նմա յոսկ-
ւոյն արարացւոց :

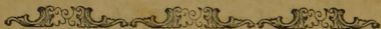
Յաղօթս կացցեն առ նա յամժամ,
և զօրհանապազ օրհնեսցեն զնա :
Եղիցի հաստատու թիւն ընդ ամ
երկիր. և 'ի վերայ գլխոց լերանց :
Բարձրացի բան զլիբանան պը-
տուղ նորա. և ծաղկեսցի 'ի քա-
ղաքի տեառն որպէս խոտ երկրի :
Եղիցի անուն տեառն օրհնեալ
յաւխտեան. զի յառաջ բան զա-
րեւ է անուն նորա :

Ի նա օրհնեսցին ամ ազգք երկրի,
և ամենայն ազինք երանիցեն նմա :
Օրհնեալ տէր ամ խորայէ լի որ առ-

նէ սքանչելիս միայն . և օրհնեալ
է անուն սուրբ փառաց նորայա
ւիտեան . լցցի փառօք նորաամե
նայն երկիր . եղիցի եղիցի :

Տունք ի : Գորդայս խզ :

Կանոնս Գորդայս է : Սաղմոս ժէ : Տունս մձ :

ԱԶՕԹՔ ԱՆՆԱՅԻ ՄՕ.ՆՍ ՍԱՄՈՒԵԼԻ

Ա . Բ . Գ . Ը :

Հաստատեցաւ սիրտ իմ 'ի տէր ,
և բարձրացաւ եղջիւր իմ յաստ
ուած փրկիչ իմ :

Բնդարձակեցաւ բերան իմ 'ի վե
րայ թշնամեաց իմոց . ուրախ ե
ղէց 'ի փրկու թեան քում :

Չի ոչ գոյ սուրբ որպէս զտէր , և
ոչ արգար սրպէս զմձ մեր , և չիք
սուրբ բաց յաստուծոյ մերմէ :

Մի՛ պարծիք և մի՛ խօսիք զամբար
տաւանրս , և մի՛ ելցէ բնդ բերա
նրս ձեր բան հպարտ մեծաբա
նու թեան :

Աստուած գիտուեց՝ տէր անձ պատ-
 րաստէ իւրով իմաստութեամբ
 զգիտութիւն յարարածս իւր :
 Հզօրաց հաստ աղեղունք թուլա-
 ցան, և տկարք վառեցան զօրութիւն :
 Յագք և լիք հացիւ նուաղեցան,
 և քաղցեալք լցին զերկիր :
 Ամուլն ծնաւ եօթն, և բազմածիւ-
 նըն նուաղեցաւ ՚ի ծննդոց :
 Տէր մեռուցանէ և տէր կեցուցա-
 նէ, իջուցանէ ՚ի դժոխս և հանէ :
 Տէր աղքատացուցանէ և տէր մե-
 ծացուցանէ, խոնարհ առնէ զամ-
 բարտաւանս մինչև յերկիր, և
 բարձր առնէ զտառապեալս յաղ-
 բեւաց :
 Աստուցանէ զնոսա իշխանս ընդ
 իշխանս ժողովրդեան, և զաթոռ
 վառաց ժառանգեցուցանէ նոցա :
 Աստարէ զուխտս ուխտաւորաց,
 և օրհնեաց զամս արդարոց :
 Օհոչ թէ իւրով զօրութիւն զօրանայ
 հզօր. այլ տէր տկար առնէ ըզ-
 հակառակորդս իւր, տէր սուրբ է :

Մի պարծեսցի խորհրդականն 'ի
խորհուրդս իւր. և մի պարծեսցի
հզօրն 'ի զօրութիւն իւր. եւ մի
պարծեսցի մեծն 'ի մեծութեան
իւրում:

Այլ որ պարծին, 'ի տէր պարծես-
ցի. 'ի խորհուրդս գիտութեան
գտէր ճանաչել:

Առնել զիրաւունս եւ գործել
զարդարութիւն 'ի մերայ երեսաց
երկրի:

Տէր եւ յերկինս և որոտաց, և ինքն
դատէ առանց բարբառելոյ:

Տայ զօրութիւն թագաւորաց մե-
րոց. և բարձր առնէ զեղջիւր օ-
ձելոյ իւրոյ:

Փառք հօր և որդւոյ եւ:

Մ Ա Ղ Թ Ա Ն Ք

Ի արձրացաւ եղջիւր իմ յիմ
փրկիչ իմ, հաստատեցաւ սիրտ
իմ 'ի տէր տէրամբ և հաւատով:

Մարդասէր տէր վասն սրբուհւոյ
անարատի մօր քոյ և կուսի, եւ
վասն խաչի քո պատուականի,
տէր ընկալ զաղաչանա մեր, եւ
կեցո զմեզ:

Քարոց եւ սցօթք Ոցորմեա: եւ ի նեցուքնս
կանոնացն:

Վասն գտանելոյ մեզ զչնորհօ և
զողորմութիւն ՚ի բարերար տեառ
նէ մերմէ, զտէր աղաչեսցուք:
Տէր ողորմեա:

Վասն վերկելոյ զմեզ ՚ի զըպարտու
թե՛նէ մարդկան եւ յորոգայթից
սատանայի, զտէր աղա:

Վասն ամ անձանց քրիստոնէից եւ
տանց հաւատացելոյ, զտէր աղա:

Վասն ոբք ՚ի լերինս յայրս և ՚ի փա
պարս բնակեալ են սուրբ հարբն
մեր, զտէր աղա:

Վասն ոբք սաղմոսիւք և օրհնութիւ
կատարեն զամ ժամանակս կենաց
իւրեանց, զտէր աղա:

Վասն հոգւոցն հանգուցելոց՝ ոբք

ճշմարիտ և ուղիղ հաւատով 'ի
քրիստոս ննջեցին, զտէր աղա :
Եւ եւս՝ միաբան վասն : Օջանձինս :
Ողորմեաց :

Ա. ԳՕԻ Բ :

Գոհանամք զքէն տէր անձ մեր, որ
զարթուցեր զմեզ 'ի հանգստենէ
քնոյ շարհիւ ողորմուէ քո : Օջար
թո զմիտս մեր արդարութեան քեզ
տէր աստուած մեր, զի տեսցեն
աչք մեր զիրկու թիւն քո : Ակեւ
ցէ և բնակեացէ առ մեզ աստ
ուածութի քո, և ողորմուի քո հո
վանի և պահապան լիցի 'ի վերայ
պաշտօնէ ից քոց : Աւ զմեզ ըզ ծա
ռայքս քո արժանի արա 'ի տուէ
և 'ի գիշերի եւ յամենայն ժամու
միշտ խորհիլ 'ի սէր պատուիրա
նաց քոց : Աւ գոհանալով վատա
ւորեւ զհայր և զորդի և զսուրբ
հոգիս այժմ եւ միշտ եւ յաւիտ
եանս յաւիտեանից, ամէն :

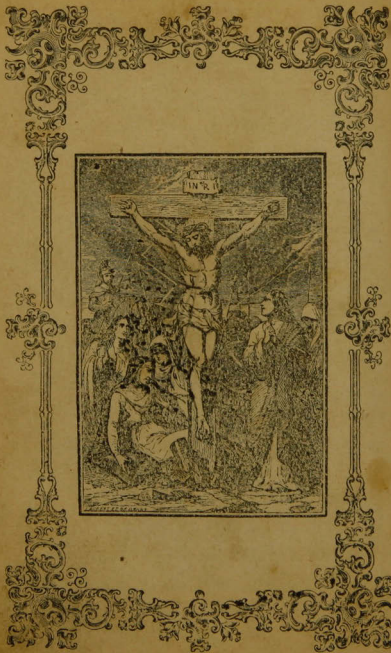
Խոցացու. Յիւ. և ամենեցու. ն .
Աստուծոյ երկիրդ ազ. եացու. ք :

Կենդանաբար զօրու ՚ի եւ աղբիւր
անմահու է , դու ես քսւ անձ փրկիչ
մեր : Ար շնորհեցեր մեզ ՚ի մէջ դի
շերի յառնել եւ խոստովան լինիլ
առ քեզ վասն իրաւանց և արդա
րու ե քո : Եւ այժմ աղաչե մք զքեզ
տէր անձ մեր , արա զմեզ արթ ունս
և պատրաստս ՚ի ժամ առաւօտու
ընդ սուրբս քո : Եւ ընդ նոսին դո
հանալով փառ աւօրել զքեզ ընդ
հօր և ընդ հօգւոյդ սրբոյ այժմ եւ
միշտ և յաւիտեանս յաւիտ. ամէն :

Մոցիտեր .

Պոհու թեամք եւ ճշմարիտ խոս
տովանու թեամք անդ աղար փա
ռաւօրեմք զհայր և զօրդ ի և ըզ
սուրբ հօգիւդ այժմ և միշտ և յա
ւիտեանս յաւիտենից . ամէն :
Օրհնեալ տէր մեր յիսուս քրիս
տոս . ամէն :

Հայր մեր որ յերկինս :

ՍԱՂՄՈՍ 46.

Մտցնու յասափ . օրհնութեան :

Երեւ զիբարիէ խորայէլի ԹԾ . և
 ուղիղ են սրախք :

Բայց զի իմ փոքր մի եւս սասան
 եալ էին ոտք . սակաւ իկ մի և գայ
 թակղեալ էին գնացք իմ :

Նախանձեցայ ես ընդ անօրէն . ըզ
 խաղաղութիւն մեղաւորաց որ
 պէս տեսանէի , զի ոչ գոյր վրէպ
 մահու նոցա :

Հաստատուն են տանջանք նոցա ,
 ՚ի վաստակս մարդկան չեն նորա ,
 եւ ըստ մարդկան ոչ տանջեսցին :

Վասն այտորիկ կալաւ զնոսա ամ
 բարտաւանութիւն . արկին զիւր
 եամբք զամբարչտութիւն և զա
 նիրաւութիւն իւրեանց :

Ելցէ որպէս ՚ի ճարպոյ անիրաւու
 թիւն նոցա . զի գնացին նորա ըստ

խորհրդոց սրտից իւրեանց :
խորհեցան և խօսեցան չարու-
թեամբ . և զապիրատու թիւն 'ի
բարձունս խորհեցան :

Եւ զին յերկինս զբերանս իւրեանց ,
և զլեզուս իւրեանց ածէին զերկ-
րաւ :

Վասն այսորիկ ժողովուրդ իմդարձ-
ցի այսբէն . և աւուրք իմ լի կա-
տարեալ գտցին 'ի նոսա :

Եւսացին՝ զինորդ գիտացաստուած .
կամ գուցէ՞ արդեօք գիտու թիւն
առ 'ի բարձրելոյն :

Եւհա մեզաւորք են և յաջողեալ է
նոցա . կան և ունին զմեծու թիւն
աշխարհի :

Եւսացի՞ 'ի զուրուրեմն արդարա-
յուցի զսիրտ իմ , լուսացից սրբու-
թեամբ զձեռս իմ . և եզէ ես խոշ-
տանկեալ զօրհանապաղ . եւ կըշ-
տամբանք իմ ընդ առաւօտս :

Թէպէտ և ասէի՝ թէ այսպէս պատ-
մեցից , ահաւասիկ յազգ որդւոց

քոց՝ որոց և ուխտեցից :
Ի մտի եղի, թէ սակայն և այս ջան
է առաջի իմ, մինչեւ մտից ՚ի սրբ
բու թիւնն աստուծոյ և ՚ի միտ ա
ռից զկատարած նոցա :

Սակայն վասն նենգութեան նոցա
տարազիր արասցես զնոսա, և կոր
ծանեացես զնոսա յամբարտաւա
նութեան իւրեանց :

Իսկ զիա՞րդ եղեն յաւեր յանկար
ծակի. սատակեցան սրակասեցան
կորեան վասն անօրէնութեան իւր
եանց, և եղեն որսէս երազք զար
թուցելոց :

Տէր ՚ի քաղաքի քում զսրատկերս
նոցա անարգեացես, զի հուր բոր
բոքեցաւ ՚ի սրտի իմում, և երի
կամունք իմ այլագունեցան :

Ես արհամարհեալ եղէ, և ոչ գի
տացի. որսէս զանասուն համարե
ցայ առաջի քո, և ես յամենայն
ժամ ընդ քեզ եմ :

Կալար զաջոյ ձեռանէ իմմէ, ՚ի

խորհուրդս քո առաջնորդեցերինձ,
 և վառօք ընկալար զիս :

Օհնչ կայ խմբնաւ յերկինս, կամ
 'ի քէն զինչ և սխնդրեցից յերկրի :
 Նուաղեցաւ սիրտ խմբ և մարմին խմ.
 աստուած սրտի խնոյ, բաժին խմ
 աստուած յաւիտեան :

Ըհաւասիրկ ոյք հեռի արարին զան
 ձինս իւրեանց 'ի քէն, կորիցեն.
 աստակեացես զամենեւեան՝ ոյք
 ապստամբ եղեն 'ի քէն :

Ինձ մերձենալ առ աստուած բա
 րիէ, և գնել առ տէր զյոյս խմ :
 Պատմել զամենայն օրհնութիւնս
 քո, 'ի դրունս գատեր սիօնի :

Տունք իդ :

ՍԱՉՄՈՍ ՀԳ .

Իմաստութիւն յաստի :

Ընդէր մերժեցեր աստուած իս
 պառ, բարկացաւ սրտմտութիւն
 քո 'ի վերայ խաչին արօտի քո :
 Յիշեա զժողովուրդ քո, զոր ըստա

ցար 'ի սկզբանէ . փրկեցեր զվիճակ
Ժառանգու թեան քո :

Վեառն սիօն այս՝ ուր բնակեցար
դու 'ի սմա . համբարձ զձեռն քո
'ի վերայ ամբարտաւանու թեան
նոցա խապառ :

Ար ինչ անկրաւեցաւ թշնամին 'ի
սրբու թեան քում . սրբեցան ա-
տելիք քո 'ի մէջ բարեկենդանու-
թեան իւրեանց :

Եղին զնշանս իւրեանց 'ի նշանս ,
և ինքեանք ոչ ծանեան զելս 'ի վե-
րուստ :

Արպէս յանտառի փայտատօք կո-
տորեցին զգրուեա նորա , 'ի միաւ
սին փայտատօք և միճօք կործա-
նեցին զնա :

Այրեցին 'ի հուր զօրբուի քո յերկ-
րի . սղծեցին զխօրան անուան քո :
Վսացին 'ի սիրտս իւրեանց ազգք
նոցա 'ի միասին , եկայք լուցուս-
ցուք զամենայն տօնս այ յերկրէ :
Նշանս մեք ինչ ոչ տեսար , և ոչ

ևս գուցէ մարգարէ . և զմեղ ինչ
ոք ոչ ճանաչիցէ :

Մինչև յերբ աստուած՝ նախատե-
թ շնամին, բարկացուցանէ հակա-
ռակորդն զանուն սուրբ քո :

Ինդէր դարձուցանես զձեռն քո,
և զաջ քո՝ ի միջոյ ծոցոյ քումմէ
խաղառ :

Ըստուած թագաւոր մեր յառաջ
քան զյաւիտեանս, որ արարեր
գիրկու թիւն ի մէջ երկրի :

Դու հաստատեցեր զօրութեամբ
քով զծով, դու խորտակեցեր ըղ-
գլուխ վիշապին ի վերայ ջուրց :
Դու մշրեցեր զգլուխ վիշապին,
և ետուր զնա կերակուր զօրացն
հնդկաց :

Դու բղխեցուցեր զաղբիւրս և ըզ-
վըտակս . դու ցամաքեցուցեր զգե-
տրս սաստիկս :

Քո է տիւ և քո է գիշեր . զըոյս և և
զարեւ դու արարեր . և դու հաս-
տատեցեր զսմ սահմանս երկրի .

զգարունն և զամառն դու ստեղծեր :
 Այս յուշ լիցի քեզ՝ զի թշնամին
 նախատեաց զտէրդ . ժողովուրդ
 անզգամ բարկացոյց զանունսք քո :
 Մի՛ մատնէր գազանաց զանձն՝ որ
 խոստովան առնի առ քեզ . և զան
 ձինս տնանկաց քոց մի՛ մոռանար
 իսայառ :

Հայեաց յուխտ քո, զի լցան տունք
 ավիշելոց յերկրի անիրաւութիւն :
 Մի՛ դարձցի տնանկն ամաչեցեալ .
 սյլ աղքատք և տնանկք օրհնես
 ցեն զանունս սուրբ քո :

Արի աստուած և դատեազգատաս
 տանս քո . յիշեա զնախատինս՝
 որ յանզգամէն զօրհանապազ :
 Մի՛ մոռանար զձայն պաշտօնէից
 քոց . ամբարտաւանութիւն ա
 տելեաց քոց վերասցի հանապազ :
 Տունք իբ : Գօբղայս խզ :

ՍԱԶՄՈՍ ՀԴ .

Ի կտարած . մի աղակներ . ընդ օրհնութիւնս . Սազմոս
յուստի . երգ առ ասորեստանեայս :

Խոստովան եղիցուք առ քեզ աս

տուած, խոստովան եղիցուք եւ
կարգացուք զանուն սուրբ քո :
Պատմեցից զամ սքանչելիս քո, յոր
ժամ ժամ առից, ես ուղիղ դա
անցից :

Մաշեցաւ երկիր և ամ բնակիչք նո
րա, ես հաստատեցի զսիւնս նորա :
Ըսայի անօրինաց, [թէ մի անօրի
նիք, և մեղաւորաց, [թէ մի բարձ
րացուցանէք զեղջիւրս ձեր :

Մի համբառնայք ՚ի բարձունս զեղ
ջիւրս ձեր, և մի խօսիք զաստու
ծոյ անիրաւութիւն :

Օհ ոչ յարեւելից և ոչ յարեւմը
տից և ոչ յանապատէ լերանց, այլ
աստուած դատաւոր է :

Օոյս խոնարհ առնէ, և զայն բարձ
րացուցանէ, բաժակ ՚ի ձեռին ամ
զինի լի անապակ արկեալ, և խո
նարհեցուցանէ յայսմանէ յայս :
Սակայն միտը նի ոչ սպառեացի,
և արբեցեննմա ամ մեղաւորք երկիր
Լս ցե՛ծացոյց յաւխտեան, սաղ

մոս ասացից աստուծոյ յակորբայ :
Օ ամենայն եղջիւրս մեղաւորաց
փշրեսցես . և բարձր եղիցի եղ
ջիւր արդարոյ :

Տունք ժ

ՍԱՂԱՊՍ ՀԵ

Ի կատարած . ընդ օրինու. թիւ. ես . մի ողակոսներ : Մացմոս
շատափ . նրգ. առ ասորեստանեայս :

Յայտնի է 'ի հրէաստանի ւձ , եւ
խորայէլ մեծ է անուն նորա :
Եղեւ 'ի խաղաղութեան տեղի նո
րա . և բնակու թիւն նորա 'ի սիօն :
Ընդ խորտակեաց տէր զզօրութիւն
աղեղան , զգէն զսուր եւ զճակա
տամարտ :

Ի ուսատու ես դու սքանչելապէս
լիբանցն յաւիտենից . խառնվեսցին
ամենեքեան որք անմիտք են սրբ
տիւք . ննջեցին զքունս իւրեանց ,
եւ ինչ ոչ գտին :

Ըմենայն արք 'ի մեծութե՛ն ձեռաց
իւրեանց . 'ի սաստէ քումմէ ւձ
յակորբայ ննջեցին , և ոյք հեծեայ

էին ՚ի ձիւ :

Գու ահաւոր ես, և ո՞վ կարէ կալ
առաջի քո. որպէս երևեցար դու
յերկնից, յայտնի եղեւ բարկու-
թիւն քո :

Երկիր երկեալ և սարսեցալ ընդ
յառնելն ւնայ ՚ի դատաստան, ընդ
ապրեցուցանել զւնձ հեզս երկրիս
խորհուրդ մարդկան խոստովան
առնին առ քեզ. և ծածկեալք ի-
մաստու թք օրհնեսցեն զքեզ :
Ուխտս դիք, և կատարեցէք տեա-
ւըն աստուծոյ մերոյ ամենեքեան
որք շուրջ էք զնովալ :

Մատուցէք պատարագս ահաւո-
րին. ո քաղէ զհոգիս իշխանաց,
ահաւոր է նա քան զամենայն թա-
ղաւորս երկրի :

Տունք ժ :

ՍԱՂՄՈՍ 42 .

Ի կատարած . Յաս իգիմեզմայ, Մաքմու յասափ :

Չայնիւ իմով ես առ տէր կարգա-
ցի. ձայնիւ իմով առ աստուած,
եւ նայեցաւ առ իս :

Յաւուր նեղու թեան խնոյ զատու
 ուած խնդրեցի ձեռօք խնովք . և
 ՚ի գիշերի առաջի նքոչ խաբեցայ .
 Աչ կամեր մխիթարել անձն իմ .
 յիշեցի զմժ և ուրախ եղէ . հո
 գայի , և նուազիւր յիս հողի իմ :
 Ժամանեցին պահուց աչք իմ . խը
 ուովեցայ և ոչ խօսեցայ . խորհե
 ցայ զաւուրսն զառաջինս , և զամ
 սըն յաւխտենից յիշեցի :

Խօսեցայ ՚ի գիշերի ընդ սրտի ի
 մում . հողայի՞ և տառասցէր յիս
 հողի իմ :

Միթէ յաւխտենից մերթեոցէ՞ զիս
 տէր . և ոչ եւս յաւելցի ՚ի հա
 ճիլ և եւս :

Կամ իսպառ արգելցէ՞ զողորմու
 թիւն իւր յինէն . կամ կատար
 եաց զբան իւր ազգէ մինչեւ յազգ .
 կամ մոռացցի՞ զթալ աստուած
 իմ և եւս . կամ արգելցէ՞ զգթու
 թիւն իւր բարկու թեամբ իւրով :
 Ասացի՞ թէ այժմ սկսայ , այս է նու
 11

րողումըն աջոյն բարձրելոյ,
 Յիշեցի զգործս տեառն 'ի սկզբա
 նէ. յիշեցի զսքանչելիս նորա:
 Խորհեցայ յամենայն գործս քո,
 և 'ի ձեռագործս քո խորհեցայ:
 Ըստուած, 'ի սրբութեան են ճա
 նասպարհք քո. ո՞վ է աստուած մեծ՝
 որպէս զաստուած մեր. դու ես
 աստուած, որ առնես զսքանչելիս:
 Ցուցեր ժողովրդեան քում ըզզօ
 րութիւն քո, փրկեցեր բազկաւ
 քով զժողովուրդս քո, զորդիան
 յակորայ և յովսէփու:

Տեսին զքեզ ջուրք անձ, տեսին
 զքեզ ջուրք՝ և երկեան, և խորք
 խռովեցան 'ի ձայնէ ջուրցբազմայ:
 Չայն ետուն ամսք. քանզի և նեսք
 քո գնան 'ի ձայնէ որոտալոյ քո
 անուի:

Երեւեցան փայլատակունքքո տիե
 ղերաց, խռովեցաւ և դողաց եր
 կիր:

Ի ծովու են ճանասպարհք քո, և շա

Լիդքքո՛ ՚ի ջուրս բազումս, և հետք
քո ոչ երեւին :

Առաջնորդեցեր որպէս խաչին ժողովրդեան քո՛ ՚ի ձեռն մովսէսի և
ահարօնի :

Տուէք ժը : Գորդայս լը :

ՍԱՂՄՈՍ ՀԵ

Ի մագտու թիւն յաստի :

Վայեցարուք ժողովուրդք յօրէն
նրս իմ. խոնարհեցուցէք զունկն
ձեր ՚ի բանս բերանոյ իմոյ :

Բացից առակաւ զբերան իմ և խօսեցայց զառակս ՚ի սկզբանէ :

Որպէս լուաք՝ և ծանեաք զայս, և հարբն մեր պատմեցին մեզ :

Ոչինչ ծածկեցաւ յորդուոց նոցա յազդ յայլ, պատմել զօրհնու թիւնս տեառն. զզօրութիւն և զպանչելիս իւր զոր արար :

Հաստատեաց զվկայութիւն իւր առ յակոբ, և օրէնս եդ ՚ի վերայ իսրայէլի :

Ար ինչ միանգամ պատուիրեաց
հարցն մերոց, ցուցանել զայս
որդւոց իւրեանց, զի ծանխցեն

յազդ յայլ:

Արդ իբ որք ծնանին, յարիցեն և պատ
մեսցեն զայս որդւոց իւրեանց.
զի գիցեն առ անձ զյոյսս իւրեանց
և միմուսացին զգործս աստուծոյ:
Օ պատուիրանս նորա խնդրելով
խնդրեսցեն. և մի եղիցին որպէս
և հարքն իւրեանց:

Եզդ չար և դառնացող, ազդ որ ոչ
ուզղեաց զսիրտ իւր, և ոչ հաս
տատեաց առ անձ զհոգի իւր:

Արդ իբ եփրեմի լիաձիղք և պլնդա
ձիղքք, յաւուր պատերազմի կա
պարճրս դարցուցին:

Ոչ կացին նորա յուխտի ան, և բա
խրաւանց նորա ոչ կամեցան գնալ:
Մոռացան զերախտիս նորա և զըս
քանչե լիան՝ զոր եցոյց նոցա:

Եւ աջի հարց նոցա զոր արար զըս
քանչե լիս իւր յերկրին եգիպտաց:

Լոց և 'ի դաշտին տայանու :
Եհերձ զծովն՝ և անցոյց զնոսա . և
կացոյց զԶուրան որպէս 'ի տիկս :
Ըռաջնորդեաց նոցա ամպով 'ի տը
ւէ , և զամ գիշեր 'ի լոյս հրոյ :
Եհերձ զվէմն յանապատին , և ետ
ըմպել նոցա որպէս 'ի խորոյ մեծէ :
Եհան զԶուրան 'ի վիմէն , և հոս
եաց որպէս զգետս զԶուրան :
Սակայն յաւելին 'ի մեզանչել . և
եւս բարկացուցին զքարձրեալն
յանջրդի :

Փորձեցին զաստուած 'ի սիրտս իւր
եանց , 'ի խնդրել զկերակուր ան
ձանց իւրեանց :

Տրտնջեցին զայ և ասացին . միջէ
կարօղ իցէ ամ պատրաստել սե
զան յանապատի :

Քանզի հարկանէր զվէմն և հոսէ
ին ջուրք , եւ վտակք խաղային 'ի
նմանէ :

Ըզէ հայ եւս կարացէ տալ նա
մեզ . կամ պատրաստեցէ սեզան

Ժողովրդեան իւրոյ :

Սլան այսորիկ լուաւ զայս տէր
և յապաղեաց . հուր բորբոքեցաւ
'ի յակովբ . և բարկութիւն ել 'ի
վերայ իարայէլի :

Օի ոչ հաւատացին յաստուած ,
և ոչ յուսացան 'ի փրկութի նորա .
Հրաման ետ ամպոց 'ի վերուստ , և
զգրուեա երկնից եբաց , և տեղեաց
'ի նոսա զմանանայ 'ի կերակուր :
Օհաց երկնից ետ նոցա , զհաց հը
րեշտակաց կերան մարդիկ . և իւ
ջոյց 'ի նոսա կերակուր 'ի լիութի :
Եհան զհողմն հարաւոյ , և էած
զօրութեամբ իւրով զհիւսիսիւ ,
Տեղեաց 'ի նոսա միա որպէս զհող .
որպէս զաւազ ծովու զթռչունս
թեւաւորս :

Կարկ 'ի մէջ բանակի նոցա , և
չուրջ զլրանօք նոցա .

Կերան և յագեցան յոյժ . և զցանկ
կաւի նոցա ետ նոցա . և ոչինչ կա
րօտ եղեն 'ի ցանկութի իւրեանց :

Մինչդեռ կերակուրք 'ի բերանս
խւրեանց էին, բարկութիւն յառ
տուծոյ էլ 'ի վերայ նոցա :

Սպան զբազումս 'ի նոցանէ, և զըն
տիր ընտիրս խորայելի սատակեաց :

Յայսմ ամենայնի մեղան և եւս, և
ոչ հաւատացին սքանչելեաց նորա :

Պակասեցան յունայնութեան ա
ւուրք նոցա, և ամբ նոցա փու
թապէս անցին :

Յորժամ սպանանէր զնոսա, խընդ
րէին զնա, դառնային և առաւօտ
առնէին առ աստուած :

Յիշեցին՝ զի ամօ օգնական էր նոցա,
ամօ բարձրեալ փրկիչ էր նոցա :

Միրեցին զնա բերանօք խւրեանց,
և լեղուօք խւրեանց ստեցին նմա :

Եւ սիրտք նոցա ոչ էին ուղիղք ընդ
նմա, և ոչ հաւատացին ուխտինի :

Եւ նա ինքն գթած էր, քաւ էր ըզ
մեղքս նոցա, և ոչ ապականէր :

Յաճախէր դարձուցանել զբար
կութիւն իւր, և ոչ բորբոքէր զա

մենայն սրտմտու թիւն իւր :
Յիշեաց՝ թէ մարմին են նորա . հո
գի որ ելանէ , այլ ոչ և ա դառնայ :
Քանիցս անգամ դառնացուցին ըզ
նա յանապատի՝ և բարկացուցին
զբարձրեալի յանջրդի :
Գարձան և փորձեցին զիսձ , և դուր
բըն իարայէլի զայրացուցին :
Աչ յիշեցին զձեռն նորա , յաւուր
յորում փրկեաց զնոսա ՚ի ձեռաց
նեղչաց նոցա :
Առպէս արար զնշանա և զարուեա
տըա իւր յերկրին եղիպտացուոց և
՚ի գաշաին տայանու :
Գարձոցց յարիւն զգետս նոցա . և
զանձրեւս նոցա , զի մի՛ արբցեն :
Ըստրեաց ՚ի նոսա շանաճանձ և
և կեր զնոսա . և գորաիւ ապական
եաց զնոսա :
Եւ ժանկոյ զպտուզս նոցա , և ըզ
վաստակս նոցա մարախոյ :
Եհար կարկաիւ զայգիս նոցա , և
զթզենիս նոցա և զեմամբ :

Մատենաց 'ի կարկուտ զանասունս
նոցա . և զըստացուածս նոցա հը-
րով դատեաց :

Առաքեաց 'ի նոսա զսրտմտու թիւն
բարկու թեան իւրոյ , զսրտմտու
թիւն զբարկու թիւն և զնեղուի :

Առաքեաց 'ի նոսա տանջանա 'ի ձե-
ռքն հրեշտակի շարի . և դիմեցոյց
'ի նոսա զսրտմտուի բարկուե իւրոյ :

Այ անխայեաց 'ի մահուանէ զան-
ձինս նոցա . և զանասունս նոցա 'ի
մահ մատենաց :

Եհար զամ անդրանկս եղիպտաց-
ւոյ , զսկիզբն ամ վաստակոյ նո-
ցա 'ի յարկս քամոյ :

Հորդան ետ որպէս խաչին ժողո-
վըրդեան իւրոյ . և եհան զնոսա
որպէս զհօտ յանապատ :

Առաջնորդեաց նոցա յուսով , և
ոչ երկեան . եւ զթշնամիս նոցա
ծով ծածկեաց :

Եհան զնոսա 'ի լեառն սրբու թե-
իւրոյ , 'ի լեառն այն՝ զոր ստա-

ցաւ աջ նորա :

Սերժեաց յերեսացնց զհեթանոսս
և վիճակեցոյց 'ի նս զվիճակ ժառանգ
գու թէ իւրոյ, և բնակեցոյց 'ի յար
կրս նոցա զազգն իսրայէլի :

Փորձեցին գառնացուցին զաստ
ուած բարձրեալն, եւ զվկայու
թիւն նորա ոչ պահեցին :

Գարձան խոտորեցան որպէս եւ
հարքն իւրեանց, դարձան եւ ե
ղեն որպէս զաղեղն թիւր :

Գարձեալ բարկացուցին զնա 'ի բա
զինս իւրեանց, և դրօշէլովք իւր
եանց նախանձ արկին նմա :

Եւ աւաստուած, և արհամարհ
եաց զնոսա, և անարգեաց յոյժ
զիսրայէլ :

Սերժեաց յիւրմէ զխորանն 'ի սե
լով, զխորանն զոր բնակեցոյց 'ի
մէջ մարդկան :

Վատնեաց 'ի գերու թիւն զգօրու
թիւնս նոցա և զգեղս նոցա 'ի ձե
ռքս թշնամեաց նոցա :

Արդեւ 'ի սուր զժողովուրդ իւր . և
 զժառանգուի իւր անտես արար :
 Օերիտասարդս նց եկեր հուր , և
 վասն կուսանաց նց ոչ ոք սգացաւ :
 Քահանայք նոցա անկան 'ի սուր , և
 զայրիա նոցա ոչ ոք էր որ լայր :
 Օարթեաւ որպէս 'ի քնոյ տէր ,
 որպէս հզօր զի թափէ զգինի :
 Եհար յետս զթշնամիս իւր , և նա
 խատինս յաւիտենից արար զնոսա :
 Սերժեաց նա զխորանն յովսէփու ,
 և զազգն եփրեմինա ոչ ընտրեաց :
 Այլ ընտրեաց նա զազգն յուդայ .
 զլեառն սիօն , զոր և սիրեաց :
 Հինեաց որպէս միեզջերուի զօրը
 բուժիւն նորա . յերկրի հաստատ
 եաց զնա յաւիտեան :
 Քնտրեաց զգաւթ ծառայ իւր ,
 և ընկալաւ զնա 'ի հօտէ խաչանց ,
 'ի վերջին ծնելոցն ընկալաւ զնա :
 Հովուել զյակոբ ծառայ իւր , և
 զխորայել ժառանգութիւն իւր :
 Արածէր զնոսա խնաստութեամբ

սրտի իւրոյ . յանմեղու թիւն ձե
ւաց իւրոց առաջնորդէր նոցա :
Տունք հգ :

ՍԱՂՄՈՍ ՀԸ .

Սացմոս յուստի :

Աստուած մտին հեթանոսք 'ի ժա,
ռանգու թիւն քո . պղծեցին զտա,
ճար սուրբ քո :

Արարին զերուսաղէմ որպէս զհիւ
ղրս մրգապահաց . արկին զդիակու
նըս ծառայից քոց գէշ թաշնոց
երկնից , և զմարմինս սրբոց քոց
գազանաց երկրի :

Հեղին զարիւն նոցա որպէս ջուր
շուրջ զերուսաղէմաւ . և ոչ ոք էր
որ թաղէր զնոսա :

Եղաք մեք նախաաթինք դրացեաց մե
րոց . ծաղր եւ այպն կատականաց
այնոցիկ , որք շուրջ էին զմեօք :
Մինչեւ յերբ տէր՝ բարկանաս գու
խապառ , բորբոքեսցի որպէս հուր
նախանձ քո :

Հեղ գբարկու թիւն քո 'ի վերայ
ազգայ՝ որք զքեզ ոչ ճանաչեցին .
'ի վերայ թագաւորաց՝ որք զանուն
քո ոչ կարդացին . զի կերին զյակօր
և զտեղի նորա աւերեցին :

Մի յիշեր զմեզս մեր զառաջինս .
վաղվազ եկեսցէ առ մեզ ողորմուի
քո տէր , զի աղքատացաք յոյժ :
Օգնեա մեզ աստուած փրկիչ մեր
վասն փառաց անուան քո :

Տէր փրկեա զմեզ և քաւեա զմեզս
մեր վասն անուան քոյ :

Մերբէք ասացեն 'ի հե թանոսս ,
թէ ուր է աստուած նոցա :

Եւ յայտնի ինչ լիցի 'ի վերայ հե
թանոսաց առաջի աչաց մերոց ,
առ 'ի խնդրել զլրէժ արեան ծա
ռայից քոյ՝ որ եւ հեղաւ :

Մայցէ առաջի քո հեծու թիւն կա
պելոց . ըստ մեծու թեան բազկի
քո շահեա դու զորդիս սարանելոց :
Հատո դրացեաց մերոց եօթնպա
տիկ 'ի ծոց նոցա , զնախատինս իւր

Եանց զոր նախատեցին զքեզ տէր :
 Սէք ժողովուրդ և խաչն արօտի
 քոյ . խոստովան եղիցուք առ քեզ
 յաւիտեան . ազդէ յազգ սլատ
 մեցուք զօրհնութիւնս քո :
 Տունք ժդ :

ՍԱԶՄՈՍ ՀԹ .

Ի կատարած . Ի վերայ շառանցեշոցն վկայութեանս .
 Սացմոս աստիայ . Ի վերայ եթօջգացւոցն :

Որ հովուեսդ իսրայէլի՝ նայեաց .
 որ առաջնորդես որպէս խաչին
 յովսէփու :

Որ նստիս ՚ի քրտիլէս՝ յայտնեաց
 առաջի եփրեմի , բենիամինի և մա
 նասէի :

Չարթո զզօրութիւնս քո , և եկ
 ՚ի կեցուցանել զմեզ :

Ըստուած զօրութեանց , դարձո
 զմեզ . երևեցո զերեսս քո ՚ի մեզ ,
 եւ կեցցուք :

Տէրս՝ զօրուեց , մինչև յերբ բար
 կանաս յազօթս ծառայից քոց :

Տամբեցեր մեզ հաց արտասուաց,
եւ արբուցեր մեզ արտասուս
չափով:

Արարեր զմեզ նախատինս դրաց-
եաց մերոց, այսին կատականաց
թշնամեաց մերոց:

Աստուած զօրութեանց, դարձո
զմեզ. երեւեցո զերեսս քո ՚ի մեզ,
եւ կեցցուք:

Այգի յեգիպտոսէ փոխեցեր. հա-
ներ զհեթանոսս՝ և զնոսս տըն-
կեցեր, եւ առաջնորդեցեր նմա:
Հաստատեցեր զարմատս նորա՝ և
ելից զերկիր. ծածկեաց զլերինս
հովանի նորա, և բարունակ նորա
զմայրս աստուծոյ:

Չգեաց զոր թիւր մինչեւ ՚ի ծով.
մինչեւ ՚ի գետս են շառաւիղք նր:
Բնդէր քակեցեր զցանկ նր, և կը
թեն զնա անցաւ օրք ճանապարհի:
Ապականեաց զնա խող անտառի.
և երէ վայրի արածեցաւ ՚ի նմա:
Աստուած զօրութեանց, դարձ

հայեաց յերկնիկ և տես . այց արա
այգւոյս այսմիկ , եւ դարման տար
սըմա , զոր տնկեաց աջ քո :

Ի վերայ որդւոյ մարդոյ՝ զօր զօրա
ցուցեր զնա՝ ՚ի քեզ . այրեցեալ
՚ի հուր եւ աւերեալ , ՚ի սաստե
քումմէ կորիցէ :

Եղիցի ձեռն քո՝ ՚ի վերայ առն , աջ
քո՝ ՚ի վերայ որդւոյ մարդոյ , զոր
զօրացուցեր զնա՝ ՚ի քեզ :

Ոչ եւս ՚ի բացեայ եղիցուք մէք ՚ի
քէն . կեցուսցես դու զմեզ , և զա
նուն քո տէր կարգասցուք :

Ըստուած զօրութեանց , դարձո
զմեզ . երեւեցո զերեսս քո ՚ի մեզ ,
եւ կեցցուք :

Տունք յը :

ՍԱՂՄՈՍ 2 .

Ի կատարած . ջրան հնձանաց . Սաղմոս յաստի . հինգերորդ
չարախուց :

Յնձացէք առ իմ , օգնական է մեր .
աղաղակեցէք առ իմ յակոբայ :

Ընէք սաղմոս , և տուք օրհնու

Թիւն . սաղմոս ասացէք նմա 'ի
ձայն քաղցրութեան :

Փող հարէք 'ի գլուխս ամսոց , յա-
ւուր նշանաւորի տարեկանաց
մերոց :

Հրաման է այս խորայելի , և իրա-
ւունք են աստուծոյ յակոբայ :

Վկայութիւն յովսէփու՝ զոր եղ-
ընդ նմա . որպէս ելանէր նա յերկ-
րէն եղիպտացւոց , լեզու զոր ոչ
գիտէր՝ լուաւ :

Իբաց արար 'ի բեռանց զթիկունս
նորա , եւ զձեռս նորա յորթ և
'ի թի ծառայելոյ :

Ի նեղուէ կարդացեր առ իս՝ և փրը-
կեցի զքեզ . լուայ քեզ 'ի գաղտ-
նութե մըրկին , և փորձեցի զքեզ
'ի վերայ ջուրցն հակառակութե :

Լուր ժողովուրդ իմ՝ եւ վկայեմ
քեզ , և խորայել՝ թէ լուիցես ինձ :

Սի եւս եղիցին քեզ աստուածք
առ ժամայիք , և մի երկիրապաշ-
նիցես դու աստուծոյ օտարի :

Ես եմ տէր աստուած քո՝ որ հանի
վքեզ յերկրէն եգիպտացւոց ,
բաց զբերան քո՝ եւ լցից զդա :
Ժողովուրդ իմ ոչ լուաւ ձայնի
իմում, եւ իտրայէլ յիս ինչ ոչ
նայեցաւ :

Բարձի թողի զնոսա երթալ զհետ
կամաց սրտից իւրեանց . զի գը-
նացին նորա ըստ կամս անձանց
իւրեանց :

Օի թէ ժողովրդեանն իմոյ լուեալ
էր ինձ , կամ իտրայէլի զճանապարհ
հըս իմ գնացեալ էր :

Որպէս զոչինչ խոնարհ արարեալ
էր իմ զթշնամիս նորա , և ՚ի վերայ
նեղչաց նի՛ արկեալ էր զձեռն իմ :
Թշնամիք տն ստեցին նմա , և եղի-
ցին ժամանակք նոցա յաշխարհի :
Կերակրեաց զնոսա ՚ի պարարտու-
թե՛նէ ցորենոյ , և ՚ի վիժէ մեղր
յագեցոյց նոցա :

Տունք ժղ :

ՍԱՂՄՈՍ 2 Ա

Սոցմոս յաստի :

Ըստուած եկաց 'ի ժողովս աստու-
 ծոց, և 'ի միջինոցա դատէք զնոսա :
 Մինչեւ յերբ դատէք անիրաւութի .
 եւ ակն առնուք մեղաւորաց :
 Գատ արարէք որբւոյն եւ այրւոյ .
 իրաւունս արարէք տնանկին եւ
 խոնարհի :

Ըպրեցուցէք զաղբատն և զտնան-
 կրն , 'ի ձեռաց մեղաւորի վրբկե-
 ցէք զնոսա :

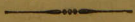
Ոչ իմացան և ոչ 'ի միտ առին , 'ի
 խաւարի գնացին , եւ շարժեցան
 ամենայն հիմունք երկրի :

Ես ասացի թէ անձք իցէք , կամ որ
 դիք բարձրելոյն ամենեքեան :

Գուք ահաւադիկ որպէս զմարդիկ
 մեռանիք , եւ որպէս զմի յիշխա-
 նաց անկանիք :

Ըբի անձ , և դատեա զերկիր , զի դու
 ժառանգեսցես զամ հեթանոսա :

Տուիք ը : Գորդայս ծբ :

ՍԱՂՄՈՍ 2Բ .

Օրհնութիւն . Մաղմոս յոսափ :

Մատուած ո՞քեղ նմանիցի . մի լը
 ուեր և մի դադարիր աստուած :
 Օի ահա թշնամիք քո գոչեցին, և
 ատելիք քո համբարձին զգլուխս
 իւրեանց :

Ի վերայ ժողովրդեան քո խորամանկեցին
 զգիտութիւն . խորհեցան
 'ի վերայ սրբոց քոց եւ ասացին :
 Եկայք սատակեսցուք զնոսա յազ
 դաց, եւ մի յիշեսցի անուն խրա
 յելի եւ եւս :

Խորհեցան միաբանութիւն 'ի միասին .
 և վասն քո ուխտ արարին :

Բանակք եղովմայեցւոց և խամա
 յելացիք, մովար եւ հազարացիք :
 Գեբաղ՝ ամօն՝ ամաղէկ, եւ այ
 լազգիքն ամենայն բնակչօքն հան
 դերձ ծուրայ :

Նաեւ ասուր եկեալ էր ընդ նոսա .
 ամենեքեան սոքա զօրավիզն էին

որդւոցն զովտայ :

Արա զնոսա որպէս զմադիամ, որ
պէս զսիասարայ, եւ որպէս զաբին
ի ծործորսն կիսօնի :

Սատակեցան նորա յականա դով
րայ, եւ եղեն սրպէս զաղբ երկրի :
Արա զիշխանանոցա որպէս զօրէբն,
զէբն, զզէբէէ, եւ զսաղմանա,
եւ զամենայն իշխանա նոցա :

Այք սասային՝ ժառանգեցուք ՚ի
մեզ զսրբութիւն աստուծոյ :

Ըճ իմ՝ արա զնոսա որպէս զանիւ,
և որպէս զեզէզն առաջի հողմոյ :
Որպէս հուր՝ զի այրէ զանտառս,
որպէս բոց՝ զի կիզու զլերինս :

Այպէս հալածեցես զնոսա մը
լրրկաւ քով, եւ բարկութեամբ
քով խռովեցուցես զնոսա :

Ից զերեսանոցա անարգանօք, եւ
խնդրեցին զանուէն քո տէր :

Ըմոշեացեն եւ խռովեցին յաւիւ
տեանս յաւիտենից, եւ ամօժա
լից կորիցեն :

Օ՞րանից են զի անուէն քո տէր է, եւ
դու միայն բարձրեալ ես 'ի վերայ
ամենայն երկրի :

Տուէք ձք :

ՍԱԼՄՈՍ 2Գ .

Ի կատարած . շատն հնձանացն . որդւոցն կորիայ .
Սացմա յառափ :

Ո՞րպէս սիրելիք են յարկք քո տէր
զօրութեանց, ցանկայ եւ մառաւ
քի անձն իմ 'ի դաւիթս քո :

Սիրա իմ և մարմին իմ ցնծասցեն
առ աստուած կենդանի :

Քանզի ճնճղուկ եզխա իւր սուէն
և սաստիկ դբոյն՝ ուր գիցէ ըզ-
ձագս իւր :

Սեղան քո տէր զօրութեանց, թա-
գաւոր իմ և աստուած իմ :

Երանի ամենեցուն՝ որ բնակեալ
են 'ի տան տեառն, յաւիտեանս
յաւիտենից օրհնեսցեն զքեզ :

Երանեալ է այր՝ որոյ օգնութիւն
իւր 'ի քէն է . ելա եզ 'ի մօի իւ-
րում 'ի հովտէս արամաւ թեան 'ի

տեղւոջ՝ յորում ուխտեաց :

Չօրհնութիւն ստացի՝ որ զօրէն
նրս դնէ . գնացէ՛նա՛ ՚ի զօրութե
նէ՛ ՚ի զօրութիւն . եւ երկուցի
աստուած հրեշտակաց ՚ի սիօն :

Տէր ի՞նչ զօրութեանց՝ լուր աղօ
թից իմօց . ունկն դիր ի՞նչ յակօբայ :
Բնդունող ես դու մեր . տես ի՞նչ
և նայեաց յերեսս օծելոյ . քոյ :

Վասն զի լաւ է ինձ մի օր ՚ի գաւի
թրս քո . քան զհազարս :

Բնորեցի ես ընդ սղբ գալ ՚ի տան
աստուծոյ առաւել , քան բնակա
նալ ՚ի յարկս մեղաւորաց :

Չողորմութիւն եւ զճշմարտու
թիւն սիրէ տէր աստուած մեր .
զնորհս և գիտուս տացէ :

Տէր ոչ պակաս առնէ զողորմա
թիւն իւր յայնցանէ , որ դնան
յամբժու թեան :

Տէր աստուած զօրութեանց , եւ
բանեալ է այր՝ որ յուսայ ՚ի քեզ :

Տունք ժգ :

ՍԱՆՄՈՍ 2Դ .

Ի կոտորած . որդւոցն կորխոյ . Մտջնոս դաւթի .

Հաճեցար տէր ընդ երկիրքո , և
դարձուցեր զգերու թի յախորայ .
Թողեր զանիրաւու թիւն ժողովրդ
դեանքոյ . եւ ծածկեցեր զամե
նայն մեղքս նոցա .

Եւ եցուցեր զամենայն սրտմտու
թիւնսքո , և դարձար ՚ի բարկու
թենէ սրտմտու թեանքո :

Դարձ առ մեզ անձ փրկիչ մեր , և
դարձո զսրտմտու թիսքո ՚ի մէնջ :
Մի՛ յաւիտեան բարկանար մեզ
տէր , եւ մի՛ ձգեր զբարկու թիւն
քո ազգէ մինչեւ յազգ :

Ըտուած դու դարձեալ կեցուս
ցես զմեզ . և ժողովուրդքո ու
բախ եղիցի ՚ի քեզ :

Յոց մեզ տէր զողորմու թիւնսքո ,
եւ զփրկու թիւնսքո տուր մեզ :
Առաք զմեզ խօսի տէր անձ մեր .
խօսեացի զխաղաղու ՚ի ժողովրդեան
իւրոյ առ սքս իւր , և առ այնտախի՛

ոյք դարձեալ են առ նա սրտիւք :
 Սակայն մերձ է առ երկիր զածս իւր
 փրկութիւնն նորա՝ բնակիլ փա-
 ռաց նորա յերկրի մերում :
 Ազորութիւնն և ճշմարտութիւնն
 սրտահասցինն . արդարութիւնն և
 խաղաղութիւնն համբուրեացինն :
 Ճշմարտութիւնն յերկրէ բուսաւ . ար-
 դարութիւնն յերկնից երևեցաւ :
 Տէր տացէ զքաղցրութիւնն , և եր-
 կիր մեր տացէ զպտուղ իւր . ար-
 դարութիւնն առաջի նորա գնացէ .
 գիցէ ՚ի ճանապարհի զգնացս իւր :
 Տաւիք ժբ : Գորդացս խգ :

ՍԱՆՄՈՍ 2Ե .

Սացմոս դաւիթի . Ացօթք երեկոցի :

Նոնարհեցո տէր զունկն քո և լուր
 ինձ , զի աղքատ եւ տնանկ եմ ես :
 Պահեա զանձն իմ սք տէր . և փրկեա
 զձառայս քո աստուած իմ , որ ՚ի
 քեզ յուսացայ :
 Ազորմեա ինձ տէր , զի առ քեզ

աղաղակեցի զօրհանապաղ, ուրախ
արա զանձն ծառայի քո, զի առ
քեզ տէր համբարձի զանձն իմ:

Օ, ի դու տէր քաղցր և ուղիղ ես,
բազումօղորմ առ ամենեւեան,
որք կարդան առ քեզ:

Ունկնդիր ար աղօթից իմոց, և նայ
եա 'ի ձայն խնդրուածաց իմոց:

Յաւուր նեղութեան իմոց կար
դացի առ քեզ, և լուար ինձ:

Ոչ որ է նման քեզ յամս տէր, և
ոչ որ է սրպէս զգործս քո:

Օ ամենայն ազգս զօր արարեր՝ և,
կեսցեն և երկիրպագցեն առաջի
քո, և փառաւոր արասցեն զա
նուն քո յաւիտեան:

Մեծ ես դու տէր, և առնես սքան
չելիս, և դու միայն ես աստուած:

Ընաջնորդեա ինձ 'ի ճանապարհի
քում, եւ դնացից 'ի ճշմարտու
թեան քում, և ուրախ եղիցի սիրտ
իմ երկնչիլ յանուանէ քումիմ:
Խոստովան եղէց առ քեզ տէր ամ

իմ բոլորով սրտիւ իմով, փառաւոր
արարից զանուն քո յաւիտեան :
Մեծ եղև ՚ի վերայ իմ ողորմու-
թիւն քո տէր, և փրկեցեր զանձն
իմ ՚ի դժօխոց ներքնոյ :

Լստուած, անօրէնք յարեան ՚ի վե-
րայ իմ, և ժողովք հզօրաց խընդ-
րեցին զանձն իմ, և ոչ համարեցան
դքեզ ամ առաջի իւրեանց :

Եւ դու տէր ամ իմ, զթած ես
և ողորմած, երկայնամիտ բազում
ողորմ և ճշմարիտ, նայեա առ իս
և ողորմեա ինձ :

Տուր զօրութիւն ծառայի քո, կե-
ցո շորդի ազախնոյ քո, եւ արա
առ իս նշան բարութեան :

Տեսցեն ատելիք իմ և ամաչեսցին,
դի դու տէր օղնեցեր ինձ և մըխիւ
թարեցեր զիս :

Տունք ժդ :

ՍԱՂՄՈՍ 22 .

Սաղմոս օրհուրեան, որդւոցն կորիտյ :

Հիմուհք նորա ՚ի լեառն սուրբ նո

րա . սիրէ տէր զդրունա սիօնի ա
 ռաւել քան զամ յարկսն յակօբայ :
 Փառաւորեալն խօսեցաւ վասն քո ,
 ահաւաղիկ քաղաքդ աստուծոյ :
 Յիշեցի զաւհաբ և զբաբիլոն՝ ոյք
 ճանաչեն զիս . ահա այլազգիք և
 ծուր և ժողովուրդք հնգկաց , սո
 քա եղեն անդ :

Սիօնի ասի մայր , և մարդ ճնաւ 'ի
 նմա . և ինքն հիմունս էարկ 'ի նմա
 բարձրեալն :

Տէր պատմեսցէ զրովք ժողովրդ
 դեան , իշխանացս այսոցիկ՝ ոյք ե
 դեն անդ :

Որպէս զի ուրախ լիցին 'ի քեզ ա
 մենեքեան , որոյ բնակու թիւն 'ի
 քէն է :

Տուիք զ :

ՍԱՂՄՈՍ 25

Ի կատարած . ջան մացաքեթայ իմաստութիւն . ցի ետ
 դատա իսնի եման իմաստութեամբ իօրայէջի :

Տէր անձ վրկու թեան իմոյ , 'ի տուէ
 կարդացի և զիշէրի առաջի քո :

Մտցեն աղօթք իմ առաջի քո տէր,
խոնարհեցի ունկն քո 'ի խնդրը
ուսածս իմ:

Օ ի լցաւ շարչարանօք անձն իմ, և
կեանք իմ 'ի դժոխս մերձեցան. և
համարեցայ ես ընդ այնօսիկ, որք
իջանեն 'ի գուբ:

Եղէ ես որպէս մարդ առանց օգ-
նականի, եւ 'ի մեռեալս ազատ:
Որպէս զվիրաւորս, որք ննջեն 'ի
գերեզմանս:

Օ որս դու ոչ յիշեցեր, նոքա 'ի
ձեռանէ քումմէ մերժեցան:
Եղին զիս 'ի գբի ներքնումն 'ի խա-
ւարի եւ 'ի ստուերս մահու:
Յիս հաստատեցաւ սրտմտութիւն
քո. զամենայն զբօսանս քո ածեր
'ի վերայ իմ:

Հեռի արարեր յինէն զճանօթս
իմ. և եղին զիս նշաւակ իւրեանց:
Մատնեցայ և ոչ ելանէի. աչք իմ
տկարացան յաղքատութենէ:
Եզաղակեցի առ տէր զօրհանապաղ,

և համբարձի առ քեզ զձեռս իմ:
 Մի՛թէ մեռելոց առնիցես զսքանչ
 չելիս քո. կամ բժիշկք յարուց-
 եալ՝ խոստովան առնիցին առ քեզ:
 Մի՛թէ պատմեսցէ՞ որ երբէք 'ի գե-
 րեզմանի զողորմութիւնս քո, կամ
 զճշմարտութիւնս քո 'ի կորստեանս:
 Մի՛թէ ճանաչիցի՞ն 'ի խաւարի ըս-
 քանչելիք քո, կամ արդարութիւն
 քո յերկիր մուսայեալ:

Ես առ քեզ տէր աղաղակեցի. ա-
 ռաւօտու աղօթք իմ ժամանես-
 ցեն առ քեզ:

Բնդէ՞ր տէր մերժես զանձն իմ,
 կամ դարձուցանես զերեսս քո
 յինէն:

Տնանկ և վաստակաւոր եմ ես 'ի
 մանկութենէ իմմէ. 'ի բարձրու-
 թենէ խոնարհեցայ և ապշեցայ:
 Յիս հաստատեցաւ բարկուի քո .
 արհաւիրք քո խռովեցուցին զիս:
 Շրջեցան զինեւ որպէս ջուր, զոր
 ամ սրաշարեցին զիս 'ի միասին:

Հեռի արարեր յինէն զբարեկամս
իմ և զծանօթս իմ վասն թշուա

ռու թեան իմոյ :

Տունք ի : Գորշայս խք :

ՍԱԶՄՈՍ ԶԸ .

Իմաստութիւն եմտեայ յերթոյնչացւոց :

Օ ողորմութիւնս քո տէր յաւի
տեան օրհնեցից . ազգէ յազգ
պատմեցից զճշմարտութիւնս քո
բերանով խնով :

Ըսացեր՝ թէ աշխարհս ողորմու
թեամբ շինեցի . յերկինս պատ
րաստ եղիցի ճշմարտութիւն քո :
Եղի ուխտ ընտրելոց իմոց . երդ
ուայ դաւթի ծառայի իմոյ :

Յաւիտեան հաստատեցից զզաւակ
քո , և շինեցին ազգէ յազգ զա
թոռ քո :

Խոստովան եղիցին երկինք սքան
չելեաց քոց տէր , եւ ճշմարտու
թիւն քո յեկեղեցիս սրբոց :
Ա՛յլ է յամպս որ հաւասարի քեզ .

կամ ո՞վ նմանիցի ան յորդիս ան :
Ը՞ծ փառաւորեալ է ՚ի խորհուրդս
սրբոց իւրոց . մեծ և ահաւոր ՚ի վե-
րայ այնոցիկ որք շուրջ են զնովաւ :
Տէր ան զօրութեանց , ո՞ նմանի
քեզ . հզօր ես դու տէր , և ճշմար-
տութիւն քո շուրջ է զքեւ :
Դու տիրես զօրութեանց ծովու ,
և զխառովութիւն այլեաց նորա դու
ցածուցանես :

Դու խոնարհեցուցանես որպէս վի-
րաւորս զամբարտաւանս . ՚ի զօ-
րութիւն բազկի քո ցրուեցեր ըզ-
թշնամիս քո :

Քո են երկինք և քո է երկիր . զաշ-
խարհս լիւ իւրով դու հաստա-
տեցեր . զհիւսիս և զհարաւ դու
արարեր . թաբօր և հերմօն յա-
նուն քո ցնծասցեն :

Քո է բազուկ և քո է զօրութիւն .
զօրասցի աջ քո . և բարձր եղի-
ցի ձեռն քո :

Յարդարութիւն եւ յիրաւունս

հաստատեալ է աթոռ քո, ողոր
մութիւն և ճշմարտութիւն գը
նասցեն առաջի երեսաց քոց :
Երանի ժողովրդեան, որ գիտեն
զօրհնութիւնս քո տէր. 'ի լոյս ե
րեսաց քոց գնասցեն, և յանուն
քո ցնծասցեն զօրհանապազ, և
յարդարուն քում բարձր եղիցին :
Պարծանք զօրութեանց մերոց գու
ես տէր. և 'ի կամս քո բարձր ելի
ցի եղջիւր մեր :

Ի տեսառնէ է օգնութիւն սրբոյն
խորայէլի թագաւորին մերոյ :
Յայնժամ խօսեցար տեսլեամբ ընդ
որդիս քո և ասացեր. եղից զօգ
նութիւն իմ 'ի վերայ հզօրին, և
բարձր արարից զընտրեալն 'ի ժո
ղովրդենէ իմմէ :

Իտի զդաւիթ ծառայ իմ, և իւ
ղով սրբով օծի զնա :

Չեռն իմ ընկալցի զնա, և բազուկ
իմ զօրացուսցէ զնա :

Մի մեղիցէ նմա թշնամի, և որդի

անօրէնուէ մի չարչարեսցէ զնա :
չարից առաջի նորա զթշնամիս
նորա, եւ զատելիս նորա ՚ի պար
տու թիւն մատնեցից :

Ղշմարտու թիւն իմ և ողորմու
թիւն իմ ընդ նմա, և յանուն իմ
բարձր եղիցի եղջիւր նորա :

Եղից ՚ի ծովու զձեռն նորա, եւ
՚ի վերայ գետոց զաջ նորա :

Նա կարդասցէ առ իս՝ հայր իմ ես
դու, ան ընդ ունող վրկուէ իմոյ :

Ես անդրանիկ արարից զնա, և բար
ձր քան զամ թագաւորս երկրի :

Յաւիտեան պահեցից նմա զողոր
մու թիւն իմ, և ուխտ իմ հա
ւատարիմ ընդ նմա :

չաստատեցից յաւիտեանս յաւի
տենից զզաւակ նորա, և զաթոռ
նորա որպէս զաւուրս երկնից :

Թէ թողցեն որդիք նոցա զօրէնս
իմ, և յիրաւունս իմ ոչ կամես
ցին գնալ :

Թէ զարդարու թիւնս իմ անար

գեւոյնն, եւ զպատուիրանս իմ
ոչ պահեցեն :

Հարից գաւազանաւ զանօրէնու
թիւնս նոցա. և տանջանօք զանի-
րաւու թիւնս նոցա :

Բայց զողորմութի իմ ոչ արգելից ՚ի
նոցանէ, և ոչ նենգեցից ճշմար
տութե իմում, և ոչ անարգեցից
զուխտ իմ. և ինչ որ ելանէ ընդ շըր
թունս իմ, զայն ոչ արհամարհեցից :
Միանգամ երգուայ ՚ի սրբու թիւն
իմ, թէ գաւթի ես ոչ ստեցից :
Չաւակ նորա յաւխտեան կացցէ.
և աթոռ նորա որպէս զարեգակն
առաջի իմ, և որպէս զլուսին զի
հաստատեալ է յաւխտեան վիպ
հաւատարիմ յերկինս :

Իսկ արգ գու մերժեցեր և անար
գեցեր, և ընդ վայր հարեր զօժ-
եալ քո :

Վարձուցեր զուխտ ՚ի ծառայէ
քումմէ. պղծեցեր յերկրի զսրբ
քու թիւն նորա :

Քակեցեր զամ պարխասս նորա, և
և դեր զամուրս նորա ՚ի դողումն:
Յախշտակեցին զնա անցաւորք ճա-
նաստարհի. և եղև նա նախատ դը-
ր սցեաց իւրոց:

Բարձր արարէք զաջ նեղչաց նա-
րա. և ուրախ արարեր զամենայն
թշնամիս նորա:

Գարձուցեր զօգնուի ՚ի սրոյ նորա,
և ոչ ընկալար զնա ՚ի սրատերազմի:
Վնարդեցեր զսրբուի նորա, և զա-
թոռ նորա յերկիր կործանեցեր:
Նուազ արարեր զաւուրս ժամա-
նակաց նորա, և հեղեր զնովաւ
զամօթ:

Սինչեւ յերբ գարձուցանես զե-
րեսս քո իստառ. բորբոքեսցի որ-
պէս հուր բարկութիւն քո:

Իսկ արդ յիշեա և տես թէ ով է իմ
հանդիսս. միթէ ՚ի զուր ինչ ստեղ-
ծեր զամենայն որդիս մարդկան:
Ով է մարդ՝ որ կեցցէ և ոչ տեսցէ
զմահ, կամ վրկեսցէ զանձն իւր

՚ի ձեռաց դժոխոց :

Ո՛ւր են ողորմու թիւնք .քո տէր ա-
ռաջինք, զոր երգուար դաւ թի-
ճչմարտու թեամբ քով :

Յիշեա զնախատինս ծառայի քոյ,
զոր ընկալայ ՚ի ծոց իմ յազղաց
բազմաց :

Զոր նախատեցին թշնամիք քո
տէր, նախատեցին վախանալ օ-
ձելոյ քոյ :

Օրհնեալ տէր ան յաւիտեանս
յաւիտենից, եղիցի եղիցի :
Տունք իւր :

Կաննս Գորղոյս է : Մազմս ժղ : Տունս յիւր :

ՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆ ԵՍԼՅԵԱՅ ՈՐ ԻՒՈՅՆ ԱՄՈՎԱՅՏ

Երայեա իղ :

Ի գիշերաց կանխէ հողի իմ առ ա-
ւօտ առնել առ քեզ աստուած :
Վասն զի լոյս են հրամանք քո ՚ի վե-
րայ երկրի . ուսարուք զարդարու-

Թիւն բնակիչք երկրի :
Կարկեսցի ամբարիշտն , և այլ ոչ
եւս ուսցի առ նեյ յերկրի զարդա-
բու թիւն ճշմարտութեան :
Բարձցի ամբարիշտն յերկրէ , և մի
տեսցէ զփառս աստուծոյ :
Տէր բարձր ես և բազուկ քո հզօր ,
և նորա ոչ գիտացին :
Ծանխցեն՝ ամաչեսցեն , և նախանձ
անկցի անխրատ ժողովրդեան . և
արդ հուր զթշնամիս քո կերիցէ :
Տէր աստուած մեր՝ տուր մեզ զխա-
ղաղութիւն քո . զի ըստ ամենայն
գործոց մերոց հասուցաւ մեզ :
Տէր անձ մեր՝ ստացիր զմեզ . զի
բաց ՚ի քէն զայլ ոք ոչ գիտեմք ,
և զանուէն քո անուանեմք զօրհա-
նապաղ :
Իսկ արդ մեռեալք զկենդանու-
թիւն այլ ոչ տեսանիցեն . և ոչ
բժիշկք յարուցանիցեն :
Վասն սցաորիկ ամեր հարեր սա-
տակեցեր և ջնջեցեր զամենայն ա-

րու մանուկ նոցա :

Յաւել տէր զչար 'ի վերայ չարին ու
ցա . և աճ զչար 'ի վերայ անօրիւ
նաց երկրի :

Տէր 'ի նեղութեան յիշեցաք ըզ
քեզ . զի վոքր մի նեղութիւն է
խրատ քո 'ի վերայ մեր :

Որպէս երկունք յղւոյ՝ զի հասեալ
իցէ ժամանակ ծննդեան , եւ առ
ցաւս իւր ճշիցէ :

Եւ յնպէս եղաք սիրելւոյ քում
տէր . յահ և յերկիւղ քո յղաց
եալ երկնեցաք , եւ ծնաք զհոգի
վրկութեան քո :

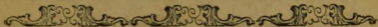
Ոչ եւս կործանեսցուք մեք , այլ
կործանեսցին անօրէնք երկրի :

Յարիցեն մեռեալք և կենդանաւ
ցին ամենեքեան , որք եղեալ են
'ի գերեզմանս :

Օտարթիցեն ցնծասցեն , և ուրախ
եղիցին դադարեալք յերկրի :

Վասն զի ցօղդ որ ցօղէ 'ի քէն , այդ
ք ճշկու թիւն է նոցա . բայց երկիրն

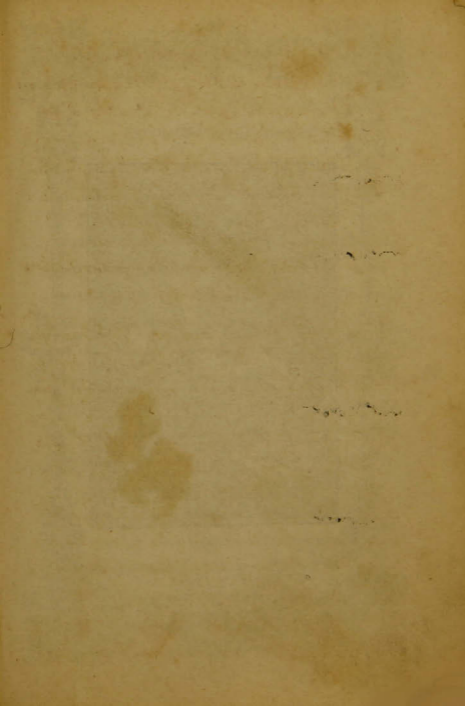
ամբարշտեալ սատակեցի:
 Խոյս տուր ժողովուրդ իմ, գնա մուտ
 ՚ի շտեմարանս քո. և փակեա ըզ
 դրունս քո առաջի երեսաց քոց:
 Փախիր և թաղիր առ ժամանակ մի,
 մինչեւ անցցէ բարկուի տեառն:
 Փառք հօր և որդւոյ և:

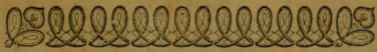
Մ Ա Ղ Թ Ա Ն Ք

Խաղաղութեց առող քրիստոս,
 զխաղաղութի եւ զերկնային ողոր
 մութի քո պարգևեա յարարածս քո:
 Կարգատէր տէր, վասն սրբու չւոյ
 անարատի մօր քոյ և կուսի, և վա
 սըն խաչի քոյ սրատուականի, տէր,
 լինիալ զաղաչանս մեր, և կեցօ ըզ
 մեզ:

Քարոց եւ սցօմբ 71 վերջն Երսնեազ կանանին,
 գացես ՚ի 45 երեսն:

ՍԱԼՄՈՍ 2Թ .

Առօրե Կոթեհի առև Ասաս.Տոյ :

Տէր ապաւէն եղեր մեր ազգէ
մինչև յազդ . մինչև լերինք հաս
տատեալ էին , և մինչև ստեղծեալ

էիր զերկիր և զամ տիեզերս :

Յաւիտենից մինչև յաւիտեանս
դու ես . մի դարձուցաներ զմարդ
ի տառապանս . և ասացեր , դար
ձարուք առ իս որդիք մարդկան :
Հաղար ամ յաչս տեառն որպէս օր
երեկի՝ զի էանց . որպէս պահ մի
գիշերոյ . և ամք նոցա անարգու

թեամք եղիցին :

Ինդ առ աւօտս որպէս դալարի բուս
ցին . ընդ սուաւօտս որպէս դալա
րի զուարճասցին եւ ծաղկեացին .

ընդ երեկոյս թարչամեացին՝ չո
րասցին եւ անկցին :

Նուաղեցաք մեք ի բարկու թե՛նէ

քումմէ, եւ 'ի սրտմտու թենէ
քումմէ խռովեցաք :

Եդեր զմեզս մեր առաջի քո, եւ
զկեանս մեր 'ի լոյս երեսաց քոյ :

Ըմենայն աւուրք մեր նաւաղեցան,
և 'ի բարկուէ քումմէ խռովեցաք :

Ժամանակ ամաց մերոց անդադար
ոնց սարգի, և թիւ աւուր ամաց մե-

րոց 'ի նոսա՝ եօթանասուն ամ :

Ըպա թէ առաւել եւս՝ ու թսուն
ամ. և որ ինչ աւելի է քան զայն,
ցաւօք և հեծու թեսմք :

Եկն 'ի վերայ մեր հեծու թիւն, և
խրատեցաք. իսկ արդ ո՞ զխտասցէ

զզօրութիւն բարկութեան քո, և
կամ յահէ քումմէ զսրտմտութի

քո համարեսցի :

Ըյապէս ցոյց ինձ զաջ քո, և որ խռ-
նարհ են սրտիւք զիմաստուիս քո :

Դարձ տէր՝ մինչև յերբ, մխիթար
եսց 'ի ծառայ քո :

Ըցաք առաւօտու ողորմութեամբ
քով, ցնծացաք եւ ուրախ եղաք

զամ աւուրս կենաց մերոց :
 Ուրախ եղաք փոխանակ աւուրցն,
 յորս խոնարհ արարեր զմեզ և ա-
 մացն՝ յորս տեսաք զչարչարանս :
 Հայեա տէր՝ի ծառայս քո և՛ի գոր-
 ծըս ձեռաց քոց, և առաջնորդեա
 որդւոց նոցա. եղիցի լոյս տեառն
 աստուծոյ՝ի վերայ մեր :

Օգործս ձեռաց մերոց ուղիղ ա-
 րա՝ի մեզ տէր. և զգործս ձեռաց
 մերոց յաջողեա մեզ :

Տունք ժղ :

ՍԱՂՄՈՍ Զ.

Օրհնութիւն գոյութեան դաւթի :

Որ բնակեալն է յօգնութիւն բարձ-
 րելոյն, ընդ հովանեաւ աստու-
 ծոյ յերկինս հանդիցէ :

Ըսասցէ ամն՝ ընդունող իմ ես, ա-
 սլաւէն իմ ամ, և ես յուսամ ՚ինա-
 Նա փրկեացէ զիս յորոգայթէ որսո-
 ղին, և ՚ի բանիցն ՚ի խռովութէ :
 Ի թիկնամէջս իւր ընկալցի դքեզ.
 ՚ի հովանի թեւոց քոց յուսասցիս :

Որպէս զէն շուրջ եղիցի դքեւ
Ճշմարտութիւննորա :

Աչ երկիցես դու յերկիւղէ գիշե-
րի, և ոչ 'ի նեատ' որ թռչի 'ի տուէ :
Յիրէ որ շրջի 'ի խաւարի, 'ի գայ-
թակղութենէ գիւին 'ի հասարակ
աւուր :

Անկցին 'ի կողմանէ քու մմէ հա-
ղարք, և բիւրք ընդ աջմէ քու մմէ,
և առ քեզ ինչ ոչ մերձեցին :
Բայց միայն աչօք քովք հայեսցիս
դու, և զհատուցումն մեզաւորաց
տեսցես, զի դու տէր յոյս իմ ես :
Օ բարձրեալն արարեր քեզ ապա-
ւէն, զի ոչ հասցեն առ քեզ չարք,
և տանջանք մի մերձեցին 'ի յար-
կրս քո :

Հրեշտակաց իւրոց սրատու իրեալ
է վասն քո 'ի սահել զքեզ յամե-
նայն ճանապարհս քո :

Ի բազուկս իւրեանց ընկալցին
զքեզ, զի մի երբէք հարցես զքա-
րի զոտն քո :

Ի վերայ իժից և քարբից գնացես
դու, և առ ոտն կոխեսցես զա
ռիւծն եւ զվիշապն :

Քանզի յիս յուսացաւ, և փրկե
ցից զնա. հովանի եղէց նմա. զի
ճանեաւ զանուէն իմ :

Կարդացէ առ իս, և ես լուայց նը
մա. և առ նմա եղէց 'ի նեղու թէ :

Փրկեցից եւ փառաւոր արարից
զնա. երկայն աւուրք լցուցից,
և ցուցից նմա զփրկու թիւն իմ :

Տունք ծղ :

ՍԱՂՄՈՍ ԶԱ

Սոմոս օրհնութեան աւուր չարափուց 'ի դաւիթ :

Բարի է խոստովան լինիլ ան և սաղ
մոս ասել անուան քում քարծրեալ
Պատմել աւաւօտու զողորմու իս
քո, և զճճարտու իս քո 'ի գիշերի
Տասնապէսաւ սաղմոսարանաւ, 'ի
ձայն օրհնութեան գովել :

Ուրախ արարեր զիս տէր յարա
լամբս քո, և 'ի գործս ձեռաց քոց
ցնծացայց :

Ո՞րպէս զի մեծ են գործքք քո տէր,
եւ յոյժ խոր են խորհուրդքք քո:
Եւր անզգամ զայս ոչ ծանխցէ, և
անմիտն զայս ոչ առնու ՚ի միտ:
Ի բուսանիլ մեղաւորաց որպէս
խոտ, ՚ի ծաղկիլ այնոցիկ՝ ոյք գործ
են զանօրէնու թիւն:

Սատակեսցին յաւիտեանս յաւի
տենից, և դու բարձրեալ ես յա
ւիտեանս տէր:

Օ ի ահա թշնամիքք քո տէր, զի ա
հա թշնամիքք քո կորիցեն. ցրուես,
ցին ամենեքեան՝ ոյք գործեն զա
նօրէնու թիւն:

Բարձր եղիցի որպէս միեզջերուի
եղջիւր իմ, և ծերու թիւն իմ ՚ի
ձէթ սյարարտու թեան:

Ետես ակն իմ ՚ի թշնամիս իմ, ոյք
յարուցեալ են ՚ի վերայ իմ չա
րու թք, ՚ի նոսա լուիցէ ունկն իմ:
Երդարքն որպէս զարմաւ են իս ծաղ
կեսցին, որպէս զմայրսն լիբանաւ
նու բազումք եղիցին:

Տնկեալք եղիցին 'ի տան անն, և 'ի
 գաւթիժս ան մերոյ ծաղկեացին :
 Եւս և բազումք եղիցին 'ի ծերու-
 թիւն պարարտութեան . զիրգք
 և փափուկք եղիցին 'ի պատմել .
 ուղիղ է տէր աստուած մեր , և
 ոչ գոյ 'ի նմա անիրաւութիւն :

Տունք ժգ : Գորղայս լիզ :

ՍԱՂՄՈՍ ԶԲ .

Յառ. քն առաջին շարքով . յոր հաստատեցաւ յերկիր .
 օրհնութիւն գօցութեան դաւթի :

Տէր թագաւորեաց վայելչու-
 չութիւն զգեցաւ . զգեցաւ տէր
 զօրութիւն ընդ մէջ իւր էած :
 Հաստատեաց զաշխարհ՝ զի մի սա-
 սանեացի , պատրաստ է աթոռ քո ,
 'ի սկզբանէ յաւիտեանս դու ես :
 Ամբարձան գետք տէր , և ամբար-
 ձին գետք զձայնս իւրեանց . և յա-
 րիցեն գետք 'ի գնացս իւրեանց :
 Ի ձայնէ ջուրց բազմաց , սքանչե-
 լի եղեն զբօսանք ծովու :

Աքանչե լի ես դու տէր 'ի բարձու
նըս . մկայու թեանց քոց մեք յոյժ
հաւատացար :

Տան քում մայելէ սրբու թիւն
տէր ընդ երկայն աւուրս :
Տունք զ :

ՍԱՂՄՈՍ ԶԳ .

Սացմոս գուծի չորեքշաբթու :

Ըստուած մըժ խնդիր , տէր աստ
ուած մըժ խնդիր յայտնեցար :

Բարձր լեր որ դատես զերկիր . հա
տոզ հատուցումն ամբարտաւանից :

Մինչև յերբ մեղաւորք տէր , մին
չեւ յերբ մեղաւորք պարծեսցին :

Բարբառեալ խօսէին զանիրաւու
թիւն . խօսեսցին ամենեքեան

ոյք գործեն զանօրէնու թիւն :

Չժողովուրդս քո տէր խոնարհ ա
րարին , և զժառանգու թիւն քո
չարչարեցին :

Չայրին և զպանդուխտն սպանին ,
զորբան կոտորեցին և ասացին . ոչ
տեսանէ զայս տէր , եւ ոչ 'ի միտ

առնու աստուած յակոբայ :

Իմացարուք անզգամք ժողովրդոց ,
և անմիտք՝ մինչեւ յէրբ ոչ առ-
նուք ՚ի միտ :

Որպէս ոչ թէ որ տնկեաց զունկն՝
ինքն ոչ լուիցէ , կամ որ ստեղծ
զակն՝ ինքն ոչ տեսանիցէ :

Որ խրատէ զագինս , որպէս թէ ոչ
յանդիմանեսցէ , որ ուսուցանէ
մարդոյ զգիտութիւն . տէր ճաշ
նաչէ զխորհուրդս մարդկան , զի
են ընդունայնք :

Երանի մարդոյ՝ զոր խրատեսս գու-
տէր , և յօրինաց քոց ուսուցանեսս
գու նմա :

Յածուցանեսս գու նմա զաւուրս
չարութեան , մինչև փորկեցի խոր ,
խորատ մեղաւորի :

Ոչ մերժէ տէր զժողովուրդ իւր ,
և զժառանգութիւն իւր ոչ առ-
նէ անտես :

Մինչեւ գարծցին իրաւունք յար-
գարութիւն . ընկալցին զնա ամե-

նէքեան ոյք ուղիղ են սրտիւք :
 Ա՞՞՞՞ յարիցէ ընդ իս 'ի վերայ շա-
 րաց . կամ ո՞՞՞՞ հաւասարեացի ինձ
 'ի վերայ այնոցիկ , ոյք դորժեն զա-
 նօրէնու թիւն :

Եթէ ոչ տեսան օգնեալ էր ինձ ,
 փոքր մի եւս բնակեալ էր անձն
 իմ 'ի դժոխս :

Թէ ասէի՝ թէ ահա սասանեցան ոտք
 իմ , ողորմուի՛ք սէր օգնէր ինձ :
 Բա՛ւ բազում ցաւոց սրտի իմոյ՝
 մխիթարու թիւն քո ուրախ աւ-
 նէր զանձն իմ :

Ա՞՞՞՞ հաւասարեացի քեզ աթոռ ա-
 նօրէնու թեան , ո պատճառէ ըզ-
 վաստակս ընդդէմ հրամանի :

Որոացին զանձն արգարոյ , և զա-
 րիւն անբիժ պարտաւոր առնէին :
 Եղև տէր ասլաւէն իմ , աստուած
 օգնական յաւոյ իմոյ :

Հատուցէ նոցա տէր ըստ անօ-
 բէնուէնց . և ըստ չարուէնց կոր-
 ծանեացէ զնոսա տէր անձ մեր :
 Տունք իս :

ՍԱՆՄՈՍ ՂԳ .

Օրհնութիւն գոջութեան դաւթի :

Եկայք ցնծասցուք ՚ի տէր . աղա
ղակեացուք առ անձ վարկիչ մեր :
Կանխեսցուք առաջի նորա խոս
տովանութեամբ . եւ սազմասիւք
աղաղակեացուք առ նա :

Ըստուած մեծ է , տէր թագաւոր
մեծ ՚ի վերայ ամենայն երկրի :
Ի ձեռս նորա են ամենայն տիեզերք
երկրի , և բարձրութիւնք լերանց
նորա են :

Նորա է ծով՝ և նա արար զնա , և
զցամաք ձեռք նորա ստեղծին :
Եկայք երկիրապապցուք նմա . անկ
ցուք և լացցուք առաջի սեւան
արարջին մերոյ :

Նա ինքն է տէր աստուած մեր . մէք
ժողովուրդք ձեռ ին նորա , և խա
ջին արօտի նորա :

Ըստ որ եթէ ձայնի նորա լսիցէք ,
մի խատացուցանէք զսիրտս ձեր որ

պէս 'ի դատ նու թեան :

Յաւուրն փորձու թեան յանապա,
տին ուր փորձեցին զիս հարքն ձեր,
քննեցին զիս, և տեսին զգործս իմ
զքառասուն ամ :

Ծանացի ընդ ազգին ընդ այնմիկ և
ասացի միշտ մտորեալ են սրաիւք,
և նորա ոչ ծանեան զճանապարհս
իմ :

Որպէս երդուայ 'ի բարկու թե ի
մում, թէ մացեն 'ի հանդիստ իմ :
Տունք ժա : Գորդայս Լ :

ՍԱՂՄՈՍ ԶԵ

Մացնոս դուքի . 'ի ժամանակի շի տաճարն շինեցա :

Օրհնեցէք զտէր յօրհնու 'ի նոր .
օրհնեցէք զտէր ամենայն երկիր
Օրհնեցէք զտէր և օրհնեցէք զա
նուն նորա . աւետարանեցէք օր
ըստ օրէ զփրկու թիւն նորա :
Պատմեցէք 'ի հե թանոսս զփառս
նորա, յամենայն ժողովուրդս զըս
քան շի լիս նորա :

Մեծ է տէր և օրհնեալ է յոյժ . աւ
 հարկու է նա 'ի վերայ ամ կուոյ :
 Ամենայն կուռք հեթանոսաց դէւք
 են . այլ տէր զերկինս արար :
 Խոստովանութիւն և վայելչութի է
 առաջի նորա . սրբութի և մեծ վա
 յելութի 'ի սրբութեան նորա :
 Մատուցէք ան տոհմք ազանց . մա
 տուցէք ան զխառս և զպատիւ .
 մատուցէք ան զխառս անուանեմ :
 Առէք պատարագս և մտէք 'ի սր
 բահրս նորա , երկիրպագէք տեա
 ռըն 'ի դաւթիս սրբութեան նո
 րա , և խոովեսցի յերեսաց նորա
 ամենայն երկիր :

Ասացէք 'ի հեթանոսս՝ թէ տէր
 թագաւորեաց . հաստատեաց զաշ
 խարհ զի մի՛ սասանեսցի . և դատե
 զժողովուրդս իւր ուղղութի :
 Ուրախ եղիցին երկինք , և ցնծաւ
 ցէ երկիր . զուարճասցի ծով լիւ
 իւրով . ցնծասցեն դաշտք , և ա
 մենայն որ է 'ի նոսա :

Յանժամ ցնծասցեն՝ ամ ծառք ան,
 տառի յերեսաց տեառն՝ զի դայ,
 և դայ նա ՚ի դատել զերկիր :
 Գատէ զտիւզերս իրաւամբք, և
 զժողովուրդս ամենայն ճշմարտու-
 թեամբ իւրով :
 Տունք ժբ :

ՍԱՂՄՈՍ ԴԶ.

Մացնու գաւթի . ՚ի ծամանակի զի երկիրն հաստատեցու .

Տէր թագաւորեաց՝ ցնծասցէ եր,
 կիր . ուրախ եղիցին կղզիք բա-
 զումք :

Ընայ և մէդ շուրջ են զնովաւ . յի-
 րաւունս և յարդարու թիւն ուղ-
 զեալ է աթու նորա :

Հուր առաջի նորա գնասցէ, եւ
 այրեացէ շուրջ զթշնամիս նորա :
 Արեւեցան վայլատակուեք նորա
 տիւզերաց . ետես՝ և սասանեցաւ
 երկիր :

Վերինք որպէս մոմ հալեացին յե-
 րեսաց տեառն, յերեսաց տեառն

ամենայն երկիր :

Պատմեսցեն երկինք զարդարու-
թիւն նորա, և տեսցեն ամենայն
ժողովուրդք զփառս նորա :

Ընաչեսցեն ամենեքեան այք եր-
կիրադպանեն կռոց, և այք պար-
ծին 'ի գրօչեսալս իւրեանց :

Երկիրայագցեն նմա ամ հրեշտակք
նորա, զի լուաւ և ուրախ եղև սի-
օն, և ցնծասցեն դստերք յուգայ
վասն իրաւանց քոց տէր :

Օ, ի դու բարձրեալ ես 'ի վերայ ա-
մենայն երկրի, յոյժ բարձրացար
'ի վերայ ամենայն կռոց :

Այք սիրէք զտէր, ատեցէք զչա-
րու թիւն, պահէ տէր զանձինքս
սրբոց իւրոց, 'ի ձեռաց մեղաւո-
րի վրկեսցէ զնոսա :

Եյս ծագեաց արդարոց, ուղղոց
սրտից եղև ուրախութիւն :

Ուրախ եղերուք արդարք 'ի տէր,
և խոստովան եղերուք յիշատակի
սրբութեան նորա :

ՄԱՂՄՈՍ ԶԵ .

Սացմոս դու.թի օրհնու թեան :

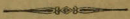
Օրհնեցէք զտէր յօրհնու թիւն
նոր, զի սքանչելիս արար :
Փրկեաց զնա աջ իւր, և բազուկ
սուրբ իւր :

Եցոց տէր զփրկու թի իւր, առաջի
ազգաց յայանեաց զարդարու ի իւր :
Յիշեաց ողորմու թ իւրով զյակոբ,
ճշմարտու թեամբ իւրով զտունն
իօրայելի, և տեսին ամենայն ծագք
երկրի զփրկու ի սատուծոյ մերոյ :
Եզազակեցէք առ տէր ամենայն եր
կիր, օրհնեցէք ցնծացէք և սաղ
մոս ասացէք :

Որդմոս ասացէք նոյ մերոյ օրհնու թ,
օրհնու թ թեւ ի ձայն սաղմոսաց :
Ի ձայն օրհնու թեւ կաածոյ կողոյ,
օրհնու թեամբ ցնծու թեամբ եւ
ի ձայն եղբեր փողոյ, ազազակեցէք
առաջի թագաւորին տեառն :
Խռովեացի ծով լրիւ իւրով, արեւ

զերբ և նամ բնակիչք նր . և գեաք
 ծափա հարցեն 'ի միասին ձեռամբ :
 Վերինք ցնծացեն առաջի տեա
 ուրն , զի գայ զի հասեալ է տէր 'ի
 դատել զերկիր :

Գատէ զաշխարհս արգարու թք և
 զժողովուրդս իւր ու զղու թեամբ :
 Տունք ժ : Գորդայս լգ :

ՍԱՂՄՈՍ ԶԸ .

Սոցմոս դաւթի :

Տէր թագաւորեաց , բարկացան
 ժողովուրդք . որ նստիս 'ի քրով
 բէս , սասանեցաւ երկիր :

Տէր 'ի սիօն մեծ է , և բարձր է 'ի
 վերայ ամենայն ժողովրդոց :

Խոստովան եղիցուք անուան քում
 մեծի , զի ահաւոր և նք է . և պա
 տիւ թագաւորի զիրաւունսսիրէ :

Գու պատրաստեցեր զուղղու
 թիւն . զիրաւունս և զարգարու
 թիւն յակորայ դու արարեր :

Բարձր արարէք զտէր աստուած
մեր . երկիրպագէք պատուանդա
նի ոտից նորա զի սուրբ է :

Սովնէս և ասարօն երկրցունք նո
րա . սամուէլ ընդ այնոսիկ , ոյք
կարդան զանուն նորա :

Կարդային առ տէր և նա լսէր նոցա ,
և ՚ի սիւն ամպոյ խօսէր ընդ նոսա :
Պահէին գլկայու թխնս նորա և
զհրամանս զոր ետ նոցա :

Տէր աստուած մեր՝ դու լսէիր նո
ցա , աստուած՝ դու քաւիչ լինե
իր նոցա , և վրէժ խնդիր ՚ի վերայ ա
մենայն գործոց նոցա :

Բարձր արարէք զտէր ամ մեր . եր
կիրպագէք ՚ի լեառն սուրբ նորա ,
զի սուրբ է տէր աստուած մեր :
Տունք թ :

ՄԱՂՄՈՍ ԶԹ.

Մոջմա իսասլանու թեան դ.ա.թի :

Ըզաղակեցէք առ տէր ամ երկիր .
ծառայեցէք տեառն ուրախու թ :

Մտէք առ աջի նորա ցնծու թեամբ,
 ծաներուք զի նա է տէր ան մեր :
 Նա արար զմեզ, և ոչ մէք էաք. մէք
 ժողովուրդք և խաչն արօտի նորա :
 Մտէք ընդ դրունս նորա խոստովա
 նուք, և օրհնուք ՚ի յարկս նորա :
 Խոստովան եղերուք տեառն, եւ
 օրհնեցէք զանուն նորա :
 Քաղցր է տէր, յաւիտեան է ողոր
 մու թիւն նորա. ազգէ մինչեւ
 յազգ է ճշմարտու թիւն նորա :

Տունք զ :

ՍԱՂՄՈՍ Ժ.

Ստցմոս դուքի :

Յողորմու թիւն և յիրաւունս օրհ
 նեցից զքեզ տէր. սաղմոս սաս
 ցից եւ ՚ի միտ առից :
 Ճանապարհ ամբիծ մինչեւ եկեա
 ցէ առ իս. զի դնայի ես յամբծու
 սրտի իմոյ ՚ի մէջ տան իմոյ :
 Ոչ եզի առաջի աչաց իմոյ զիրս ա
 նիրաւու թեան. ոյք առնէին զա
 նօրէնու թիւն, ատեցի :

Ոչ մերձեցաւ առ իս որ թիւրն էր
 սրտիւ . խոտորեալ յինէն անզգաւ
 մին , և ես ինչ ոչ փոյթ առնէի :
 Ար խօսէր գաղտ զընկերէ իւրմէ ,
 զնա բացէ 'ի բաց հալածէի :
 Ար ամբարտաւան էր աչօք և ազահ
 սրտիւ , ընդ նմա և հաց ոչ ուտէի :
 Աչք իմ 'ի հաւատացեալս երկրի ,
 զինստցին նորա ընդիս :
 Ար գնայր 'ի ճանաստարհի ամբիծ ,
 նա պաշտէր զիս :

Ոչ բնակէր 'ի մէջ տան իմոյ՝ որ առ-
 նէր զամբարտաւանութի . չէր յա-
 ջողեալ նմա առաջի աչաց իմոյ :
 Բնդ առաւօտս սպանանէի զնմմե-
 ղաւ որս երկրի . զի տատակեցից 'ի
 քաղաքի տեառն զամենեւեան՝ ոյք
 գործեն զանօրէնու թիւն :

Տունք ժ : Գոբղայս իղ ,

ՄԱՂՄՈՍ ՃԱ .

Ացօթք ա. բլի . իբրեւ ճանարացի՝ առաջի տեսն
 սխաւացի զինգրուածս իւր :

Տէր՝ լուր աղօթից իմոյ , աղաղակ

իմ առ քեզ եկեացէ, և մի դար
ձուցաներ զերեսս քո յինէն :

Յաւուր նեղութեան իմոյ խո
նարհեցո առ իս զունկն քո . յո
րում աւուր կարդամ առ քեզ,
վազվազակի լուր ինձ :

Սպառեցան որպէս ծուխ աւուրք
իմ, և ոսկերք իմ որպէս խախ
րացան :

Հարայ ես որպէս խոտ՝ և ցամաքե
ցաւ սիրտ իմ . մոռացայ ուտել
զհաց իմ՝ ի ձայնէ հեծութե իմոյ :
Կցեցաւ ոսկր իմ ՚ի մարմին իմ .
նմանեցայ ես հաւալասան անա
պատի :

Եղէ ես որպէս բույս յաւերակի .
տքնեցայ և եղէ ես որպէս ճրնձ,
զուկ միայն ՚ի տանիս :

Նախատեցին զիս թշնամիք իմ
զօրհանապազ, և դովիչք իմ ինեւ
երգնութի :

Օ մոխիր որպէս զհաց կերի, և զլմ
պելին իմ . արտասուօք խառնեցի :

Յերեսաց բարկուէ սրտմտութի
քո. զի դու բարձարցուցեր, եւ
խոնարհեցուցեր զիս:

Եւ ուրք իմ որպէս հովանի անցին.
Եւ ես որպէս խոտ ցամաքեցայ:
Ի ու տէր յաւիտեան կաս. և յի
չատակ քոյ ազդէ մինչեւ յազդ:
Ի ու յարուցեալ գթասցիս ՚ի վե
րայ սիօնի. ժամանակ գթալոյ նո
րա հասեալ է ժամ:

Հաճեցան ծառայք քո ընդ բարինս
նորա, և ՚ի հողս նորա գթասցին:
Երկկոցեն հեթանոսք յանուանէ
քու մտէ, և ամենայն թագաւորք
երկրի ՚ի փառաց քոյ:

Շինէ տէր զսիօն, եւ երեւեացի
փառօք իւրովք ՚ի նմա:

Հայեցաւ նա յաղօթս խոնարհաց,
և ոչ արհամարհեաց զխնդրուա
ծրս նոցա:

Գրեսցի այս յազդ յայլ. ժողովուրդ
զոր ստացեալ է, օրհնեսցէ զտէր:
Հայեցաւ նա ՚ի բարձանց ՚ի սրբ.

բուժենէ իւրմէ . տէր յերկնից
 յերկիր հայեցաւ :

Եւսել զհճեութիւն կապելոց , և
 արձակել զորդիս մահապարտաց :
 Պատմել 'ի սիօն զանուն տեառն ,
 և զօրհնութիս նորա յերուսաղէմ :
 Ժողովիլ ժողովրդոց 'ի միասին , և
 թագաւորաց ծառայել տեառն :
 Պատասխանի ետ նմա 'ի ճանապարհ
 հի զօրութեան իւրոց , զնուազու-
 թիւն աւուրց իմոց ասա ինձ , և
 մի հաներ զիս 'ի կէս աւուրց իւ-
 մոց . զի ազգէ յազգ են ամբ քո :
 Ի սկզբանէ տէր զհիմունս երկրի
 հաստատեցեր , և գործք ձեռաց
 քոց երկինք են :

Նորա անցանեն , և դու կաս եւ
 մնաս յաւիտեան :

Ըմենեքեան որպէս զձորձս մաշեւ-
 ցին , և որպէս զվերարկուս փո-
 խեացես զնոսա , և փոխեացին :
 Բայց դու նոյն ինքն ես , և ամբ քո
 ոչ անցանեն , որդիք ծառայից քոց

բնակեացին 'ի նմա . և զաւակի նո-
ցա յաւխտեան յաջողեացի :
Տունք իդ :

ՍԱԶՄՈՍ ՃԲ

Սացմոս դաւթի :

Օրհնեա անձն իմ զտէր , և ամ
ոսկերք իմ զանուն սուրբ նորա :
Օրհնեա անձն իմ զտէր , և մի մո-
ռանար զամենայն տուրս նորա :
Ո քաւէ զմեղս քո , բժշկէ զամե-
նայն հիւանդու թիւնս քո :
Ո փրկէ յապականութենէ զկեա-
նըս քո , պսակէ դքեղ ողորմու-
թեամբ եւ զթու թեամբ :
Ո լնու 'ի բարութենէ զցանկու-
թիւն քո , նորոգեացի որպէս արծ-
ւոյ մանկու թիւն քո :
Ընէ ողորմութիւնս տէր , եւ ի-
րաւունս ամենայն զրկելոց :
Եցոյց ամր զճանապարհս իւր մովսէ-
սի , և որդւոցն իսրայէ լի զկամս իւր :
Գթած ողորմած է տէր , երկայնա-

միտ եւ բազում ողորմ :

Ոչ խապառ բարկանայ մեզ տէր ,
և ոչ յաւիտեան պահէ ռիսս :

Ոչ ըստ մեզաց մերոց արար մեզ
տէր , և ոչ ըստ անօրէնութեան
մերում հատոյց մեզ :

Այլ ոմբ բարձր են երկինք յերկրէ ,
այնպէս զօրացոյց տէր զողորմութի
լուր 'ի վերայ երկիւղածաց իւրոց :
Որչափ հեռի են արեւելք յարեւ-
մըտից , այնչափ հեռի արար 'ի
մէնջ զանօրէնութիւնս մեր :

Որպէս գթայ հայր 'ի վերայ որդ-
ւոց իւրոց , այնպէս գթասցի տէր
յերկիւղածս իւր :

Օ ի նա գիտաց զատեղծուածս մեր ,
և յիշեաց թէ հող եմք :

Մարդոյ որպէս խոտոյ են աւուրք
իւր . որպէս ծաղիկ վայրի այնպէս
ծաղկի :

Շնչէ 'ի նմա հողմ , և ոչ է՝ և ոչ
եւս երեւի տեղի նորա :

Բայց ողորմութիւն տեսուն մնայ

յաւ խտեանս յաւ խտենից 'ի վերայ
երկիւղածաց իւրոց, և արդարուի
նորա յորդուոց մինչեւ յորդիս :
Ոյք պահեն զուխտս նորա, յի
չեն զստատուիրանս նորա և առ-
նեն զնա :

Տէր յերկինս սրատրաստեաց զա-
թու իւր . արքայութիւն նորա
ամենեցուն տիրէ :

Օրհնեցէք զտէր ամենայն հրեշ-
տակք նորա՝ հզօրք զօրութեամբ,
ոյք առնէք զքան նորա 'ի լսել
ձայնի սրատգամաց նորա :

Օրհնեցէք զտէր ամենայն զօրու-
թիւնք նորա, պաշտօնեայք և ա-
րարօղք կամաց նորա :

Օրհնեցէք զտէր ամ գործք նորա .
զի ընդ ամենայն տեղիս է տէրութի
նորա . օրհնեա անձն իմ զտէր :
Տունք իբ : Գօբզայս իւր :

Սացմոս դ.աւ.Թի . 'ի ջերայ աշխարհաբարձորն արարածոց :

Օրհնեա անձն իմ զտէր . տէր
աստուած իմ մեծ եղեր յոյժ :
Խոստովանու թիւն եւ մեծ վայել
չու թիւն զդեցար , արկեալ զոյս
որպէս զօթոց . ձգեցեր զերկինս
որպէս զխորան , եւ արկեր 'ի վերայ

ջուրց զվերնայարկս նորա :

Ոգնէ յամպս զգնացս իւր , եւ շոր
ջի նա 'ի վերայ թեւոց հողմոց :

Ո արար զհրեշտակս իւր հողիս , եւ
զպաշտօնեայս իւր 'ի հուր կիզելոյ :
Հաստատեաց զերկիր 'ի վերայ հաս
տատու թեան իւրոյ , զի մի սասա
նեացի յաւխտեան :

Խորք որպէս զդետտ վերարկու է
նր . 'ի վերայ լերանց կացցեն ջուրք :
Ի սասաէ քու մմէ փախիցեն , եւ 'ի
ձայնէ որոտալոյ քու մմէ սարսիցեն .
Ելանեն լեռնանան՝ եւ իջանեն դաշ
տանան , 'ի տեղի յոր հաստատե
ցեր զնոսա :

Սահման եղեր՝ և ոչ անեցանեն, և ոչ
եւս դառնան ՚ի ծածկել զերկիր:
Առաքեցեր զաղբիւրս ընդ ծործո-
ւրս . ՚ի միջոյ լերանց գնասցեն
ջուրք :

Արբուցանել զամենայն զազանա
վայրի . յագեսցին ցիւք ՚ի ծարա-
ւրս իւրեանց :

Մեզ թռչունք երկնից բոյնս գի-
ցեն . և ՚ի միջոյ վիմաց տացեն ըզ-
ձայնս իւրեանց :

Արբուցանէ զերբինս ՚ի շտեմարա-
նաց իւրոց . ՚ի սրտոց գործոց իւրոց
լցցի երկիր :

Բուսուցեր զխոտ ՚ի լերինս , զգա-
լարի ՚ի ծառայու թիւն մարդկան :
Հարեր զհաց յերկրէ . գինի ու-
րախ առնէ . իւզ զուարթ , և հաց
հաստատէ զսիրտ մարդոյ :

Յագեսցին ծառքն անտառի , եւ
մայրքն լիբանանու՝ զորս դու տըն-
կեցեր :

Մեզ թռչունք երկնից ձագս հան

ցեն . և բոյն արագ լի ապաւէն է նց :
 Լեբինք բարձունք են եղջերուաց ,
 և վէմք ապաւէնք նապաստակաց :
 Ըրարեր զլուսին վասն ժամանակ
 կի . արեգակն ծանեաւ զժամ մը
 տանելոյ իւրոյ :

Ըրարեր զխաւար՝ և եղև զխշեր .
 'ի նմա գնան ամ դազանք անտառի :
 կորիւնք առ իւծուց մանչեն և յա
 վիրշտակեն , և խնդրեն յաստու
 ծոյ զկերակուրս իւրեանց :

Ի ծագել արեւու ժողովին , և 'ի
 մօրիս իւրեանց դադարին :
 Ելանէ մարդ 'ի գործս իւր , և 'ի
 վաստակս ձեռաց իւրոց մինչև
 յերեկոյ :

Արպէս զի մեծ են գործք քո տեր .
 զամ ինչ իմաստու թեամք արարեր .
 և լցաւ երկիր ստեղծուածովք
 քովք :

Եյս ծով մեծ և անդորր . 'ի սմա են
 սողունք , որոց ոչ գոյ թիւ . դա
 ղանք մեծամեծք և մանունք . 'ի

ամա և նաւք գնան . վիշապն զոր
ստեղծեր խաղալ նովաւ :

Վմենեքեան քեզ սպասեն . և դու
տաս զկերակուր նոցա 'ի ժամու :
Տաս դու նոցա՝ և կերակրին . բաշ
նաս զձեռն քո , և կերակրես զա
մենեւեան կամօք քովք :

Դարձուցանես զերեսս քո 'ի նոցա
նէ՝ և խռովին , հանես զոգի 'ի նո
ցանէ , պակասին և 'ի հող դառնան :
Մաքեա զոգի քո և ստանաս զնո
սա , և նորոգես զերեսս երկրի :
Եղիցին մառք տն յաւիտեան . և
տէրուրախ եղիցի յարարածս իւր :

Ո հայի յերկիր , և տայ գողալ ամա .
մերձեացի 'ի լերինս , և ծխեսցին :

Օրհնեցից զտէր 'ի կեանս իմ . սող
մոս սասցից այ իմոյ մինչեւ եմ ես :

Քաղցր եղիցի նմա օրհնու թիւն իմ .
և ես ուրախ եղեց 'ի տէր :

Պակասեսցին մեղաւորք քերկրէ ,
և ամբարիշտք մի՛ եւս գտցին 'ի նը
մա . օրհնեա անձն իմ զտէր :

ՍԱՂՄՈՍ ԺԴ .

Աւելցուիս .

Խոստովանեղերուք տեառն և կարգ
դացէք զանուն նորա . և պատմեց
ցէք ՚ի հեթանոսս զգործս նորա :
Օրհնեցէք և սաղմոս ասացէք նմա .
պատմեցէք զամ սքանչելիս նորա ,
և դովեցարուք յանուն սուրբ նր :
Ուրախ եղիցին սիրտք այնոցիկ՝ ոյք
խնդրեն զտէր . խնդրեցէք զտէր՝
և հզօրք եղերուք . և խնդրեցէք
զերեսս նորա յամենայն ժամ :
Յիշեցէք զսքանչելիս նորա զորս
արար . զարուեստս և զիրաւունս
բերանոյ նորա :
Օչաւակք աբրահամեան ծառայք
նր , որդիք յակօբոյ ընտրեալք նր :
Նա ինքն է տէր աստուած մեր .
յամ երկրի են իրաւունք նորա :
Յիշեաց յաւիտենից զուխտ իւր ,
և զբանն՝ զոր պատուիրեաց մինչ
՚ի հազար տմ :

Օ ու խտն զոր եղ ընդ արբահամու .
և զերդումն իւր ընդ սահակայ :
Հաստատեաց առ յակօբ զհրաման
իւր , և առ իարայէլ զուխտ իւր
յաւխտենից :

Ըսէ . ձեզ տաց զերկիրն քանանու .
զվիճակ ժառանգու թեան ձերոյ :
Օ ի էին նորա թուով սակաւք նը-
ւազք և պանդուխք ՚ի նմա :

Ընցին նորա ազգէ յազգ , ՚ի թա-
գաւորութէ ՚ի ժողովուրդ յայլ :
Ոչ եթող մարդկան մեզանչէլ նո-
ցա . և կշտամբեաց զթագաւորս
վասն նոցա :

Սի՛ մերձենայք ասէ՛ յօժեալս իմ ,
և ՚ի մարգարէս իմ մի՛ մեզանչէք :
Կոչեաց սով յերկիր նոցա . և զամ
զօրութիւն հացի եբէք :

Ըռաքեաց առաջի նոցա այր . ՚ի ծա-
ռայութի վաճառեցաւ յովսէփ :
Խոնարհ արարին ՚ի կասրանս զոտս
նորա . և էանց ընդ երկութ անձն
նորա :

Սինչև եկեսցէ բան նորա, և բան
տեսառն փորձեաց զնա:

Առաքեաց թագաւորն և ելոյժ զնա,
իշխան ժողովրդեան և թող զնա:
կացոյց զնա տէր տան իւրոյ, իշխան
ի վերայ ամ ստացուածոց իւրոց:
Խրատել զիշխանս նոցա որպէս զինչ
քրն, և զձերս նոցա իմաստունս
արացէ:

Եմուտ իսրայէլ յեգիպտոս, և և
յակոբ պանդխտեցաւ յերկիր
քամայ:

Աճեցոյց զժողովուրդ իւր յոյժ,
և զօրացոյց զնոսա քան զթնամիս
իւր:

Գարձոյց զսիրտս նոցա ասել զժողովուրդ իւր, և ՚ի նենգել զճառայս իւր:

Առաքեաց զմովսէս ծառայ իւր,
և զահարօն ընտրեալ իւր:

Ետ նոցա զբան նշանաց իւրոց, և
զարուեստս իւր յերկիր քամայ:
Առաքեաց զխաւար և խաւարեւ

ցոյց զնոսա, զի դառնացուցին ըզ-
բան նորա :

Գարձոյց յարիւն զգետս նոցա,
և սպան զամենայն ձկունս նոցա :
Եւսաց յերկիր նոցա գորտ, և ՚ի
չտեմարանս թագաւորաց նոցա :
Ըսաց՝ և եկն շանաճանձ և մթեխ
ընդ ամենայն սահմանս նոցա :

Գարձոյց զանձրեւս նոցա ՚ի կար-
կուտ, և հուր յերկիր նոցա բոլ-
բոքեցաւ :

Եհար զայգիս և զթզենիս նոցա,
և փշրեաց զամենայն ծառս սահ-
մանաց նոցա :

Ըսաց՝ և եկն մարախ, և խառնիճ՝
զի ոչ գոյր նոցա թիւ :

Եկեր զամ խոտ երկրի նոցա, և ըս-
տաւեաց զամ պտուղ անդոյ նոցա :

Եհար զամենայն անդրանիկս եզ իտ-
տացւոց, զսկիզբն ամենայն վաս-
տակոյ նոցա :

Եհան զնոսա ոսկւով և արծաթով,
և ոչ գոյր յազգի նոցա հիւանդ :

Ուրախ եղեւ եգիպտոս ընդ ելա-
նել նոցա. զի անկաւ ահ տեառն
'ի վերայ նոցա:

Սփռեաց ամսլ՝ հովանի առնել նո-
ցա 'ի տուէ, և հրով լոյս տայր նո-
ցա 'ի գիշերի:

Խնդրեցին՝ և եկն լորամարդի. և
հացիւ երկնից լոյց զնոսա:

Եհար զվէմն՝ և բղխեցին ջուրք,
և գնացին գետք ընդ անջրդիս:

Յիշեաց զբան իւր սուրբ, որ ընդ
աբրահամու ծառայի իւրոյ:

Եհան զժողովուրդ իւր ցնծուք,
և զընտրեալս իւր ուրախութիւն:

Ետ նոցա զգաւ առս հեթանոսաց.
'ի վաստակս ժողովրդոց ժառան-
գեցոյց զնոսա:

Օ, 'ի սահեցեն զվկայութիւնս նո-
րա, և զօրէնս նորա խնդրեցեն:

Տունք խոյ: Գորշայս հը,

ՍԱՂՄՈՍ ՃԵ .

Աջնուխա .

Խոսատիան եղերուք տեառն՝ զի
քաղցր է, զի յաւիտեան է ողոր
մութիւն նորա :

Ո՞ խօսեսցի զղօրութիս ան, լսելի
արասցէ զամ օրհնութիւնս նորա :
Երանի ոչք պահեն զիրաւունս, և
առնեն զարգարութի յամ ժամ :
Յիշեա զմեզ տէր ընդ հաճոյս ժո
ղովրդեան քոյ, և այց արա մեզ ՚ի
փրկութեան քում :

Տեսցուք մեք զքաղցրութի ընտրելոց
քոյ, ուրախ եղիցուք մեք յու
րախօութի ազգի քոյ, և գովիցուք
մեք ՚ի ժառանգութեան քում :
Մեղաք մեք ընդ հարան մեր, անօ,
րինեցաք և յանցեաք :

Հաբբն մեր յեզիպտոս ոչ իմացան
զսքանչելիս քո, և ոչ յիշեցին զբա
ղում ողորմութիւնս քո :

Բարկացուցին զքեզ յանցանելն
իւրեանց ընդ ծով կարմիր, փրբ

կեաց զնոսա վասն անուան իւրոյ,
 զի ծանխցեն զզօրու թիւնս նորա :
 Սաստեաց 'ի ծով կարմիր՝ և ցա,
 մաքեցաւ . առաջնորդեաց նոցա
 ընդ անդուներս որպէս ընդ անա
 պատրս :

Կեցոյց զնոսա 'ի ձեռաց ատելեաց
 նոցա, և փրկեաց զնոսա 'ի ձեռաց
 թշնամեաց նոցա :

Ծածկեաց ծով զնեղիչս նոցա, և
 մի 'ի նոցանէ ոչ ապրեցաւ :

Հաւատացին բանի նորա, և օրհ
 նեցին զօրհնութիւնս նորա :

Վաղվաղեցին և մոռացան զգործս
 նորա, և ոչ անսացին խորհրդոց
 նորա :

Յանկացան զցանկու թիւն յանա
 պատի, և փորձեցին զմծ յանջողի :
 Կտ նոցա զխնդրուածս նոցա, ա
 ռաքեաց զլիութի յանձինս նոցա :
 Բարկացուցին զմովսէս 'ի բանակի,
 և ահարօն սուրբ տեառն :

Բացաւ երկիր և եկուլ զգաղան, և

Տաճկեաց զբանական զաբխրօնի:
Հուր վառեցաւ 'ի ժողովս նոցա,
և բոց մաշեաց զմեղաւորս:

Արարին զորթն 'ի բորերբ, և երկիրպագին պատկերի, և փոխեցին զփառս իւրեանց 'ի նմանութիւն որթու խտտակերի:

Մոռացան զաստուած կենարարն իւրեանց, որ արար զմեծամեծըս յեգիպտոս, և զսքանչելիս իւր յերկիր քամայ, և զահ իւր 'ի վերայ կարմիր ծովուն:

Ասաց սատակել զնոսա, եթէ ոչ մովսէս ընտրեալն կայր առաջինի:
Գարծաւ առ տէր և անցոյց զբարկութիւն նորա, զի մի սատակեսցին նորա:

Անարգեցին զերկիրն ցանկալի, և ոչ հաւատացին բանի նորա:

Տրտնջեցին 'ի բանակս իւրեանց, և ոչ լուան ձայնի տեսուն:

Համբարձ զձեռն իւր 'ի վերայնօրցա, հարկանել զնոսա յանապատի:

Յրուեսցի զաւակ նոցա ընդ հե-
թանոսս, ցրուեսցի զաւակ նոցա
ընդ գաւառս :

Պղծեցան նորա 'ի փերիեգուլք, զի
կերին զզոհեալ և զմեռելոտի :
Բարկացուցին զնա 'ի գործս իւր-
եանց, և յաճախեաց 'ի վերայ նո-
ցա բեկումն :

Ըստ եկաց 'ի մէջ փենէհէս, քաւ-
եաց և արդելաւ մահ, համարե-
ցաւ նմա յարդարութիւն ազգէ
մինչեւ յաւիտեան :

Բարկացուցին զնա 'ի վերայ ջուր
ցրն հակառակութեան, չարչարե-
ցաւ մովսէս վասն նոցա, զի գաւ-
նացուցին զհոգի նորա :

Հրամայեաց շրթամբք իւրովք,
և ոչ սատակեցին զազգն՝ զոր ա-
սաց նոցա ակէր :

Խառնակեցան ընդ հեթանոսս, և
ուսան զգործս նոցա, ծառայեցին
կոող նոցա, և եղև նոցա 'ի գաւ-
թակղութիւն :

Չ՛հեցին զուստերս և զգտերս
իւրեանց դիւաց, և հեղին զա-
րիւն ամբիծ :

Արիւն ուստերաց և գտտերաց իւ-
րեանց՝ զոր զոհեցին կռոյն քանա-
նու :

Հաղախեցաւ երկիր յարենէ նոցա,
և սղծեցաւ ՚ի դործոց նոցա,
զի սրունկեցան ՚ի գնացս իւրեանց :
Բարկացաւ սրտմտուք տէր ՚ի վե-
րայ ժողովրդեան իւրոյ, և գար-
չեցոյց զժառանգուի իւր յոյժ :
Մատնեաց զնոսա ՚ի ձեռս հեթա-
նոսաց. տիրեցին նոցա ատելիք
իւրեանց, և թշնամիք իւրեանց
նեղեցին զնոսա. և խոնարհ եղեն
ի ներքոյ ձեռաց նոցա :

Բազում անգամ փրկեսցց զնոսա,
և նոքա դառնացուցին զնա ՚ի խոր-
հուրդս իւրեանց, և կորացան յա-
նօրէնու թեան իւրեանց :

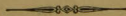
Հայեցաւ տէր ՚ի նեղութիւնս նո-
ցա ՚ի լսել ձայնի աղօթից նոցա :

Յիշեաց զուխտ իւր, և զղջացաւ
 ըստ բազում ողորմութեան իւ-
 րում, և ետ զնոսա ՚ի գթութիւ-
 նըս առաջի ամենայն գերչաց նոցա :
 Փրկեա զմեզ տէր աստուած մեր,
 և ժողովեա զմեզ ՚ի հեթանոսաց :
 Խոստովանեղիցուք անուան քում
 սրբոյ, և պարծեսցուք յօրհնու-
 թիւնս քո :

Օրհնեալ տէր աստուած իսրայէ-
 լի յաւիտեանս յաւիտանից :
 Եւ ասացէ ամենայն ժողովուր
 դըն եղիցի եղիցի :

Տունք խդ :

Կանոնս Գորղայոս է : Սաղմոս ժէ : Տունս յժդ :

ԱՂՕԹԻ ԵԶԵԿԻԱՅԻ ԱՐԲԱՅԻ ՀՐԵԱՍՏԱՆԻ Ի
 ԺԱՄԱՆԱԿԻ ՅՈՐՈՒՄ ՀԻՒԱՆԴԱՅԱԻ, ԵՒ
 ՅԱՐԵԱԻ Ի ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵՆԵ ԻԻՐՄԵ :

Եւսյէս ԼԸ :

Ես ասացի ՚ի վերանալ յինէն ա-
 լուրց իմոց, թէ գնացի ես ՚ի դը-

բուենրս դժոխոց:

Թողի զամենայն յետին իմ, և ասա
ցի՝ թէ այլ ոչ եւս տեսից զփրկու-
թիւն տեառն յերկրին կենդան-
եաց, և ոչ եւս տեսից զմարդ բը-

նակչօք իւրովք հանդերձ:

Պակասեցայ ես յազգատոհմէ իմ
մէ. այսուհետեւ թողի լքի զա-
մենայն զկեանս իմ:

Ել գնաց մեկնեցաւ յինէն հողի
իմ, որպէս զայն՝ որ քակէ զտաղա-
ւար, և եղէ ես որպէս զոստայն
սատարաց մերձ ՚ի հատանիլ:

Յաւուր յայնմիկ մատնեցայ ես
յառաւօտէ որպէս ՚ի ձեռս առ իւ-
ծու. այնպէս խորտակեաց ման-
րեաց զոսկերս իմ, զի յառաւօտէ
մինչ ՚ի զիշեր մատնեցայ:

Որպէս ծիծառն՝ այնպէս ճշեցի,
որպէս զանաւնի՝ այնպէս մնչեցի,
զի նուազեցան աչք իմ ՚ի տե-
սաներոյ:

Հայեցայ ՚ի բարձունս առ տէր անձ

խմ՝ որ փրկեաց զիս, և փարատեց
ցոյց յինէն զցաւս անձին խմոյ :
Տէր, վասն այսորիկ պատմեցաւ
քեզ՝ զարթուցեր զանձն խմ, դարձ
ձուցեր զհոգի խմ. մխիթարեցայ
և կեցի :

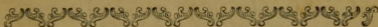
Մհա ՚ի խաղաղութիւն դարձաւ
դառնութիւն խմ. փրկեցեր զան
ձրն խմ, զի մի կորեայց, և ընկեցեր
յեսոյ զամենայն զմեզս խմ :

Օ, ի ոչ թէ որք ՚ի դժոխս կեն, խոս
տովան առնին առ քեզ, և ոչ մեռ
եալք օրհնեսցեն զքեզ, և ոչ
յուսասցին ՚ի ճշմարտութիւնս քո
ամենեքեան, ոյք իջանեն ՚ի դը
ժոխս :

Մյլ կենդանիքս օրհնեսցուք ըզ
քեզ տէր, որպէս և Եսայսուհե
տեւ մանկունս ծնայց, որք պատ
մեսցեն զարդարութիւնս քո՝
տէր փրկութեան խմոյ :

Ես ոչ եւս դադարացից օրհնել
զքեզ յօրհնութիւն նոր զամե

Նայն աւուրս կենաց իմոց յան,
դիման տաճարիդ աստուծոյ:
Փառք հօր և որդոյ և:

Մ Ա Ղ Թ Ա Ն Ք

Յոյս կենդանութեան, յոյս և
ասլաւէն վրկութեան տէր յի
սուս վրկիչ, վրկեա և փարասե-
ցօ զցաւսանձին իմոյ: Մարդասէր
տէր, վասն սրբուհւոյ անարասի
մօր քոյ և կուսի, և վասն խաչի
քոյ սլատուականի, տէր, ընկալ
զաղաչանս մեր, և կեցօ զմեզ:

Քարոջ և. աջօր Ի վերջն Էրեխեր դասմնն կանոնի
գացես Ի 95 երևոն:

ՍԱՂՄՈՍ ԺԶ .

Արեւու-իս .

Խոստովանե ինքեք տեառն զի
քաղցր է, զի յաւիտեան է ողոր
մութիւն նորա :

Եսասցեն փրկեալք տեառն, զորս
փրկեաց 'ի ձեռաց թշնամիոյն :

Յամենայն դաւառաց ժողովեաց
զնոսա, յարեւելից ե յարեւմը
տից, 'ի հիւսիսոյ ե 'ի ծովէ :

Մոլորեցան նոքա յանասրաս յան
ջըրդի ճանապարհի, ե քաղաք բը
նակութեան ոչ գտին :

Քաղցեան ե ծարաւեցան, ե ան
ձինք նոցա 'ի նոսին նուաղեցան :

Եղաղակեցին առ տէր 'ի նեղու
թեան իւրեանց, ե 'ի վշտաց նո
ցա փրկեաց զնոսա :

Եւ աջնորդեաց նոցա 'ի ճանապարհ
ուղիղ, զի երթիցեն 'ի քաղաք բը
նակութեան իւրեանց :

Խոստովան եղիցին տեառն ողոր
մութեանց նորա , և սքանչելեաց
նորա որդիք մարդկան :

Օ ի յազեցոյց զանձինս քաղցեալս ,
և զանձինս կարօտեալս լի արար
բարութեամբ :

Ոյք նստէին ՚ի խաւարի և ՚ի ըստ
աւերս մահու , կապեալ էին յազ
քատութեան որպէս յերկաթս :

Օ ի դառնացուցին զբանն սատու
ծոյ , և զխորհուրդս բարձրելոյն
բարկացուցին :

Խոնարհ եղեն ՚ի ցաւոց սիրաւք նո
ցա . տկարացան և սչ որ էր՝ որ օգ
նէր նոցա :

Աղաղակեցին առ տէր ՚ի նեղու
թեան իւրեանց . ՚ի վշտաց նոցա
եհան զնոսա :

Փրկեաց զնոսա ՚ի խաւարէ եւ ՚ի
ըստուերաց մահու , և խզեաց ըզ
կապանս նոցա :

Խոստովան եղիցին տեառն ողոր
մութեանց նորա , և սքանչելեաց

Նորա որդիք մարդկան :

Չի վշըեաց զդրունս պղնձիս , և
զնիգս երկաթիս խորտակեաց :

Օգնեաց նոցա ՚ի ճանտպարհի ա-
նորէնուէ իւրեանց . զի վասն մե-
ղաց իւրեանց խոնարհ եղէն յոյժ :
Յամենայն կերակրոց դարչէին
սիրտք նոցա . մերձեցան մինչեւ
՚ի դրունս մահու :

Մղաղակեցին առ տէր ՚ի նեղու-
թեան իւրեանց , ՚ի վշտաց նոցա
ասրեցոյց զնոսա :

Մարեաց զբան իւր և բժշկեաց
զնոսա , և մրկեաց զնոսա յապա-
կանու թե՛նէ իւրեանց :

Խոստովան եղիցին տեառն ողոր-
մու թեանց նորա , և սքանչելեաց
նորա որդիք մարդկան :

Մատուցին նմա սլատարագ օրհ-
նու թեան , և սլատմեցէն զգործս
նորա ցնծութեամբ :

Ո՛ր իջանէին ՚ի ծով նաւուք , եւ
առնէին զգործս ՚ի ջուրս բաղումս :

Առքատեսին զգործս տն եւ զըսքան,
չելիս նորա 'ի խորս անդնդոց :

Ըսաց՝ եւ յարեաւ հողմ եւ մրրիկ,
եւ բարձրացան ալիք նորա :

Ելանէին յերկինս և իջանէին յան-
դունդս . և անձինք նոցա յանձինս
իւրեանց մաշեցան :

Խռովեցան սասանեցան որպէս ար-
բեալք , եւ ամենայն իմաստու-
թիւն նոցա ընկլաւ :

Ըղաղակեցին առ տէր 'ի նեղու-
թեան իւրեանց . 'ի վշտաց նոցա
կեցոյց զնոսա :

Գարձոյց զմրրիկն յօդս՝ եւ դադա-
րեցան ալիք նորա . ուրախ եղեն
զի դադարեցան . եւ առաջնորդ-
եաց նոցա 'ի նաւահանդիսա կա-
մաց իւրեանց :

Խոստովան եղիցին տեառն ողոր-
մութեանց նորա , եւ սքանչելեաց
նորա որդիք մարդկան :

Բարձր արասցեն զնա 'ի ժողովրս
ժողովրդոց , եւ յաթուս ծերոց

օրհնեացեն զնա :

Օ, ի դարձոյց զգետն ՚ի ցամաք, և զգնացս ջուրց յերկիր ծարաւուտ :
Երար զերկիրն պողաբեր՝ յաղտաղտուկս վասն չարութեան բընակչաց նոցա :

Երար զանապատն ՚ի ճահիճս ջուրց, եւ զերկիրն ծարաւուտ ՚ի գընացըս ջուրց :

Բնակեցոյց ՚ի նմա քաղցեալս, և շինեցին քաղաք բնակուէ իւրեանց :
Վարեցին արտս և տնկեցին այգիս, եւ արարին սլտուղ արմտեաց իւրեանց :

Օրհնեաց զնոսա՝ եւ բազմացան յոյժ, և անասուէք նոցա ոչ նուազեցան :

Նուաղեցան նոքա և չարչարեցան ՚ի նեղութէ չարեաց և ՚ի վշտաց :
Եկն անարգութիւն ՚ի վերայ իշխանաց նոցա, մոլորեցոյց զնոսա յանապատի և ոչ ՚ի ճանապարհի :

Օգնեաց տնանկին յաղքասու-

Թեան . եւ առաջնորդեաց որպէս
խաշին ազգի նոցա :

Տեւցեն ուղիք եւ ուրախ եղի
ցին . և ամ անօրէն դբերան իւր :
Ո՞վ է իմաստուն որպահեցէ զայս,
և ՚ի միտ առցէ զողորմութիւնս անն :
Տունք իւր :

ՍԱՂՄՈՍ ՃԵ .

Օրհնութիւն Սացմոաց դաւթի :

Պատրաստ է սիրտ իմ աստուած,
սպատրաստ է սիրտ իմ օրհնել եւ
սաղմոս ասել . քեզ փառօք իմովք :
Չարթիք փառք իմ, զարթիք սաղ-
մոսիւք եւ օրհնութեամբ, և ես
զարթեացյ առաւօտուց :

Խոստովան եղէց քեզ ՚ի ժողովուր-
դըս տէր, և սաղմոս ասացից քեզ
յազինս :

Մէծ եղել մինչեւ յերկինս ողոր-
մութիւն քո, մինչեւ յամպս է
ճշմարտութիւն քո :

Բարձրեալ ես դու յերկինս ամ,

և յամենայն երկրի ե՛ն փառք քո :
Որպէ՛ս փրկեցան սիրելիք քո . կե-
ցո աջով քո եւ լուր մեզ :
Ըստուած խօսեցաւ 'ի սրբութե-
նէ իւրմէ , բարձր եղէց՝ բաժա-
նեցից զսիւքէմ , և զհովիտսն յար-
կաց չափեցից :

Իմ է գաղտնադ և իմ է մանասէ ,
եփրեմ հզօրիչ գլխոյ իմոյ :

Յուդայ թագաւոր իմ . մովաբ ա-
ւազան յուսոյ իմոյ :

Յեզովմէ ուղղեցից զգնացս իմ .
և ինձ այլազգիք հնազանդ եղե՛ն :
Ո՞ տարցէ զիս 'ի քաղաք ամուր ,
կամ ո՞ առաջնորդեսցէ ինձ մինչև
յեզովմէ :

Եթէ ոչ դու անձ , որ մերժեցեր
զմեզ , և ոչ ելեր անդ զօրս մեր :
Տուր մեզ օգնութիւն 'ի նեղութե՛ ,
զի սուտ է փրկութիւն մարդոյ :
Ըստուծով արասցուք զօրութի՛ , և
նա յամօթ արասցէ զթշնամիս մեր :

Ի կատարած Սացմոս դուքի :

Աստուած օրհնու թէ իմոյ մի լուեր,
 զի բերան մեղաւորի՝ բերան նեն,
 գաւորի բացաւ ՚ի վերայ իմ :
 Խօսեցան զինէն լեզուաւ նենգաւ
 ւորաւ, և բանիւ ատելու թեան
 պաշարեցին զիս :

Մարտեան ընդիս ՚ի տարապար,
 տուց, փոխանակ սիրոյ իմոյ մատ,
 նէին զիս, այլ ես յաղօթս կայի :
 Հատուցին ինձ չար փոխանակ ընդ
 բարւոյ, ատելու թիւն փոխանակ
 սիրոյ իմոյ :

Կացո ՚ի վերայ նորա մեղաւոր, սա
 տանայ կացցէ ընդ աջմէ նորա :
 Ի դատաստանէ իւրմէ ելցէ դա
 տապարտեալ, և աղօթք նորա ՚ի
 մեղս դարձցին :

Եղիցին աւուրք նորա նուազ, եւ
 զայցելուի նորա զայն այլ տարցէ :
 Եղիցին որդիք նորա որք, եւ կին

Նորա այրի . սահեացին փոփոխեա
ցին . որդիք նորա մուրօղք եղի
ցին . և ելցեն ՚ի բնակու թե նէ
իւրեանց :

Քննեացէ փոխատու զամենայն ին
չս նորա . եւ յախշտակեացեն օ
տարք զվաստակս նորա :

Ա՛ր գտցի օգնական նմա . և մի ոք
ողորմեացի ՚ի վերայ որբոց նորա :
Եղիցին որդիք նորա ՚ի սատակու
մին , և յազգէ ջնջեացի անուն նրա :
Յիշեացին մեղք հօր նորա առաջի
տեառն . և մեղք մօր նորա մի ջրն
ջեացին , և եղիցին առաջի տեառն
յամենայն ժամ :

Սատակեացի յերկրէ յիշատակ նո
րա , փոխանակ զի ոչ յիշեաց առ
նել զողորմութիւն :

Հալածեաց զայր աղքատ և զտը
նանկ . սպանանել զայն , որ խո
նարհ է սրտիւ :

Սիրեաց զանէ՛ծս՝ և ելցէ նմա . ոչ
կամեցաւ զօրհնութիւն , հեռի

Եղիցի 'ի նմանէ :

Օգեցաւ զանէծս որպէս հանդերձ . մտցէ որպէս ջուր 'ի փոր նորա . և որպէս ձէթ ընդ ոսկէրքս նորա :

Եղիցին նմա որպէս հանդերձ՝ զի ազանի , որպէս գօտի՝ որ ածի հանապազ ընդ մէջ :

Ըյս գործ է այնոցիկ , ոյք չարախօս կային զինէն առ տէր , եւ ոյք խօսէին չար զանձնէ խմմէ :
Ըյլ դու տէր տէր՝ արա ընդիս ըստ անուան քում , զի քաղցր է ողորմութիւն քո . և փրկեա զիս , զի աղքատ և տնանկ եմ ես :

Սիրտ իմ խռովեցաւ 'ի փորի իմում . և ես որպէս ստուեր 'ի խոսափիլ իմում պակասեցայ , և թօթափեցայ որպէս մարախ :

Օունկք իմ տկարացան 'ի սահոց , և մարմին իմ այլադուենեցաւ յիւզոյ :

Եղէ ես նախատնոցա , տեսին զիս՝

և շարժեցին զգլուխս իւրեանց :

Օգնեա ինձ տէր ան իմ, և փրկեա զիս ըստ ողորմութեան քում :

Օանիցեն զի ձեռն քո այս է, և դու տէր արարեր զայս :

Նոքա անիծանեն, և դու օրհնեացես . ոյք յարուցեալ են ՚ի վերայ իմ, զամօթ կրեսցեն . այլ ծառայ քո ուրախ եղիցի ՚ի քեզ :

Օգեցցին զամօթ՝ ոյք շարախօս կային զանձնէ իմմէ, և արկցեն ուր սէս կրկնոց զամօթ իւրեանց զիւրեամբք :

Այլ ես խոստովան եղէց առ տէր յոյժ բերանով իմով . և ՚ի մէջ բազմաց օրհնեցից զքեզ :

Օի եկաց նա ընդ աջմէ տնանկին, ՚ի փրկել զիս յայնցանէ՝ ոյք հալածեն զանձն իմ :

Տունք իւր :

ՍԱՂՄՈՍ ՃԹ .

Ի կաթարս Մաքնոս դա. Թի :

Ասաց տէր ցտէր իմ, նիստ ընդ աջ

մէ իմմէ , մինչև եդից զԹճնամիս
քո պատուանդան ոտից իմոց :

Վաւաղան զօրութեան առաքեալ
ցէ քեզ տէր 'ի սիօնէ , և տիրես
ցես դու 'ի մէջ Թճնամեաց քոց :

Ընդ քեզ է սկիզբն աւուր զօրու
Թեան , 'ի վայելչութիւն սրբոց
քոց յարգանդէ յառաջ քան
զարուսեակ ծնայ զքեզ :

Երդուաւ տէր և ոչ եւս զղջասցի ,
Թէ դու ես քահանայ յաւիտեան
ըստ կարգին մելքիսեդեկի , եւ
տէր ընդ աջմէ քումմէ :

Խորտակեսցէ յաւուր բարկու
Թեան զԹագաւորս , դատէ զհե
Թանոսս , և բազում առնէ զհար
ուածս , եւ խորտակեսցէ զգլու
խըս բազմաց յերկրի :

Օրուդիսս 'ի ճանապարհի արբուս
ցէ վասն այսորիկ և բարձր արաս
ցէ զգլուխս :

Տունք զ Գոբղայս իը :

ՍԱՂՄՈՍ ՃԺ .

Աւելուիա .

Խոստովան եղէց քեզ տէր բոլո
րով սրտիւ իմով, 'ի խորհուրդս
ուղղոց 'ի ժողովուրդս մեծ են
գործք տեառն, և քննեալ են յա
մենայնի կամք նորա :

Խոստովանութի և վայելչութի են
գործք նորա, արդարութի նորա
մնայ յաւիտեանս յաւիտենից :
Յիշատակ արար սքանչելեաց իւ
րոց ուղղոց, ողորմած գթած է
տէր, կերակուր տայ երկիւղա
ծաց իւրոց :

Յիշեաց յաւիտենից զուխտ իւր,
զզօրութի գործոց իւրոց սլատուիր
եաց ժողովրդեան իւրում :

Տալ նոցա զժառանգութի հեթա
նասաց, և գործք ձեռաց նորա ար
դարութիւն և իրաւունք են :

Հաւատարիմ են յամենայնի սրտ
ուիրանք նորա, հաստատեալ են

յաւխտեանս յաւխտենից . արարեալ են ճշմարտութիւնք և ուղղութիւնք :
 Փրկութիւն առսքեաց տէր ժողովրդեան իւրում . սպասուիրեաց յաւխտենից զուխտ իւր . սուրբ և ահեղ է անունն նորա :

Սկիզբն զգօնութեան երկիւղ ան . իմաստութիւնք բարի ամենեցուն . ոյք առնեն զնա . և օրհնութիւնն նր մնայ յաւխտեանս յաւխտենից :

Տունք Ը :

ՍԱԶՄՈՍ ՃԺԱ .

Աշուտ . ՚ի վերայ տղայիարութեան անգեայ եւ ջարտիայ :

Երանեալ է այր՝ որ երկնչի՛ ի տեսանէ , զսպասուիրանս նորանա կամի յոյժ :

Հըօր եղիցի յերկրի զաւակն ուրա , և ազգ ուղղոց օրհնեցի :

Փառք և մեծութիւն են ՚ի տանն նորա . արգարութիւնն նորա մնայ յաւխտեանս յաւխտենից :

Օ ազեաց ՚ի խաւարի լոյս ուղղոց .

ողորմած գթած և արդար է տէր :
Քաղցր այր ողորմի և տայ վոխ . յօ-
րին է զքան իւր 'ի դատաստանի , զի
յաւխտեան նա մի սասանե սցի :
Յիշատակ յաւխտենից եղիցի ար-
դարին , 'ի համբաւ է չար է նա մի
երկից է :

Պատրաստ է սիրտ նորա յուսալ
առ աստուած :

Հաստատեալ է սիրտ նորա . և նա
մի երկից է մինչեւ տեսցէ 'ի թըշ
նամիս իւր :

Սիւեաց՝ և ետ աղքատաց . արդա-
րու թիւն նորա մնայ յաւխտեանս
յաւխտենից , և եղջիւր նոցա բար-
ձրք եղիցի փառօք :

Մեղաւորն տեսցէ և բարկացի .
զատամուռնս իւր կրճտեսցէ և հա-
լէսցի . և ցանկու թիւն մեղաւո-
րաց կորիցէ :

Տունք ժ :

ՍԸՋՄՈՍ ՃԺԲ

[Աշխուհու .

Օրհնեցէք մանկուհիք զտէր . և
օրհնեցէք զանուհն տեառն :

Եղիցի անուհն տեառն օրհնեալ
յայսմ հետէ մինչեւ յաւիտեան :

Յարեւելից մինչեւ 'ի մուտս աշ
րեւու օրհնեալ է անուհն տեառն :

Բարձր է 'ի վերայ ամենայն ազգաց
տէր , և յերկինս էն փառք նորա :

Ո՛վ է որպէս տէր աստուած մեր
'ի բարձունս բնակեալ , և զխոնար

հրս տեսանէ յերկինս և յերկրի :

Յարուցանէ զազքատս յերկրէ ,
և բարձր առնէ զտառապեալս
յազբեւոց :

Նստուցանէ զնոսա իշխանս բնոյ
իշխանս Ժողովրդեան իւրոյ :

Բնակեցուցանէ զամուլն 'ի տանս
ուրախամիտ որպէս մայր որդե

ւովք բերկրեալ :

Տուհք Ը :

ՍԱՂՄՈՍ ՃԺԳ.

Աղեղու իս .

Յերանեղն իսրայելի յեզխատոսէ .
տանն յակոբայ ՚ի ժողովրդենէ
այլազգեաց :

Եղեւ հրէաստան սրբու թի նորա ,
և իսրայել իշխանու թիւն նորա :
Օով ետես և փախեալ , և յոր
դանան անդրէն դարձաւ :

Երինք ցնծացեն որպէս խոյք . և
բլուրք որպէս գառինք մաքեաց :
Օ ՚ի էքեզ ծով , զո՞ տեսեր և փախ
եար . կամ դու յորդանան՝ զի
դարձար անդրէն

Երինք՝ ցնծացէք որպէս խոյք , և
բլուրք որպէս գառինք մաքեաց :
Յերեսաց տեառն սասանեցաւ եր
կիր , յերեսաց այ յակոբայ :

Ո դարձոյց զիւմն ՚ի վտակս ջուրց ,
և զապառաժն յաղբերակունս :
Սի մեզ տէր մի մեզ , այլ անուան
քում տուր զփառս վասն ողոր
մու թեան և ճշմարտութե քոյ :

Մի երբէք ասացեն ՚ի հեթանոսս,
Թէ ո՛ւր է աստուած նոցա:

Ը՛ծ մեր յերկինս և յերկրի, զամէ
նայն զոր ինչ կամեցաւ՝ և արար:
Կուռք հեթանոսաց ոսկի և ար
ծաթ են, ձեռագործ են որդւոց
մարդկան:

Բերան ունին, և ոչ խօսին. աս
ունին, և ոչ տեսանեն:

Եկանջս ունին, և ոչ լսեն. ունջս
ունին, և ոչ հոտոտեն:

Չեռս ունին, և ոչ շօշափեն. ու
տըս ունին, և ոչ գնան. և ոչ գոյ
բարբառ ՚ի կոկորդս նոցա:

Նման նոցա եղիցին՝ ոյք արարին
զնոսա, ամենեքեան ոյք յուսա
ցեալ են ՚ի նոսա:

Տունն իարայելի յուսացաւ ՚ի տէր,
օգնական և ընդունող է նոցա:

Տունն ահարօնի յուսացաւ ՚ի տէր.
օգնական և ընկերող է նոցա:

Երկիւղածք տեսան յուսացան ՚ի
տէր, օգնական և միակիչ է նոցա:

Յիշեաց զմեզ տէր և օրհնեաց ըզմեզ. օրհնեաց տէր զտունն իսրայելի. օրհնեաց տէր զտունն ահարօնի :

Օրհնեաց տէր զերկիւղածս իւր, զխորրկունս և զմեծամեծս :

Յաւելցէ 'ի ձեզ տէր, 'ի ձեզ և յորդիս ձեր :

Օրհնեալ էք դուք 'ի տեառնէ, որ արար զերկինս և զերկիր :

Երկինք երկնից տեառն են, և զերկիրս ետ որդւոց մարդկան :

Ոչ թէ մեռեալք օրհնեսցեն զքեզ տէր, և ոչ ամենեքեան՝ ոյք իջանն 'ի դժոխս :

Եւ ի կենդանիքս օրհնեսցուք զքեզ տէր յայսմ հետէ մինչեւ յաւելտեան :

Տունք իզ : Գոբզայս ծբ :

ՍԱՂՄՈՍ ԺԺԴ .

Ե շեղուիս :

Միրեցի զի լուիցէ տէր զձայն աղօթից իմոց. զի խոնարհեցոյց զունն

կըն իւր առ իա, և ես յաւուրս իմ
կարդացի առ նա:

Շրջեցան զինեւ երկունք մահու,
և վիշտք գժոխոց գտին զիս:

Օնեղութիւն և զանձկութի գտի,
և զանուն տեառն կարդացի:

Ո՞տէր զիրկեա զանձն իմ. ողորմած
աստուած մեր ողորմի և պահէ
զտղայս տէր:

Ես խոնարհ եղէ՝ և տէր կեցոյց
զիս. դարձ անձն իմ ՚ի հանգիստ
քո, զի տէր օգնեաց քեզ:

Փրկեաց զանձն իմ ՚ի մահուանէ,
զաչս իմ յարտասուաց, և զոտս
իմ ՚ի գայլթակղութենէ, հաճոյ
եղէց առաջի տեառն յերկրին
կենդանեաց:

Տունք շ:

ՍԱԶՄՈՍ ՃԺԵ.

ԱճԷՆՈՒԽԱ

Հաւատացի զոր և խօսեցայ, և
եւս խոնարհ եղէ յոյժ:

Ես ասացի 'ի զարմանալ իմում. [Ժէ
ամենայն մարդ սուտ է:

Օ, ինչ տաց տրիտուր տեառն, ընդ
ամենայնի զոր և ետ ինձ:

Օ, բաժակ փրկութեան ընկալայց,
և զանուէն տեառն կարդացից:

Օ, պղօթս իմ տեառն տաց առաջի
ամենայն ժողովրդեան նորա:

Պատուական է առաջի մեծ սրբ
բոց իւրոց, ո՞ տէր ես ծառայ քո

եմ, ծառայ և որդի աղախնոյ քո:

Հատեր զկապանս իմ. քեզ մա,
տուցից պատարագ օրհնութե և

զանուէն տեառն կարդացից:

Օ պղօթս իմ տեառն տաց առաջի
մեծ ժողովրդեան նր, 'ի գաւիթս

տան մեծ, և 'ի մէջ քո երուսաղէմ:

Տուէք ը:

ՍԱՂՄՈՍ ԺԺԶ.

Ա ճշու. իմ

Օրհնեցէք զտէր մեծ ազինք. գո,
վեցէք զնա ամենայն ժողովուրդք:

Օթրասցի ողորմու թիւն նորա ՚ի վե-
րայ մեր, և ճշմարտու թիւն տեա-
ռըն մնասցէ յաւիտեան:

Տունք բ :

ՄԱՂՄՈՍ ՃԺԷ .

Ա շէշուիս

Խոստովան եղերուք տեառն, զի
բարի է, զի յաւիտեան է ողորմու-
թիւն նորա:

Ասասցէ տունն իսրայէլն՝ զի յաւի-
տեան է ողորմութիւն նորա:

Ասասցէ տունն ահարոնի՝ զի յա-
ւիտեան է ողորմութիւն նորա:

Ասասցեն երկիւղածք տեառն՝ զի
յաւիտեան է ողորմութիւն նորա:

Ինեղուէ իմում ես առ տէր կար-
դացի, և լուաւ ինձ յանդորր:

Տէր է իմ օգնական, և ես ոչ երկ-
եացց, զի արասցէ ինձ մարդ:

Տէր է իմ օգնական, և ես տեօխց
՚ի թշնամիս իմ:

Բարի է յուսալ ՚ի տէր՝ քան յու-

սալ 'ի մարդիկ. բարի է յուսալ
'ի տէր՝ քան յուսալ յիշխանս:
Ըմենայն ազինք շրջեցան զինեւ, և
անուամբ տեառն յաղթեցի նոցա:
Շրջելով շրջեցան զինեւ, և պա-
շարեցին զիս 'ի միասին. և ան-
ուամբ տեառն վանեցի զնոսա:
Շուրջ եղեն զինեւ որպէս մե-
ղուք, վառեցան բորբոքեցան որ-
պէս փուշք 'ի հուր. և անուամբ
տեառն մերժեցի զնոսա:

Ի մերժելն դրդուեցայ, և եղէ մերձ
'ի գլորիլ. և տէր ընկալաւ զիս:
Չօրուժի իմ և օգնուժի իմ տէր,
և եղեւ ինձ 'ի փրկուժիւն:
Չայն ցնծուժեան փրկուժեան
'ի յարկս արդարոց:

Ըջ տեառն արար զօրուժիւն,
աջ տեառն բարձր արար զիս, և
աջ տեառն արար զօրուժիւն:
Ոչ մեռայց, այլ կեցից և պատմե-
ցից զգործս տեառն:

Խրատելով խրատեաց զիս տէր,

և 'ի մահ ոչ մատնեաց:

Բացէք ինձ զդրուհս արդարու
Թեան, զի մտից ընդ այն, և խոս
տովան եղեց տեառն:

Այս դուռն տեառն է, և արդարք
մտանեն ընդ սա:

Խոստովան եղեց քեզ տէր, զի լը
ուար ինձ, և եղեր ինձ 'ի փրկուի:
Վէմն զոր անարգեցին շինողքն,
նա եղել զլուխ անկեան:

Ի տեառնէ եղել այս, և է սքան
չելի առաջի աչաց մերոց:

Այսօր է զոր արար տէր, եկայք ցըն
ծասցուք և ուրախ եղիցուք 'ի սմա:

Ո՞ տէր փրկեա, ո՞ տիր առաջնորդեա.
օրհնեալ որ գալոց ես յանուն տն,
և օրհնեցաք զքեզ 'ի տանէ տն:

Տէր անձ մեր երեւեցար մեզ. ա
րարէք տօնս ուրախութեան կան
խաւ, մինչեւ յանկիւնս սեղանոյ:

Աստուած իմ ես դու՝ և խոստովան
եղէց քեզ. աստուած իմ ես դու՝
և բարձր արարից զքեզ:

Խոստովան եղէց .քեզ տէր՝ զի լը-
 ուար ինձ, և եղեր ինձ 'ի վրկուի :
 Խոստովան եղերուք մն զի բարի է,
 զի յաւիտեան է ողորմուի նորա :
 Տունք իւր : Գոբզայս խգ :

ՄԱՂՄՈՍ ՃԺԸ

Աւելուիս

Երանեալ են ամբիձք 'ի ճանապարհ
 հի, և ոյք գնան յօրէնս տեառն :
 Երանի ոյք քննեն զվկայու թիւնս
 նորա, բոլորով սրտիւ իւրեանց
 խնդրեսցեն զնա :

Ոչ թէ ոյք գործեն զանօրէնուի,
 'ի ճանապարհս նորա գնասցեն :

Ի ու պատուիրեցեր զպատուիրաւ
 նրս քո 'ի պահել ինձ յոյժ :

Երանի թէ յաջողեալ էին ինձ ճա-
 նապարհք իմ 'ի պահել ինձ զար-
 դարու թիւնս քո :

Յայնժամ ես ոչ ամաչէի 'ի զգու-
 շանալ ինձ 'ի պատուիրանս քո :

Խոստովան եղէց քեզ տէր յուզ
 զուժիւն սրտի իմոյ, որպէս ու
 սայց զիրաւունս արդարուն քո :
 Օ, իրաւունս քո պահեցի, մի թող
 զուր զիս մինչ իսպառ :

Ի՞նչ ուղղեսցէ երիտասարդ ճանա
 պարհս իւր, այլ ՚ի պահել զքանս
 քո :

Բողորով սրտիւ իմով խնդրեցի
 զքեզ, մի մերժեր զիս ՚ի պատ
 ուիրանաց քոց :

Ի սրտի իմում թագուցի զքանս
 քո, որպէս զի մի՛ մեղայց քեզ :
 Օրհնեալ ես դու տէր, ուստ ինձ
 զարդարու թիւնս քո :

Շրթամբք իմովք պատմեցից զա
 մենայն իրաւունս բերանոյ քո :

Ի ճանապարհս միայու թեանց քոց
 զուարճացայ, որպէս յամենայն
 ՚ի մեծու թեան :

Ի պատուիրանս քո հոգացայ, և
 զգուշացայ ՚ի ճանապարհս քո :

Օ, իրաւունս քո խօսեցայ, և ոչ

մոռացայ զբանս քո :

Հատո ծառայի քում, զի կեցից և
պահեցից զբանս քո :

Օ, արթո զաչս իմ, և նայեցայց 'ի
սքանչելիս օրինաց քոց :

Պանդուխտ եմ ես յերկրի, մի' թաշ
գուցաներ յինէն զպատուիրանս
քո :

Փախազեաց անձն իմ 'ի ցանկալ
ինձ յիրաւունս քո յամ ժամ :

Սաստեցեր ամբարտաւանից, աշ
նիծեալ՝ ոյք խոտորեցան 'ի պատ
ուիրանաց քոց :

Իբաց արս յինէն զնախատինս և
զարհամարհանս, զի զվկայու թիւ
նրս քո խնդրեցի :

Քանզի նստան իշխանք և չարա
խօսէին զինէն, այլ ծառայ քո
խորհէր յիրաւունս քո :

Օ, ի վկայուիք քո խօսք իմ էին, և
խորհուրդք իմ արդարութի քո :

Մերձեցաւ անձն իմ 'ի հող, տէր
կեցո զիս ըստ բանի քում :

Օճանապարհս իմ սլատմեցի քեզ
և լուար ինձ, ուսո ինձ զարդա-
րու թիւնս քո:

Ի ճանապարհս արդարու թեանց
քոց իմաստուն արա զիս, և քրն-
նեցից զսքանչելիս քո:

Տքնեցաւ անձն իմ առ ՚ի ճանձրա-
նալ, հաստատեա զիս ՚ի բանս քո:

Օճանապարհս մեղաց ՚ի բաց արա
յինէն, և յօրէնս քո ողորմեա ինձ:

Օճանապարհս ճշմարտութեան
քո ընտրեցի, և զիրաւունս քո ես
ոչ մոռացայ:

Սերձեցայ ես ՚ի վկայութիւնս քո,
տէր մի՛ յամօթ առներ զիս:

Ի ճանապարհս սլատու իրանաց քոց
ընթացայ, զի անդորր արարեր սրբ-
տի իմոյ:

Օրէնսդէտ արա զիս տէր ՚ի ճա-
նապարհս իրաւանց քոց, և խնդ-
րեցից զնա յամենայն ժամ:

Իմաստուն արա զիս, և քննեցից
զօրէնս քո, և սլահեցից զնա քո:

լորով սրտիւ իմով:

Եւ աջնորդեա ինձ 'ի շաւիղս պատ-
ուիրանաց քոց, զի ընդ նոսա հա-
ճեցայ:

Խոնարհեցո զսիրտ իմ 'ի վկայու-
թիւնքս քո, և մի՛ յազատեալ թի՛:
Վարձո զաչս իմ, զի մի՛ տեսից ըզ-
նանրու թիւն, 'ի ճանապարհս քո
կեցո զիս:

Հաստատեա ծառայի քում զբան
քո յերկիւղ քո:

Հան յինէն զնախատինս, զոր և
կարծեցի. զի դատաստանք քո քաղ-
ցրր են:

Ե՛հացանկացայ պատուիրանաց քոց,
յարդարու թի՛ քում կեցո զիս:

Եկեացէ՛ 'ի վերայ իմ ոլորմու թիւն
քո տէր, և վրկու թիւն քո ըստ
բանի քում:

Տոց պատասխանի ոյք նախատեն
զիս բանիւք. զի ես 'ի բանս քո
յուսացայ:

Մի՛ 'ի բացեայ առներ 'ի բերանոյ

խմէ՛ զբան ճշմարտութե՛ մինչեւ
յոյժ, զի յիրաւունսքո յուսացայ:
Պահեցի զօրէ՛նսքո յամենայն ժամ,
յաւխտեան և յաւխտեանս յա-
ւխտենից:

Գնայի ես յանգորրու, զի զպատ-
ուիրանս քո խնդրեցի:

Խօսէի զվկայութիւնս քո առաջի
Թագաւորաց, և ոչ ամաչէի:

Խորհէի ՚ի պատուիրանս քո, զոր
սիրեցի:

Համբարձի զձեռս իմ ՚ի պատուի-
րանս քո զոր սիրեցի, և խօրհէի
յարդարութեան քում:

Յիշեա զբան ծառայի քո, յոր և
յուսացուցեր զիս:

Սամսիթարեօցէ զիս ՚ի խոնարհուե
խմում. զի բան քո կեցոյց զիս:

Վմբարտաւանք անիրաւեցան յիս
յոյժ, այլ յօրինաց քոց ես ոչ խո-
տորեցայ:

Յիշեցի զիրաւունսքո յաւխտենից
աէր, և մսիթարեցայ:

Տրտմու թիւն կարաւ զիս 'ի մեղա-
ւորաց, և ոյք թողին զօրէնս քո:
Գովելի են ինձ իրաւունք քո 'ի
տեղւոջ պանդխտու թեան խնց:
Յիշեցի 'ի գիշերի զանուն քո տէր,
և պահեցի զօրէնս քո:

Սա եզել ինձ ճանապարհ 'ի կեա-
նըս, զի զարդարուիս քո խնդրեցի:
Տունք ծղ:

Աշխուիս:

Բաժին իմ ես դու տէր, ասացի
պահել ինձ զօրէնս քո:

Աղաչեցի զերեսս քո բողորով սրբ,
տիւ խնով, ողորմեա ինձ ըստ բա-
նի քում:

Խորհեցայ 'ի ճանապարհս իմ, և
դարձուցի զոտս իմ 'ի վիպու-
թիւնըս քո:

Պատրաստեցայ և ոչ խռովեցայ,
զի պահեցի զպատուիրանս քո:
Տունունք մեղաց պատեցան զի

նեւ. այլ զօրէնս քո ես ոչ մոռալ
ցայ :

Ի մէջ գիշերի յառնէի խոստովան
լինիլ առ քեզ վասն իրաւանց և
արդարութեան քո :

Հաղորդ էի ես ամենայն երկիւղա-
ծաց քոց, որոց պահեալ էին ըզ-
պատու իրանս քո :

Աղորմութեամբ տեսան լի եղեւ երկիր.
զարդարութիւնս քո ուսո ինձ :

Քաղցրութիւն արարեր ընդ ծա-
ւայի քում տէր ըստ բանի քում :

Օ քաղցրութիւն, զխրատ և զգիշ-
տութիւն ուսո ինձ, զի 'ի պատ-
ու իրանս քո ես հաւատացի :

Այնչէս խոնարհեալ էի ես՝ մե-
ղայ. վասն այսորիկ զբանս քո պա-
հեցի յոյժ :

Քաղցր ես գու տէր, և քաղցրութեմ
քով ուսո ինձ զարդարութիւն քո :
Բազմացան յիս անխրատութիւնք
ամբարտաւանից. այլ ես բոլորով
սրտիւ խմով քննեցի զպատու իրա-

նրս քո :

Մածան որպէս կաթն սիրտք նոցա . այլ ես զօրէնս քո խօսեցայ :
Բարի է ինձ զի խոնարհ արարեր զիս , որպէս ուսայց զարդարու
թիւնս քո :

Բարի են ինձ օրէնք բերանոյ քո ,
քան զհազարս ոսկւոյ և արծաթոյ :
Չեռք քո արարին և ստեղծին զիս .
խմաստուն արա զիս , և ուսայց
զպատուիրանս քո :

Երկիւղածք քո տեսցեն զիս և ուրախ
եղիցին , զի ես 'ի բանս քո
յուսացայ :

Օանեայ տէր զի արդարու թեամբ
են դատաստանք քո . յիրաւի խոնարհ
եցուցեր զիս :

Եղիցի ողորմութիւն քո 'ի մըխի
թարեւ զիս , ըստ բանի քում ըզ
ծառայս քո :

Եկեսցեն յիս գթութիւնք քո և
կեցից , զի օրէնք քո խօսք իմ էին :
Ըմաչեսցեն ամբարտաւանք՝ որք

՚ի տարապարտուց անիրաւեցան
յիս. այլ ես հոգացայ ՚ի պատուի
բանքս քո:

Խրատեսցեն զիս երկիւղածք քո,
և ոյք ճանաչեն զվկայու թիս քո:

Եղիցի սիրտ իմ անբիծ յարդարու
թեան քում, զի մի՛ ամաչեցից:

Կարօտացաւ անձն իմ ՚ի վրկուիս
քո, զի ես ՚ի բանս քո յուսացայ:

Սպասեցին աչք իմ բանի քում,
ասացի՞ երբ մխիթարեսցէ զիս:

Եղէ ես որպէս տիկ ՚ի պարզի, զի
զարդարու թիս քո ես ոչ մեռացայ:

Քանի՞ ինչ են աւուրբ ծառայի քո,
երբ արացես ինձ իրաւունս ՚ի

հալածչաց իմոց:

Պատմեցին ինձ անօրէնք զխորհուր
դքս, այլ ոչ որպէս զօրէնս քո:

Ըմենայն պատու իրանք քո ճշմա
րիտ են. ՚ի նանիր հալածեցին զիս,

օգնեա ինձ:

Փոքր մի եւս և կորուսանէին զիս
յերկրի. այլ ես ոչ թողի զպատշ

ու իրանքս քո :

Բստ ողորմութեան քում կեցո
ղիս, և պահեցից զվկայութիւնս
բերանոյ քոյ :

Յաւխտեան տէր բան քոյ կայ յեր
կինքս, ազգէ մինչեւ յազգէ ճըշ-
մարտութիւն քո :

Հաստատեցեր զերկիր՝ և կայ :
Հրամանի քում մնայ տիւ, զի ա-
մենեքեան ծառայք քո են :

Եթէ ոչ օրէնք քո խօսք իմ էին,
կանխաւ եւս արդեօք կորուսեալ
էի 'ի խոնարհութեան իմում :

Յաւխտեան ոչ մուացայց զարդա-
րութիս քո, զինքօք կեցուցեր զիս :
Քո եմ ես և կեցո զիս, զի զար-
դարութիւնս քո խնդրեցի :

Ինձ ստասեցին մեղաւորք 'ի կո-
րուսանել, զի զվկայութիւնս քո
ես 'ի միտ առի :

Յամենայն կատարածի տեսի ըզ-
վախճան, յոյժ անդորր էին ինձ
պատու իրանք քո :

Որպէս սիրեցի զօրէնս քո, զոր
հանապազ խօսք իմ էին:

Քան զԹշնամիս իմ իմաստուն ա-
րարեր զիս 'ի պատուիրանս քո,
զի յաւխտեան իմ էին:

Քան զամենայն ուսուցիչս իմ ի-
մաստուն եղէ, զի վկայու-թիւնք
քո խօսք իմ էին:

Քան զծերսն իմաստուն եղէ, զի
դպատուիրանս քո քննեցի:

Յամենայն ճանապարհաց շարաց
արգելի զոտս իմ, որպէս զի պա-
հեցից զբանս քո:

Յիրաւանց քոց ես ոչ խտտորեցայ,
զի դու օրէնսգէտ արարեր զիս:

Որպէս զի քաղցր են 'ի քիմս իմ
բանք քո՝ քան զմեղր բերանոյ իմոյ:

'ի պատուիրանաց քոց իմացեալ
ատեցի զիմ ճանապարհս շարաց,
զի դու օրէնսգէտ արարեր զիս:

Ճրագ են բանք քո ոտից իմոց, և
լոյս տան շաւղաց իմոց:

Երդուայ և հաստատեցի, զի պա-

հեցից զամենայն իրաւունս արդար
բուժեանքո :

Խոնարհ եղէ մինչեւ յոյժ . տէր
կեցո զիս ըստ բանի քում :

Ընդ կամս բերանոյ իմոյ հաճեա
տէր , և զիրաւունս քո ուսո ինձ :

Ընձն իմ 'ի ձեռս քո է յամ ժամ ,
և զօրէնս քո ես ոչ մոռացայ :

Եղին ինձ մեղաւորք որոգայժ .
'ի պատու իրանաց քոց ես ոչ մոլը
րեցայ :

Ժառանգեցից զվկայուիս քո յա
ւիտեան , զի ցնծուի է սրտի իմոյ :

Խոնարհեցուցի զսիրտ իմ առնել
զարդարութիւնս քո յաւիտեան
վասն հատուցման :

Չանօրէնս ատեցի , և զօրէնս քո
սիրեցի :

() զնական և փրկիչ իմ ես դու ,
և ես 'ի բանս քո յուսացայ :

Ի բաց եղերուք յինէն չարք , և
քննեցից զպատու իրանս ւնյ իմոյ :

() զնեա ինձ ըստ բանի քում և

կեցո զիս, և մի՛ յամօթ առներ
զիս 'ի յուսոյ խմել:

Օգնեա ինձ և 'ապրեցո զիս, և
խորհեցայց յիրաւունս քո յա-
մենայն ժամ:

Ընարգեցեր զամենեւեան՝ որք ա-
պստամբք եղեն յարդարութեանց
քոց. զի անիրաւութեամբ էին
խորհուրդք նոցա:

Յանցաւորս համարեցայ զամե-
նայն մեղաւորս երկրի. վասն այ-
սորիկ սիրեցի զպատուիրանս քո:
Բեւեռեա ընդ երկիւղքո զմար-
մին իմ, զի 'ի գատաստանաց քոց
երկեայց յոյժ:

Տունք կդ:

Աջեղու իս.

Մրարի իրաւունս և արդարու-
թիւն. մի՛ մատներ զիս 'ի ձեռս
նեզչաց իմոց:

Բնկալ զծառայս քո 'ի բարի, զի
մի՛ ամբարտաւանք զզուեացեն զիս:

Սպասեցին աչք իմ վրկուէք բուժ
տէր, և բանից արդարու թէք բո:
Արա ընդ ծառայի բուժ տէր ըստ
ողորմութեանք բուժ, զարդարու
թիւնսք բո ուսո ինձ:

Ծառայք բո եմ ես, իմաստուն ա
րա զիս, և ծանեայց վկայուիսք բո:
Ժամ է սլաշտել զտէր, խափանե
ցին զօրէնսք բո:

Վասն այսօրիկ սիրեցի զպատուի
րանսք բո քան զամենայն ոսկի և
զտպաղիօն:

Ամենայն պատուիրանքք բո յաջո
ղեցան ինձ, զի ատեցի ես զճա
նապարհս չարաց:

Աքանջելի են վկայութքք բո, վասն
այսօրիկ սիրեաց զնոսա անձն իմ:
Յայտնութիւն բանիցք բոց լուսա
ւոր և իմաստուն առնէ զտղայս:
Չբերան իմ բացի, և առ ի զհոգի,
ի պատուիրանսք բո իսախաբեաց
անձն իմ:

Նայեա առ իս և ողորմեա ինձ ըստ

իրաւունս սիրողաց անուան քո :
Օճանապարհս իմ ուղիղ արա ինձ
ըստ բանի քում, և մի՛ տիրեսցեն
ինձ ամենայն մեղք :

Փրկեա զիս ՚ի զբաբարտուէ մարդկան,
և պահեցից զսպառուիրանս քո :
Երևեցո զերեսս քո ՚ի ծառայս քո,
և ուսո ինձ զարդարու թիւնս քո :
Վտակք ջուրց իջին յաչաց իմոց,
զի ոչ պահեցին զօրէնս քո :

Երդար ես դու տէր, և ուղիղ
են դատաստանք քո :

Պատուիրեցեր զարդարուի վրկա,
յուէց քոց, և ճշմարիտ են յոյժ :
Մաշեաց զիս նախանձ քո, զի մո
ռացան զբանս քո թշնամիք իմ,
Բնտրեալ է բան քո յոյժ, և ծա
ռայ քո սիրեաց զսա :

Մանուկ եմ ես և արհամարհեալ,
և զարդարուիս քո ես ոչ մոռացայ :
Երդարուի քո արդարու թի՛ յա
ւիտենից, և օրէնք քո ճշմարիտ են :
Նեղու թիւնք և վիշտք գտին զիս,

և պատուիրանքք թո խօսք իմ էին ։
Ըրդարու թեամբ են վկայու թիւնք
քո յաւիտեան . իմաստուն արա
և կեցո զիս ։

Կարդացի առ քեզ բողոքով սրաիւ
իմով . լուր ինձ տէր , զի զարդա
րու թիւնս քո խնդրեցի ։

Աղաղակեցի առ քեզ և վրկեա զիս ,
և պահեցից զվկայու թիւնս քո ։
Կանխեցի տարաժամաւ , աղաղա
կեցի , և ես 'ի բանս քո յուսացայ ։
Կանխեցին աչք իմ առաւօտու 'ի
խօսիլ ինձ զբանս քո ։

Չայնի իմում լուր տէր ըստ ո
ղորմու թեան քում . և յիրաւու
նքս քո կեցո զիս ։

Մերձեցուցին յիս հալածիչք իմ
զանօրէնու թիւն , զի յօրինաց քոց
հեռի եղեն ։

Մերձ ես դու տէր , և ամ պատ
ուիրանքք քո ճշմարիտ են ։

Ի սկզբանէ ծանեայ 'ի վկայու
թեանց քոց , զի յաւիտեան հաս

տատեցեր զնոսա :

Տես զխոնարհու թի իմ և փրկեա
զիս, զի զօրէնս քո ես ոչ մոռացայ :
Կատեա զդատաստանս իմ և փրկ
կեա զիս, և ըստ բանի քում կե
ցո զիս :

Հեռի է 'ի մեղաւորաց փրկու թի,
զի զիրաւունս քո ոչ սպահեցին :
Կթու թիւնք քո բազում են տէր,
և ըստ իրաւանց քոց կեցո զիս :
Բազում են, որք հալածեն և նե
զեն զիս, 'ի վկայութեանց քոց
ես ոչ խոտորեցայ :

Հայէի յանազորոյնս և մաշէի, զի
զսպառուիրանս քո ոչ սպահեցին :
Տես՝ զի զսպառուիրանս քո սիրեցի,
տէր՝ ողորմութի քո կեցո զիս :
Սկիզբն բանից քոց ճշմարտութիւն
է. յաւիտեան են ամենայն իրա
ւունք արդարութեան քո :
Իշխանք հալածեցին զիս 'ի նանիր,
և 'ի բանից քոց երկեաւ սիրտ իմ :
Ճնծացայ ես 'ի բանս քո որպէս այն

որ գտանէ աւար բազում:

Չմեղս ատեցի և անարգեցի, և
զօրէնս քո սիրեցի:

Եօթն անգամ յաւուր օրհնեցից
քեզ վասն իրաւանց և արդարու
թեան քո:

Խաղաղութիւն բազում է այնոցիկ
ոյք սիրէն զօրէնս քո, և ոչ գոյ
ի նոսա գայթակղութիւն:

Սպասեցի փրկութեան քում տէր,
և զպատուիրանս քո սիրեցի:

Պահեաց անձն իմ զվկայութիւնս
քո, և սիրեաց զնոսա յոյժ:

Պահեցից զպատուիրանս և զվկա
յութիւնս քո, զի ամենայն ճա
նապարհք իմ առաջի քո են:

Մերձեցին խնդրուածք իմ առա
ջի քո տէր, ըստ բանի քում ի
մաստունն արա զիս:

Մտցեն ազօթք իմ առաջի քո տէր,
և բանիս քո փրկեա զիս:

Բղխեսցեն շրթունք իմ զօրհնու
թիւնս քո, յորժամ ուսուսցես

ինձ զարդարու թիւնս քո :
Խօսեացի լէզու իմ զբանս քո, զի
ամենայն սրատու իրանք քո արդա
րու թեամբ են :

Եղիցի ձեռն քո ՚ի կեցուցանել զիս,
զի զպատու իրանս քո ընտրեցի :
Յանկացայ փրկու թե քում տէր,
և օրէնք քո խօսք իմ էին :

Կեցցէ անձն իմ, օրհնեցէ գբեզ
և իրաւունք քո օգնեցեն ինձ :

Մոլորեցայ ես օրպէս զոչխար կռ
րուսեալ խնդրեա զճառայս քո,
զի զպատու իրաս քո ես ոչ մտա

ցայ :

Տունք ծղ :

Կանոնս Գորղոյս է : Սաղմոս Ժգ : Տունս յկբ :

ՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆ ԵՍԱՅԵԱՅ ԿԱՅԾԱՐԱՄԱԲՈՒՐ

ՍՈՒՐԲ ՄԱՐԳԱՐԵՒՆ :

Եւայլս խբ :

Օրհնեցէք զաստուած յօրհնու
թիւն նոր, զի իշխանու թիւն նո

րա ՚ի բարձունս փառաւորի :
 Եւ անուն նորա փառաւորեալ է
 ՚ի ծագաց մինչեւ ՚ի ծագս երկրի :
 Ոյք իջանէին ՚ի ծով նաւուք, կըղզ
 զիք և ամենայն բնակիչք նոցա
 ընդ նոսա :

Ուրախ եղիցի անաստան և իմ
 բնակիչք իւր, ուրախ եղիցին բա
 նակըք և բաղք կեդարու, և ու
 րախ եղիցին բնակիչք վիմին :
 Ի դիտոց լերանց գոչեացեն, տա
 ցեն զփառս աստուծոյ, և դքաջու
 թիւն նորա կղզիք սլատմեսցեն :
 Տէր իմ զօրու թէց դիմեալ գայ
 զարթուցանել զպատերազմ, յա
 րուցանել զնախանձ, փող հար
 կանել և գոչել ՚ի վերայ թշնամ
 եաց իւրոց զօրու թէ բազմաւ :
 Ուրախ եղիցին երկինք ՚ի վերուստ,
 և ամպք ցօղեսցեն զարդարուի :
 Ի դիտեսցէ երկիր զողորմուի և զար
 դարուի առ հասարակ բղխեսցէ :

ԱՂԹՕՔ ՅՈՎՀԱՆՆՈՒ ՄԱՐԳԱՐԵՒՆ

Ի նեղու թեան խնում ես առ տէր
կարգայի. և լուաւ ամ յանդնոց
դժոխոց ազազակի խնում:

Լուր տէր ձայնի խնում, զի ընկե
ցեր զիս ՚ի խորս ծովու, և շրջանք
դէտոց պաշարեցին զիս:

Ըմենայն դբօսանք քո և ալիք քո
անցին ՚ի վերայ իմ, և ասացի թէ
մերժեցայ ուրեմն յերեսաց ա
չաց քոց:

Ըրդ իցէ թէ յաւելից հայիլ ՚ի տա
ճար սուրբ քո. զի հեղան զինեւ
ջուրք մինչեւ յանձն իմ, և ան
գունդք անհնարինք պաշարեցին
զիս:

Եմուտ զլուխ իմ ընդ փապարս
լերանց. իջի ես ՚ի խորս երկրի, և
տեսի զնիգսնորա, զի էին սրպէս
ազխք յաւխտենից. և ելցեն յա
պականու թենէ կեանք իմ:

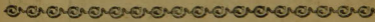
Ըս քեզ տէր աստուած իմ ՚ի նք,

ուաղիլ անձին իմոյ կարգացի, և
զբեզ տէր յիշեցի. և մտցեն ա,
զօթք իմ 'ի տաճար սուրբ քո:

Չ. ի ոյք պահէին զունայնութիւն
և զստութիւն, յողորմութենէ
իւրեանց մերժեցան:

Ն. յլ ես 'ի ձայն օրհնուէ խոստու
վան եղէց քեզ, մատուցից պա-
տարագրս տեառն, և կատարեցից
զուխտ իմ 'ի վրիութեան:

Փառք հօր և որդւոյ և:

Մ Ա Ղ Թ Ա Ն Ք

Եկեացեն ազօթք մեր 'ի տաճար
սուրբ քո. խոնարհեացի ունկն
քո 'ի խնդրուածս մեր:

Մարդասէր տէր, վասն սրբուհւոյ
անարատի մօր քո և կուսի, և վա-
սըն խաչի քո պատուականի, տէր
ընկալ զաղաչանս մեր, և կեցո՞ զմեզ:

Քարոց եւ. աջօթք 'ի վերն Մի նախանձիր կանոնին
գացեա 'ի 118 էրեսն:

ՄԱՂՄՈՍ ՃԺԹ .

Օրհնութիւնք աստիճանաց :

Լ նեղութեան իմու մեօ առ տէր
 կարգացի, և լուաւ ինձ տէր .
 փրկեաց զանձն իմ 'ի շրթանց նե՛ն
 գաւորաց և 'ի լեզուէ չարէ :
 Օ, ի՞ տացի քեզ՝ կամ զի՛նչ յաւել
 ցի, լեզու նե՛նգաւոր :
 Արպէս նետք հղօրի, զի մխեալ
 են կայծակամբք կաղնոյ :
 Վայ ինձ զի ընդ երկար եղեւ պան
 դ լիստութիւն իմ . և բնակեցայ
 ես 'ի վրանս կեդարու :
 Բազում անգամ բնակեցաւ անձն
 իմ ընդ այնոսիկ, ոյք ատէին զող
 ջոյն :

Ես էի խաղաղարար . յորժամ խօ
 սէի, մարտնչէին ընդ իս :

Տունք զ .

ՄԱՂՄՈՍ ՃԻ

Օրհնութիւնք աստիճանաց :

Համբարձի զաս իմ 'ի լերինս, ու ա

տի եկեացէ ինձ օգնութիւն :
 Օգնութիւն ինձ ՚ի տեսանէ եկեա
 ցէ, որ արար զերկինս և զերկիր :
 Այն տար ՚ի սասանութիւն զոտն
 քո, և մի ննջեացէ պահապան քո :
 Արպէս ոչ ննջէ և ոչ ՚ի քուն եր
 թայ պահապան խորայելի :
 Տէր պահեացէ զքեզ, և տէր ըն
 կայցի աջոյ ձեռամբն իւրով :
 Արեգակն ՚ի տուէ քեզ մի մեզի
 ցէ, և մի լուսին ՚ի գիշերի :
 Տէր պահեացէ զքեզ յամենայն
 չարէ, պահեացէ տէր զանձն քո :
 Տէր պահեացէ զմուտ և զէլ քո
 յայսմհետէ մինչեւ յաւիտեան :
 Տունք ք :

ՍԱՂՄՈՍ ՃԻԱ .

Օրհնութիւնք աստիճանայ :

Աւրախ եղէ ես՝ ոյք ասելին ցիս,
 ՚ի տուն տեսան երթիցուք մէք :
 Հասեալ կային ոտք մեր առ դրու
 նըս քո՝ երուսաղէմ :
 Չէրուսաղէմ շինեալ ուրպէս քա

զարք, և բնակուի իւր շուրջ զնովաւ :
 Ընդ ելանէին ազգք ազգք տեա
 ուն. ՚ի վկայութիւն խորայէլի
 խոստովան լինիլ անուան տեառն :
 Ընդ արկեալ են աթոռք դատաս
 տանի, աթոռս արկեալ են ՚ի տան
 դաւթի :

Հարցէք զողջունէ երուսաղէմի,
 և զշինութեանէ՝ ոյք սիրէք զտէր :
 Եղիցի խաղաղութիւն ՚ի զօրու
 թեան քում, և շինութիւն յաշ
 տարակս յամուրս քո :

Վասն եղբարց և բնկերաց իմոց
 խօսեցայ զխաղաղութիւն վասն քոյ
 և վասն տան տեառն այ մերոյ
 խնդրեցաք զբարութիւն ՚ի քէն :

Տունք Ը :

ՄԱՂՄՈՍ ՃԻԲ

Օրհնութիւնք տասնանոց :

Ըն քեզ տէր համբարձի զաչս իմ,
 որ բնակեալդ ես ՚ի յերկինս :
 Արպէս աչք ծառայի ՚ի ձեռն տեա

ուրն իւրոյ, և որպէս աչք աղախ,
նոյ 'ի ձեռն տիկնոջ իւրոյ:

Այնպէս են աչք մեր առ քեզ տէր
աստուած մեր, մինչեւ ողորմես
ցիս 'ի վերայ մեր:

Ողորմես մեզ տէր ողորմես մեզ,
դի բազում լցաք արհամարանօք:
Եւս առաւել լցան անձինք մեր
նախատանօք, որք նախատէին ըզ
մեզ, և արհամարհանօք ամբարտա
ւանից:

Տունք ե:

ՍԱՂՄՈՍ ՃԻԳ.

Օրհնութիւնք աստուծանոց:

Եթէ ոչ տէր էր առ մեզ, ասասցէ
խորայել, եթէ ոչ տէր էր առ մեզ:
Բնդ յառնել մարդկան 'ի վերայ
մեր, կենդանւոյն կամեցան կը
լանել զմեզ:

Ի բարկանալ սրտմտու թեամբ նո,
ցա 'ի վերայ մեր, ապա և ջուրք
ուրեմն ընկզմեցին զմեզ:

Բնդ ուղիս անցին անձինք մեր,
անցին անձինք մեր ընդ ուղիս
անդադարս :

Օրհնեալ է տէր, որ ոչ ետ զմեզ
յորս ատամանց նոցա :

Ընձինք մեր ապրեցան որպէս ճընձ,
զու՛նէք՝ յորոգայթ է որսողաց :

Որոգայթ նոցա փշրեցան, և մեք
ապրեցաք :

Օգնուի է մեզ յանուանէ տեա
ւըն, որ արար զերկինս և զերկիր :

Տունք Ը :

ՍԱՂՄՈՍ ԺԻԴ .

Օրհնութիւնք աստիճանաց :

Ո յուսայ 'ի տէր, որպէս լեառն
սիօն, մի՛ սասանեսցի յաւիտեան՝
որ բնակեալն է յերուսաղէմ :

Երբինք շուրջ են զնովաւ. տէր
շուրջ է զթողովրդեամբ իւրով
յայսմհետէ մինչեւ յաւիտեան :

Ոչ թողու տէր զգաւազան մեղա
ւորաց 'ի վիճակս արդարոց, և ար

դարբ մի ձգեսցեն զձեռս իւրեանց
յանօրէնու թիւն :

Բարի առնէ տէր բարեաց, և այ-
նօցիկ՝ ոյք ուղիղ են սրաիւք :
Իսկ զթիւրեալսն ՚ի յափշտակու-
թիւն, տանի զնոսա տէր ընդ այ-
նոսիկ ոյք գործեն զանօրէնուի .
խաղաղութի ՚ի վերայ իտրայէլի :
Տունք է : Գօբղայս ի :

ՍԱՂՄՈՍ ՃԻԵ .

Օրհնութիւնք աստիճանաց :

Ի դարձուցանել տն զդերուի սիօ
նի և եղաք մեք միսիթարեալք :
Յայնժամ լցան բերանք մեր իտն,
դուք և լեզուք մեր ցնծութիւք :
Յայնժամ տասօցեն ՚ի հեթանոսս,
մեծ արար տէր զառնելն իւր ընդ
նոսա, մեծ արար տէր զառնելն
իւր ընդ մեզ, և մեք եղաք բերի-
րեալք :

Դարձո տէր զդերու թիւնս մեր

որպէս զուղիսս 'ի հարաւոյ. ոյք
վարէին արտասուօք, ցնծու-
թեամբ հնձեսցեն:

Երթալով երթային և լային, ոյք
բարձրեալ տանէին զսերմանիս իւ-
րեանց:

Գալով եկեսցեն և ցնծասցեն, ոյք
առեալ բերիցեն զորայս իւրեանց:
Տուհք զ:

ՍԱՂՄՈՍ ՃԻԶ.

Օրհնութիւնք աստիճանաց:

Եթէ ոչ տէր շինէ զտունն, 'ի նա
նիր վաստակին շինօղբ նորա:

Եթէ ոչ տէր պահէ զբաղաքն. ըն-
դունայն տքնին պահասպանք նորա:

Ի նանիր է ձեզ յառնելն կանխաւ.
արդ արիք մինչեւ էք ննջեցեալք,
ոյք ուտէք զհաց ցաւոց:

Ի ժամանակի որպէս տացի բուն
սիրելեաց իւրոց. ժառանգու թի
առն որդիք են, որոյ վարձք իւր են,
այն է պտուղ որովայնի իւրոյ:

Որպէս նեւք 'ի ձեռս հզօրի, այն
 պէս են որդիքն թօթաիւնց :
 Երանի որ ելից զցանկու թիւն իւր
 'ի նոցանէ . մի ամաչեսցեն յոր
 ժամ խօսեսցին թշնամիք նոցա ընդ
 նոսա առ դրանն :

Տունք զ :

ՍԱՂՄՈՍ ՃԻԵ

Օրհնութիւնք աստիճանաց :

Երանի ամենեցուն՝ ոյք երկնչին
 'ի տեառնէ, և գնան 'ի ճանապարհ
 հրս նորա :

Օ վաստակս ձեռաց քոց կերիցես .
 երանի է քեզ, և բարի եղիցի :
 Աին քո որպէս այգի վայելուչ յան
 կիւնս տան քո . որդիք քո որպէս
 նորատունկ ձիթենւոյ շուքջ ըզ
 սեղանով քո :

Ը յապէս օրհնեսցի ամենայն մարդ ,
 որ երկնչի 'ի տեառնէ . օրհնեսցե
 զքեզ տէր 'ի սիօնէ :

Եւ տեսցես գու զբարուի երու

ասղէմի զնմ աւուրս կենայ քոյ :
 Տեսցես գու զորդիս որդւոց քոց ,
 խաղաղութի 'ի վերայ խորայելի :
 Տունք զ :

ՍԱՂՄՈՍ ՃԻԸ .

Օրհնութիւնք աստիճանաց :

Բազում անգամ մարտեան ընդ իս
 'ի մանկութենէ իմմէ , ասացէ իս
 րայել :

Բազում անգամ մարտեան ընդ իս
 'ի մանկութենէ իմմէ , և ինձ ոչ
 յաղթեցին :

Օ թիկունս իմ հարին մեղաւորք ,
 ընդ երկար արարին զանօրէնու
 թիւնս իւրեանց :

Տէր արդար է , և խորտակէ զուն
 մեղաւորաց :

Վմաչեսցեն և յետս դարձցին ա
 մենեքեան՝ ոյք ատեն զսիօն :

Եղեցին նոքա որպէս խոտ տան
 եաց , որ մինչեւ 'ի բուռն եկեալ
 չորացաւ :

Ուստի ոչ ելից զբուռն իւր հըն՝
ձօղըն, և ոչ զգիրկս իւր՝ որ զորայն
Ժողովէր:

Ոչ ասացին ամենեքեան՝ ոյք ան-
ցանէին առ նորօք, թէ օրհնու-
թիւն տեառն ընդ ձեզ, և օրհ-
նեցաք զձեզ յանուանէ տեառն:

Տունք Ը:

ՅԱԼՄՈՍ ՃԻԹ.

Օրհնութիւնք աստիճանաց:

Ի խորոց կարգացի առ քեզ տէր,
տէր՝ լուր ձայնի խմում:

Եղիցին աղանջք քո՝ ի լսել զձայն
աղօթից խմոց:

Թէ զանօրէնութիւնս իմ քննես
տէր տէր, իսկ ո՞ կարէ կալ առաջի
քո. զի ՚ի քէն է քաւութիւն:

Վասն անուան քո համբերի տէր,
համբեր անձն իմ բանի քում. յու-
սացաւ անձն իմ ՚ի տէր:

Ի պահէ առաւօտու մինչեւ յե-
րեկոյ, ՚ի պահէ առաւօտու յու-

սացաւ իտրայէլ 'ի տէր:

Ի տեառնէ է ողորմուի բազում,
'ի նմանէ է փրկուի. և նա փրկեաց
զիտրայէլ յամ նեղու թեանց նի:

Տունք 4:

ՍԱՂՄՈՍ ՃԼ.

Օրհնութիւնք սասիճանաց:

Տէր ոչ բարձրացաւ սիրտ իմ, և
ոչ զբօսան աչք իմ:

Ոչ գնացի ես ընդ մեծամեծս, և
ոչ ընդ այնոսիկ ոյք սքանչելի ե-
ղեն քան զիս:

Բայց թէ խոնարհեցայ ես որպէս
մանուկ սարտուցեալ 'ի ստենէ մօր
իւրոյ, և դարձ նի անգրէն 'ի նոյն:

Եւ յլ թէ հպարտացուցի արդեօք
զանձն իմ, այսպէս եղիցի հատու-
ցումքն անձին իմոյ. յուսացաւ
իտրայէլ 'ի տէր յայսմ հետէ մինչ
չև յուխտեան:

Տունք 4: Գօբղայս խոք:

ՍԱՂՄՈՍ ՃԼԱ

ԵՐԿ շՈՒՅ՝

Յիշեա տէր զթաւիթ, և զամե-
նայն հեզու-թիւն նորա:

Որպէս երգուաւ տեառն, և ուխ-
տըս եդ աստուծոյ յակոբայ:
Թէ ոչ մտից ՚ի յարկս տան խմոյ,
Թէ ելից յանկողինս մահճաց ի-
մոց:

Թէ տաց քունն աչաց խմոց, կամ
նինջ արտեւանաց խմոց, կամ հան-
դիստ իրանաց խմոց, մինչեւ գը-
տից զտեղի յարկի տեառն աս-
տուծոյ յակոբայ:

Ըհա լուաք զնմանէ յեփրաթայ,
և գտաք զնա ՚ի գաշտս մայրեաց:
Մտցուք ՚ի յարկս նորա, երկիր-
սրագցուք ՚ի տեղւոջ՝ ուր կացեալ
են ոտք նորա:

Արի տէր ՚ի հանդիստ քո, գու և
տասպանակ կտակի սրբու-թէ քո:
Քահանայք քո զգեցցին զարդա-

բուժիւն, և սուրբք քո ցնծալով
ցնծասցեն:

Վասն դաւթի սիրելւոյ քո, մի
դարձուցաներ զերեսս քո յօծե-
լոյ քումս:

Երդուաւ տէր դաւթի ճշմարտութե՛
և ոչ ստեաց նմա. 'ի պտղոյ որու
վայնի նի նատուցանել յաթոռ նի:
Թէ պահեսցեն որդիք քո զօրէնս
իմ. և զվկայութիւնս իմ զոր ու-
սուցից նոցա:

Որդիք նոցա նատցին յաւիտեանս
յաւիտենից յաթոռ քո:

Հաճեցաւ տէր ընդ սիօն, և ընտ-
րեաց բնակիլ 'ի նմա. ասէ՛ սյս է
հանդիստ իմ յաւիտեանս յա-
ւիտանից, 'ի ամա բնակեցայց՝ զի
հաճեցայ ընդ սա:

Չայրիս սորա օրհնելով օրհնեցից,
և զաղքատս սորա լցուցից հացիւ:
Երիցանց սորա զգեցուցից զփր-
կութիւն, և սուրբք սորա ցնծա-
լով ցնծասցեն:

Լնդ ծագեցից զեղջիւր 'ի դա
ւիթ. պատրաստ արարից զճրագ
օծելոյ խմոյ:

Թշնամեաց նորա զգեցուցից զս
մօթ. այլ 'ի վերայ նորա ծագկես
ցի սրբութիւն խմ:
Տունք յէ:

ՍԱԼՄՈՍ ՃԼԲ

Երգ շուրջ:

Օ, 'ի բարի կամ զն՝ վայելուչ, զի բը
նակին եղբարք 'ի միասին:

Որպէս իւղ զի իջանէ 'ի գլուխ և
'ի մօրուսն ահարօնի. և 'ի մօրուա
ցըն իջանէ 'ի գրասպանս զգեստու
նորա:

Որպէս ցօղ զի ցօղէ 'ի հերմօնէ 'ի
վերայ լերին սիօնի:

Տէր անդ պատրաստեաց զօրհնու
թիւն և զկեանս յաւխտեանից:
Տունք Դ:

ՍԱԼՄՈՍ ՃԼԲ

Երգ շուրջ:

Ըստ օրհնեցէք նմ ծառայք աեա

ուրն զտէր, ո կայք 'ի տուն տեա
 ւըն և 'ի դաւ ի թ սաստու ծոյ մերոյ :
 Ի գիշերի համբարձէք զձեռս ձեր
 'ի սրբու թիւն, և օրհնեցէք զտէր :
 Օրհնեցէ զմեզ տէր 'ի սիօնէ,
 որ արար զերկինս և զերկիր :

Տունք 4 :

ՍԱԶՄՈՍ ՃԸԴ

Աջեցուիս .

Օրհնեցէք զանունն ան. օրհնեցէք
 ծառայք տեսուն զտէր, ո կայք
 'ի տունն ան և 'ի դաւ ի թ ս այ մերոյ :
 Օրհնեցէք զտէր, զի բարի է . սաղ
 մոս ասացէք անուան նորա, զի
 քաղցր է :

Օ յակոբ ընտրեաց իւր տէր, և
 զիսրայէլ ժառանգու թիւն իւր :
 Ես ծանեայ՝ զի մեծ է տէր, և տէր
 մեծ է քան զամենայն կուռս :
 Օ ամենայն զոր ինչ կամեցաւ և ա
 րար տէր, յերկինս և յերկիր, 'ի
 ծով և յամենայն խորս :

Հանէ զամսոյս 'ի ծագաց երկրի.
զփայլատակունս իւր յանձրեւս
արար. և հանէ զհողմ 'ի շտեմա-
րանաց իւրոց:

Եհար զամ անդրանիկս եգիպտաց,
ւոց, 'ի մարդոյ մինչեւ յանասունս
Վապեաց զնշանս և զարուեստս
իւր 'ի մէջ քո եգիպտոս, 'ի փա-
րաւօն և յամենայն զօրս իւր:
Եհար զազգս բաղումս, և սպան
զթագաւորս հզօրս:

Չսեհօն թագաւոր ամուրհաց
ւոց, զովդ թագաւոր բասանու,
և զամենայն թագաւորու թիւնս
քանանացւոց:

Ետ զերկիր նոցա 'ի ժառանգու-
թիւն, ժառանգու թիւն իսրայէ-
լի ժողովրդեան իւրոց:

Տէր անուն քո յաւիտեան, տէր
յիշատակ քո ազգէ մինչև յազգ:
'Կատէ տէր զժողովուրդս իւր.
և 'ի ծառայս իւր մխիթարի:
Կառօք հեթանոսաց ոսկի և ար:

Տաթ էն, ձեռագործք էն որդ
ւոց մարդկան :

Բերան գոյ՝ և ոչ խօսին, աչք էն՝
և ոչ տեսանեն :

Լկանջք էն՝ և ոչ լսեն, և ոչ գոյ
շունչ ՚ի բերանս նոցա :

Նման նոցա եղիցին ոյք արարին
զնոսա. ամենեքեան ոյք յուսա
ցեալ էն ՚ի նոսա :

Տուն խրայէլի օրհնեցէք զտէր,
տուն ահարօնի օրհնեցէք զտէր :

Տուն զեւեայ օրհնեցէք զտէր.
Երկիւղածք ամն օրհնեցէք զտէր :

Օրհնեալ տէր ՚ի սիօնէ, որ բնա
կեալն է յերուսաղէմ :

Տունք ի : Գոբղայս խդ :

ՍԱԸՄՈՍ ՃԼԵ

Ա շէշու խս :

Խոստովան եղերուք ամն, զի բարի
է զի յաւիտեան է ողորմու ի նորա :
Խոստովան եղերուք աստուծոյն

աստուծոց, զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա :

Կոստուիւն եղերուք ան տէրանց, զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա :

Երար սքանչելիս մեծամեծս միայն, զի յաւիտեան է ողորմութիւն :

Օգրկինս արար իմաստութեամբ իւրով, զի յաւիտեան է ողորմութիւն :

Հաստատեաց զերկիր 'ի վերայ ջուրց, զի յաւիտեան է ողորմութիւն :

Երար զլուսաւորս մեծամեծս միայն, զի յաւիտեան է ողորմութիւն :

Օչարեգակն արար իշխանական տուրնջեան, զի յաւիտեան է ողորմութիւն :

Օլուսին և զաստեղս իշխանական գիշերոյ, զի յաւիտեան է ողորմութիւն :

Եհար զերկիրն եգիպտացւոց անդրանկօք իւրովք հանդերձ, զի յաւիտեան է ողորմութիւն :

Եհար զիսրայէլ 'ի միջոց նորա, զի յաւիտեան է ողորմութիւն :

Ի ձեռն բարձր և 'ի բազուկ հըզօր, զի յաւիտեան է ողորմութիւն :

Եհար զձոյն մեծ, և բաժանեաց

յերկուս մասուննա, զի յաւիտ:
Եւ անցոյց զխորայէլ ընդ մէջ նո
րա, զի յաւիտեան է ողորմու:
Տնկզմեաց զխորաւօն և զզօրս իւր
'ի ծով կարմիր, զի յաւիտեան է ո:
Եւ եհան զժողովուրդ իւր յանա
պատ, զի յաւիտեան է ողորմու:
Եհար զազգս մեծամեծս միայն,
զի յաւիտեան է ողորմու:
Եւ ստան զթագաւորս հզօրս, զի
յաւիտեան է ողոր:
Օսեհօն թագաւոր ամուրհացւոց,
զի յաւիտեան է ողոր:
Օովդ թագաւոր բասանու, զի
յաւիտեան է ողոր:
Ետ զերկիր նոցա 'ի ժառանգու
թիւն, զի յաւիտեան է ողոր:
Ժառանգու թիւն իսրայէլի ծառա
յի իւրոյ, զի յաւիտեան է ողոր:
Յիշեաց զմեզ տէր 'ի խոնարհու թե
մերում, զի յաւիտեան է ողոր:
Եւ փրկեաց զմեզ 'ի ձեռաց թըշ
նամեաց մերոց, զի յաւիտեան է ո:

Ո տայ կերակուր ամենայն կեն-
դանեաց. զի յաւիտեան է ողոր-
խոստովան եղերուք աստուծոյն
երկնաւորի. զի յաւիտեան է ու
Տունք իդ:

ՍԱՂՄՈՍ ՃԼԶ

Սացմս գաւթի . 'ի ձեռն երեմիայի . անշտն յեփրայեցւոցն:

Ըն գետս բաբելացւոց, անդ նըս-
տէաք և լայաք. որպէս յիշեցաք
մեք անդ զսիօն:

Ի մէջ ուռեաց նոցա կախեցաք
զկտակարանս մեր:

Ընդ հարցանէին գերիչք մեր ըզ-
բանս օրհնութեան. գերաւարք
մեր ստիպէին զմեզ և ասէին:

Օրհնեցէք մեզ յօրհնութենէն
սիօնի. իսկ զիա՞րդ օրհնեսցուք
զօրհնութիս տեառն յերկիր օտար:
Թէ մոռացայց զքեզ երուսաղէմ,
մոռացի զիս աջ իմ:

Կցեսցի լեզու իմ 'ի քիմս իմ, թէ
"չ յիշեցից զքեզ, թէ ոչ նախ

նուադեցից քեզ, երուսաղէմ,
սկիզբն ուրախութեան իմոյ:
Յիշեա տէր զորդիսն եդովմայ
յաւուրսն երուսաղէմի:

Ոյք ասէին, քակեցէք քակեցէք,
մինչեւ 'ի հիմն հասուցէք:

Դուստր բաբելացւոց թշուառա
կան, երանի որ հատոյց զհատու
ցումնքո, զոր դու մեզ հատուցեր:
Երանի որ կալաւ զմանկունս քո,
և եհար գբարի:

Տունք ժ:

ՍԱՀՄՈՍ ՃԼԵ

Սոցմսս դաւթի:

Խոստովան եղէց քեզ տէր բոլո
րով սրտիւ իմով, առաջի հրեշ
տակաց սաղմոս ասացից քեզ:
Օ, ի լուար զբանս բերանոյ իմոյ,
երկիրպագից 'ի տաճար սուրբ քո,
և խոստովան եղէց անուան քում
վասն ողորմուէ և ճշմարտուէ քոյ:
Սեժ արարեր յամի զանուն սուրբ

քո. յորում աւուր կարգամ առ
քեզ վաղվաղակի լուր ինձ, և բա-
ղում արասցես զօրութիս յանձն իմ:
Խոստովան եղիցին առ քեզ ամե-
նայն թագաւոր երկրի. զի լուան
զբանս բերանոյ քո, և օրհնեսցեն
զճանապարհս քո:

Սէծ են փառք տեառն. բարձր է
տէր, զխօնարհս տեսանէ, և զբար-
ձունս ՚ի հեռաստանէ ճանաչէ:
Թէ գնացիցես ՚ի մէջ նեղութեց,
կեցուսցես զիս ՚ի բարկութենէ
թշնամոյն:

Չգեցեր զձեռն քո, և փրկեաց զիս
աջ քո. և տէր հատուսցէ ընդ իմ:
Տէր ողորմութիւն քո յաւիտեան.
զգործս ձեռաց քոց մի՛ անտես
առնէր:

Տունք Ը: Գոբզայս խգ:

ՍԱԼՄՈՍ ՃԼԸ

Ի կաթարած. Սոցմոս գաւթի:

Տէր փորձեցեր զիս և ծանեար

զիս. դու ծանեար զնստել իմ և
զյառնել իմ:

Ի միտ առեր զխորհուրդս իմ 'ի
հեռաստանէ. զչաւիղս իմ և ըզ-
վիճակս իմ դու քննեցեր, և զամ
ճանապարհս իմ յառաջագոյն տե-
սեր, զի ոչ գոյ նենգու թիւն 'ի
լեզուի իմում:

Ըհա դու տէր՝ ծանեար զյետին իմ
և զառաջին իմ. դու ստեղծեր զիս,
և եգեր զձեռն քո 'ի վերայ իմ:

Սքանչելի եղև զիտու թիւն քո
յինէն, զօրացաւ, և ոչ հանդար-
տեմ սմա:

Յո՞ երթայց ես յոգւոյ քումմէ,
կամ յերեսաց քոց ես յո՞ վախեայց:
Թէ ելանեմ յերկինս, դու անդ ես,
և թէ իջանեմ 'ի դժոխս, և անդ
մօտ ես:

Թէ առից զթեւս իմ ընդ առաւօ-
տըս, և բնակեցայց յեզերս ծովու:
Սակայն և անդ ձեռն քո առաջնոր-
դեսցէ ինձ, և աջ քո ընկալցի զիս:

Ասացի՛ խաւար ուրեմն արդեօք
ծածկեաց զիս, կամ գիշեր փոխա-
նակ լուսոյ փափկուլթեան իմոյ:
խաւարն ՚ի քեզ ոչ խաւարեսցի,
և գիշերն որպէս տիւ լուսաւոր ե-
ղիցի. և խաւար նր որպէս զլոյս նր:
Ի ու ստացար զերիկամունս իմ, և
ընկալար զիս յորովայնէ մօր իմոյ:
Խոստովան եղէց քեզ տէր, զի ա-
հեղ և սքանչելի ես. սքանչելի են
գործքքո, և անձն իմ սիրեաց յոյժ:
Ոչ թագեաւ ոսկր իմ ՚ի քէն՝ զոր
արարեր ՚ի ծածուկ. և կար զօրու-
թեան իմոյ ընդ ստորինս երկրի:
Օ անգործս իմ տեսին աչք քո. և ՚ի
գիրս քո ամենեքեան գրեցան:
Ի տուէ մոլորեցան, և ոչ ոք էր որ
առաջնորդէր նոցա:
Ինձ յոյժ մեծարու եղեն բարեկամք
քո աստուած, և յոյժ զօրացան իշ-
խանք նոցա:
Թու եցի զնս, և քան զաւաղ բազ-
մացան. զարթեայ, և արդ ընդ

քեզ եմ:

Թէ ստղանանես զմեղաւորս անձ, արք
 արեան 'ի բաց եզերուք յինէն:
 Ի հակառակու թիւն և 'ինախանձ,
 առցեն 'ի նանիր զքաղաքս քո:
 Օրատելիս քո տէր ատեցի, և 'ի
 վերայ թշնամեաց քոց մաշեցայ:
 Յատելու թիւն կատարեալ ատե
 ցի զնոսա, և եզեն ինձ թշնամիք:
 Փորձեա զիս ան և ծանիր զսիրտիմ,
 քննեա զիս և ծանիր զչաւիզս իմ,
 և տես թէ իցեն անօրէնու թիք 'ի
 ճանապարհս իմ, և առաջնորդեա
 ինձ 'ի ճանապարհս քո յաւիտենից:
 Տունք իք:

ՍԱԼՄՈՍ ՃԼԹ

Ի կտարած Սոգմոս գուրի:

Ըպրեցո զիս տէր 'ի մարդոյ չարէ,
 յառնէ անիրաւէ փրկեա զիս:
 Խորհեցան զանօրէնու թիւն 'ի սիր
 տըս իւրեանց, զօր ամենայն սլատ
 րաստեցան 'ի սլատերազմ:

Սրեցին զլեզուս իւրեանց որպէս
զօձի, և թոյնք իժից 'ի ներքոյ շք
թանց նոցա :

Պահեա զիս տէր 'ի ձեռաց մեղաւո
րի, և 'ի մարդոյ չարէ փրկեա զիս :
Խորհեցան խափանել զգնացս իմ.
Թագուցին ամբարտաւանք որո
գայթ ինձ :

Եւրս ձգեցին որոգայթ ոտից իւ
մոց. շուրջ զչաւղօք իմովք եդին
ինձ զգայթակղութիւն :

Եսացի՛ տէր անձ իմ ես դու, ունկն
դիր տէր ձայնի աղօթից իմոց :
Տէր տէր զօրութի փրկութե իմոյ,
հովանի գլխոյ իմոյ յաւուր սլատե
րազմի :

Մի՛ մատնէր զիս տէր 'ի ցանկութի
մեղաւորաց, ոյք խորհեցան վասն
իմ. մի՛ ընդ վայր հարկանէր զիս :
Չի մի՛ երբէք բարձրացին, և խոր
հուրդք նոցա մի՛ կատարեցին.
Վախճան կատարածի նոյ վաստակ
չթանց իւրեանց ծածկեսցէ զնս :

Արկցես 'ի վն նոցա զկայծակունս
 հրոյ, և կործանեսցես զնոսա. 'ի
 տառապանաց մի կարասցեն կեալ:
 Մարդոյ լեզուանոյ մի յաջողեսցի
 'ի վերայ երկրի. զայր մեղաւոր չա
 բիք իւր որսասցեն 'ի կորուստ:
 Օանեայ զի առնես տիրգատաստան
 աղքատի և իրաւունս տնանկի:
 Արդարք գոհասցին զանուանէ
 քու մմէ, և բնակեսցին ուղիղք
 առաջի երեսաց քոց:

Տունք ժդ:

ՍԱՂՄՈՍ ՃԽ

Սացմոս դ.աւ. 111:

Տէր կարդացի առ քեզ և լուր
 ինձ, նայեա 'ի ձայն աղօթից իմոց
 'ի կարդալ իմում առ քեզ:

Ուղիղ եղիցին աղօթք իմ որպէս
 խունկ առաջի քո տէր. համբար
 ձու մն ձեռաց իմոց պատարագ ե
 բեկոյի:

Ղիւր տէր պահասպան բերանոյ իմոց

և դուռն ամուր շրթանց խմոց, զի
մի՛ խոտորեացի սիրտ իմ բանիւ
չարու թեան:

Ի պատճառել զպատճառս մեղաց
ընդ մս բբս, ոյք գործէն զանօրէ-
նու թիւն. և ոչ եղէց կցորդ ընտ-
րելոց նոցա:

Խրատեացէ զիս արդարն ողորմու-
թեամբ և յանդիման արասցէ. իւղ
մեղաւորի մի՛ օծցէ զգլուխ իմ,
այլ ազօթք իմ՝ ի կամս նորա:

Ըրդելան մերձ առ վիմին դատաւ-
որք նոցա. լուխցեն բանից խմոց,
և քաղցրասցին:

Արպէս թանձրուի հողոյ զի սրվի
ուեալ է ՚ի վերայ երկրի. ցըրուես-
ցին ոսկերք նոցա մերձ ՚ի դժոխս:
Ըն քեզ տէր տէրեն աչք իմ, ՚ի քեզ
յուսացայ, մի՛ հաներ զհոգի յինէն:
Պահեա զիս յորոգայթէ որ թա-
գուցաւ ինձ, ՚ի դայթակղու թենէ
գործողին զանօրէնու թիւն:

Ընցին ՚ի ցանցս նորա մեղաւորք,

միայն եմ ես մինչեւ անցից :

Տունք թ :

ՍԱՂՄՈՍ ՃԻՍԱ .

Իմաստութիւն գաւթի . Աջօր , 'ի ժամանակի' շի եր նա
յայրի անդ :

Չայնիւ խնով ես առ տէր կարգա-
ցի, ձայնիւ խնով զտէր աղաչեսցի :
Սիռեցից առաջի տեսան զաղօթս
խմ, և զնեղութիւնս խմ առաջի
նորա պատմեցից :

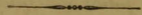
Ի նուազիլ յինէն հոգւոյ խնոյ,
գու տէր ծանեար զչաւիղս խմ.
'ի ճանապարհ յոր և գնայի, թա-
գուցաւ ինձ որոգայթ :

Հայէի յաջմէ՝ տեսանէի, և ոչ ոք
ճանաչէր զիս, կորեաւ յինէն փա-
խուստ խմ, և ոչ դտաւ խնդրող
անձին խնոյ :

Աղաղակեցի առ քեզ տէր և ասա-
ցի, գու ես յոյս և բաժին խմ
յերկրին կենդանեաց :

'Նայեա տէր յաղօթս խմ, զի ես խո-
նարհ եղէ յոյժ, ասրեցօ զիս 'ի հա

լածչաց խմոց, զի հզօրք եղեն քան զիս:
 Տէր հան 'ի բանտէ զանձն իմ. դո
 հանամ զանուանէ քումմէ:
 Եւ քեզ սպասեն արդարք մինչեւ
 հատուսցես:
 Տունք Ը: Գորղացս ծղ:

ՍԱԳՄՈՍ ճԽԲ .

Սացմոս գաւթի . 'ի ժամանակի շի հաշածէր ջնս արիտոցոմ
 որդի նորս :

Տէր լուր աղօթից խմոց, ունկն
 դիր խնդրուածաց խմոց ճշմար
 տութեամբ քով:
 Լուր ինձ արդարութեամբ քով, և
 մի մտանէր 'ի դատաստան ընդ ծա
 սայի քում. զի ոչ արդարանայ ա
 սաջի քո ամենայն կենդանի:
 Հալածեաց թշնամին զանձն իմ, խո
 նարհ արար յերկիր զկեանս իմ. և
 նստոյց զիս 'ի խաւարի որպէս մե
 սեալ յաւ խառնից:
 Չանձրացաւ յիս հողի իմ, և սիրտ

իմ խռովեցաւ յիս :

Յիշեցի զաւուրսն զառաջինս, խորհեցայ յամենայն գործս քո, յարարածս ձեռաց քոց խորհեցայ, և համբարձի առ քեզ զձեռս իմ :

Ընձն իմ որպէս երկիր ծառաւի է առ քեզ վազվաղակի լուր ինձ ւոր, զի նուազեցաւ յինէն հողի իմ : Սի դարձուցաներ զերեսս քո յինէն, նմանիցիմ այնոցիկ, ոյք իջանեն ՚ի գուբ :

Եւ ինչի արա ինձ առաւօտու զողորմութիւնս քո, զի ես ՚ի քեզ տէր յուսացայ :

Յոյց ինձ ճանապարհ յոր և գնացից, զի առ քեզ ւոր համբարձի զանձն իմ : Փրկեա զիս ՚ի թշնամեաց իմոց տէր, զի դքեզ ապաւէն ինձ արարի : Աստ ինձ առնել զկամս քո, զի գու ես աստուած իմ :

Հողի քո բարի առաջնորդեսցէ ինձ ՚ի յերկիր ուղիդ : Վասն անուան քո տէր կեցուսցես :

զիս, արդարու թեամբ քով հանցես
'ի նեղու թե՛նէ զանձն իմ:

Ազորմու թի՛ք քով սատակեա զթբշ
նամիս իմ, և կորո զիմ նեղիչս ան
ձին իմոյ, զի ես ծառայ քո եմ:
Տունք ժդ:

ՍԱՂՄՈՍ ՃԽԳ .

Մազմու դուքի առ գոցիսդ :

Օրհնեալ տէր իմ, որ ուսոյց
զձեռս իմ 'ի պատերազմ, և զմա
տունս իմ 'ի ճակատամարտ:

Ազորմու թի՛ իմ և ապաւէն իմ, օղ
նական իմ և փրկիչ իմ, ապաւէն
իմ, և ես յուսամ 'ի նա . ո՛հ հընա
զանդ առնէ զժողովուրդս ընդ ինև:
Տէր՝ ո՞վ է մարդ զի յայտնեցար
դու նմա, կամ որդի մարդոյ թէ
համարիս ինչ զնա:

Մարդ նանրոյ նմանեցաւ, և ա
ւուրբ նորա որպէս հովանի անցին:
Տէր խոնարհեցո զերկինս և էջ,
մերձեա 'ի լերինս և ծխեսցին:

Փայլեա զփայլատակունս քո, և
խռովեա զնոսա, առաքեա զնետս
քո, և ցրուեա զնոսա :

Ըռաքեա զձեռն քո՝ ի բարձանց, և
փրկեա զիս՝ ի ջուրց բազմաց, և ի
ձեռաց որդւոց օտարաց :

Արոց բերանք իւրեանց խօսեցան
զնանրուի, և աջ նոցա աջ է մեղաց :

Ըստուած յօրհնու թիւն նոր օրհ-
նեցից զքեզ տասնադեաւ սաղ-
մոսարանաւ սաղմոս ասացից քեզ :

Ո տացէ զփրկու թի թագաւորաց
մերոց, որ փրկելոց իցէ զգաւ ի թ
ճառայ իւր ի սրոյ չարէ :

Փրկեա զիս և ապրեցո զիս ի ձե-
ռաց որդւոց օտարաց :

Արոց բերանք իւրեանց խօսեցան
զնանրուի, և աջ նոցա աջ է մեղաց :

Արոց ուստերք իւրեանց որպէս նո-
րատունկ հաստատուն են ի ման-
կու է իւրեանց . դստերք նոցա զար-
դարեալ և սրածուձեալ ի նմանու-
թիւն տաճարի :

Շտեմարանքնց լի են և բոխենն ՚ի մի
մեանց, խաշինքնց բազմածինք են,
և բազմանան ՚ի գնացս իւրեանց,
և անդեայք նոցա պարարտք են :
Ոչ գոյ խրամատու ի ցանկոյ նց, և
ոչ աղաղակ ՚ի հրապարակս նոցա :
Արդ երանեցից ժողովրդեան, որոյ
այս այսպէս է . նա երանի ժողովրդ
եան, որոյ տէր աստուած է նոցա :
Տունք ժգ :

ՍԱՂՄՈՍ ՃԽԴ .

Օրհնութեանց Մացմոս գաւթի :

Բարձր առնեմ զքեզ ան իմ և թա
գաւ որ իմ, և օրհնեմ զանուն քո
յաւիտեան և յաւիտեանս յաւի
տենից :

Օ օրհանապազ օրհնեցից զքեզ, և
գովեցից զանուն քո յաւիտեան և
յաւիտեանս յաւիտենից :

Սեծ է տէր և օրհնեալ է յոյժ, և
մեծու թեան նորա ոչ քո չափ :
Ազգք և ազգք գովեցեն զգործս

քո, և զզօրութիս քո սլատմեսցեն :
Օ մեծ վայելչութի վիառաց սրբութեան քո խօսեսցին, և զսքանչելիս քո սլատմեսցեն :

Օ զզօրութի ահի քո արասցեն, և ըլմեծութիւնս քո սլատմեսցեն :

Օ յիշատակ բազում քաղցրութեան քո բղխեսցեն, և արդարութեամբ քո ցնծասցեն :

Կթած ողորմած է տէր երկայնամիտ և բազում ողորմ :

Վաղցր է տէր առ անձն, և զթութի նորա ի վերայ անարարած ողիւրոց : Խոստովան եղիցին առ քեզ տէր ամենայն գործք քո, և սուրբք քո օրհնեսցեն զքեզ :

Օ վառս արքայութե քո ասասցեն, և զզօրութիւնս քո սլատմեսցեն : Նանաչել որդւոց մարդկան զզօրութիւնս քո, և զվառս մեծ վայելչութեան արքայութեան քո :

Նբբայութիւն քո արքայութիւն ամենայն յաւիտենից, և տէրութե

Թիւն քո ազգէ մինչեւ յազգ :
 Հաւատարիմ է տէր յիմ բանս
 իւր, և արդար է յիմ գործս իւր :
 Հաստատէ տէր զիմ գայթակ-
 ղեալս, և կանգնէ զիմ գլորեալս :
 Եւք ամենեցուն 'ի քեզ յուսան,
 և դու տաս կերակուրնց 'ի ժամու :
 Տասգունոցա և կերակրին, բանաս
 զձեռն քո, և լցուցանես զամենե-
 սեան՝ քաղցրութիւն կամօք քովք :
 Երդար է տէր յիմ ճանապարհս
 իւր, և սուրբ է յիմ գործս իւր :
 Մերձ է տէր առ ամենեսեան ոյք
 կարգան առ նա, առ ամենեսեան
 ոյք կարգան առ նա ճշմարտութիւն :
 Օկամս երկիւղածաց իւրոց առնէ
 տէր, աղօթից նոցա լսէ, և կե-
 ցուցանէ զնոսա :

Պահէ տէր զամսն ոյք սիրեն զնա,
 և զիմ մեղաւորս սատակէ տէր :
 Օօրհնութիւնս տեառն խօսեսցի
 բերան իմ, օրհնեսցէ իմ կենդա-
 նի զանուն սուրբ նր յաւիտեան և

յաւ խտեանս յաւ խտենից :

Տունք իբ : Գոբղայս ծբ :

ՍԱՂՄՈՍ ՃԻԵ

Աղիչու իս . անգեայ եւ շաբարիայ :

Օրհնեա անձն իմ զտէր . օրհնեցից զտէր 'ի կեանս իմ, սաղմոս աւսացից ան իմոյ մինչեւ եմ ես :

Մի յուսայք յիշխանս յորդ իսմարդկան, զի ոչ գոյ փրկու թի 'ի նոսա :

Ելցէ հոգի 'ի նոցանէ՝ և դարձցին անգրէն 'ի հող, և յայնմ աւուր

կորիցեն ան խորհուրդք նոցա :

Երանի ազգի՝ որոյ տէր աստուած յակոբայ օգնական է նմա, և յոյս նորա 'ի տէր աստուած է :

Որ արար զերկինս և զերկիր, զծով և զամենայն որ է 'ի նոսա :

Ո ողահէ զճճմարտուի յաւ խտեան, և առնէ իրաւունս զրկելոց :

Տայ հաց քաղցելոց, և արձակէ զկասկեալս տէր :

Տէր բանայ զաչս կուրաց, և կանգնէ
նէ զգլորեալս տէր:

Տէր սիրէ զարդարս, տէր պահէ
զպանդուխտս. զորքս և զայրիս
ընդունի տէր, և զճանապարհըս
ամբարշտաց կորուսանէ:

Թագաւորեացէ տէր յաւխտեան,
իմ թո սիօն աղգէ մինչեւ յաղգ:

Տունք ժ:

ՍԱՂՄՈՍ ՃԽԶ

Աշէշուխ . անգեայ եւ շաբաթիայ:

Օրհնեցէք զտէր՝ զի բարի է սաղմոս.
իայ մերում քաղցր է զիցի օրհնու
թիւն:

Շինէ զերուսաղէմ տէր, և զցըրուեալսն
խորայելի ժողովէ:

Բժշկէ զբեկեալ սիրտս, և սպատէ
զամենայն վէրս նոցա:

Ոթուէ զբազմութի աստեղաց, և
զամենեւեան զնս յանուանէ կոչէ:

Մեծ է տէր և մեծ է զօրութի նորա,
խմաստութեան նորա ոչ գոյ բաւ:

Բնդուենի զհեզս տը, և խոնարհ առ
 նէ զամբարտաւանս մինչև յերկիր :
 () րհնեցէք զամ խոստովանութիւնս,
 սաղմոս սասցէք նմա օրհնութիւնս :
 Ողգեցոյց զերկինս ամպովք, և սլատ
 բաստ արար զանձրեւ իւր յերկիր :
 Բուսոյց զխոտ ՚ի լերինս, և զդալա
 րի ՚ի ծառայութիւն մարդկան :
 Ոտայ անասնոց կերակուր, ձագուց
 ագուաւուց՝ ոյք կտրդան առ նա :
 Ոչ թէ ընդ զօրութիւնս ձիոյ կա
 մեցաւ տէր, և ոչ ընդ իրանս առն
 հրսկայի հաճեցաւ :

Ը. Եւ հաճեցաւ տէր ընդ երկիւ
 զածս իւր, և ընդ այնոսիկ՝ ոյք
 յուսան յողորմութիւն նորա :

Տունք ժբ :

ՄԱՂՄՈՍ ՃԻԿ .

Ա շեռուիս . անդեայ և ցարբիայ :

Գովեա երուսագէմ զտէր :
 Եւ օրհնեա զաստուած քո սիօն :
 Օի զօրացոյց զնիգս դրանց քոց,

և օրհնեաց զորդիս .քո՝ ՚ի .քեզ :
 Ու եղ զսահմանս .քո՝ ՚ի խաղաղուի .
 պարարտուք ցորենոյ լցոյց զքեզ :
 Առաքէ զբան իւր յերկիր . վազվազ
 ընթանան սլատգամք նորա :

Գնէ զծիւն որպէս զասր, և զմէգ
 որպէս փոշի ցանեաց :

Արկանէ զսառն որպէս սլատառս .
 առաջի ցրտոյ նորա ո՞կարէ կեալ :

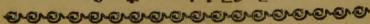
Առաքէ զբան իւր և հալէ զնոսա .
 շնջեսցեն հողմք, և գնասցեն ջուրք :

Պատմէ զբան իւր յակոբայ, զարշ
 դարուի և զիրաւունս իօրայելի :

Ոչ այսպէս արար ամենայն ազգաց
 տէր, և զգատաստանս իւր ոչ

յայտնեաց նոցա :

Տունք ժ : Գորդայս լբ :

ԱԼԹՕԲ ԱՄԲԱՊՈՒՄԱՅ ՄԱԴԿԱՅԻ :

Այբի գ :

Տէր, զլուր .քո լուայ և երկեա .
 տէր՝ նայեցայ ՚ի գործս .քո և զար
 հուրեցայ :

Ի մէջ երկուց կենդանեացն ծանի
ցիս դու, 'ի մերձենալ ամացն յայտ
նեացիս, և 'ի հասանել ժամանակին
երեւեացիս:

Ի խռովել անձին խոյ 'ի ժամանակի
բարկութե զողորմութի յիշեացես:
Ըստուած 'ի հարաւոյ եկեացէ, և
սուրբն 'ի փառան լեռնէ:

Յայտնեացեն երկինք զվայելչութի
փառաց նորա, և օրհնութեամբ
նորա լցան տիեզերք:

Ճառագայթք որպէս 'ի լուսոյ հա
տան 'ի նմանէ, և եղջիւրք 'ի ձե
ռին նորա գտան, և անդ հաստա
տեցաւ զօրութիւն փառաց նորա:

Յերեսաց նորա ելցեն հարուածք
և զհետ շաւղաց նորա երթիցեն
մեծամեծք 'ի թռչնոց:

Եկաց և չափեաց զերկիր, հայեցաւ
և դիտեաց զհեթանոսս:

Երինք հայեացին և անտառք վատ
նեացին, ճանապարհք՝ որք 'ի սկզբ
բանէն էին, կուրացին, և 'ի նը

մանէ դողասցի ամենայն երկիր :
Տեսի զբանակս քու շացւոց . խռո-
վեցան բնակիչք վրանացն մադիա-
մու :

Միժէ 'ի վերայ գետոց բարկաս-
ցիս դու տէր, կամ սրտմտութի
քո 'ի վերայ գետոց, կամ բար-
կուժիւն քո 'ի վերայ ծովու :
Ելեր դու 'ի կառս քո . հեծելուիդ
քո փրկութի եղել յելանեւն քո :
Չարթեաւ աղեղն քո . ղնետս կա-
պարճից քոց արբուցեր, զգետըս
ցրուեցեր, զերկիր դողացուցեր 'ի
սաստկութենէ անձրեւի, որ ան-
ցանեն ընդ սա :

Ընդունդք աղաղակեցին մեծապէս .
լոյս փայլման արեգականն արգելա-
ւ ծագումն լուսնին դագարեցաւ :
Որպէս 'ի նշոյլս սլաքաց քոց գնաս-
ցես, և որպէս 'ի լոյս փայլատակ-
ման սրոյ քո :

Բարկուք զարթիցես 'ի վրերկրի, և
դողութք կացցես զհեթանոսս :

Երեւեցար 'ի փրկուածի ժողովըր
դեան քո 'ի փրկել զընտրեալս քո :
Նետաձիգ եղեր 'ի գլուխս մարդ-
կան ամբարտաւանից . մինչեւ յան-
դունդս ծովու ընկղմեցան :

Խնդրեցաք զվրէժ զօրուածք քով 'ի
զօրագլխացն մեղաւորաց, որք յու-
սացեալ էին յանդգնուիս իւրեանց
զի կերին զաղքասն 'ի գաղտնիս :
Նաաքեցեր 'ի վերայ ծովու զերի-
վարս քո . և խռովեցան յաղծ
ջուրք անդնդոց :

Կեցի ես՝ և գելան աղիք իմ 'ի ձայ-
նէ բերանոյ իմոյ . եմուտ դողումն
յոսկերս իմ, և ես յանձն իմ խը-
ռովեցայ :

Չայս պահեսցես յաւուր նեղու-
ծեան, ածել 'ի վերայ ազգի ա-
մենայնի որք մարտնչին ընդ ժողո-
վրդեան քում :

Թղենի ոչ տացէ զպտուղ իւր, և
յայգւոջ բեր մի՛ գտցի . ձիթենիք
անասցին, և երկիր մի՛ բուսուսցէ

զգալարի:

Պակասեսցին հօտք 'ի ճարանկաց,
 և եղինք մի գտցին առ մտուրս:
 Ես 'ի տէր յուսացայ, ցնծացայց
 և ուրախ եղէց յանձ փրկիչ իմ:
 Տէր տէր ետ ինձ զօրութիւն,
 և կացոյց զոտս իմ 'ի հաստա-
 տութեան. 'ի վերայ սլարանոցի
 թշնամւոյն կացոյց զիս և հանգոյց
 զիս երազ երազ:

Փառք հօր և որդւոյ և:

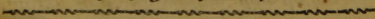

ՄԱՂԹԱՆԻ

Ուր մեզ տէր լուր մեզ, անձային
 ողորմութեամբ և զթութեամբ
 քո խնայեա յարարածս քո:

Մարդասէր տէր վասն սրբուհ:

Օքարոզն և զաղօթս 'ի վերջն Ողորմեա կա-
 նանին գտցաս 'ի 193 երեսն:

ՄԱՂՄՈՍ ՃԻԸ

Ա շեշուխ. անդեայ եւ շաբաթիս:

Օրհնեցէք զտէր յերկնից, օրհ-
 նեցէք զիս 'ի բարձանց:

Օրհնեցէք զնա ամենայն հրեշտա-
կըք նորա. օրհնեցէք զնա ամե-
նայն զօրու թիւնք նորա :

Օրհնեցէք զնա արեգակն և լու-
սին. օրհնեցէք զնա ամենայն աս-
տեղք և լոյսք :

Օրհնեցէք զնա երկինք երկնից.
և ջուրք որ ՚ի վերայ քան զերկինս,
օրհնեցէք զանուն տեառն :

Օ ի նա ասաց՝ և եղեն, հրամայ-
եաց՝ և հաստատեցան :

Կացոյց զնս յաւիտեանս յաւիտե-
նից. սահման եդ, և ոչ անցանեն :

Օրհնեցէք զտէր յերկրէ վիշապք
և ամենայն խորք :

Հուր և կարկուտ, ձիւն և սառն,
հողմ և մրրիկ, որք առնէք զբաննի :

Վերինք և ամբ բարձունք, ծառք
դաղաբերք և ամենայն մայրք :

Գազանք և ամանասունք, սողունք
և ամենայն թռչունք թեւաւորք :

Թագաւորք երկրի և զորք իւրեանց,
իշխանք և ամբ դատաւորք երկրի :

Երիտասարդք և կուսանք , ծերք և
 տղայք օրհնեցէք զանուն տեառն :
 Բարձրացաւ անուն նի միայն . խոս-
 տովանուի նմա յերկինս և յերկրի :
 Բարձր առնէ տէր զէզջիւր ժողո-
 վիրդեան իւրոյ . օրհնուի նմա յամ-
 սրբոց նորա յորդւոցն իսրայէլի ժո-
 ղովոյն՝ որ մերձ է առ տէր :

Տունք ժդ :

ՍԱՂՄՈՍ ՃԽԹ .

Աշկուիտ . անգեայ եւ ջութարիոց :

Օրհնեցէք զտէր յօրհնուի նոր ,
 օրհնու թի նմա յեկեղեցիս սրբոյ :
 Ուրախասցի իսրայէլ յարարիչ
 իւր . որդիք սիօնի ցնծասցեն նի
 թագաւորն իւրեանց :

Օրհնեսցեն զանուն նորա օրհնու-
 թեամբ , սաղմոսիւք եւ օրհնու-
 թեամբ սաղմոս երգեսցեն նմա :
 Հաճի տէր ընդ ժողովուրդ իւր
 սուրբ , եւ բարձր առնէ զհեզս
 նի փրկու թեան :

Պարծեսցին սուրբքն փառօք , եւ

ցնծասցեն 'ի հանգիստ իւրեանց,
եւ բարձր արասցեն զաստուած
բերանօք իւրեանց :

Սուր երկսայրի ետ 'ի ձեռի նո-
ցա, առնուլ զհատուցումն 'ի հե-
թանոսաց, 'ի յանդիմանութիւն
ամենայն ժողովրդոց :

Ի կապել զթագաւորս նոցա կա-
սլանօք, զզօրավարս նոցա ձեռ-
նակասօք երկաթեօք :

Առնել նոցա դատաստանս ըստ
գրոց. եւ փառք այս են ամենայն
սրբոց նորա :

Տունք ը :

ՄԱՂՄՈՍ ճՃ .

Աշխուիս . անգեայ եւ շաբաթիայ :

Օրհնեցէք զաստուած 'ի սրբու-
թեան նորա, օրհնեցէք զնա 'ի
հաստատութե 'ի զօրութե նորա :

Օրհնեցէք զնա 'ի զօրութե նո-
րա, օրհնեցէք զնա 'ի բազում
մեծութեան նորա :

Օրհնեցէք զնա 'ի ձայն օրհնու-
թեան, օրհնեցէք զնա սաղմոսիւք
եւ օրհնութեամբ :

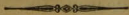
Օրհնեցէք զնա ցնծութեամբ,
գովեցէք զնա ուրախութեամբ :

Օրհնեցէք զնա 'ի բանաքաղցր,
գովեցէք զնա 'ի բարբառ լսելի :

Օրհնեցէք զնա 'ի ձայն գոհու-
թեան, ամենայն հոգիք օրհնե-
ցէք զտէր :

Տունք զ: Գոբզայս իբ:

Կանոնս յիսր : Չորք Կանոնս Տունք ու յիսր :
Միահամուռ սաղմոս՝ Գոբզայս ծղ : Սաղմոս ճճ :
Տունք 'ի սմա սնկբ :

Այս սացմոս իբրեւոգիր Դաւթի արտաբոյ ընդոց :
'ի ժամանակի ջի եչ նա նահատակ ընդգէմ գոցիագու, ա-
ռաջի սառուցայ եւ ամենայն ջորացն իսրայելի :

Փոքր էի ես յաղբերս իմ, եւ կըրտ-
սեր 'ի տան հօր իմոյ, արած էի
զխաշինս հօր իմոյ :

Չեռք իմ արարին զսաղմոսարան,
եւ մատունք իմ կազմեցին զգորբ

Տի օրհնութեան:

Իսկ արդ՞ ո՞ սպատմեսցէ զայս տեառն
խմում. ինքնին տէր ամենայնի լը
ուիցէ զամենայն:

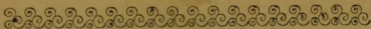
Եւ առաքեաց տէր զհրեշտակ իւր,
եւ համբարձ զիս ՚ի հօտէ խաւ
շանց հօր խնոյ, եւ էօծ զիս յօ
ծումն իւղոյ իւրոյ:

Եղբարք իմ մեծամեծք եւ գեղե
ցիկք, եւ ոչ հաճեցաւ ընդ նո
սա տէր:

Ելի ես ընդդէմ այլազգւոյն. եւ
նղովեցի զկուռս նորա:

Հանի զսուսերն ՚ի նմանէ, եւ
հատի զգլուխ նորին, եւ բարձի
զնախատինս յորդւոցն իսրայէլի:
Փառք հօր եւ որդւոյ եւ:

ՕՐ Հ Ն ՈՒԹԻԻՒՆ

ԵՐԻՑ ՄԱՆԿԱՆՑ

Դանիէլէ Գ :

Օրհնեալ ես տէր աստուած հարցն մերոց ,
օրհնեալ փառաւորեալ անուն քո յաւիտեան :

Յիրաւունս անցուցեր զայս ամենայն ընդ
մեզ . արդար ես դու տէր , և ամենայն
գործք քո ճշմարիտ են :

Ճանապարհք քո ուղիղ են , և ամենայն
գատաստանք քո արդար են :

Դատաստան արդարութեան ածեր 'ի վերայ
մեր ըստ ամենայնի զոր ինչ ածեր 'ի վերայ
մեր , և քաղաքի սրբոյ հարցն մերոց երու-
սաղէմի :

Արդարութեամբ և յիրաւի ածեր զայս ա-
մենայն 'ի վերայ մեր վասն մեզաց մերոց :

Անօրինեցաք և յանցեաք ապստամբ լինել
'ի քէն . մեզաք յամենայնի և պատուիրա-
նաց քոց մեք ոչ անսացաք :

Աչ պահեցաք և ոչ արարաք որպէ՞ս պատ-
ուիրեցեր դու մեզ , զի զբարիս գացուք մեք
'ի քէն :

Արդ զամենայն զոր արարեր և զոր ինչ ա-

ձեր 'ի վերայ մեր , արդար դատաստանաւ
արարեր :

Ստոնեցեր զմեզ 'ի ձեռս թշնամեաց մերոց ,
անօրինաց , խստաց և ասպտամբողաց :

Ի ձեռս թագաւորի անօրինի և չարի քան զա-
մենայն երկիր , մատնեցեր զմեզ :

Եւ արդ ոչ գոյ մեզ ժամ՝ բանալ զբերանս
մեր , զի ամօթ և նախատինք եղաք ծառա-
յից քոց պաշտօնէից :

Եւ մի՛ մատներ զմեզ խապառ վասն անուան
քո . մի՛ ցրեր զուխոս քո , և մի՛ 'ի բացեայ
առներ զողորմութիւնս քո 'ի մէնջ :

Վասն արբահամու սիրելոյ քո , խահակայ
ծառայի քո , և խրայելի սրբոյ քո :

Խոստացար նոցա և ասացեր , բազմացուցից
զլաւակ ձեր որպէս զաստեղս երկնից բազ-
մութեամբ , և որպէս զաւազ առ եզր ծովու :

Եւ արդ տէր նուազեցաք մեք քան զամենայն
ազգս , և եմք տառապեալ յամենայն երկրի
այսօր վասն մեղաց մերոց :

Ոչ գոյ 'ի ժամանակի յայսմիկ իշխան՝ մար-
գարէ և առաջնորդ , ոչ ողջակէզք պատա-
րագաց , ոչ խուճկէք օրինաց , և ոչ տեղի
պատարագս մատուցանելոյ առաջի քո , և
զողորմութիւն գտանել 'ի բէն :

Եւ անձամբք խոնարհեալ և հոգւով տա-
ռապանաց ընդունելի լիցուք մեք որպէս զող-
ջակէզս խոյոց և զուարակաց , և որպէս բիւ-
րաւորս գառանց պարարտաց :

Այնպէս ընդունելի լիցին սլատարագք մեր
այսօր առաջի քո, զի կատարեալ գտցուք
զկնի քո. և չիք ամօթ յուսացելոցս 'ի քեզ:
Եւ արդ գամք զհետ քո ամենայն սրտիւք
մերովք, երկնչիմք ի քէն, և խնդրեմք զե-
րեսս քո. տէր մի՛ յամօթ առներ զմեզ:

Այլ արա առ մեզ ըստ հեզուածեան քում
և ըստ բազում ողորմութեան քում, փրկ-
կեա զմեզ վասն սքանչելեաց քոց տէր. և
փառաւորեսցի անուն քո յաւիտեան:

Յամօթ լիցին ամենեքեան, որ չարչարեն
զծառայս քո. ամաչեցեալ լիցին բռնութիւնք
նոցա, և ամենայն զօրութիւնք նոցա խոր-
տակեսցին:

Եւ ծանիցեն զի դու ես տէր աստուած մի-
այն, որ փառաւորեալդ ես 'ի վերայ ամենայն
տիեզերաց:

Օրհնեալ ես դու տէր աստուած հարցն
մերոց. զովեալ և առաւել բարձրացեալ
յաւիտեան:

Եւ օրհնեալ է անուն սուրբ փառաց քոց.
զովեալ և առաւել բարձրացեալ յաւիտ:

Օրհնեալ ես 'ի տաճարի փառաց սրբու-
թեան քո. զովեալ:

Օրհնեալ ես 'ի վերայ աթոռոյ արքայու-
թեան քո. զովեալ:

Օրհնեալ ես որ նստիս 'ի բրովքէս և հայիս
յանգունդս. զովեալ:

Օրհնեալ ես 'ի վերայ հաստատութեան

երկնից • գովեալ :

- () Բննեցէք ամենայն գործք տեառն զտէր •
օրհնեցէք և բարձր արարէք զնա յաւիտեան :
- () Բննեցէք երկինք զտէր • օրհնեցէք և բար-
ձրր արարէք զնա յաւիտեան :
- () Բննեցէք հրեշտակք տեառն • և ջուրք որ
'ի վերոյ երկնից զտէր • օրհնե :
- () Բննեցէք զօրութիւնք տեառն • արեգակն
և լուսին զտէր • օրհնե :
- () Բննեցէք աստեղք երկնից • անձրեւք և
ցօղք զտէր • օրհնե :
- () Բննեցէք ամենայն հողմք հուր և ջեր ըզ-
տէր • օրհնե :
- () Բննեցէք ցուրտ և տօթ • ցօղ և ձիւնա-
բեր զտէր • օրհնե :
- () Բննեցէք սառն և սարղ • եղեամն և ձիւն
զտէր • օրհնե :
- () Բննեցէք տիւք և գիշերք • լոյս և խաւար
զտէր • օրհնե :
- () Բննեցէք ամսք և փայլատակունք և եր-
կիր զտէր • օրհնե :
- () Բննեցէք լերինք բլուրք • և ամենայն բոյսք
երկրի զտէր • օրհնե :
- () Բննեցէք աղբիւրք ծովք և գետք զտէր •
օրհնե :
- () Բննեցէք կէտք ամենայն կայտառք՝ որ 'ի
ջուրս • և թռչունք երկնից զտէր • օրհնե :
- () Բննեցէք գազանք և անասունք • և որդիք
մարդկան զտէր • օրհնե :

Օրհնեսցէ խրայել զտէր . օրհնեսցէ եւ
բարձր արասցէ զնա յաւիտեան :

Օրհնեցէք բահանայք զտէր . օրհնէ :

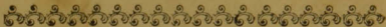
Օրհնեցէք ծառայք տեսաւն զտէր . օրհնէ :

Օրհնեցէք անձինք և շունչք արդարոց բլէ
տէր . օրհնէ :

Օրհնեցէք սուրբք և խոնարհք սրտիւք բլէ
տէր . օրհնէ :

Օրհնեցէք անանիա ազարիա և միսայել բլէ
տէր . օրհնէ :

ՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆ ՄԱՐԻԱՄՈՒ ԱՍՏՈՒԱԾԱԾՆԻՆ

ՂԵՒ . ա .

Մեծացուսցէ անձն իմ՝ զտէր , և ցընծասցէ
հոգի իմ աստուծով փրկչաւ իմով :

Այց արար ՚ի վերայ խոնարհու թեան ազախ-
նոյ իւրոյ . այսուհետեւ երանիցեն ինձ ամե-
նայն ազգք :

Արար ընդ իս մեծամեծս հզօրն . և սուրբ
է անուն նորա :

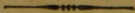
Ողորմութիւն արար ազգաց յազդս երկիւ-
ղածաց իւրոյ . արար զօրութիւն բազկաւ
իւրով :

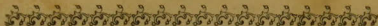
Յրուեաց զամբարտաւանս ՚ի մտաց սրտից ,
և քակեաց զհզօրս յաթորոց :

Օ խոնարհս բարձրացոյց , զկարօտս ելից բա-
րութեամբ , և զմեծատունս արձակեաց ու-
նայնս :

Պաշտօնեաց իօրայէլի ծառայի իւրոյ յի-
շերով զողորմութիւն իւր :

Որպէս խօսեցաւ առ հարսն մեր , ընդ ար-
բահամս և զաւակի նորա յաւիտեան :

ՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆ ԶԱՔԱՐԻԱՅԻ ՀՕՐՆ

ՅՈՎՀԱՆՆՈՒ ՄԿՐՏԶԻ

ՂԽԻ ա :

Օրհնեալ տէր աստուած իսրայէլի , որ յայց
եւ , և արար փրկութիւն ժողովրդեան իւ-
րոյ :

Յարոյց մեզ եղջիւր փրկութեան 'ի տանէ
դաւթի ծառայի իւրոյ . որպէս խօսեցաւ
բերանովք սրբոցն՝ որ յաւխտենից մարգա-
րէքն էին :

Փրկութիւն 'ի թշնամեաց մերոց , և 'ի ձե-
ռաց ամենայն ատելեաց մերոց :

Լռնել ողորմութիւն առ հարսն մեր , և
յիշել զկտակարանս սրբութեան իւրոյ :

Երբ ումն զոր երգուաւ արբսհամու հօր
մերոյ՝ տալ մեզ առանց երկիւղի զփրկու-
թիւն 'ի թշնամեաց մերոց :

Պաշտել զնա սրբութեամբ և արդարու-
թեամբ առաջի նորա զամենայն առուրս կե-
նաց մերոց :

Եւ դու մանուկ՝ մարգարէ բարձրելոյն կո-
չեսջիր . գնասցես առաջի տեառն՝ պատրաս-
տել զճանաչարհս նորա :

Տալ զգիտութիւն փրկութեան ժողովրդեան

իւրոյ , 'ի ԹողուԹիւն ամենայն մեղաց մե-
րոյ :

Վասն գԹոյ ողորմուԹեան տեառն աստու-
ծոյ մերոյ , որով երեւեցաւ մեղարեգակն
'ի բարձանց՝ լուսաւոր առնել զլուսաւոր
մեր :

Օագեւելլոյս 'ի վերայ այսոցիկ՝ որ նստէաք
'ի խաւարի և 'ի ստուերս մահու , ուղղել
զոտս մեր 'ի ճանապարհս խաղաղութեան :

ԱՂՕԹՔ ՄԻՄԷՈՎՆԻ ԾԵՐՈՒՆԻՈՅՆ

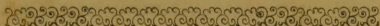
Ղ-ի բ :

Արդ արձակեա զճառայս քո տէր ըստ բա-
նի քում 'ի խաղաղութիւն , զի տեսին աչք
իմ զփրկութիւն քո , զոր պատրաստեցեր
առաջի ամենայն Ժողովրդոց :

Նոյս յայանեցար հեԹանոսաց , և փառք
Ժողովրդեան քում խորայելի :

Handwritten text and scribbles at the bottom of the page, including the number '170' and other illegible markings.

ԱՂՕԹՔ ԱՊԱՇԻԱՐՈՒԹԵԱՆ ՄԱՆԱՍԷԻ

ԹԱԳԱԻՈՐԻՆ

Տէր ամենակալ աստուած արբահամու, ի սահակայ, յակոբայ և զաւակի նոցա արդարոց . ամենակալ տէր՝ թող զմեզս իմ :

Որ արարեր զերկինս և զերկիր և զամենայն զարդ նոցա . ամենակալ տէր :

Որ կապեցեր զձով բանիւ հրամանի քո . փակեցեր զխորս, կնքեցեր ահաւոր և փառաւորեալ անուամբ քով սրբով . ամենակալ :

Որ ամենայն ինչ սարսի և դողայ յերեսաց ահի զօրութեան քո . ամենակալ :

Ընբաւ է մեծ վայելչութիւն փառաց սրբութեան քո . սաստիկ է բարկութիւն սոբանայեաց քոց 'ի վերայ մեղաւորաց . անչափ և անքննին են ողորմութիւնք աւետեաց քոց . ամենակալ տէր :

'Իու տէր բարձրեալ, գթած, երկայնամիտ, բազումօղորմ . և զզջանաս 'ի վերայ չարեաց մարդկան . ամենակալ տէր :

'Իու աստուած՝ ոչ եդեր աստաշխարութիւն վասն արդարոցն՝ արբահամու, իսահակայ և յակոբայ, որք ոչ մեղան բեզ . ամենա :

ԸՆԵԴԵՐ աստաշխարութեան վասն իմ մեղաւորիս, զի մեղայ աւելի քան զաւազ ծո

վո՞ճ , և բաղմացան անօրէնու թիւնք իմ . ա :
Չեմ արժանի հայիլ և տեսանել զբարձրու-
թիւնս երկնից 'ի բաղմու թենէ անօրէնու-
թեան իմոյ . ամենակալ տէր :

Կրօնացեալ եմ ես 'ի բռնութենէ կապանաց
երկաթից , և ոչ դոյ ինձ հանգիստ . ամե :
Բարկացուցի զսրտմտութիւն , և չար առա-
ջիքս արարի . կանգնեցի սրտիկեր և բաղ-
մացուցի զցասումն . ամենակալ :

Եւ արդ տէր՝ խոնարհեցուցանեմ զծունր
սրտի իմոյ , և հայցեմ 'ի բաղըրութենէ քում
մէ . ամենակալ տէր :

Մեղոյ տէր մեղայ , և զանօրէնութիւնս իմ
ես ինձէն գիտեմ . ամենակալ :

Մղաչեմ և խնդրեմ 'ի քէն՝ թող ինձ տէր ,
թող ինձ , և մի՛ կորուսաներ զիս ըստ անօ-
րէնութեան իմոյ . ամենակալ :

Մի՛ յաւիտեան բարկանար ինձ տէր , և մի՛
յիշեր զչարիան իմ , և մի՛ պարտաւորեր զիս
բնդ իջեալն 'ի ներքոյ երկրի չարեօք . ամե :
Օ՛ի դու աստուած՝ աստուած ապաշխարու-
ղոց ես , և յիս ցոյց զբարերարութիւնդ քս ,
որ անարժան եմ . ամենակալ տէր :

Կեցուցես զիս ըստ բաղում ողորմութեան
քում . և ես օրհնեցից զքեզ զամենայն ա-
ւուրս կենաց իմոյ . ամենակալ տէր :

Օ՛ քեզ տէր օրհնեն ամենայն զուարթունք
երկնից . և քս են փառք յաւիտեանս . ամեն :
Փաւք հօր և որդւոյ և : (Ն) յժմ և միշտ և :

Աղաչեմք և խնդրեմք ՚ի քէն տէր, թող ինձ
զմեզս իմ:

Բազում մոզորմ տէր, ողորմեա ինձ:

Աճ, քաւեա զիս զմեզաւորս ՚ի մեղաց և կեցո:

Արարիչ իմ և յոյս աստուած, գթա ՚ի մեղու-
ցեալ ծառայս, և ողորմեա ինձ բազմամեղիս:

Ամենօրհնեալ սրբուհի և միշտ կոյս աստ-
ուածածին մարիամ, բարեխօսեա առ տէր
վասն իմ մեղաւորիս:

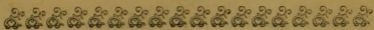
Ամենայն սուրբք աստուծոյ, բարեխօսեցէք
առ հայր ՚ի յերկինս վասն մեր մեղաւորացս:
Վրիստոս սրբի աստուծոյ անտիակալ, ըն-
կալ զաղսչանա մեր, զի ՚ի քեզ են ապաւին-
եալ անձինք մեր:

Յաղթող զօրութեամբ՝ սուրբ և կենդանա-
րար և սրտաւական խաչիւ քո տէր պահ-
պանեա զմեզ:

Առաքեա տէր զհրեշտակ խաղաղութեան քո,
որ եկեալ պահեսցէ զմեզ անխռովս ՚ի տուէ
և ՚ի գիշերի:

Աւ մարգարայութեամբ քո յիշեա զմեզ տէր,
յիշեա զմեզ յորժամ գաս արքայութեամբ
քով, և ողորմեա մեզ:

Նախադրութիւնք խրատականք յաղաքս աղօթիցն ,
զոր արարեալ է Տեառն Ներսէսի եղբօրն Գրիգորիսի հայոց կաթողիկոսի :

Աղօթք հասարակաց քրիստոնէից մեծաց և
փոքունց , զոր պարտին ուսանիլ ամենեքեան՝ և ուսուցանել զմիմեանս . քահանայք՝
զժողովուրդս , հարք՝ զսրգիս , մարք՝ զդէրս-
տերս , և ընկեր՝ զընկերն իւր : Այլ աղօթեալ
ցեն սովու յաւուրն հինգ անգամ՝ երկու-
տասան ճերադրութեամբ ՚ի ժամուն . այսինք-
քն՝ յառաւօտուն , ՚ի ճաշուն , ՚ի հասարակաւուրն , յերեկոյին , և ՚ի հանգստեան :
Ապա թէ պղերգ սք լինիցի և ծուլանայ ըզ-
հինգ ժամ աղօթս կատարել . աղօթեացէ
չորս անգամ , կամ երեք անգամ , կամ եր-
կու անգամ , կամ մի անգամ յաւուրն . որ
միայն ճանաչի թէ քրիստոնեայ է , և զինքն
ճանիցէ թէ արարած եմ աստուծոյ և եր-
կրրպագու նորա : Այլ թէ զամենայն քանս
աղօթիցն հեղգաց ուսանիլ , (որք և զաս-
տանայական երգս բազումս փութով ուսա-
նին ,) ուցի զկէս սորս , կամ այլ նուազ .
զի թէ տունս երիս ուսանիցին ՚ի սմանէ ,
և աղօթեցեն երիս ճերադրութեամբ ՚ի
ժամուն , ընդունելի է առաջի աստուծոյ :
Ապա թէ սք ՚ի քրիստոնէիցն անիցթ աւ-

նէ զսա յուսանելոյ և յաղօթելոյ, յանդիմա-
 նեսցի և 'ի մուրր ժողովոյն այրաղգեաց, որք
 զաղօթան զոր ուսոյց 'նոցա, 'ի սրտերազ
 մուհն անգամ ոչ խտրանեն՝ թող թէ 'ի խա-
 զաղութեան: Իսկ մեր ժողովուրդ արտա-
 քոյ աղօթից ակզուոյ բնաւ ոչ յիշեն զանու-
 նին տատուծոյ, զի ոչ ունին փոյթ 'ի կարգս
 աղօթից սրպէս զսատուածսաշտոս, այլ սի-
 բեն զգատարկաբանութիւն քան զաղօթս:
 Այլ թէ երբեմն գան ոմանք յաղօթել առ
 քահանայն, կամ փակեալ բերանով կանգ-
 նին, կամ զուցատրութիւնն առնեն ընդ
 միմեանս: զի ոչ ինքեանք գիտեն բանս ա-
 ղօթից, և ոչ քահանայից միտ գնեն սաղմո-
 սոյ և սրաշտամանց: Այսն այսր սատաճառի
 արարաք զաղօթս զայս սրտզ և յատակ բա-
 սիւ վասն ակամարաց գիւրահաս լինելոյ, որ
 է սակաւ ըստ բանից՝ տունս քսան և չորս,
 ըստ ժամուց տունջեան և գիշերոյ, և ըստ
 տառից սրբոյ մարգարէիցն, և զօրաւոր ըստ
 մասոյ, զի զհոլովադոյն պէտս խնդրուածոց
 մերոց որ յոյ՝ ունի յինքեան, և տուրք ժս-
 զովորեան մերում յուսումն, զի ամենայն
 անձն քրիստոնէի ուոցի զսա, և ուր հան-
 գիտեացին 'ի ժամ աղօթիցն՝ խօսեցցին սո-
 վաւ ընդ աստուծոյ, թէ յեկեղեցի՝ թէ 'ի
 սան՝ թէ յանդի՝ թէ 'ի գործ ինչ՝ թէ 'ի
 ճանապարհի: Այլ որք ուսանին զսա և սղօ-

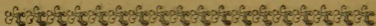
Թեոցեն մտադրութեամբ՝ ջերմեռանդ սրբ-
 տիւ և արտասուօք, ամենայն խնդրուածք
 որ գրեալ են 'ի սմա՝ կատարեցին 'ի կեն-
 դանութեան և յետ մահու : Իսկ որք ար-
 համարհեն և ոչ ուսանին և ոչ աղօթեցեն,
 ինքեանք տեսցեն զվնաս անձանց իւրեանց .
 մեք հատաք 'ի մէնջ զպատճառն՝ առնելով
 զաղօթս զայս . զի մի այլ ևս պատճառես-
 ցեն թէ ոչ գիտեմք բանս աղօթից, վասն
 այնորիկ ոչ կամք յաղօթս : Ի այց ծանիցեն
 սցնպիսիքն, թէ սատանայ ոչ այնչափ ջանայ
 զայլ բարեգործութիւնս մեր խափանել որ-
 ջափ զաղօթս . զի գիտէ որ յաղօթիցն միայն
 ինքն հալածի 'ի մէնջ, և աստուած բնակէ 'ի
 մեզ : Եւրդ՝ մեք աղաչեցուք զբարերարն օր-
 բանալ զաչս մտաց ձերոց, յօժարութեամբ
 ուսանիլ զսա և աղօթել, և նյ սիրելի լինել :
 Եւ յաղօթելն՝ զՆրիգորիս կաթուղիկոս հա-
 յոց, և զեղբայրն նորին զՆերսէս զաղօթի-
 ցրս յօրինողն յիշեցէք 'ի բրիստոս : Եւ որք
 ընդօրինակէք 'ի գիրս զաղօթս, գրեցէք և
 զխրատական բանս զայսոսիկ, և որք գրեն
 զսա՝ գրեցին 'ի գպրութիւն կենացն յաւի-
 տենից : Եւ որք ուսանին և աղօթեցեն, ո-
 չորմութիւն ընկալցին 'ի բրիստոսէ . և որք
 ուսուցանիցեն զընկերս, վարձս առցեն յաս-
 տուծոյ : Եւ որք գրենն, մի տուաւել բան
 զօրինակս՝ բան կամ գիր խառնեցեն, և մի

նուաղ գրեցեն, զի մի այլ և այլ լինիցին
բանքն, այլ հաւասար լիցին ամենեքեան ուր
և գրեցին: Այլ տխմարքն 'ի գիրս' ուղիղ
գրողացն տացեն գրել. և քրիստոսի փառք
յաւխտեանս. ամէն:

0 60

0 70

ԱՂՕԹ Ք ԻԻՐԱՔԱՆՁԻԻՐ ԱՆՁԻՆ ՀԱԻԱՏԱՅԵԼՈՅ

Ի ՔՐԻՍՏՈՍ

Ձոր արարեալ է սրբոյ տեաան Ներսէսի
հայոց կաթուղիկոսի :

Ճաւատով խոստովանիմ և երկիր պագա-
նեմքեզ՝ հայր և որդի և սուրբ հոգի, ա-
նեղ և անմահ բնութիւն, արարիչ հրեշ-
տակաց և մարդկան և ամենայն եղբւոց. ու
զորմեա քո արարածոց և ինձ բազմամեղիս :
Ճաւատով խոստովանիմ, և երկիրպագանեմ
քեզ՝ անբաժանելի լոյս, միասնական սուրբ
երրորդութիւն և մի աստուածութիւն, ա-
րարիչ լուսոյ և հալածիչ խաւարի. հալած-
եա ՚ի հոգւոյ իմմէ զխաւար մեղաց և ան-
գիտութեան, և լուսաւորեա զմիտս իմ ՚ի
ժամուս յայսմիկ ազօթեկքեզ ՚ի հաճոյս, և
ընդունել ՚ի քէն զանդրուածս իմ, և ողոր-
մեա քո արարածոց և ինձ բազմամեղիս :
Ճայր երկնաւոր աստուած ճշմոքիս՝ որ ա-
ռաքեցեր զորդիդ քո սիրելի ՚ի ինեղիր մուր-
եալ ոչխարին, մեղոյ յերկինս և առաջի քո .
ընկալ զիս որպէս զանառակ որդին, և զգե-
ցո ինձ զպատմուճանն զառաջին՝ զոր մեր-
կացոյ մեզօք. և ողորմեա քո արարածոց և :

Արդի աստուծոյ աստուած ճշմարիտ՝ որ խոնարհեցար 'ի հայրական ծոցոյ՝ և առեր մարմին 'ի սրբոյ կուսէն մարիամայ վասն մերոյ փրկութեան, խաչեցար թաղեցար և յարեար 'ի մեռելոց՝ և համբարձար փառօք առ հայր, մեղայ յերկինս և առաջի քո . յիշեալիս որպէս զաւազակն՝ յորժամ դաս արքայութեամբ քով . և ողոր :

Հորի աստուծոյ աստուած ճշմարիտ՝ որ իջեր 'ի յորդանան և 'ի վերնաստունն, և լուսաւորեցեր զիս մկրտութեամբ սուրբ աւազանին, մեղայ յերկինս և առաջի քո . մարբեա զիս վերստին աստուածային հրով քով՝ որպէս հրեղէն լեզուօք սուրբ զառարեալսն . և ողորմեա քո արարա :

Մենդ բնութիւն, մեղայ քեզ մտօք իմովք, հոգւով և մարմնով իմով, մի յիշեր զմեզս իմ զառաջինս՝ վասն անուանդ քում սրբոյ . և ողորմեա :

Տեսող ամենայնի, մեղայ քեզ խորհրդով բանիւ և գործով . ջնջեա զձեռագիր յանցանաց իմոց, և գրեա զանուն իմ 'ի դպրութեան կենաց . և ողոր :

Քննող գաղանեաց, մեղայ քեզ կամաւ և ակամայ գիտութեամբ և անգիտութեամբ . թողութիւն շնորհեա մեղաւորիս, զի 'ի ծննդենէ սուրբ աւազանին մինչև ցոյսօր մեղուցեալ եմ առաջի աստուածութեանդ քո զգայարանօք իմովք, և ամենայն անդա-

մօք մարմնոյս . և ողոր :

Ամենախնամ տէր , դիր պահապան աչաց իմոց զերկիւղ քո սուրբ՝ ոչ ևս հայիլ յարատ . և ականջաց իմոց՝ ոչ ախորժել լսել զբանս չարութեան . և բերանոյ իմոյ՝ ոչ խօսիլ զստութիւն . և սրտի իմոյ՝ ոչ խորհիլ զչարութիւն . և ձեռաց իմոց՝ ոչ գործել զանիրաւութիւն . և ոտից իմոց՝ ոչ գնալ ՚ի ձանադարհս անօրէնութեան . այլ ուղղեալ զչարժումն սոցա լինել միշտ բստ պատուիրանոց քոց յամենայնի . և ողորմեա :

Հուր կենդանի քրիստոս , զհուր սիրոյ քո՝ զոր արկեր յերկիր , բորբօրեա յանձն իմ , զի այրեսցէ զսխտ հոգւոյ իմոյ , և սրբեսցէ զխիզձ մտաց իմոց , և մայրեսցէ զմեզս մարմնոց իմոց , և վառեսցէ զլոյս գխտուէրս ՚ի սրտի իմում . և ողոր :

Իմաստութիւն հօր յիսուս , աուր ինձ իմաստութիւն զբարիս խորհիլ և խօսիլ և գործել առաջի քո յամենայն ժամ . ՚ի չար խորհրդոց ՚ի բանից և ՚ի գործոց փրկեա զիս . և ողորմեա քո :

Կամեցող բարեաց տէր կամարար , մի՛ թու զուր զիս ՚ի կամս անձին իմոյ գնալ . այլ առաջնորդեա ինձ լինել միշտ բստ կամոց քոց բարեսիրաց . և ողորմեա :

Արքայ երկնաւոր , աուր ինձ զարքայութիւն քո՝ զոր խոստացար սիրելեաց քոց , և զօրացս զսիրտ իմ առել զմեզս , և սիրել զքեզ

միայն և առնել զկամս քո . և ողոր :
Խնամող արարածոց , պահեա նշանաւ խաչի
քո զհոգի և զմարմին իմ 'ի պատրանաց մե-
ղաց , 'ի փորձու թեանց դիւաց , և 'ի մար-
դոց անիրաւաց , և յամենայն վտանգից հոգ-
ւոյ և մարմնոյ , և ողորմեա :

Պահապան ամենայնի քրիստոս , աջ քո հո-
վանի լիցի 'ի վերայ իմ 'ի տուէ և 'ի գիշերի ,
'ի նստիլ 'ի տան , 'ի գնալ 'ի ճանապարհ , 'ի
ննջել և 'ի յառնել , զի մի' երբէք սասանե-
ցայց . և ողոր :

Ըստուած իմ , որ բանաս զձեռն քո , և լը-
նուս զամենայն արարածս ողորմութեամբ
քով , քեզ յանձն առնեմ զանձն իմ . դու
հոգա և հատրաստեա զպէտս հոգւոյ և
մարմնոյ իմ . յայսմհետէ մինչեւ յաւիտեան .
և ողորմեա :

Վարձուցիչ մոլորելոց , դարձս զես 'ի չար
սովորութեանց իմոց 'ի բարի սովորութիւն .
և բեւեռեա 'ի հոգի իմ զսոսկալի օր մա-
հուն , և զերկիւզ գեհննին , և զսէր արքա-
յութեանն , զի զղջացայց 'ի մեղաց' և գոր-
ծեցից զարդարութիւն . և ողոր :

Մղբիւր անմահութեան , աղբերացո 'ի սըր-
տէ իմմէ զարաստուս ապաշխարութե' օրպէս
պոռնկին . զի լուացից զմեզս անձին իմոյ յա-
ռաջ քան զերանելն իմ յաշխարհէս . և ողոր :
Պարգեւիչ ողորմութեան , պարգեւեա ինձ
ուղղափառ հաւատով և բարի գործով , և

սուրբ մարմնոյ և արեան քո հաղորդութիւն
գալ առ քեզ . և ողոր :

Բարեբար տէր , հրեշտակի բարւոյ յանձն
արասցես զիս՝ քաղցրութեամբ աւանգել ըզ-
հոգի իմ , և անխուով անցուցանել ընդ չա-
բութիւն այսոցն՝ որ են ՚ի ներքոյ երկնից .
և ողոր :

Եղիս ճշմարիտ քրիստոս , արժանաւորեա ըզ-
հոգի իմ՝ ուրախութեամբ անասնել զլոյս
փառաց քոց ՚ի կոչման աւուրն , և հանգչիլ
յուսով բարեաց յօթեւանս արդարոց մինչ
չեւ յօր մեծի գալստեան քո . և ողորմեա :

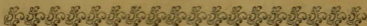
Մատաւոր արդար , յորժամ գաս փառօք հօր
դատել զկենդանիս և զմեռեալս , մի՛ մտա-
ներ ՚ի դատաստան ընդ ծառայի քում . այլ
փրկեա զիս ՚ի յաւիտենական հրոյն , և լսե-
լի արա ինձ զերանաւէտ կոչումն արդարոց
յերկնից արքայութիւնդ . և ողորմեա :

Մենողորմ տէր , ողորմեա ամենայն հաւա-
տացելոց ՚ի քեզ , իմոց և օտարաց ծանօթից
և անծանօթից , կենդանեաց և մեռելոց .
չնորհեա և թշնամեաց իմոց և ատելեաց ըզ-
թողութիւն՝ որ առ իս յանցանաց . և դար-
ձս զնոսա ՚ի չարեացն զոր ունին վասն իմ ,
զի ողորմութեանդ քում արժանի եղիցին .
և ողորմեա :

Փառաւորեալ տէր , ընկալ զաղաչանս ծա-
ռայիս քո , և կատարեա ՚ի բարի զանդրուածս

իմ բարեխօսու թեամբ սրբուհւոյ աստուածածնին և յովհաննու մկրտչին և սրբոյն ընտեփաննոսի նախավկային և սրբոյն գրիգորի մերոյ լուսաւորչին, և սրբոց առաքելոց՝ մարգարէից՝ վարդապետաց՝ մարտիրոսաց՝ հայրապետաց՝ ճգնաւորաց՝ հուսանաց՝ և ամենայ սրբոց քոց երկնաւորաց և երկրաւորաց, Աւքեղ փառք և երկրպագութիւն անբաժանելի սուրբ երրորդութեանդ յաւիտեանքս յաւիտենից. ամէն :

ՄԱՂԹԱՆՔ ԶՕՐԱԽՈՐՔ ԱՐՀԱԻՑԱՅ ԳԻՇԵՐԱՅՆՈՅ

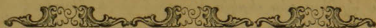
Սրբոյն Գրիգորի Նարեկացւոյ ասացեալ :

Բան ժբ :

Նկալ քաղցրութեամբ, տէր աստուած հը-
ղօր, զգառնեցողիս զաղաչանս. մատիր գը-
թութեամբ առ պատկառեալս դիմօք. փա-
րատեա, ամենապարզե, զամօթական տըխ-
րութիւնս. բարձ յինէն, ողորմած, զանբե-
րելի ծանրութիւնս. անջրպետեա, հնարա-
ւոր, զմահացու կրթութիւնս. աւարեա,
միշտ յաղթող, զխաբողին հաճութիւնս. բա-
ցադրեա, վերնային, զմոլեղյն մառախուղ-
կնքեա կեցուցիչ, զկորուսչին ընթացմունս.
ցրուեա, ծածկատես, զըմբռնողին չար գըս-
մունս. խորտակեա, անքննին, զմարտողին
գիմեցմունս : Տեառնագրեա քո անուամբդ
զլուսանցոյց երդ յարկիս, պարփակեա քո
ձեռամբդ. զառաստաղ տաճարիս, գծագըր-
եա քո արեամբդ զմուս սեմոց սենեկիս.
կերպտցո զքո նշանդ ՚ի հետս ելից մաղթու-
ղիս. ամբայս քո աջովդ զհանդստեանս խըչ-
տի. մտքբեցեա ՚ի հաղբից զճածկարան ան-
կաղնոյս. սահեցեա քո կամօքդ զտարապ-
եալ անձն ոգւոյս, անխարդախ արասցեա

զքո շնորհեալ շունչ մարմնոյս . կացուսցես
 շրջափակ զպար զօրուդ երկնայնոյ . կարգես-
 ցես 'ի գլմի ընդդէմ դիւսպն դասու : Տուր
 հանգիստ բերկրութե մահահանգոյնս նիրհ-
 ման 'ի խորութեան գիշերիս , բարեխօսու-
 թեամբ հայցուածոց սրբոյ աստուածածնիդ
 և ամենայն ընտրելոց : Ամփոփեալ պարուր-
 եա զպատուհան տեսութեանց զգայարանա-
 ցրս իճաստից անզարհուրելի զետեղմամբ 'ի
 ծփական խռովութեանց , կենցաղական ըզ-
 բաղմանց , անըջական երազոց , խտրականաց
 ցնորից , յիշատակաւ քո յուսոյդ անվնասելի
 սաշտպանեալ : Այլ սթափեալ վերստին 'ի
 ննջմանէ ծանրութեան ամենազգաստ արթ-
 նութեամբ , հոգենորոգ զուարթութեամբ
 'ի քեզ արձանացեալ զայս ձայն մաղթանաց
 բուրմամբ հաւատոց քեզ , ամենորհնեալ
 թագաւոր փառաց անձառից փառաբանու-
 զաց երկնագուժար խմբից երգակցեալ յեր-
 կինս առաքել : Օ՛ի դու փառաւորեալ ես
 յամենայն արարածոց յաւիտեանս յաւիտե-
 նից , ամէն :

ԱՂՕԹՒՔ ԵՐԵՎԱՆԵԱՆ

Նորին սրբոյն Գրեգորի :

Բ՞՛՛ 27 :

Աստուած յաւիտենական, բարերար և ամենակալ. ստեղծիչ լուսոյ, և յօրինիչ գիշերոյ. կեանք 'ի մահու, և լոյս 'ի խաւարի. յոյս ակն ունողաց, և երկայնմտութի տարակուսելոց : Ար ամենարուեստ իմաստութեամբ քո՝ դարձուցանես յայգ զստուերս մահու, աննուազ ծագումն և անմուտ աւրեգակն. քանզի ոչ զօրէ ծածկել զվառս տէրութեան քո խաւար գիշերոյ : Արու՛մ կրկնի ծունր երկրպագութեան ամենայն եղելոց՝ երկնաւորաց և երկրաւորաց, և սանդարամետականաց. որ լսես զհեծութիւն կապելոց, և հայիս յաղօթս խոնարհաց, և ընդունիս զինդրուածս նոցա. աստուած իմ և թագաւոր իմ. կեանք իմ և ապաւեն իմ. յոյս իմ և վստահութիւն իմ. յիսուս քրիստոս աստուածդ ամենայնի. սուրբդ հանգուցեալ 'ի հոգիս սրբոց մխիթարութիւն վշտաց՝ և քաւարան մեղուցելոց, որ գիտես զամենայն յառաջ քան զլինել նոցա. առաքեա զպահպանողական զօրութիւն անոյ քո :

և փրկեա զիս յերկիւղէ գիշերի և 'ի դիւե
 չարէ : Արպէս զի զյիշատակ սոսկալի և սբ
 քո անուանդ՝ միշտ համբուրեալ շրթամբք
 հոգւոյ՝ ըղձութեան շնչոյ, կեցից պահպա
 նեալ ընդ այնոսիկ՝ որ կարգան զքեզ 'ի բու
 լոր սրտէ : Աւ 'ի դրոշմէ խաչի քոյոյ նշանիդ ,
 զոր աստուածային արեամբ քո ներկեալ նու
 բողեցեր, և 'ի նոյն շնորհ որդէ գրութեան
 զմեզ մկրտեցեր, և 'ի փառս պատկերի քո
 նկարեալ՝ յօրինեցեր, այսու պարգեւօք ասու
 ուածականօք՝ ամաչեսցէ սատանայ . քակ
 տեսցին մեքենայքն . բարձցին որոգայթքն .
 պարտեսցին մարտուցեալքն . պակասեսցին
 զէնքն սայրասուրբ . մերժեսցի մէգն . փա
 րատեսցի խաւարն . մեկնեսցի մառախուղն :
 Բազուկ քո հովանասցի, և աջ քո կնքեսցէ .
 վասն զի գթած ես և ողորմած, և անուն
 քո կոչեցեալ է 'ի վերայ ծառայից քոց : Աւ
 քեզ ընդ հօր՝ հոգւովդ սրբով՝ փառք և իշ
 խանութիւն յաւիտեանս յաւիտենից . ամէն :

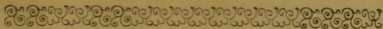

ԱՂՕԹՔ ԶՕՐԱՒՈՐ

Նորին սրբոյն Գրիգորի :

Բան իս :

Արդի աստուծոյ կենդանւոյ օրհնեալ յամենայնի . հօրդ ահաւորի անքննին ծնունդ , որ տկարանայ առ 'ի քէն և ոչ ինչ , որ 'ի ծագել անստուեր նշուլից ողորմութե քո փառաց , հային մեղք , հալածին դեւք , ջնջին յանցանք , խղին կապանք , խորտակին շղթայք , կենդանածնին մահացեալք , բժշկին հարւածք , ողջնան վերք , բառնին ապականութիւնք , աեղի տան տխրութիւնք , նահանջին հեծութիւնք , փախնու իսաւարն , մեկնի մէգն , մերժի մառախուղն , փարատի մրառայն , սպառի աղճամուղջն , վերանայ մութըն , գնայ գիշերն , տարագրի տագնապն , չքանան չարիքն , հալածին յուսահատութիւնքն , և թագաւորէ ձեռն քոյ ամենակար , քաւիչդ ամենայնի : Ար ոչ եկիր կորուսանել զմարդկան ոգիս , այլ կեցուցանել թող ինձ զանթիւ չարիսն իմբազում ողորմութեամբդ , զի դու միայն ես յերկնի անձառ , և յերկրի անդննին , 'ի տարբ գոյի , և յեզրս ծագաց աշխարհի , սկիզբն ամենայնի և յամենայնի ամենայն լրմամբ , օրհնեալ 'ի բարձունս և քեզ ընդ հօր և հոգւոյդ սրբոյ փառք յաւիտեանս , ամէն :

Զ Ղ Զ Ո Ւ Մ Ն

Սեղայ ամենասուրբ Լըրորդու թէ՛ Զօր
 և Որդւոյ և Զօգոյն սրբոյ : Սեղուցեալ եմ
 Մտուածոյ : Խոստովանիմ առաջի Մտուածոյ՝
 և սրբուհւոյ Մտուածածնին՝ և առաջի քո
 հայր սուրբ՝ զամենայն մեղս զսր գործեալ
 եմ : Քանզի մեղայ խորհրդով բանիւ և գոր-
 ծով . կամոյ և ակամայ , գիտութիւն և անգի-
 տութեամբ , մեղայ Մտուածոյ :

Սեղայ հոգւովս և զօրութեամբ սորա . մը-
 աօքս և շարժմամբ սորա . մարմնովս և զգա-
 յութեամբ սորա :

Սեղայ զօրութիւն հոգւոյս . խորամանկութիւն ,
 անզգամութիւն . յանգգնութիւն և երկչոտութիւն ,
 շնայութիւն և ժլատութիւն , զեղխութիւն և ա-
 նիրաւութիւն , շարահաւանութիւն , յուսահա-
 տութիւն , և թերամտութիւն , մեղայ Մտուածոյ :

Սեղայ շար խորհրդով մտացս . նենգութիւն ,
 ատելութիւն , խեղճիւն , մախանօք , յաջախա-
 նօք , թուլութիւն , պոռնիական խորհրդով ,
 արուական , իգական , անասնական , գրաս-
 տական , դաղանական , ՚ի գիշերի և ՚ի ար-
 ւընջեան . երազական գիծութիւն , և անբջա-
 կան գարշ աղտեղութիւն , մեղայ Մտուածոյ :
 Սեղայ ցանկութիւն մարմնոյս . հեշտութիւն ,

պղերգու թիւ, յօրանչմամբ քնոյ, շարժու թիւ
 մարմնոյս, և զազրոսգործու թիւ ՚ի պէս պէս
 ախոսս. հեշտալըու թիւ լսելեացս, արատու թիւ
 աչացս, ցանկու թիւ սրտիս. իգու թիւ ուրն
 գացս, պագշտու թիւ բերանոյս. անժուժ
 կալու թիւ, շուայտու թիւ, և արբեցու թիւ,
 մեղայ Ատուծոյ :

Մեղայ շարաբանու թիւ լեզուիս, ստախօսու թիւ,
 սուտ երգմամբ, երգմնազանցու թիւ. հակա
 աակու թիւ, վիճաբանու թիւ, բանասրիւ թիւ,
 շագմոգու թիւ, քսու, գատարկաբանու թիւ, և
 ծաղու, զրախօսու թիւ, հերձախօսու թիւ, և
 անիճաբանու թիւ, արանջելով, գժգոհելով,
 բամբասելով, և հայհոյելով. մեղայ Ատուծոյ :

Մեղայ գողու թիւ ձեռացս. ագահելով, զըր
 կելով, հարկանելով, սպանանելով, և ընդ
 գարչս ածելով, մեղայ Ատուծոյ :

Մեղայ ամենայն յօգուածովք շինուածոյս և
 ամենայն անգամօք մարմնոյս. հեղեակ ըզ
 րայարանօքս, և վեցեկի շարժմամբս. վե
 բամբարձ ստնահարու թիւ, և վայրագարչ մեղ
 կու թեամբ. յաջ և յահեակ խոտարելով. զու
 աաջնոյն մեղանջելով, և վերջնոյն շար նշա
 ւակ գալով. մեղայ Ատուծոյ :

Մի և մեղայ եօթնիցս յանցանօք՝ մահացու
 մեղօք. հպարտու թիւ և մասամբք նորին. նա
 խանձու՝ և մասամբք նորին. բարկու թիւ և
 մասամբք նորին. ծուլու թիւ և մասամբք նո

բին . ադահուլթի՛ք՝ և մասամբք նորին . որկրա-
մուլթեամբ՝ և մասամբք նորին . բղջ սիս-
հուլթ՝ և մասամբք նորին , մեղայ Մատուծոյ :
ՄԼ և մեղայ ամենայն սրտուիրանացն աս-
տուծոյ . յանձնարելեացն և հրաժարելեացն .
զի ոչ զյանձնարականն կատարելի , և ոչ ՚ի
հրաժարելեացն հեռացայ : Օջրէնա առ ՚ի և
յօրինացն հեղգացայ . ՚ի կարգս քրիստոնէուէ
հրաւիրելցայ՝ և գործովս անարժան գացայ ,
գիտելով զչարն՝ կամաւ կորացայ , և ՚ի բար-
եաց գործոց ես ինձէն հեռացայ . վայ ինձ ,
վայ ինձ , վայ ինձ :

Օճրն տսեմ , կամ զճրն խոստովանիմ . զի ան-
թիւ են յանցանք իմ . անասելի են անորէ-
նուլթիւնք իմ . աններելի են ցաւք իմ , և
անբժշկելի են վէրք իմ , մեղայ Մատուծոյ :
Հայր սուրբ՝ զբեղ սենիմ միջնորդ հաշտու-
թեան և բարեխօս առ միածին Արդին Մա-
տուծոյ . զի իշխանուլթիք սրտուեալ էքեզ ,
արձակեացես զիս ՚ի կոպից մեղաց իմոց , ա-
զաչեմ զբեզ :

ՄԲՁԿՈՒՄՆ

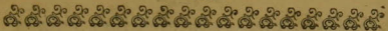
Ողորմեացիքեզ մարգասէրն Մատուած , և
Թողուլթիւն շնորհեացէ ամենայն յանցանաց
քոց . խոստովանացելոցն և մուացելոցն : Աւ-
ես կարգուս քահանայական իշխանուլթեան ,
և հրամանաւն Մատուածային՝ թէ , Օսր աք-

ձակիցէք յերկրի, եղիցի արձակեալ յերկինս :
Նովին բանիւն արձակեմ զքեզ յամենայն
մասնակրութեանէ մեզաց քոց . 'ի խորհրդոց'
'ի բանից' և 'ի գործոց . յանուն Հօր և Արդ-
ւոյ և Հոգւոյն սրբոյ : Եւ դարձեալ տամ
զքեզ 'ի խորհուրդս սուրբ եկեղեցւոյ . զի
զոր ինչ գործիցես բարիս, եղիցի քեզ 'ի բա-
րեգործութիւն և 'ի փառս հանդերձեալ կե-
նացն, ամէն :

Օրհնեալ Տէր մեր Յս Բրիստոս, ամէն :

Հայր մեր որ յերկինս :

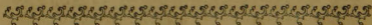
Հ Ա Ն Գ Ա Ն Ա Կ Ն Ի Կ Ի Ա Կ Ա Ն

Հաւատամք ՚ի մի Աստուած ՚ի Հայրն ա-
 մենակալ՝ յարարինն երկնի եւ երկրի, երեւ-
 ւելեաց եւ աներեւութից, Այլ ՚ի մի Տէր (Յի-
 սուս Քրիստոս Որդին Աստուծոյ՝ ծնեալն
 յԱստուծոյ Հօրէ՝ միածին, այսինքն յեւ-
 թենէ Հօր, Աստուած յԱստուծոյ, լոյս ՚ի
 լուսոյ, Աստուած ճշմարիտ, յԱստուծոյ ճշ-
 մարտէ՝ ծնունդ եւ ոչ արարած : Այն ինքն
 ՚ի բնութենէ Հօր, որով ամենայն ինչ եղև
 յերկինս եւ ՚ի վերայ երկրի, երեւելիք եւ ա-
 ներեւոյթք : Որ յաղագս մեր մարդկան եւ փան
 մերոյ փրկութեան իջեալ ՚ի յերկնից՝ մարմ-
 նացաւ, մարդացաւ, ծնաւ կատարելապէս
 ՚ի Վարիամայ սրբոյ կուսէն Հոգւովն Սրբով :
 Որով էառ զմարմին զհոգի եւ զմիտ, եւ զա-
 մենայն սր ինչ է ՚ի մարդ, ճշմարտապէս եւ
 ոչ կարծեօք : Չարչարեալ, խաչեալ, թաղ-
 եալ, յերրորդ աւուր յարս ցեալ, ելեալ ՚ի
 յերկինս նովին մարմնովն՝ նստաւ ընդ աջմէ
 Հօր : Կալոց է նովին մարմնովն եւ փառօք
 Հօր՝ ՚ի դատել զկենդանիս եւ զմեռեալս, ո-
 բոյ թագաւորութեանն ոչ դոյ փախճան :
 Հաւատամք եւ ՚ի Սուրբ Հոգին՝ յանեղն եւ
 ՚ի կատարեալն, սր խօսեցաւ յօրէնս եւ ՚ի մարդ

գարէս և յաւետարանս : Ար էջն 'ի Յորդա-
 նան , քարոզեաց զառաքեալն , և բնակեցաւ
 'ի սուրբսն : Հաւատամք և 'ի մի միայն ընդ-
 հանրական և յառաքելական եկեղեցի , 'ի մի
 մկրտութիւն , յապաշխարութիւն , 'ի քա-
 լութիւն և 'ի թողութիւն մեղաց : Ի յա-
 բութիւնն մեռելոց , 'ի դատաստանն յաւի-
 տենից հոգւոց և մարմնոց , յարքայութիւնն
 երկնից և 'ի կեանսն յաւիտենականս :

Ս'ինչ' յաստ էն հասարոց բանք :

Իսկ որք ասեն՝ էր երբեմն , յորժամ ոչ էր
 Արդի . կամ էր երբեմն , յորժամ ոչ էր Սուրբ
 Հոգի . կամ թէ՛ յոչէից եղեն , կամ յայլմէ
 էութենէ ասեն լինիլ զԱրգիւն Աստուծոյ և
 կամ զՍուրբ Հոգին . և թէ՛ փոխօխելիք են
 կամ այլայլելիք , զայնպիսիսն նշովէ կաթու-
 ղիկէ և առաքելական սուրբ եկեղեցի :

Փ Ա Ռ Ա Բ Ա Ն Ո Ւ Թ Ի Ի Ն

Փառք 'ի բարձունս Աստուծոյ . և յերկիր
 խաղաղութիւն 'ի մարդիկ հաճութիւն : Այլ
 օրհնութիւն քեզ 'ի բարձունս օրհնեալ ես
 Տէր Աստուած մեր . օրհնեմք զքեզ և գո-
 վեմք զքեզ , խոստովանիմք Տէր զքեզ և եր-

կիրարացանեմք թեզ. փառաւորեմք զթեզ,
 գոհանամք Տէր զթէն վասն մեծի փառաց
 քոց: Տէր Թադաւոր Սուրբդ երկնային,
 Մտուած և Հայր ամենակալ: Տէր և Արդի
 Հօր միածինն Յիսուս Քրիստոս և Սուրբ
 Արդի: Տէր Մտուած գառն Մտուծոյ և
 Արդի Հօր, որ առեր զմերս 'ի կուսէն: Ա-
 զորմեցար, բարձեր զմեզս աշխարհի. և արդ
 ընկալ զաղաչանս մեր: Սուրբդ որ նստիս
 ընդ աջմէ Հօր՝ ողորմեաց մեզ: Օ, 'ի դու
 միայն սուրբ, դու միայն բարձեալ ես՝ դու
 միայն Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս: Տէր և
 Հոգիդ Սուրբ՝ որ 'ի փառս Մտուած ընդ
 Հօր, ամէն

Եւ յամենայն ժամ օրհնեմք զթեզ, Տէր և
 գովեմք զանունն Սուրբ քո յաւիտեան և յա-
 ւիտեանս յաւիտենից: Արժանի արա Տէր
 զորս զայս խաղաղութեամբ, և առանց մե-
 զաց սպահեա զմեզ: Օրհնեալ ես Տէր Մտ-
 ուած հարցն մերոց, գովեալ և փառաւոր-
 եալ է անունն Սուրբ քո յաւիտեանս ամէն:
 Օրհնեալ Տէր ուստ ինձ զարդարութիւնս
 քո: Օրհնեալ Տէր ուստ ինձ զարդարու-
 թիւնս քո: Օրհնեալ Տէր ուստ ինձ զարդա-
 րութիւնս քո: Տէր ապաւէն եզեր մեր յազգէ
 յազգ: Աս աղաչեմ Տէր ողորմեա ինձ, և
 բժշկեա զանձն իմ, ես մեղաց թեզ: Յոյց
 մեզ Տէր զողորմութիւնս քո և զփրկութիւ-

նրս քո տուր մեզ : Տէր սղորմու թիւն քո յաւ
 լիտեան , զգործս ձեռաց քոց մի անտես առ
 ներ : Տէր իմ զքեզ ապաւէն ինձ արարի ,
 ուստ ինձ առնել զիսմս քո , զի դու ես ան
 իմ : Ի քէն է տէր ազբիւր կենդանութեան ,
 և լուսով երեսաց քոց տեսանեմք զոյս : Օ ա
 գեա զսղորմու թիւնս քո՝ որք ճանաչէն ըզ
 քեզ Տէր :

Ըստ կարգի այբուբենից :

Ազազակեցէք առ աստուած ամենայն երկիր	կե :
Ազազակեցէք առ տէր ամենայն երկիր	դթ :
Ազրեցս զիս տէր . զի նաւաղեաց սուրբ	ժա :
Ազրեցս զիս տէր 'ի մարդոյ շարէ	ճթ :
Առ գետս բարեխացոց . անդ նստեաք	ճղ :
Առ քեզ տէր կարգացի աստուած իմ' մի'	իէ :
Առ քեզ տէր համբարձի զանձն իմ	իդ :
Առ քեզ տէր համբարձի զաչս իմ' որ	ճիբ :
Ասաց անգղամն 'ի սրտի իւրում . թէ ոչ	ժդ :
Ասաց անգղամն 'ի սրտի իւրում' . թէ ոչ	ճբ :
Ասաց տէր ցաւեր իմ' նիստ ընդ աչմէ իմմէ	ճթ :
Ասացի թէ պահէցից զճանապարհս իմ	լբ :
Ատն անօրէնն 'ի մեղանչել ընդ միտս	լե :
Ատուած Ականջօք մերովք բուաք զսբ հարբն	խդ :
Ատուած աստուած իմ' ես առ քեզ առաօտ	կբ :
Ատուած աստուած իմ' նայեաց առ իս . ըն	իա :
Ատուած աստուածոց տէր խօսեցաւ և կոչեաց	խթ :
Ատուած եկաց 'ի ժողովս աստուածոց	ձա :
Ատուած զիրաւունս քս արքայի սուր	հա :
Ատուած մեր ապաւեն և զօրութիւն . օդ	խե :
Ատուած մերժեցեր և աւերեցեր զմեզ	ճթ :
Ատուած մտին հեթանոսք 'ի ժառանգու	հը :
Ատուած յանուան քում կեցս զիս . և 'ի զօ	ճդ :
Ատուած յօգնել ինձ նայեաց . և տէր յըն	կթ :
Ատուած ողորմեա մեզ և օրհնեա զմեզ	կզ :
Ատուած ո՞ քեզ նմանիցի . մի լուեր և	ճբ :
Ատուած վռէժիմնդիր . տէր աստուած	դդ :
Ատուած օրհնութեան ինոյ մի լուեր . զի	ճը :
Աստ օրհնեցէք ամենայն ծառոց բ սեաւն	ճղ :
Բազում անգամ մարտեան ընդ իս	ճիլ :
Բայց միայն աստուածոց հնազանդ լեր անձն	կա :
Բանից ինոց ուկն գիր տէր . և 'ի միտ առ	ե :
Բարբ է խոստովան լինիլ տեաւն . և սաղմս	զա :

Բարձր աւնեմ զքեզ աստուած իմ և թա ճիգ :

Բարձր աւնեմ զքեզ տէր , զի ընկալար ին :

Բղխեսցէ սիրտ իմ զպատգամս քո բարի խգ :

Կոհացայց զքէն տէր բոլորով սրտիւ թ :

Գովեա երուսաղէմ զտէր ճխէ :

Դատ արա ինձ աստուած , և իրաւ արա խբ :

Դատ արա ինձ տէր զի՛ ես յամբժուեթեան իե :

Դատեա տէր զայնոսիկ՝ այք դատեն լդ :

Եթէ ոչ տէր էր առ մեզ . ասացէ ճիգ :

Եթէ ոչ տէր չինէ զտունն , 'ի նանիր ճիգ :

Եկայք ցնծացուք 'ի տէր , աղաղակեսցուք զգ :

Երանեալ են ամբիճք 'ի ճանապարհի ճժբ :

Երանեալ է այր՝ երկնն 'ի տեառնէ ճժա :

Երանեալ է այր որ ոչ գնաց 'ի խորհուրդս ա :

Երանի՛ ամենեցուն՝ այք երկնչին 'ի տեառնէ ճիէ :

Երանի որ խորհի զազբան և զանանկն խ :

Երանի՛ , ում թողութիւն եղեւ մեզաց լս :

Երկինք պատմեն զփառս աստուծոյ և զա ժբ :

Չի՛ բարի կամ զի՛ վայելուչ , զի բնակին ճիբ :

Չի՛ պարծի 'ի շարութեան հզօր ծա :

Չողորմութիւնս քո տէր յաւիտեան օրհ ձբ :

Շնորհէր խառնեցան հեթանոսք և ժողո բ :

Շնորհէր մերժեցեր աստուած խապտ հգ :

Թէ արդարեւ զարգարութիւն խօսէիք ծէ :

Իբրեւ զի բարի է խորայելի աստուած հբ :

Ի գարձուցանել տեառն զգերութիւն ճիէ :

Ի խորոց կարգացի առ քեզ տէր . ակեր ճիթ :

Ի կարգալ իմու՛մ լուար ինձ աստուած դ :

Ի նեղութեան իմու՛մ ես առ քեզ տէր կարգացի ճժթ :

Ի տէր յուսացայ , որպէս ասիցէք ցանձն ժ :

Ի քեզ տէր յուսացայ , մի՛ ամուշեցից յաւիտեան լ :

Ի քեզ տէր յուսացայ մի՛ ամուշեցից յաւիտ հ :

Լուարուք զայս ամենայն ազգք . ուկնդիր իբ :

Լուիցէ քեզ տէր յաւուր անձկութեան ժթ :

Լուր աստուած աղօթից իմոց յաղաչել ինձ կգ :

Լուր աստուած աղօթից իմոց , և նայեա տէր , կ :

Լուր տէր արգարութեան , և նայեա ժլ :

Խոնարհեցա տէր զունին քո՝ և լուր ինձ	ձե :
Խոստովան եղերուք տեառն՝ և կարգա	ճդ :
Խոստովան եղերուք տեառն՝ զի բարի է	ճժէ :
Խոստովան եղերուք տեառն՝ զի բարի է	ճլե :
Խոստովան եղերուք տեառն՝ զի քաղցր է	ճլ :
Խոստովան եղերուք տեառն՝ զի քաղցր է	ճե :
Խոստովան եղէց քեզ տէր՝ բոլորով սրտիւ	ճլէ :
Խոստովան եղէց քեզ տէր՝ բոլորով սրտիւ	ճժ :
Խոստովան եղցուք առ քեզ աստուած	հգ :
Ճափս հարէք ամենայն հեթա	խլ :
Կեցո զիս աստուած, զի հասին չուրք	կը :
Հաճեցար տէր ընդ երկիր քո, և դարձաւ	ձդ :
Համբարձի զաշխ իմ՝ ի լիբինս, ուստի է	ճի :
Համբերելով համբերի տեառն, և նայեցաւ	լթ :
Հաւատացի զոր և խօսեցայ, և ես իս	ճժէ :
Հիմուք նորա ի լեառն սուրբ նորա	ձլ :
Չայնիւ իմով ես առ տէր կարգացի	հլ :
Չայնիւ իմով ես առ տէր կարգացի	ճխա :
Մատուցէք տեառն՝ որդիք աստուծոյ	իը :
Սեձ է տէր, և օրհնեալ է յոյժ	թէ :
Սի նախանձիր ընդ շարս, և մի ընդ այնս	լլ :
Սինչև յէրբ տէր՝ մտանաս զիս	ժբ :
Յայտնի է ՚ի հրէաստանի աստուած և	հե :
Յարիցէ աստուած՝ և ցրուեցին ամենայն	կէ :
Յելաննին իտրայէլի յեղիպաստէ	ճժգ :
Յիչեա տէր զդաւիթ, և զամենայն հեղու	ճլա :
Յողորմս թիւն և յիբաւունս օրհնե	ճ :
Նայեցարուք ժողովուրդք յօրէնս իմ	հէ :
Ողորմեա ինձ աստուած, զի կոխեաց	ձե :
Ողորմեա ինձ աստուած՝ ողորմեա ինձ	ճլ :
Ողորմեա ինձ աստուած ըստ մեծի սղոր	ճ :
Ո յուսոյ ՚ի տէր, սրայէս լեառն սիօն	ճիգ :
Որ բնակեալն է յօդնութիւն բարձ	լ :
Որ հովուեոյ իտրայէլի՝ նայեաց, որ	հթ :
Որպէս սիրելիք են յարիք քո տէր զօրու	ձգ :
Որպէս փափագի եղներու յողորմս	խա :
Ուկնդիր աստուած աղօթից իմոց, և	ճդ :

